

Onsdag den 1. december 2010 (D)

1

27. møde

Onsdag den 1. december 2010 kl. 13.00

Dagsorden

1) Spørgsmål til statsministeren til umiddelbar besvarelse (spørgetime).

2) Besvarelse af oversendte spørgsmål til ministre (spørgetid). (Se nedenfor).

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 78:

Forslag til lov om ændring af ligningsloven. (Ægtefællerabat for multimediebeskatningen).

Af skatteministeren (Troels Lund Poulsen).
(Fremsættelse 17.11.2010).

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 79:

Forslag til lov om ændring af lov om en børnefamilieydelse og lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag. (Optjeningsprincip for børnefamilieydelse og børnetilskud, forbedret kontrol og udvidet modregningsadgang ved udbetaling af børnefamilieydelse).

Af skatteministeren (Troels Lund Poulsen).
(Fremsættelse 17.11.2010).

5) 1. behandling af lovforslag nr. L 81:

Forslag til lov om ændring af kildeskatteloven. (Ændring af skatteordningen for udenlandske forskere og nøglemedarbejdere).

Af skatteministeren (Troels Lund Poulsen).
(Fremsættelse 17.11.2010).

1) Til finansministeren af:

Kim Christiansen (DF):

Hvilke konsekvenser mener ministeren, det bør have for SAS, at selskabet inden for de seneste 10 år er blevet dømt til at betale over 1 mia. kr. i bøder for karteldannelse?

(Spm. nr. S 367 (omtrykt)).

2) Til finansministeren af:

Rasmus Prehn (S):

Mener ministeren ikke, at det var bedre at sikre den fælles offentlige ældrepleje mod nedskæringer og besparelser på grund af regeringens økonomiske politik end at lave private luksustilbud til de bedst stillede danskere?

(Spm. nr. S 567).

3) Til finansministeren af:

Rasmus Prehn (S):

Er den fælles offentlige ældrepleje efter ministerens opfattelse for dårlig, siden regeringen vil fremme private luksustilbud inden for ældreplejen?

(Spm. nr. S 568).

4) Til forsvarsministeren af:

Frank Aaen (EL):

Har de seneste ugers afsløringer af fangemishandlinger fået regeringen til at overveje at ændre praksis for behandling af fanger taget ved de krigsoperationer, Danmark deltager i?

(Spm. nr. S 479 (omtrykt)).

5) Til forsvarsministeren af:

Frank Aaen (EL):

Mener ministeren, der er brug for at gøre mere for at beskytte menneskerettighederne for fanger, der tages i Afghanistan?

(Spm. nr. S 482 (omtrykt)).

6) Til forsvarsministeren af:

John Dyrby Paulsen (S):

Hvad kan ministeren oplyse om eventuelle drøftelser mellem Forsvarsministeriet og Forsvarskommandoen under og forud for forløbet med hensyn til den såkaldte jægerbog og beslutningen i Forsvarskommandoen om, at bogen var farlig og burde søges stoppet?

(Spm. nr. S 488 (omtrykt)).

7) Til forsvarsministeren af:

John Dyrby Paulsen (S):

Er det ministerens opfattelse, at det er undersøgt eller bør undersøges, hvornår der blev truffet beslutning i Forsvarskommandoen om, at den såkaldte jægerbog var farlig og burde søges stoppet, og hvem der traf den beslutning?

(Spm. nr. S 498 (omtrykt)).

8) Til indenrigs- og sundhedsministeren af:

Karl H. Bornhøft (SF):

Hvor længe har ministeren tænkt sig at lade den situation fortsætte, hvor manglende adgang til upublicerede data fra lægemiddelforsøg betyder, at lægerne ikke kan vælge de bedste behandlinger til patienterne?

(Spm. nr. S 484).

9) Til indenrigs- og sundhedsministeren af:

Karl H. Bornhøft (SF):

Vil ministeren sikre, at der fremover bliver adgang til også de upublicerede data for at sikre patienterne den bedst mulige behandling?

(Spm. nr. S 485 (omtrykt)).

10) Til indenrigs- og sundhedsministeren af:

Liselott Blixt (DF):

Hvad er ministerens holdning til, at de penge, partierne bag satspuljens afsatte i 2008 til angstramte, ikke er kommet patienterne til gode

endnu, og hvad agter ministeren at gøre, for at disse vigtige projekter kan sættes igang?
(Spm. nr. S 548).

11) Til indenrigs- og sundhedsministeren af:

Liselott Blixt (DF):

Hvilke konsekvenser mener ministeren, det vil have, hvis man afskaffede behandlingerne på de private hospitaler?
(Spm. nr. S 549).

12) Til indenrigs- og sundhedsministeren af:

Anne Baastrup (SF):

Vil ministeren bekræfte, at privathospitaler får lavere takster end offentlige sygehuse, fordi de offentlige sygehuse har en række udgifter, som de private ikke har, såsom udgifter til et døgndrevet akutberedskab og uddannelse af læger og sygeplejersker, og at ministerens udtalelse til TV 2 den 25. november 2010 om, at »de private operationer er jo 20 pct. billigere end de offentlige«, derfor er forkert?
(Spm. nr. S 569).

13) Til indenrigs- og sundhedsministeren af:

Flemming Møller Mortensen (S):

Vil ministeren redegøre for de sundhedsfaglige overvejelser, der ligger bag beslutningen om først at indføre screening for tarmkræft fra 2014 og ikke i 2012, når Kræftens Bekæmpelse vurderer, at screening for tarmkræft kan redde 150 menneskeliv hvert år?
(Spm. nr. S 552).

14) Til indenrigs- og sundhedsministeren af:

Flemming Møller Mortensen (S):

Når direktør i Kræftens Bekæmpelse, Leif Vestergaard Pedersen, udtaler om regeringens kræftplan III, at »Vi [Kræftens Bekæmpelse] er kede af, at mange af de nødvendige initiativer er skudt til hjørnespark, ved at pengene først er afsat fra 2012 eller senere« (jf. Kræftens Bekæmpelse, »Glad for ny kræftplan, men det går for langsomt«, den 7. november 2010), kan ministeren så forstå Leif Vestergaard Pedersens bekymring?
(Spm. nr. S 553).

15) Til socialministeren af:

Line Barfod (EL):

Hvad vil ministeren gøre, for at også børn i fattige familier kan få en god jul i år?
(Spm. nr. S 546).

16) Til socialministeren af:

Line Barfod (EL):

Hvor mange år tror ministeren, der går, før ingen børn lever i familier, der er så fattige, at de ikke har råd til at holde jul?
(Spm. nr. S 547).

17) Til socialministeren af:

Maja Panduro (S):

Ville det ikke give mere mening at føre en politik, der sikrede gode plejehjem til alle ældre, frem for at gennemtvinge velfærdsbesparelser i kommunerne for derefter at støtte dyrere, private alternativer?
(Spm. nr. S 557).

18) Til socialministeren af:

Maja Panduro (S):

Hvorledes vil regeringen tvinge »privat hjemmepleje i mindst ét område af kommunen« igennem i samtlige landets kommuner, jf. artikel på jp.dk den 25. november 2010, »Private plejehjem med ekstra service«?
(Spm. nr. S 558).

19) Til socialministeren af:

Peter Westermann (SF):

Mener ministeren, at der er behov for nye politiske initiativer, der sikrer lejere råd til at betale deres husleje, således at det kommende årti, i modsætning til det, vi snart går ud af, ikke vil blive præget af samme massive stigning i antallet af udsættelser?
(Spm. nr. S 564).

20) Til socialministeren af:

Peter Westermann (SF):

Hvorfor mener ministeren, at det har været nødvendigt at sætte et måltal om nedrivning af 2.000 boliger i regeringens boligaftale, i lyset af at det er kommet frem, at de afsatte midler næppe rækker til nedrivning af det udmeldte antal boliger?
(Spm. nr. S 566).

21) Til kulturministeren af:

Pernille Frahm (SF):

Hvad er begrundelsen for, at ministeren endnu en gang giver selskabet SBS et halvt års dispensation fra pligten til at vise serien »Cellen« på en af deres tv-stationer?
(Spm. nr. S 550).

22) Til kulturministeren af:

Pernille Frahm (SF):

Hvilke forventninger er der efter ministerens opfattelse til, at forholdene vil ændre sig, så SBS vil sende tv-serien »Cellen« om et halvt år?
(Spm. nr. S 551).

23) Til beskæftigelsesministeren af:

Bjarne Laustsen (S):

Vil ministeren lave en dispensationsmulighed i loven om en 30-årsforældelsesfrist for anerkendelse af arbejdsskader, da det har vist sig, at folk, der har været udsat for asbest, sagtens kan gå mere end 30 år, inden det udvikler sig til lungehindekræft, som er dødbringende?
(Spm. nr. S 554).

24) Til beskæftigelsesministeren af:

Bjarne Laustsen (S):

Hvorfor bliver der forringede efteruddannelsesmuligheder i en tid, hvor arbejdsløsheden stiger?
(Spm. nr. S 555 (omtrykt)).

25) Til videnskabsministeren af:

Yildiz Akdogan (S):

Hvad er ministerens holdning på regeringens vegne til den ordning, som Københavns Universitet fik dispensation til under tidligere videnskabsminister Helge Sander, hvor fakulteter belønnes, hvis de ansætter flere kvinder, og som ligestillingsminister Lykke Friis bakkede op om?
(Spm. nr. S 563).

26) Til videnskabsministeren af:

Yildiz Akdogan (S):

Når ministeren i Berlingske Tidende siger, at den ordning, som Københavns Universitet fik dispensation til under tidligere videnskabsminister Helge Sander, hvor fakulteter belønnes, hvis de ansætter flere kvinder, er diskrimination, mener ministeren så, at den stigende andel af kvindelige nyansatte professorer er et udtryk for kønsdiskrimination?
(Spm. nr. S 565).

27) Til videnskabsministeren af:

Christine Antorini (S):

Hvordan mener ministeren, at unge skal kunne gennemføre en videregående uddannelse på kortere tid end normeret studietid, sådan som uddannelserne er indrettet i dag? (Spm. nr. S 561).

Kl. 13:00

28) Til videnskabsministeren af:

Christine Antorini (S):

Hvorfor vil ministeren straffe unge på videregående uddannelser, der bliver udsat for en social begivenhed eller sygdom, tager uddannelsespraktik i en virksomhed, dumper til en eksamen m.v., så de ikke kan færdiggøre deres uddannelse ved hjælp af det ekstra SU-år? (Spm. nr. S 562).

29) Til skatteministeren af:

Malene Søgaard-Andersen (SF):

Hvordan mener ministeren, at brugerbetaling på kunstig befrugtning stemmer overens med skattestoppet? (Spm. nr. S 470 (omtrykt)).

Kl. 13:00

Meddelelser fra formanden

Formanden :

Mødet er åbnet.

Der er i dag følgende anmeldelser:

Klima- og energiminister (Hans Christian Schmidt, fg.):

Lovforslag nr. L 87 (Lov om ændring af lov om elforsyning, lov om naturgasforsyning, lov om varmforsyning, lov om Energinet.dk og lov om fremme af vedvarende energi. (Gennemførelse af el- og gasdirektiverne m.v.)).

Minister for ligestilling (Hans Christian Schmidt, fg.):

Lovforslag nr. L 88 (Lov om ændring af lov om ligestilling af kvinder og mænd. (Ophævelse af lovens revisionsbestemmelse)).

Liselott Blixt (DF) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 32 (Forslag til folketingsbeslutning om en national målsætning for antal organandonorer).

Titler på de anmeldte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Spørgsmål til statsministeren til umiddelbar besvarelse (spørgetime).

Kl. 13:00

Formanden :

Det første punkt på dagsordenen er spørgsmål til umiddelbart besvarelse. Statsministeren besvarer spørgsmål i dag i spørgetimen, og jeg giver ordet til statsministeren for den indledende redegørelse, værsgo til statsministeren.

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Tak for det. Jeg vil godt indlede spørgetimen med kort at gøre rede for regeringens reformarbejde, for efter den økonomiske krise, som vi så småt er ved at være igennem, og som vi takket være en offensiv krisestyring kommer igennem med færre menneskelige omkostninger, end man kunne have frygtet, er hovedopgaven nu at få væksten tilbage for at skabe grundlag for varig velfærd.

Den allerførste forudsætning er jo at fastholde sunde offentlige finanser. Derfor er regeringen i gang med et reformarbejde, bl.a. jo forankret i Vækstforum, som har kortlagt ti udfordringer eller barrierer, der skal rives ned for at få væksten igen. Vi er nu systematisk gået i gang med at fremlægge konkrete forslag til, hvordan vi en for en overvinder udfordringerne.

En af udfordringerne er manglende konkurrence og dynamik i det danske samfund. Det er sådan, at fem sjettedele af dansk økonomi er at finde i det offentlige, detailhandelen, byggeriet og i andre private serviceerhverv, som ikke er udsat for nogen nævneværdig konkurrence. Det koster for de danske forbrugere i form af høje priser; det koster de danske virksomheder i form af høje omkostninger til underleverandører; det koster for opfindsomheden, og det koster vækst. Det er baggrunden for, at regeringen har fremlagt et katalog med mere end 30 konkrete forslag til at øge konkurrencen og skabe mere dynamik både i den private og i den offentlige sektor.

Det vil selvfølgelig føre for vidt at gennemgå alle disse mange forslag her i dag, men jeg vil gerne benytte lejligheden til her at konstatere, at der i almindelighed er solid opbakning til dette arbejde i Vækstforum, til at vi arbejder videre. Det er vi nu i fuld gang med. Jeg forudsætter en stor konkurrencepakke, som kan forhandles her i Folketinget straks efter nytår.

Regeringen fremlægger også her i efteråret en række reformer, der skal ruste Danmark til ny vækst. Vi skal have de unge hurtigere igennem uddannelserne, for vi får hårdt brug for deres arbejdskraft. Derfor har vi fremlagt en SU-reform, der tilskynder de unge til at blive hurtigt færdig med studierne. Og jeg vil gerne her appellere til, at alle partier i forligskredsen går konstruktivt ind i det arbejde.

Lige præcis i dag – ja, vel netop nu – fremlægger vi en førtidspensionsreform, hvor vi siger nej til, at unge under 40 år parkeres på livslang pension, og ja til, at unge får mulighed for at komme videre i livet. Om relativt kort tid fremlægger vi et udspil til en bedre folkeskole. De unge skal lære at regne, at læse og tænke selvstændigt i folkeskolen, så de kan gennemføre en ungdomsuddannelse efter folkeskolen, og de skal have al videbegærlighed intakt, når de forlader folkeskolen, så de får mod på en ungdomsuddannelse og efter en ungdomsuddannelse får mod på en videregående uddannelse.

I dag starter stort set alle på en ungdomsuddannelse, men for mange falder fra, simpelt hen fordi de ikke har den tilstrækkelige faglige ballast. Det er baggrunden for, at vi nu vil styrke folkeskolen. Det er også baggrunden for den klare prioritering at sige, at vi giver de unge en større håndsrækning, ved at vi i stedet for at udbetale cafépenge til de hjemmeboende fra familier, der selv bør kunne klare opgaven, bruger pengene på at opruste folkeskolen.

Der tegner sig to klare veje i dansk politik: Regeringens vej, som jeg her kort har beskrevet, hvor vi reformerer, hvor vi åbent prioriterer, og hvor vi ærligt siger, at vil man noget mere et sted, må man noget mindre et andet sted, og hvor vi sikrer sunde offentlige finanser. Den vej står over for oppositionens vej med øgede offentlige udgifter, hvor en del er ufinansierede trods bebudede skattestigninger på et tocifret milliardbeløb. Vi kan ikke skabe vækst gennem højere skatter og ved at lægge flere byrder på virksomhederne. Det vil bare flytte arbejdspladser til andre lande. Vi skal tværtimod skabe de bedste betingelser for job og velstand i Danmark. Det er det eneste holdbare grundlag for varig velfærd.

Formanden :

Tak til statsministeren.

Så kan jeg oplyse, at der til statsministeren er anmeldt følgende spørgere, og jeg vil nævne dem i en rækkefølge med skyldig respekt over for, hvem der er partileder og partiets størrelse. De første otte er:

Villy Søvndal (SF)
Margrethe Vestager (RV)
Morten Bødskov (S)
Per Clausen (EL)
Mogens Jensen (S)
Thomas Jensen (S)
Ole Sohn (SF)
Yildiz Akdogan (S)

Det er dem, vi burde kunne nå inden for den tid, der er afsat, hvis man overholder taletiden.

Jeg har yderligere noteret:
Morten Østergaard (RV)
Kim Mortensen (S)
Jonas Dahl (SF) og
Peter Westermann (SF)

Hvis der er nogen, der ønsker at bytte i rækkefølgen, er det blot at meddele det heroppe ved formandsstolen. Men den første, der utvivlsomt får ordet med spørgsmål til statsministeren, er hr. Villy Søvndal, værsgo.

Kl. 13:05

Spm. nr. US 46**Villy Søvndal (SF):**

Tak til statsministeren for redegørelsen. Han pegede jo på uddannelse som en afgørende forudsætning for vækst. Den overordnede konstatering er vi enig i. Derfor vil jeg spørge, om statsministeren synes, at regeringen har et problem i en situation, hvor uligheden er vokset voldsomt under den her regering – vi har fået nye tal på det seneste, der også dokumenterer det. Den ulighed i vækst gælder jo også uddannelserne.

Det er sådan, at hvert femte barn i Danmark af de 10 pct. fattigste forældre hverken har uddannelse eller arbejde, når de fylder 25 år – hvert femte af de dårligst stillede. Det gælder kun for 6 pct. af de bedst stillede, de rigeste familier. I den situation er det så, at regeringen går ud og foreslår, at man vil skære SU'en til de hjemmeboende væk, det, statsministeren sådan lidt hånlige omtaler som cafépengene, også i talen her. Jeg er sikker på, at man ikke kan genkende den betegnelse af SU'en blandt de familier, hvor indkomsten er lavest, og hvor det er forudsætningen for overhovedet at bryde det her mønster.

På den baggrund vil jeg spørge statsministeren: Er det statsministerens opfattelse, at hans SU-nedskæringer vil betyde flere eller færre fra de dårligst økonomisk stillede familier, der vil tage en uddannelse?

Kl. 13:07

Formanden :

Statsministeren.

Kl. 13:07

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Det er min bestemte opfattelse, at det forslag om SU, vi har fremsat, i kombination med det forslag, vi om kort tid fremsætter om en bedre folkeskole, samlet set vil føre til, at flere unge får en god uddannelse, at flere unge får en ungdomsuddannelse. For den første forudsætning for at få en ungdomsuddannelse er, at man fagligt er klædt på til det. Den største enkeltfaktor i at skabe mobilitet i det her sam-

fund – også social mobilitet – er sådan set faglig kunnen. Og der svigter vi nogle i den danske folkeskole, når noget, der ligner en sjettedel, forlader folkeskolen uden at have tilstrækkelige grundlæggende færdigheder til at kunne tage en ungdomsuddannelse. Det er derfor, vi sætter ind dér.

Så indeholder vores SU-udspil jo, hvad jeg egentlig også tror hr. Villy Søvndal ved, at vi, samtidig med at vi generelt siger til de forældre, der har hjemmeboende unge på mellem 18 og 20 år, at det altså er et naturligt forældreansvar at sørge for, at ens børn får en ungdomsuddannelse, reserverer en pulje på, efter min bedste hukommelse, 150 mio. kr. – man skal jo passe på med det der med at nævne tal efter hukommelsen, det ved hr. Villy Søvndal bedre end så mange andre – som netop kan målrettes til de unge, der kommer fra hjem, der er så sårbare, at forældrene ikke kan løfte den her opgave selv. Det er i øvrigt ikke en fremmed tanke. Altså, jeg har da set, at lederen af Socialdemokratiet i en af de her mange politiske debatbøger, som udgives fra tid til anden – jeg tror, den her er 4-5-6-7 år gammel – har fremført den samme idé om at fjerne cafépengene.

Kl. 13:08

Formanden :

Hr. Villy Søvndal.

Kl. 13:08

Villy Søvndal (SF):

Jeg forstår altså på statsministeren, at han ikke ser nogen som helst sammenhæng med, at hvad angår den unge, der skal igennem en uddannelse – hvor tallene allerede i øjeblikket er rigtig dårlige – er det ikke lykkedes at bryde den sociale arv, og statsministeren kan jo ikke sige, at det er den forrige regerings skyld, for statsministeren har siddet i regeringen i 9 lange år. Så det, der sker nu, er regeringens ansvar.

I den situation oplever vi altså, at uligheden er dramatisk høj mellem de stærke indkomstgrupper og de svage indkomstgrupper. Hvad er statsministerens og regeringens svar på det? Det er så at gå ud og skære SU'en væk fra de hjemmeboende. Jeg tror, enhver anden end statsministeren vil sige, at det er drønfarligt – i en situation, hvor regeringen er så langt, som tilfældet er, fra målsætningen om at få 95 pct. af en ungdomsårgang til at afslutte en uddannelse – at gå ud og fjerne det, som for lavindkomstfamilierne er en vigtig forudsætning for, at unge vælger uddannelse og ikke dropper ud.

Jeg vil bare spørge igen: Vil statsministeren overhovedet ikke anerkende den sammenhæng, at for lavindkomstgrupperne er det helt afgørende, at det økonomiske incitament også spiller en rolle?

Kl. 13:10

Formanden :

Statsministeren.

Kl. 13:10

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Når jeg hører, hvordan spørgsmålet her formuleres, spekulerer jeg på, om hr. Villy Søvndal er i bevægelse i den her sag. Hr. Villy Søvndal bevæger sig jo i det hele taget meget hurtigt i det politiske landskab for tiden. Nu forstår jeg, at omsorgen så er målrettet lavindkomstfamilierne. Kan man så ud af det konkludere, at SF er indstillet på at fjerne cafépengene fra de 18-20-årige, som kommer fra familier, der ikke er lavindkomstfamilier? For så er vi jo allerede i dialog – så er vi jo allerede i dialog!

Det, regeringen siger, er, at det er et naturligt forældreansvar i et moderne samfund, at man påtager sig ansvaret for, at ens børn får en ungdomsuddannelse. Og når man har hjemmeboende børn på over 18 år – jeg har selv prøvet det – er det en rimelig fordring på sådan en som mig, at jeg påtager mig det ansvar. Af de penge, der frigives, investerer vi i stedet målrettet i at gøre en god folkeskole endnu bed-

re, fordi den væsentligste enkeltfaktor i at sikre, at unge får en ungdomsuddannelse, er, at de fagligt er klædt på fra folkeskolen. Det er vores tænkning om det.

Vi reserverer så et beløb til de særlig sårbare familier. Det er måske dem, hr. Villy Søvndal omtaler som lavindkomstfamilierne? Hvis hr. Villy Søvndal er åben over for at diskutere det, kan det være, at det puljebeløb, vi foreslår, skal være lidt højere eller designes lidt anderledes, men så er vi jo allerede i dialog.

Kl. 13:11

Formanden :

Hr. Villy Søvndal.

Kl. 13:11

Villy Søvndal (SF):

Sådan en som statsministeren og den indkomstgruppe vil vi meget hellere klare over skatten. Det er jo rigtigt, som statsministeren påpeger, at vi går ud og beskatter med en millionærskat i vores udspil. Jeg mener også, at der er et andet sted, hvor statsministeren har ret, for man skal jo også konstatere, hvor der er mødesteder, nemlig at der er to forskellige veje i dansk politik; det var i statsministerens indledende tale.

Der er den vej, hvor man laver massive besparelser på uddannelserne i modstrid med alle anbefalinger fra alle kredse, der siger, at vi kommer til at skulle klare os på uddannelse. Der er regeringens svar at beskære uddannelserne hele turen rundt, og så kommer SU-besparingen oveni.

Det er klart, at der over for det står en opposition, som vil noget helt andet i forhold til uddannelse: som vil fjerne de besparelser, regeringen har været inde med, som vil satse ikke alene på folkeskolen, men også satse på ungdomsuddannelserne, gøre noget ved frafaldet, gøre noget ved de lærerfrie timer, gøre noget ved den situation, regeringen jo også har skabt ved at fjerne store dele af voksen- og videreuddannelsen i en periode, hvor arbejdsløsheden bare stiger. Så statsministeren har fuldstændig ret i, at der også på uddannelsesområdet er to diametralt modsatte veje i dansk politik.

Kl. 13:12

Formanden :

Statsministeren.

Kl. 13:12

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Ja, så er gaveboden for de lånte penge da slået op på vid gab igen. Nu kender vi hr. Villy Søvndal igen. Han kommer her og stiller et spørgsmål om SU, ønsker egentlig ikke at gå i konkret dialog om det, er ikke konsekvent i forhold til eget ræsonnement, og så får vi bare den store socialistiske gavebod for lånte penge, hvor intet hænger sammen.

Der er jo ikke finansiering til alle de løfter, hr. Villy Søvndal står og proklamerer her. Den plan, som hr. Villy Søvndal har lagt frem, hænger ikke sammen. Den hænger ikke sammen i sig selv, for de 12 minutter er der ikke. Den hænger ikke sammen. Selv hvis den hang sammen, er der ikke økonomisk råderum i den plan til at finansiere alle de løfter, som hr. Villy Søvndal giver her.

Derfor kan vi så måske enes om ét punkt, nemlig at der er to veje. Den ene vej er altså velfærdsfixet for lånte penge. Det er at bilde danskerne ind, at vi oven på krisen sådan set bare skal køre derudaf og bilde folk ind, at det velstandstab, vi har haft, ikke skal sætte sig på nogen måder; vi skal bare betale gæld med gæld. Dette er over for en anden vej, som er konkret, og som handler om, at vil man noget mere et sted, må man mindre et andet sted.

Jeg står ikke og skubber noget ansvar af på den gamle regering, sådan som hr. Villy Søvndal antydede det tidligere. Jeg tager gerne ansvaret for, at vi i år har et rekordstort indtag på uddannelserne, at

vi har et rekordstort antal unge, der tager en ungdomsuddannelse. Det tager jeg gerne ansvaret for og ønsker også gerne fremadrettet at have ansvaret for, at de resultater bliver endnu bedre.

Kl. 13:14

Formanden :

Tak til hr. Villy Søvndal.

Så er det fru Margrethe Vestager med et spørgsmål til statsministeren. Værsgo.

Kl. 13:14

Spm. nr. US 47

Margrethe Vestager (RV):

I lyset af den meget alvorlige økonomiske situation, Danmark står i, og i lyset af, hvor slemt det kan blive, undrer det mig, at statsministeren er så polemisk i det, han ser som to veje, i stedet for at forsøge at samle Folketinget om konstruktivt at finde løsninger. Jeg tror, at det kan blive en god debat, for som statsministeren sagde, er det vigtigt at lægge sine prioriteter åbent frem, fordi det giver mulighed for at diskutere dem.

En af de ting, der i bund og grund undrer mig, er regeringens nedprioritering af uddannelse. En række andre lande har alvorlige økonomiske problemer fuldstændig ligesom Danmark, og de har også en forpligtelse til at bringe orden i økonomien, men alligevel satter de der klart og entydigt på, at børn, unge og voksne bliver kloge og mere veluddannede.

I Danmark har regeringen truffet det modsatte valg, og hvis man ser på, hvor mange penge der bliver sparet både i det, regeringen kalder genopretningspakken, og i det, der kom ud af finansloven, kan man se, at det vel er i omegnen af 2,5 mia. kr. allerede i 2011, voksende til knap 5 mia. kr. i 2013. Hvad er det for et grundlag for vækst for at finde ud af, hvad vi skal leve af, statsministeren finder at den prioritering er udtryk for? Det forekommer helt ubegribeligt, specielt i lyset af at de i Tyskland, Spanien og i lande, der er mindst lige så økonomisk udfordret som Danmark, har truffet den modsatte beslutning.

Kl. 13:16

Formanden :

Statsministeren.

Kl. 13:16

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Der er en række forudsætninger, der skal på plads, for at få væksten igen. Den første og helt grundlæggende er, at vi har sunde offentlige finanser, at vi fører en økonomisk politik, som omverdenen har tillid til. Og omverdenen har tillid til den danske regering og den danske økonomiske politik. Det kan man hver dag se i den måde, renten bliver fastsat på. Tag til Spanien, Portugal og nogle af de andre lande, der nævnes, og se, hvilken overrente de betaler, fordi omverdenen ikke har fuld tillid til den økonomiske politik. Det er den første forudsætning.

Det kræver altså også, at man har modet til at arbejde hen imod, at indtægter og udgifter kommer til at passe sammen. Inden for det skal der så være mod til at prioritere, og regeringen ønsker at prioritere uddannelse, og det gør vi derfor også. Inden for rammerne af genopretningspakken har vi omprioriteret 10 mia. kr. for at sikre, at vi både har mulighed for at udvikle det danske sundhedsvæsen og råd til at tage imod de stadig flere unge, der heldigvis vil tage en uddannelse.

Vi kan jo glæde os over, at vi i år har et rekordindtag. Aldrig før i danmarkshistorien har så mange søgt ind på en videregående uddannelse, og vi har råd til at give dem den uddannelse. Vi kan glæde os over, at mange unge søger ind på en ungdomsuddannelse, og vi kan

glæde os over, at de i større omfang gennemfører den, sådan at de sidste tal, der er kommet på baggrund af det, der hedder Undervisningsministeriets profilanalyse, sådan set viser, at vi nærmer os målsætningerne.

Det er også baggrunden for, at vi f.eks. prioriterer forskning. Danmark er jo et af de lande, der lever op til Barcelonamålsætningen om, at 1 pct. af bruttonationalproduktet skal anvendes til forskning. Jeg så, at rektor for DTU for nylig var ude at sige: Det kan være, at det kniber lidt i de akademiske kredse at få det over vores læber, men det, at vi har løftet forskningsindsatsen med 5 mia. kr. over 5 år, er faktisk flot politisk arbejde.

Så jeg er overhovedet ikke polemisk. Jeg ønsker at prioritere uddannelse, men jeg ønsker altså også at få indtægter og udgifter til at passe sammen og derfor også stille det krav til uddannelsessektoren som til de andre dele af den offentlige sektor, at man skal se, om man kan få pengene til at række lidt længere i en situation, hvor der er flere unge, der skal have en uddannelse.

Kl. 13:18

Formanden :

Fru Margrethe Vestager.

Kl. 13:18

Margrethe Vestager (RV):

Hvis det er tilfældet, at regeringen prioriterer uddannelse, vil jeg nødig se den situation, hvor regeringen nedprioriterer uddannelse, for hvis der kan være tale om en prioritering, når man sparer, hvad der bliver til over 5 mia. kr. på forskning og uddannelse inden for de næste 3 år, må vi sige, at en nedprioritering så må være endnu mere brutal. For hvis man ønsker sig, at flere skal tage en uddannelse – og jeg tror, at vi helt deler glæden over, at flere uddanner sig, efter at det i 9 år er gået den forkerte vej – så synes jeg, at statsministeren skal komme en lillebitte smule tættere på, hvad man forventer af konsekvenser.

Så må jeg sige, at det undrer mig, at statsministeren på den måde her erklærer sin mistillid til både den tyske økonomiske politik og den spanske økonomiske politik og siger, at deres genopretningsprogrammer ikke er udtryk for en sund prioritering. Jeg synes da netop, man må sige, at det er udtryk for en sund prioritering, når de fra tysk side siger: Ja, vi skal bringe orden i vores økonomi, vi skal bringe balance i den, men vi holder fast i, at uddannelse er helt afgørende for, at vi i fremtiden har noget at leve af, og derfor friholder vi det fra de besparelser, vi i øvrigt laver.

Kl. 13:19

Formanden :

Statsministeren.

Kl. 13:19

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

I forhold til det sidste tror jeg, at der er nogle borgere i Slesvig-Holsten, som har svært ved lige at genfinde den fulde beskrivelse af det, der gøres rede for her. Jeg erklærer ikke nogen mistillid til andre lande. Jeg har det fint med at konstatere, at der er stor tillid til dansk økonomi. Det er sådan set grunden til, vi betaler en rente i det danske samfund, som er præcis på niveau med den tyske. Så kan man jo rejse ud i Europa, og så kan man se lande, hvor de altså aktuelt har en betydelig merrente – en betydelig merrente – til skade for erhvervslivet, til skade for boligejerne, til skade for at få væksten igen.

Derfor bliver jeg nødt til at sige, at den allerførste forudsætning for at få væksten igen er, at vi har sunde offentlige finanser, og det tror jeg i virkeligheden at fru Margrethe Vestager og jeg ser fuldstændig ens på, og det er også derfor, jeg ikke kan forstå, at fru Margrethe Vestager er ved at skibe sig ind i det der projekt, som går ud

på at betale gæld med mere gæld, og som går ud på, at udgifter og indtægter ikke skal passe sammen. Jeg forstår det simpelt hen ikke.

Inden for rammerne af en ansvarlig samfundsøkonomi ønsker vi så at prioritere uddannelse og forskning, og det er jo bl.a. baggrunden for, at der efter alle de oplysninger, jeg har, ud over Island ikke findes noget land i OECD, der bruger så stor en andel af de offentlige udgifter på forskning, som vi gør i Danmark.

Kl. 13:20

Formanden :

Fru Margrethe Vestager.

Kl. 13:20

Margrethe Vestager (RV):

Jeg tror, statsministeren fik skibet sig ind på den der polemiske vej igen, og det synes jeg er ærgerligt. Jeg synes også, der er en stor modstrid mellem det, statsministeren svarede først, og det, statsministeren svarede nu, nemlig at de i Tyskland betaler en overrente, fordi man ikke har tillid til den økonomiske politik, der bliver ført, i forhold til i Danmark; her synes statsministeren det er sundt og godt, at vi sparer 5,5 mia. kr. på uddannelse. Det kan jeg ikke få til at hænge sammen, når statsministeren lige siger, at vi betaler en rente, der er på samme niveau som i Tyskland. Nu må statsministeren bestemme sig: Hvem har en sund økonomi, og hvem har ikke?

Der er stadig væk noget, som jeg tror vi ser meget forskelligt på, og det er, at prioritering af uddannelse ikke er det samme som at bruge uddannelse som noget, man genopretter en budgetbalance med. Når man ser på de besparelser, som bliver gennemført – det være sig på produktionsskoler, på højskoler, på friskoler – den minutjose gennemgang, der har været for helt kortsigtet fra hånden til munden at finde penge til et nødlidende budget, kan man se, at det ikke er en langsigtet ordentlig opbygning af noget, Danmark kan få at leve af.

Det er derfor, jeg synes, at statsministeren i stedet for at stille sig polemisk an og tale om de to veje, så skulle sige: Prøv at høre her, det her har vi faktisk tilfælles, vi vil meget gerne prioritere uddannelse sammen med oppositionen, også i den forstand at der er økonomi til det.

Kl. 13:22

Formanden :

Statsministeren.

Kl. 13:22

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Nu ved jeg ikke, hvem der er mest polemisk. Altså, jeg har ikke nævnt nogen problemer med tysk økonomi. Jeg har draget paralleller mellem Danmark og en række andre lande, og jeg har nævnt dem ved navn, når jeg har gjort det. Jeg ønsker at prioritere uddannelse og forskning. Vi prioriterer uddannelse og forskning. Det er baggrunden for, at vi bruger flere penge på de områder, det er baggrunden for, at vi har øget det danske forskningsniveau, sådan at vi nu ligger i top internationalt, når man ser på, hvor stor en del af vores samfundsøkonomi vi bruger på forskning.

Jeg ønsker, at vi, når der er flere unge, der banker på og siger, at de gerne vil have en videregående uddannelse, så skal åbne døren og lukke dem ind. Jeg ønsker, at vi, når der er flere unge, der gerne vil i gymnasiet eller tage en anden ungdomsuddannelse, så skal åbne døren og lukke dem ind, og det gør vi, og det sikrer vi økonomi til inden for rammerne af en ansvarlig samfundsøkonomi. Det kræver også mod til at prioritere. Det er vores SU-udspil et eksempel på, og det er da ikke polemisk.

Jeg forsøgte faktisk før at invitere en af oppositionens ledere, hr. Villy Søvndal, i dialog, for jeg mener sådan set, der er et rum for at sige til nogle forældre, at de godt selv kan tage et større ansvar for deres børn, også selv om børnene er over 18 år, og så frigøre den

økonomi og bruge den på at løfte vores uddannelsessektor. Det er da ikke et udtryk for polemik, det er da et udtryk for invitation til forhandling.

Kl. 13:23

Formanden :

Tak til fru Margrethe Vestager.

Så er det hr. Morten Bødskov med spørgsmål til statsministeren, værsgo.

Kl. 13:23

Spm. nr. US 48**Morten Bødskov (S):**

Tak for det. Jeg tror, jeg vil prøve at se, om det kan lade sig gøre at skære lidt af statsministerens polemik af og fokusere på, hvad der rent faktisk står i regeringens udspil, diagnosen fra regeringens vækstforum. For jeg tror sådan set, når alt kommer til alt, at vi er relativt enige om, hvad det er for udfordringer, Danmark står over for lige nu.

Der er vel næppe nogen tvivl om, at når man ser sådan historisk på det, kan man vel sige, at det her land, som ikke har haft de store naturressourcer, har bygget sin fremtid og sin viden og velstand på, hvad vi har proppet ind i hovederne på hinanden. Så kan man sige, at nu har den her regering så haft 9 år til at forbedre det udgangspunkt i en global konkurrence, som jo på ingen måde er ny. Og hvor står vi så? Vi står jo med et resultat i vores uddannelsessektor, hvor vi for første gang nogen sinde i danmarkshistorien har en risiko for, at den ungdomsgeneration, der er på vej gennem vores ungdomsuddannelser, får en gennemsnitlig lavere uddannelse end deres forældre.

Det er en meget, meget alvorlig situation, og jeg forstår godt, at den mangeårige bagvedsiddende undervisningsminister brokker sig lidt over det, men ikke desto mindre er det rent faktisk en meget stor del af den her regerings ansvar, lavere gennemsnitlig uddannelse, et meget, meget stort frafald. Så ser vi her i regeringens Vækstforum, »Ti udfordringer for vækst«, hvori det jo står meget rigtigt, at uddannelsesniveaet sækker efter de bedste lande, og man beskriver, fuldstændig som jeg her har stået og sagt, værdien af at have et højt uddannelsesniveau i Danmark.

Så er mit spørgsmål ganske enkelt til statsministeren: Hvordan kan statsministeren sidde for bordenden i Vækstforum og samtidig blåstemple en finanslov, og, som fru Margrethe Vestager rigtigt nok peger på, frem til 2013 spare over 5 mia. kr. på uddannelse og forskning og aktuelt i 2011 forøge besparelsen med over 700 mio. kr. alene på uddannelsesområdet? Hvordan kan man sidde det ene sted og sige et og samtidig acceptere kæmpe besparelser på uddannelse i form af en finanslov, som man efterfølgende blåstempler?

Kl. 13:25

Formanden :

Statsministeren.

Kl. 13:25

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Vi har tilvejebragt ressourcer til, at stadig flere unge kan tage en ungdomsuddannelse, og at flere unge, der søger ind på en videregående uddannelse, kan få en videregående uddannelse. Det er derfor, at der er et rekordhøjt optag. Aldrig før har så mange unge søgt ind for få en videregående uddannelse – aldrig før. De sidste tal, der er kommet frem om, hvordan vi opfylder vores 95-procents-målsætning, som vi jo har fælles, viser også en klar forbedring. Så de tørre tal taler jo deres eget sprog om, at vi er ved at lykkes.

Det rækker ikke ved, at der er udfordringer. Jeg vedstår fuldt ud det der papir, som jeg selv haft en finger med i spillet på – og derfor har jeg også læst det. Derfor ved jeg også, at til det med at skabe for-

udsætninger for vækst hører et antal ting. Det med at sørge for, at vi uddanner os, er en af dem, og det gør vi i større omfang end tidligere. En anden vigtig udfordring er, at der er styr på den offentlige økonomi. Det er sådan set den allerførste forudsætning, nemlig at vi ikke gældsætter det her land yderligere, at vi ikke lægger regninger i – vi snakker ikke engang i børneværelserne, vi snakker i teenageværelserne. Det er også en forudsætning for vækst.

I modsætning til oppositionens fristil, en økonomisk plan, der ikke hænger sammen, som hviler på nogle besværgelser om nogle fremtidige ideer om, at man skal arbejde lidt mere, uden at man kan sige, hvem det så er, der skal gøre det, men som selv, hvis man lægger det til grund, slet ikke kan finansiere de mange løfter, man turnerer med, så har vi altså det opdrag på vores skuldre, at vi skal få tingene til at hænge sammen.

Vi skal skabe en ansvarlig økonomi, som man har tillid til i udlandet; som betyder, at danske boligejere kan sidde nogenlunde roligt; som betyder, at dansk erhvervsliv kan investere i tillid til, at der er styr på det; som betyder, at et gældstynget landbrug ikke knækker sammen, fordi der pludselig kommer spekulation mod kronen eller højere renter. Alt det skal vi sikre, samtidig med at vi skaber mere rum til forskning og uddannelse, og jeg glæder mig over, at vi sådan set lykkes med begge dele.

Kl. 13:28

Formanden :

Hr. Morten Bødskov.

Kl. 13:28

Morten Bødskov (S):

Sandheden er jo, at årsagen til, at der er skaffet penge til, at vi kan investere i uddannelse, ikke mindst er, at den nuværende leder i Socialdemokratiet jo rent faktisk satte sig for, at der skulle laves reformer, eksempelvis af efterlønnen, som var grobunden til, at man kunne lave velfærdsaftalen, som kan give de her penge i kassen, som så kan bruges til bl.a. at investere i uddannelse. Det er jo det, der er virkeligheden.

Men spørgsmålet er jo også, og det er det, vi forsøger at få statsministeren til at forholde sig til, om det er foreneligt med en troværdig vækstpolitik, at man samler – forstår jeg – det, man mener er de kloge hoveder og de mest kreative hoveder, sådan tror jeg at det blev udtrykt, i regeringens Vækstforum, som mener, at uddannelserne sækker bagefter i forhold til de lande, vi sammenligner os med, står der i diagnosepapiret for det her lands fremtid, og så, samtidig med at man holder møde i Vækstforum, blåstempler den selv samme mand, som sidder for bordenden af Vækstforum, milliardbesparelser på uddannelse og forskning.

Vil statsministeren afvise, at regeringens såkaldte genopretningsplan betyder, og nu siger jeg det helt konkret, mere end 5 mia. kr. i besparelser på uddannelses- og forskningsområdet frem til 2013, og med finansloven for 2011 yderligere over 700 mio. kr. i besparelser på uddannelsesområdet alene i 2011?

Kl. 13:29

Formanden :

Statsministeren.

Kl. 13:29

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

De tal, hr. Morten Bødskov nævner, er jo tal, der baserer sig på et forbrug holdt op imod et forventet forbrug. Det, der sådan set er bundlinjen af det her, er, at vi inden for rammerne af det, der er verdens største offentlige sektor – der findes ikke noget land i OECD, der bruger så mange penge af vores fælles penge på at drive en offentlig sektor, som vi gør i Danmark – prioriterer forskning og uddannelse. Det er derfor, vi kan glæde os over, at der er flere unge

end nogen sinde, der starter uddannelse. Det er jo supersuperfint. Det er selvfølgelig en udfordring. Det er heldigvis en positiv udfordring, men det er selvfølgelig en udfordring i en situation, hvor vi samtidig skal have pengene til at række. Ja, det er derfor, vi har lavet reformer, og tak for deltagelsen i det, og skulle der pludselig opstå en socialdemokratisk stemning for at lave flere reformer, så sig endelig til. Tak for det.

Men til det med at øge kvaliteten af det, der foregår i vores offentlige sektor, hører jo altså ikke kun det at hælde flere penge i den offentlige sektor. Det er jo også en standende udfordring at få penge til at række længere. Hvis man f.eks. tager den danske folkeskole, tror jeg, at man vil se, at forskellen mellem den kommune, der bruger mest pr. elev, og den kommune, der bruger mindst pr. elev, er faktor 100, altså, at den dyreste kommune bruger dobbelt så meget som den billigste kommune. Er det så sådan, at skolebørnene i den kommune, der bruger dobbelt så meget som den billigste, er dygtigere, at de klarer sig bedre? Nej, sådan forholder det sig ikke entydigt. Jeg ved godt, at det er socialdemokratisk tænkning, at ethvert problem kun kan løses med en ny check, for tiden altså dækningsløse, men det ikke min opskrift.

Kl. 13:31

Formanden :

Hr. Morten Bødskov.

Kl. 13:31

Morten Bødskov (S):

Nej, regeringens opskrift synes jo at være, at milliardbesparelser er svaret på danskernes og ikke mindst den danske ungdoms fremtid. Det er jo det, der er virkeligheden. Det handler jo ikke om at få pengene til at strække længere. Det handler om, at man frem til 2013 nu sparer langt over 5 mia. kr. på uddannelse og forskning, samtidig med at statsministeren sidder for bordenden i et såkaldt vækstforum, som peger på, at vores uddannelser sakker bagud.

Så kan man godt stå her og bryste sig over, at aldrig har så mange unge startet på en ungdomsuddannelse. Det er også rigtigt, og det er glædeligt, men man skal bare huske på, hvad udgangspunktet er. Det er langt fra de målsætninger, som vi satte os i den velfærdsaftale, vi lavede i 2006. Hvorfor? Ja, det kunne jo hænge sammen med, at udover den indsats, som vi skaffede penge til, som betød, at vi kunne sætte flere penge af til uddannelser, så har regeringen konsekvent skåret ned på uddannelsesområdet.

Det er jo det, der er sammenhængen, og det er jo derfor, at jeg tror, at almindelige mennesker må ryste på hovedet af en statsminister, som på den ene side siger, at vi skal være førende og vi skal være vidende og vi skal være kreative og andet, og på den anden side skriver han under på en finanslov, som betyder, at man sparer langt over 5 mia. kr. de næste 3 år på uddannelse og forskning. Kan statsministeren ikke se, at det er galt? Og hvordan kan statsministeren sidde i sit vækstforum og pege på problemerne og så trække tæppet væk for løsningen af dem ved at stemme for den her aftale, som man har lavet med Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne på uddannelsesområdet?

Kl. 13:32

Formanden :

Jeg beder om, at man overholder taletidsreglerne. Det er ikke særlig venligt over for de kolleger, der efterfølgende også gerne skulle have ordet. Statsministeren.

Kl. 13:32

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg kunne ikke finde på, ligesom hr. Morten Bødskov gør det, sådan at tage patent på, hvad almindelige mennesker går og tænker. Jeg kan gøre rede for, hvad jeg selv tænker, og så har jeg meget, meget

tillid til, at den danske befolkning også kan tænke selv og ikke er til fals for billig retorik.

Situationen er jo den, at vi ikke introducerer milliardbesparelser. Vi sørger for at holde de offentlige udgifter i ro. Den offentlige sektor i Danmark har udviklet sig til at blive verdens største – verdens største. Vi har været igennem en global krise, som vi håndterer bedre end de fleste sammenlignelige lande, men som svækker fundamentet under den her sektor. Vi har tabt private arbejdspladser, og det skal vi genoprette. En del af det er at holde ro i de offentlige udgifter. Det er ikke at spare, men at holde ro, og inden for den uændrede ramme skal vi så prioritere lidt skarpere for at få pengene til at række. Det er det, vi gør. Det tager vi på os, og det vil da sikre, at flere unge kan få en uddannelse, at flere unge end nogen sinde har kunnet starte på universitetet, og jeg ønsker at holde fast i den kurs.

Kl. 13:33

Formanden :

Tak til hr. Morten Bødskov.

Så er det hr. Per Clausen med spørgsmål til statsministeren.

Kl. 13:34

Spm. nr. US 49**Per Clausen (EL):**

Jeg havde i grunden tænkt mig, at jeg ville stille det spørgsmål til statsministeren, der handler om, at regeringen bliver ved med at udsette at få sat gang i den omstilling til et samfund, der er uafhængigt af fossile brændstoffer, som jeg har forstået alle er enige om både kan være med til at løse nogle klimaproblemer, nogle miljøproblemer og nogle forsyningsproblemer og skabe tusindvis af nye arbejdspladser. Men jeg synes, at statsministerens besvarelse af de tidligere spørgsmål her i dag, er så interessant, at jeg vil opholde mig en lille smule ved det, som statsministeren i hvert fald siger er en vigtig prioritet for regeringen, nemlig de investeringer, der skal være i uddannelse og i forskning.

Jeg anerkender fuldt ud, at statsministeren siger, at der skal prioriteres. Så vil jeg bare stille statsministeren et enkelt spørgsmål, og jeg vil spare lidt på taletiden, for jeg kan næsten ikke vente på at få svar på det. Spørgsmålet er: Er det et udtryk for en prioritering af uddannelse og forskning, når op imod 90 pct. af de besparelser, der ligger i genopretningsspakken, hentes fra forskning og uddannelse? Hvilken logik er det udtryk for, når man sparer langt mest inden for det område, man prioriterer højest?

Kl. 13:35

Formanden :

Statsministeren.

Kl. 13:35

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg vil først til det spørgsmål, som hr. Per Clausen gerne ville stille, og som han derfor også fik stillet, men som jeg så ikke måtte mene noget om, sige, at det ligger os meget på sinde at komme i gang med omstillingen af Danmark til et fossilfrit samfund. Der er jo taget konkrete skridt, og det er der faktisk også sammen med andre partier her i Folketinget i forbindelse med udmøntningen af globaliseringsaftalen. Enhedslisten kan jo desværre ikke være med, fordi Enhedslisten ikke har været med til, som hr. Morten Bødskov var inde på det før, at tage ansvaret for at lave nogle af de velfærdsreformer, som har sikret det råderum. Men inden for rammerne af det råderum har vi jo sat penge af til at komme i gang med den her omstilling, og regeringen følger op med et udspil umiddelbart efter nytår.

I forhold til det andet spørgsmål vil jeg sige, at det hurtigt kan blive noget teknisk noget, men i forbindelse med det der med besparelser vil jeg sige, at situationen jo er den, at vi planlægger i et fler-

årigt perspektiv, og hvis man så planlægger med, at man om 2 år, 3 år eller 4 år vil bruge flere penge end i år, men så beslutter sig for, at man alligevel ikke vil det, så kan man vælge at kalde det besparelser. Det kan man, fuldstændig som hvis vi havde siddet derhjemme og aftalt med hinanden, at vi godt nok nu til næste år skal på den store ferie til 100.000 kr., vi har aldrig været på den før, men næste år skal vi på den ferie til 100.000 kr. Men så kommer vi ikke af sted alligevel, og så kan man sige, at ferien er sparet væk. Det kan man jo godt sige. Man kunne også sige, at det er et udtryk for, at vi klarer os med det, vi har.

Hele tilgangen til genopretningspakken hviler jo sådan set ikke på, at vi skærer ned i den offentlige sektor overhovedet, den hviler på, at vi i lyset af, at vi nu har skabt verdens største offentlige sektor, hvor vi bruger i omegnen af 1.000 mia. kr., siger, at vi nu lige må se, om vi i et par år ikke kan få de penge til at række. Og ja, det stiller nogle krav til at flytte rundt, det stiller nogle krav om at få ressourcerne til at række, og det er der også masser af muligheder for rundtomkring i den offentlige sektor, inklusive i uddannelsessystemet.

Kl. 13:37

Formanden :
Hr. Per Clausen.

Kl. 13:37

Per Clausen (EL):

Jeg synes jo, det er spændende, at ministeren mener, at det er at gå i gang med den nødvendige omstilling af afsætte det samme beløb til forskning næste år, som man afsatte i år, på klimaområdet, mens de konkrete initiativer, der for alvor skal sætte gang i den proces, afventer den plan, som vi troede ville komme umiddelbart efter Klima-kommissionens rapport, men som nu kommer engang næste år.

Men det, som jeg alligevel stadig væk synes er interessant, er, at det i statsministerens prioritering alligevel er endt med, at man, da man skulle gennemføre den såkaldte genopretningspakke, fandt knap 90 pct. af besparelserne inden for det område, man siger man prioriterer allerhøjest, nemlig forskning og uddannelse.

Jeg vil godt gentage mit spørgsmål til statsministeren: Hvad er det for en logik, der ligger bag, at man finder de fleste af de penge, man vil spare, inden for det område, man selv siger er det vigtigste? Jeg kan ikke forstå det.

Kl. 13:38

Formanden :
Statsministeren.

Kl. 13:38

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Det er en skæv måde at fremstille det på. En af hovedhjørnestenene i genopretningspakken er f.eks. en dagpengereform, som frigør økonomi både nu og her og på den lange bane. Det er jo et meget flot eksempel på det, som Socialdemokratiets finansordfører før omtalte som reformer, der skaffer råderum, for her tager vi ikke noget fra nogen, her indretter vi dagpengesystemet, så det bliver mere moderne, og det sikrer flere hænder ude på arbejdsmarkedet, når vi er fri af krisen og får knaphed på hænder igen, samtidig med at vi får økonomi. Det er også derfor, det er så trist, at den opposition, der så gerne vil være i regering, vil rulle det baglæns, for det er jo sådan set rigtig gode penge at bringe i spil; man tager dem ikke fra nogen, så det er rigtig gode penge at bringe i spil. Hvis oppositionen får magt, som den har agt, og ruller det baglæns, kommer man til at mangle de penge, og så man jo altså på jagt med yderligere skatteforhøjelser eller yderligere nedskæringer. Den tid, den sorg, hvis det skulle opstå.

Vi lever i et samfund, hvor der er flere unge, der gerne vil tage en uddannelse. Det kræver, at vi udbetaler mere SU. Vi lever i et samfund, hvor der er flere unge, der gerne vil have en videregående ud-

dannelse, og det kræver, at vi betaler taxameter til nogle flere, og derfor er der et pres på de her udgifter, og det pres er regeringen sådan set parat til at håndtere, men det kræver altså også, at vi visse steder effektiviserer for at få råd til det.

Kl. 13:39

Formanden :
Hr. Per Clausen.

Kl. 13:39

Per Clausen (EL):

Jeg synes sådan set, det er rigtig gode svar, statsministeren kommer med, for så bliver det en rigtig sjov valgkamp, vi får engang næste år, hvor statsministeren vil rejse rundt blandt de arbejdsløse og fortælle dem, at forringelser i dagpengene rammer ingen, og at det ingenting betyder. Samtidig vil han forklare, hvorfor det er udtryk for en høj prioritering af forskning og uddannelse, at man lægger ca. 90 pct. af de besparelser, man har gennemført i forbindelse med genopretningspakken, på forskning og uddannelse.

Jeg ved ikke, om statsministeren selv mener, at han har en god sag, men hvis han synes det, synes jeg bare, han skal fortsætte, for jeg synes, det lyder virkelig, virkelig spændende.

Kl. 13:40

Formanden :
Statsministeren.

Kl. 13:40

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg synes bestemt, det er en god sag, at Danmark kommer fri af en global krise, der har rystet mange lande, og som har sendt titusindvis af folk, studerende og andre, på gaderne for at demonstrere, fordi regeringer rundtomkring har været nødt til over en nat at gennemføre nærmest en omkalfatring af deres samfund. Op mod det kommer Danmark igennem det med langt færre menneskelige omkostninger, end man kunne have frygtet: Ja, arbejdsløsheden er steget, men slet ikke til det niveau, man kunne frygte; ja, vi strammer op; ja, det er ikke så sjovt at stramme op, som det er at bruge. Men vi gør det på en ordentlig måde, for vi var i en robust form, da krisen ramte os, og det er sådan set også derfor, vi kan gøre det her på en anstændig måde, der ikke udløser massedemonstrationer og vold i gaderne, og som samtidig sikrer økonomisk råderum til at gøre noget af det, vi prioriterer, nemlig fortsat at udbygge vores sundhedsvæsen, så vi kan behandle flere patienter, fortsat at udbygge vores undervisningssektor, sådan at de flere unge, der gerne vil have en ungdomsuddannelse, kan få det, og sådan at de flere unge, der gerne vil have en videregående uddannelse, også kan få det. Det synes jeg sådan set er en fin sag.

Kl. 13:41

Formanden :
Tak til hr. Per Clausen.

Så er det hr. Mogens Jensen med spørgsmål til statsministeren. Værsgo.

Kl. 13:41

Spm. nr. US 50

Mogens Jensen (S):

Tak. Jeg kan forstå på statsministeren her i dag, at der stort set slet ikke sker nogen besparelser på uddannelsesområdet. Jeg skal sige til statsministeren, at det ikke er et billede, man kan genkende, når man som jeg, der er valgt i det vestjyske, i øjeblikket får et hav af henvendelser fra forskellige uddannelsesinstitutioner, i det her tilfælde fra voksenuddannelsescentre, som det må være statsministeren bekendt nu faktisk bliver ramt af en række besparelser, som består i, at

regeringen har besluttet, at almindelige mennesker skal betale langt mere for at uddanne sig i det her samfund.

Kl. 13:45

Der er her tale om, at man nu skruer op for deltagerbetalingen på VUC, hvilket betyder, at nogle vil komme til at betale op til 10.000 kr. pr. fag for at kunne uddanne sig. Så jeg vil spørge statsministeren om, hvor mange voksne, uanset om det er firmabetalt eller selvbetalt uddannelse, han tror det vil motivere til at tage en uddannelse. Er det ikke stik imod hensigten, også regeringens egne hensigter, om at motivere og inspirere folk til at tage en uddannelse, at man nu hæver deltagerbetalingen for nogles vedkommende fra noget, der ligner 200 kr., til 10.000 kr. for et fag? På andre områder bliver det hævet fra f.eks. 110 kr. til 1.100 kr. for at tage et fag.

Jeg er nødt til at spørge statsministeren om de her besparelser, som jo beløber sig til 660 mio. kr. frem til 2013, på helt almindelige uddannelser til helt almindelige danskere: Hvad er hensigten med det? Hvordan kan det være til nogen støtte for regeringens målsætning om, at 95 pct. af de unge skal tage en ungdomsuddannelse, herunder dem, der går ind for at tage et enkelt fag, og for den sags skyld også for målsætningen om, at 50 pct. af befolkningen skal tage en videregående uddannelse? Jeg forstår det ikke.

Kl. 13:44

Formanden :
Statsministeren.

Kl. 13:44

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Hensigten er jo den ganske klare at sørge for, at vi har styr på de offentlige udgifter og de offentlige indtægter. Det er en meget, meget klar hensigt. Det er selvfølgelig et åg at tage på sine skuldre. Det kunne være rart at prøve at slippe fri af det med en eller anden trylleformular om, at man kan få det hele til at gå væk, ved en eller anden besværgelse om, at man engang ude i fremtiden skal lave en eller anden aftale om, at nogle andre end en selv skal arbejde lidt længere, og så kan man trække guldets ind i nutiden og bruge det her til at betale gæld med mere gæld, med at lade en offentlig sektor, der nu er verdens største, og som er for stor i forhold til den private sektor, vi har, vokse yderligere. Det giver selvfølgelig nogle frihedsgrader, som jeg ikke har.

Jeg siger ikke, at det ikke har nogen konsekvens at føre en ansvarlig økonomisk politik, for selvfølgelig har det det. Altså, selvfølgelig er det da en udfordring, at der er nogle økonomiske rammer, der strammes, og selvfølgelig vil det også skærpe overvejelser hos den enkelte, når man skal tage stilling til at søge optagelse på et kursus, om betalingen er det ene eller det andet, og det fremmer da også sandsynlighed for, at man virkelig vil det, man melder sig til.

Jeg tror grundlæggende ikke på det gratissamfund, som hr. Mogens Jensen gerne vil stille folk i udsigt, for spørgerens eget ræsonnement fører til, at alt burde være gratis, fordi det ville være den super bedste motivation, man overhovedet kunne give. Der er bare det lille problem, at det hele skal betales alligevel. Og jeg vil ikke være med til, at Danmark skal glide ned ad slisken og ud over afgrunden: at betale gæld med en ny gæld, at aflevere regningen til kommende generationer, en regning, som kommer til at give dem en kæmpe byrde, i form af at de til den tid skal gå og betale renter i stedet for at investere pengene i infrastruktur, uddannelse og sundhedssektor, og det er jo der, vi ser forskelligt på tingene.

Kl. 13:45

Formanden :
Hr. Mogens Jensen.

Mogens Jensen (S):

Nu taler statsministeren netop om at føre en ansvarlig økonomisk politik. Vil statsministeren ikke medgive, at der til det hører at skabe optimale rammer for, at virksomhederne kan få den efteruddannelse til deres medarbejdere, den omskoling af deres medarbejdere, som de har behov for? Tror statsministeren så, at når man indfører så voldsomme stigninger i brugerbetalingen, som virksomhederne og den enkelte dansker jo også kommer til at betale, at det er med til at stimulere virksomhedernes efterspørgsel på arbejdskraft og omskoling og efteruddannelse af den arbejdskraft, de har brug for?

Jeg kan ikke se ræsonnementet. I forvejen er det jo et problem at få virksomhederne til at efteruddanne deres medarbejdere og få folk motiveret til at tage efteruddannelse. Nu stiger et kursus på enkelte fag op til 10.000 kr. i deltagerbetaling. Jeg kan ikke forstå, at statsministeren kan se det fornuftige i det, og det bidrager da for mig at se slet, slet ikke til den omstilling og den efteruddannelsesindsats, der er behov for, hvis Danmark skal klare sig i konkurrencen.

Kl. 13:47

Formanden :
Statsministeren.

Kl. 13:47

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Hvis Danmark skal klare sig i konkurrencen, skal vi sørge for at have sunde offentlige finanser, og vi skal i øvrigt sørge for at prioritere uddannelse, efteruddannelse og forskning, og det gør vi også. Kan det så oversættes til, at alting bare skal vokse? Kan det oversættes til, at man aldrig må lave noget om? Nej, det kan det ikke oversættes til, for hvis man oversætter det til det, så bliver man fanget i den gælds-fælde, som Socialdemokratiet er på vej til at forsøge at lokke danskerne ind i. Det vil jeg ikke være med til.

Det er klart, at når man skærper egenbetalingen, så skærper man også prioritetsovervejelserne, så skærper man også kvalitetsfokus, så skærper man også virksomhedernes bevidsthed om, at den efteruddannelse, der nu efterspørges, er den helt rigtige, om det tilbud, der gives, er spidset godt nok til. Det er sådan set ikke kun af det ringe.

Kl. 13:47

Formanden :
Hr. Mogens Jensen.

Kl. 13:47

Mogens Jensen (S):

Jeg må så konstatere, at det er en del af regeringens vækstpolitik, at virksomhederne og almindelige danskere skal betale mere for at tage den efteruddannelse, der er nødvendig, for at samfundet kan få den arbejdskraft, der er behov for. Jeg tror, det kun er statsministeren, der har troen på, at det er det, der bringer flere i uddannelse og skaffer den efteruddannelse og videreuddannelse, som er nødvendig.

Jeg er også nødt til at gøre statsministeren opmærksom på, at de besparelser, regeringen gennemfører, altså også har den konsekvens, at man lukker uddannelsescentre i Udkantsdanmark. Man har været inde og regne på de her tal med den formodede nedgang, der vil være i antallet af kursister, og hvor det bliver sværere at skaffe kursister til hold, og det vil betyde, at 20 voksenuddannelsescentre må dreje nøglen om rundtomkring i Danmarks udkantsområder, for det er jo dér, det er sværest at skaffe de nødvendige hold, de nødvendige kursister til at kunne give tilbuddene. Synes statsministeren, det er rimeligt, at der bliver den her geografiske slagside i uddannelsesstilbud til almindelige mennesker i Danmark?

Formanden :
Statsministeren.

Kl. 13:48

Derfor er mit spørgsmål i dag til statsministeren: Kan statsministeren garantere, at huslejereguleringen bliver holdt fast, og at man følger op på det og giver den samme garanti over for lejerne, som den tidligere statsminister, Anders Fogh Rasmussen, har givet tre gange?

Kl. 13:52

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Ja, nu ved jeg ikke, hvem *man* er. Hvis det er det sædvanlige ressort, man trækker på i Socialdemokratiet og nærmeste omegn, så vil jeg ikke uden videre bare her acceptere, at de regnestykker skal lægges til grund. Vi er sådan set generelt meget optaget af, at vi også sikrer, at der er uddannelsesstilbud der, hvor der er lidt længere mellem husene. Det er også derfor, vi har taget en stribe initiativer på en række uddannelsesområder – undervisningsministeren og videnskabsministeren vil kunne gøre rede for det her i detaljen, mere end jeg kan – for bl.a. at dreje taxameter og andet på en måde, så det understøtter udbuddet af uddannelser de steder, hvor elevgrundlaget er lidt tyndere.

Men først og fremmest handler det her altså om at tage det ansvar, som spørgeren og hans parti løber fra, nemlig ansvaret for, at vi oven på en krise, vi styrede os igennem med færre menneskelige omkostninger, end man kunne have frygtet, men også med nogle massive træk på de offentlige kasser, som er brugt til fremrykning af investeringer og andet, der har holdt arbejdsløsheden i ave, nu får samlet regningen op som den første forudsætning for at få væksten igen.

Kl. 13:50

Formanden :
Tak til hr. Mogens Jensen.

Så er det hr. Thomas Jensen med et spørgsmål til statsministeren, og bagefter er det hr. Ole Sohn.

Vi

Kl. 13:50

Spm. nr. US 51

Thomas Jensen (S):

Nu skal det handle lidt om noget andet, det skal nemlig handle om at have tryghed for sine boligudgifter. Det er jo sådan, at vi i Danmark har 1,4 millioner danskere, som bor i lejeboliger. Vi har 540.000 almene lejeboliger og 530.000 private udlejningsboliger.

Der har jo været en tradition for her op til de seneste folketingsvalg, at lejerorganisationerne har fået en garanti fra den tidligere statsminister, Anders Fogh Rasmussen, hvori det er blevet slået nagelfast, at der ikke bliver ændret på huslejereguleringen.

Men i den her valgperiode har vi jo hørt nogle røster fra den borgerlige lejr. Den tidligere konservative boligordfører var ude at udtale følgende om lejeloven:

»Når man kigger på lejeloven, er det som at kigge på et system fra Østtyskland eller Sovjetunionen.«

Og videre:

»At vi i år 2010 bliver ved med at have et forkvaklet system fra boligmanglens tid, det skal ministeren gøre noget ved.«

Det var en udtalelse fra den konservative boligordfører, som blev delvist bakket op af Venstres boligordfører, fru Louise Schack Elholm, og af Liberal Alliance, som jo ser ud til at komme ind i Folketinget med et betydeligt mandattal efter næste valg, og som kan være afgørende for en fortsat borgerlig regering. Liberal Alliance frem sætter et beslutningsforslag her i Folketingssalen om, hvordan man vil gå ind og sætte huslejereguleringen fri.

Konsekvenserne af det har vi haft Det Økonomiske Råd til at regne på tidligere: op til huslejestigninger på 43 pct. på landsplan og i hovedstadsområdet og i de andre større byer på helt op til 80 pct. Det vil jo simpelt hen skabe en usikkerhed for landets lejerne.

Formanden :
Statsministeren.

Kl. 13:52

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Tak for det. Jeg kan høre, at der sådan er ved at blive lagt i kakkelloven til den gode socialdemokratiske skræmmekampagne, der skal ruller ud, når valget kommer på et tidspunkt, som jo slet ikke er nu.

Vi er i gang med en folketingssamling. Vi har meget arbejde endnu. Jeg er jo ikke bekendt med alle detaljer i Folketingets arbejde, men jeg forstår, at der ligger et beslutningsforslag, der handler om præcis det her spørgsmål. Det kommer vel til behandling i Folketingssalen, og så behøver jeg jo ikke stå her og give nogle garantier, for så vil det blive åbenbaret for enhver, hvad regeringens og regeringspartierne position er i forhold til det beslutningsforslag.

Det er såmænd ikke, fordi jeg ikke vil svare på spørgsmålet, men det er bare for lige at sende et signal til alle, der måtte lytte med, om, at jeg ikke ønsker at indlede sådan en præliminær valgkamp ved at skulle komme her en gang om ugen og svare på allehånde spørgsmål om næste valgperiode.

Vi er i gang med et stykke arbejde, som er vigtigt for at trække Danmark helt fri af krisen. Regeringen har lagt en række konkrete initiativer ned i salen og ud til Folketingets partier. Vi har sådan set den forventning, at oppositionen vil interessere sig for den aktuelle politiske dagsorden. Så kommer der en dag et folketingsvalg, og så skal jeg nok til den tid svare for mig, med hensyn til hvad jeg går til valg på, og hvad der kommer til at ske, og hvad der ikke kommer til at ske, hvis vi genvinder magten.

Kl. 13:53

Formanden :
Hr. Thomas Jensen.

Kl. 13:53

Thomas Jensen (S):

Det må jeg nok sige. Det var noget af en usikkerhed for landets 1,4 millioner lejere. Statsministeren står her i dag og kan ikke bare sige: Vi opretholder den garanti, vi har givet tidligere. Så det vil sige, at der lige nu for de 1,4 millioner lejere ikke er nogen sikkerhed for, om huslejen skal stige med 80 pct., hvis den borgerlige regering fortsætter efter næste valg. Det er en meget ny situation, vil jeg sige.

Jeg vil godt prøve at citere den garanti, som Anders Fogh Rasmussen gav til lejerne:

»Denne garanti gælder stadig. Og den gælder også, hvis jeg som statsminister står i spidsen for en borgerlig regering efter valget.«

Der var forud for valget i 2007.

»Venstres kurs er klippefast. Der bliver ikke tale om fri huslejeregulering. Vi ændrer ikke forholdene for landets lejerne.«

Det er egentlig såmænd bare den garanti, jeg beder statsministeren om at imødekomme over for lejerne i dag, for ellers er der stor usikkerhed, hvad angår lejerne fremtidige husleje. Vil statsministeren virkelig gerne efter i dag sende det signal til lejerne, at de måske skal ud og betale 43 pct. mere i husleje, hvis statsministeren fortsætter efter næste valg?

Kl. 13:54

Formanden :
Statsministeren.

Kl. 13:54

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg vil gerne her i dag sende det signal til hr. Thomas Jensen og alle andre folketingsmedlemmer om, at vi befinder os i en folketings-samling, hvor vi har store opgaver, der skal løses, og hvor den danske befolkning har forventninger til os.

Vi er blevet kastet ud i en kæmpe økonomisk krise, der har gjort Danmark fattigere. Vi har tabt arbejdspladser. Det skal vi rydde op i. Regeringen har lagt en stribe forslag frem. Oppositionen har valgt tavshedens strategi. Den tavshed må brydes. Vi må have folketingsarbejdet til at handle om de opgaver, vi har. Vi er ikke i valgkamp. Der er ikke noget valg. Der er ikke nogen boligejere eller boliglejere, der behøver være bekymrede. Vi har ikke på vores lovprogram noget som helst om at regulere på huslejerne i den her folketings-samling. Og når den dag kommer, hvor den her folketings-samling er slut og der skal være valg, så vil jeg hjertens gerne svare på det der spørgsmål. Jeg har slet ikke noget problem med at svare på det der spørgsmål. Jeg ønsker bare ikke at indlede en kutyme for, at vi skal stå og give valgløfter hernede i Folketingssalen midt i et arbejdsår, hvor oppositionen da burde tage noget arbejdstøj på.

Kl. 13:56

Formanden :

Hr. Thomas Jensen.

Kl. 13:56

Thomas Jensen (S):

Nu er det jo ikke fra Socialdemokraternes side, at der bliver blæst til valgkamp her i dag. Det er jo, fordi De Konservatives boligordfører og Venstres boligordfører og Liberal Alliance går ud og siger, at de synes, at huslejereguleringen skal sættes fri. Derfor er det da også vigtigt her midt i en valgperiode, hvor vi har skiftet statsminister, at der endnu en gang bliver givet en garanti.

Der er stor usikkerhed blandt landets 1,4 millioner lejere, efter at De Konservative og Venstre og Liberal Alliance har været ude at sige de ting, altså at de vil sætte huslejen fri.

Er det så et aktuelt emne på dagsordenen? Det kan godt være, at det ikke er det for statsministeren – det kan jeg jo tydeligt høre at det ikke er – men det er det trods alt for de 1,4 millioner lejere, der sidder hjemme og egentlig gerne vil have en garanti for, at deres husleje ikke skal stige med op til 43 pct., som DØR har anslået.

Derfor tror jeg ikke, at statsministeren bare skal feje det til side med ordene om, at det er noget, vi skal vente med til en kommende valgkamp. Jeg tror rent faktisk, at der er rigtig, rigtig mange danskere, der gerne vil have en garanti her i dag for, at de kan være trygge og rolige og vide, at den husleje, de betaler i dag, bliver der ikke ændret på. Så det er såmænd bare det, jeg spørger om.

Kl. 13:57

Formanden :

Statsministeren.

Kl. 13:57

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Men der er sådan set ikke nogen grund til at føle nogen usikkerhed, for regeringen har absolut ikke nogen planer om at ændre på det her. Derfor kan man føle fuld tillid til det, ingen problemer i det. Det er ikke regeringens politik at ændre på huslejereguleringen.

Når jeg svarer, som jeg gør, er det, fordi vi er midt i et folketingsår, hvor der er en masse opgaver, der skal løses. Regeringen har lagt en række konkrete udspil frem til åben dialog med Folketingets politiske partier, og dem vil vi gerne have oppositionen til at forholde sig til.

Det er en SU-reform, der gør SU'en mere fleksibel og får de unge hurtigere igennem, og som giver dem bedre muligheder for at tage til udlandet for at uddanne sig.

Det er en førtidspensionsreform, hvor vi ikke parkerer unge under 40 år på livslang førtidspension, men giver dem et bedre liv og yder et bidrag til at få flere hænder ud på arbejdsmarkedet.

Det er en folkeskolereform, der skal skabe mere kvalitet i folkeskolen.

Det er en kæmpe konkurrencepakke, som oppositionen indtil nu har forholdt sig tavs om, og som skal skabe mere dynamik i det danske samfund.

Jeg synes bare, at det ville klæde os alle sammen, at vi kastede os over det arbejde frem for at begynde at føre valgkamp. Valgkampen skal nok komme, og hvad der skal gives af garantier og ikkegarantier, når vi rammer selve valget, tager vi til den tid.

Kl. 13:58

Formanden :

Tak til hr. Thomas Jensen.

Så er det hr. Ole Sohn, som – hvis tiden bruges – bliver den sidste spørger til statsministeren. Værsgo.

Kl. 13:58

Spm. nr. US 52**Ole Sohn (SF):**

Jeg forstår, at statsministeren helst vil forholde sig til forslag, som ér på tapetet, og også efterlyser oppositionens reaktioner på det. Det synes jeg sådan set vi har været relativt gode til at reagere på, og jeg synes også, at statsministeren flere gange har sagt, at vi måske endda gik for vidt. Altså, vi kritiserede det jo allerede i 2004 og i 2007, da regeringen gav ufinansierede skattelettelser, som nu er en af årsagerne til, at vi står med det her megastore problem. Jeg noterer så til gengæld med tilfredshed, at statsministeren under Folketingets afslutningsdebate i juni måned faktisk erkendte, at man ikke havde haft styr på indtægter og udgifter. Men nu står vi i den situation, hvor der skal prioriteres – det er jeg fuldstændig enig i.

Jeg forstår også, at statsministeren til min kollega hr. Morten Bødskov sagde, at han mente, at hr. Morten Bødskov ikke skulle fortolke, hvad danskerne mente. Men var det så ikke bedre, at statsministeren prøvede at tage ud på en erhvervsuddannelsesskole og se på undervisning i form af lærerfri timer og på, om det er en kvalitet, vi vil give de unge? Eller han kunne tage ud på en af landets produktions-skoler, som nu skal til at spare igen. Eller han kunne tage ud på en folkeskole, hvor man nu har færre timer end minimumstimetallet.

Så er det da relevant, når statsministeren selv siger, at vores uddannelsesniveau sakter agterud i forhold til de lande, vi sammenligner os med, at spørge: Hvad er egentlig grunden til, at regeringen prioriterer på en sådan måde, at man skærer så voldsomt ned lige nøjagtig på uddannelses- og forskningsområdet? Man skærer så meget med, at jeg lagde mærke til, at den i danmarkshistorien længst siddende undervisningsminister, hr. Bertel Haarder, måtte forlade lokalet, åbenbart fordi det blev for meget.

Hvad er forklaringen på, at man prioriterer sådan, at det lige nøjagtig er i det, der er fundamentet for det, statsministeren understreger og regeringens Væstforum understreger er løsningen på udfordringen, man skærer?

Kl. 14:00

Formanden :

Statsministeren.

Kl. 14:00

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Altså, en usandhed bliver jo ikke rigtig af at blive gentaget igen og igen, i hvert fald ikke i et åbent, demokratisk samfund. Der findes måske andre samfundsformer, hvor man ligesom kan tromle synspunkter igennem, men i Danmark bliver en usandhed ikke rigtig af at blive gentaget. Og påstanden om, at der er blevet givet ufinansierede skattelettelse, er og bliver en falsk påstand. De skattelettelse, der er givet i 2004, 2007 og 2010, er fuldt finansierede.

Uden dem havde Danmark været i værre problemer. Uden dem havde vi ikke i de gode år fået arbejdsløsheden helt dækket, hvor vi satte danmarkshistorisk bundrekord, for det var skattelettelse målrettet arbejdsindsættelse for ganske almindelige danskere, og det har været et selvstændigt bidrag til at sikre, at det bedre har kunnet betale sig at arbejde. Og det har været fuldt finansieret. Så det er simpelt hen et falsk billede, der tegnes.

Hr. Ole Sohn ved jo også godt, at når man ser på Danmark i dag i år 2010 og sammenligner Danmark med en række andre lande, også europæiske lande, tag f.eks. nogle af dem med socialdemokratisk ledelse rundt omkring, og ser, hvad det er for en form, Danmark står i her, hvor vi er ved at forlade krisen, kan vi se, at vi er i en markant bedre form – en markant bedre form.

Det er sådan set også det, der gør det muligt for os samtidig at prioritere uddannelse – at sørge for, at vi har råd til det, så selv om der er flere unge, der vil have en uddannelse, er der også plads til dem. De er velkomne. Selv om der er flere unge – og heldigvis for det – der gerne vil have en videregående uddannelse, er der også plads til dem, og de er velkomne. Det er derfor, at Danmark er det land efter min bedste hukommelse, der bortset fra Island har det største offentlige forbrug på forskning i hele OECD. Det matcher simpelt hen ikke det der folkesocialistiske billede af den sociale massegrav.

Kl. 14:02

Formanden :

Hr. Ole Sohn.

Kl. 14:02

Ole Sohn (SF):

Jeg forstår ikke, hvorfor statsministeren hidser sig sådan op. Jeg refererede sådan set bare til en samtale, som statsministeren og jeg førte under Folketingets afslutningsdebat, og hvor statsministeren erkendte, at skattelettelserne i 2004 var givet på baggrund af et budget, man havde lagt, og hvis det budget blev overholdt, var pengene til stede. Nu viste det sig bare i 2005, at budgettet ikke blev overholdt, ergo var der ikke grundlag for skattelettelserne. Det var bare den simple erkendelse, som statsministeren også gjorde fra Folketingets talerstol. Så jeg forstår ikke ophidselsen over det. Jeg roste sådan set, at man erkendte eller havde den opfattelse fra regeringens side, at indtægter og udgifter skulle følges ad. Men jeg forstår, at der var jeg alligevel for langt fremme med hensyn til tillid.

Men vi er jo i den situation nu, at hvis man tager ud på en erhvervsskole, kan man se, at undervisningen jo ikke er af en kvalitet, som vi kan være bekendt. Det har statsministeren også fået at vide af regeringens Vækstforum: De virksomheder, som skal aftage den faglærte arbejdskraft, som kommer ud, siger, at den ikke er god nok. Vi har folkeskoler, der ikke leverer elever, der har de nødvendige regnekundskaber og læsekundskaber, fordi der bliver skåret så meget ned. Så spørgsmålet er bare, hvorfor regeringen nedprioriterer uddannelse så markant, som tilfældet er.

Kl. 14:03

Formanden :

Ja, statsministeren.

Kl. 14:03

Kl. 14:03

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jamen jeg hidser mig overhovedet ikke op. Jeg angriber bare, fordi jeg er varm tilhænger af den åbne, demokratiske samtale og ikke alle mulige andre samfundsformers samtale. Derfor må jeg jo være den rigtige til at udlægge mine egne ord. Jeg ved ikke, hvor inspirationen kommer fra, men den der propagandistiske køren rundt med, at regeringen har givet ufinansierede skattelettelse, er og bliver et falsum. Hr. Ole Sohn skulle i folkeoplysningens navn – det her er Grundtvigs og Kolds fædreland, det er ikke bygget på andre ideologier – holde sig for god til det der.

Vi prioriterer uddannelse – vi prioriterer uddannelse. Det er også et af de områder, hvor vi bruger flere penge i dag, end man gjorde, før vi kom til. Men jeg køber ikke den der med, at prioritering kun er et spørgsmål om at bruge flere penge. Det er jo også et spørgsmål om, hvordan de bruges.

Jeg glæder mig over, at eleverne nu i dag læser lige så godt i 3. klasse, som de gjorde før i 4. klasse, og at de er lige så dygtige til matematik i 4. klasse, som de før var det i 5. klasse. Det er da et udtryk for fremskridt. Jeg glæder mig over de tal, der er kommet frem, for, hvor mange unge der tager en ungdomsuddannelse. De er stigende. De er rekordhøje set over en meget, meget lang årrække. Det glæder jeg mig da over. Det er da ikke det samme, som at der ikke er udfordringer. Men den første forudsætning for at løse dem er da, at vi har en sund offentlig økonomi.

Kl. 14:05

Formanden :

Hr. Ole Sohn.

Kl. 14:05

Ole Sohn (SF):

Jeg skal beklage, men jeg har bare refereret til, hvad stort set alle økonomer, der ikke er ansat i Finansministeriet, har sagt igennem år, nemlig at der ikke var finansiering til de skattelettelser. Og så kvitterede jeg bare ved at sige, at statsministeren jo også erkendte det under Folketingets afslutningsdebat i juni måned, men jeg kan forstå, at den erkendelse er forsvundet. O.k., så dropper vi det, så har vi forskellig opfattelse af det. Det skal ikke skille os. Jeg troede bare, statsministeren stod ved sin erkendelse fra juni måned, men nok om det.

Det er jo i hvert fald en kendsgerning, at den genopretningsplan, som regeringen og Dansk Folkeparti gennemfører, laver massive nedskæringer på uddannelserne, på forskningsområdet. Det er også en kendsgerning, at statsministeren i regeringens Vækstforum har skitseret ti udfordringer, hvoraf den ene er den bekymring, at uddannelsesniveauet i Danmark sakter agterud i forhold til de lande, vi ønsker at sammenligne os med.

Så er det relativt simple spørgsmål – det er ikke sikkert, der er et simpelt svar – og det er i hvert fald meget nærliggende at spørge: Hvordan kan det være, at der ikke er en sammenhæng mellem erkendelsen og prioriteringen? Man gør stort set det modsatte: Man nedprioriterer uddannelserne, efter at man har erkendt behovet for en opprioritering.

Kl. 14:06

Formanden :

Statsministeren.

Kl. 14:06

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Der er fuld sammenhæng mellem erkendelse og prioritering. Den første erkendelse er, at forudsætningen for, at vi får væksten igen og på den lange bane har råd til det velfærdssamfund, som jeg holder så

meget af, er at få orden i økonomien. Og her bekymrer det mig, at Socialistisk Folkeparti har så travlt med at rive fundamentet væk under det ved at foreslå en yderligere gældsætning af Danmark ved at foreslå et velfærdsfix for lånte penge, ved at forsøge at bilde folk ind, at når man skylder, skal man bare gå ned i banken og låne noget mere, så skal alle problemer nok løse sig. Den første forudsætning er at få orden i økonomien – og det er den her regering garant for – samtidig med at vi så også sikrer den økonomi, der skal til, for at stadig flere unge kan få en uddannelse. Det er jo det, vi gør, samtidig med at vi sikrer råderum til, at vi fortsat kan prioritere forskningen. Det må da gøre indtryk på hr. Ole Sohn, at vi sådan set nu har nået det mål, at 1 pct. af samfundsværdien, bruttonationalproduktet, nu bruges på offentlig forskning. Det må da gøre indtryk på hr. Ole Sohn, at der mig bekendt kun er Island i hele OECD, der har et større offentligt forskningsbudget, end vi har i Danmark.

Det er vi altså i stand til at levere, samtidig med at vi får samlet kriseregningen op og skabt fundamentet for, at vi kan have varig velfærd i Danmark.

Kl. 14:07

Formanden :

Tak til hr. Ole Sohn og tak til statsministeren.
Hermed sluttede spurgetimen.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) Besvarelse af oversendte spørgsmål til ministre (spørgetid).

Kl. 14:07

Formanden :

Jeg skal meddele, at det af Bjarne Laustsen under nr. 24 opførte spørgsmål til beskæftigelsesministeren efter ønske fra spørgeren tag-
es tilbage.

Det første spørgsmål til finansministeren er stillet af hr. Kim Christiansen.

Kl. 14:08

Spm. nr. S 367

1) Til finansministeren af:

Kim Christiansen (DF):

Hvilke konsekvenser mener ministeren, det bør have for SAS, at selskabet inden for de seneste 10 år er blevet dømt til at betale over 1 mia. kr. i bøder for karteldannelse?

Formanden :

Værsgo at komme med spørgsmålet.

Kl. 14:08

Kim Christiansen (DF):

Tak for det. Spørgsmålet lyder:

Hvilke konsekvenser mener ministeren, det bør have for SAS, at selskabet inden for de seneste 10 år er blevet dømt til at betale over 1 mia. kr. i bøder for karteldannelse?

Kl. 14:08

Formanden :

Det er finansministeren, der svarer. Værsgo.

Kl. 14:08

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Lad mig starte med at understrege, at jeg i lighed med SAS's ledelse finder overtrædelser af konkurrencelovgivningen for uacceptable. Der er endvidere ingen indikationer af, at ledelsen i SAS havde

kendskab til de aktiviteter, der ligger til grund for Kommissionens afgørelse.

I den aktuelle sag har Kommissionen således givet SAS en bøde på ca. 525 mio. kr., fordi datterselskabet SAS Cargo i perioden 1999-2006 efter Kommissionens opfattelse har deltaget i ulovlig kartelvirksomhed inden for luftfragt. Efter at sagen kom frem, gennemførte SAS en intern undersøgelse af sagen, og ifølge SAS viser den, at nogle medarbejdere i SAS Cargo i nogle få isolerede tilfælde har overtrådt selskabets interne retningslinjer. SAS har oplyst, at selskabet bl.a. på baggrund af den interne undersøgelse har samarbejdet med Kommissionen med henblik på at få sagen belyst. SAS mener imidlertid fortsat ikke, at SAS Cargo har været en del af et globalt kartel. Af samme grund finder SAS ikke, at bødens størrelse er proportional med SAS Cargos handlinger, og derfor har SAS offentliggjort, at de agter at anke afgørelsen.

Kl. 14:10

Formanden :

Hr. Kim Christiansen.

Kl. 14:10

Kim Christiansen (DF):

Tak for besvarelsen. Det er fuldstændig korrekt, at SAS har intentioner om at anke afgørelsen, men det ændrer jo ikke på det faktum, at pengene skal betales og dermed også vil have en regnskabsmæssig indvirkning her og nu.

Når jeg overhovedet stiller spørgsmålet, er det, fordi det for halvanden måned siden var 180 mio. kr. for spionage mod Norwegian, og tilbage i 2001 var det 300 mio. kr., hvor man havde lavet nogle ulovlige prisaftaler med det daværende Mærsk Air, samlet set 1 mia. kr. over en 10-årig periode. Når vi så gang på gang ser, at SAS er nødlidende, og hvor staten må ind og skyde penge i, er det jo helt naturligt at interessere sig lidt for, hvordan man fremadrettet vil håndtere det her – også fra finansministerens side.

Kl. 14:10

Formanden :

Finansministeren.

Kl. 14:10

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jamen jeg kan da sige, at som aktionær i SAS er det selvfølgelig ikke tilfredsstillende, at SAS alene i 2010 er involveret i retlige tvister, der belaster selskabet med bøder på i størrelsesordenen 1 mia. kr.

Når det er sagt, skal det erindres, at der er tale om, at nogle få medarbejdere i enkelte tilfælde har overtrådt de interne retningslinjer. SAS har skærpet indsatsen for at undgå fremadrettede gentagelser, og det er selvfølgelig tilfredsstillende.

Kl. 14:11

Formanden :

Hr. Kim Christiansen.

Kl. 14:11

Kim Christiansen (DF):

Det her er selvfølgelig bekymrende, men jeg er meget tryk ved, at man tager hånd om det, også fra ledelsens side. Det er sådan set også forventeligt, når man har med så mange penge at gøre. Men der ligger jo reelt en mulighed for, at det her enten bliver kørt over på passagererne, hvis SAS' regnskab stadig væk skal balancere, eller i sidste ende er det jo skatteyderpenge, der endnu en gang skal puttes i SAS.

Kan finansministeren garantere, at der er taget hånd om det på så betryggende vis, at det i hvert fald ikke kommer til at afføde, at der skal yderligere skattepenge i SAS?

- Kl. 14:12
- Kl. 14:14
- Formanden :**
Finansministeren.
- Finansministeren** (Claus Hjort Frederiksen):
Det er min opfattelse, at ledelsen i SAS i hvert fald siden SAS/Mærsk-sagen omkring år 2000 har været meget opmærksom på at undgå overtrædelser af konkurrencelovgivningen. Derfor har selskabet etableret en lang række procedurer og retningslinjer for at undgå overtrædelser af den lovgivning.
- Siden den aktuelle sag kom frem i 2006, har SAS yderligere forstærket de eksisterende procedurer og forberedelser. SAS har således oplyst, at selskabet bl.a. på ny har indskærpet retningslinjerne over for alle dele af koncernen samt forstærket uddannelses- og kontrolindsatsen. På den baggrund ser jeg ikke noget grundlag for, at staten skal foretage sig videre i sagen.
- Kl. 14:12
- Formanden :**
Hr. Kim Christiansen.
- Kim Christiansen** (DF):
Jeg er meget tryk ved, at SAS' ledelse tager hånd om det her. Men det, jeg egentlig spurgte om, var, om ministeren kunne garantere, at det her ikke bliver en regning, der bliver videresendt enten til passagerer eller til skatteydere.
- Kl. 14:13
- Formanden :**
Finansministeren.
- Finansministeren** (Claus Hjort Frederiksen):
Nu vil jeg lige gøre opmærksom på, som jeg sagde i mit indledende svar, at SAS har anket den her afgørelse fra Kommissionens side, fordi SAS er af den opfattelse, at bødens størrelse er ude af proportioner med forseelsen. Der må vi jo så afvente, hvad resultatet bliver af den anke.
- Men SAS har oplyst, at selskabet i en årrække har arbejdet med en række initiativer, der skal sikre, at selskabet overholder konkurrencelovgivningen. Den er altså styrket, efter at SAS Cargo-kartelsagen blev opdaget i 2006. Man har indskærpet retningslinjerne, man har lavet uddannelsesaktiviteter, man gennemfører kontroller af praksis. Det finder jeg er tilfredsstillende i den her situation.
- Kl. 14:14
- Formanden :**
Tak til hr. Kim Christiansen.
Så er det hr. Rasmus Prehn med spørgsmål til finansministeren.
- Kl. 14:14
- Spm. nr. S 567**
2) Til finansministeren af:
- Rasmus Prehn** (S):
Mener ministeren ikke, at det var bedre at sikre den fælles offentlige ældrepleje mod nedskæringer og besparelser på grund af regeringens økonomiske politik end at lave private luksustilbud til de bedst stillede danskere?
- Formanden :**
Værsgo for oplæsning af spørgsmålet.
- Rasmus Prehn** (S):
Tak. Jeg skal læse spørgsmålet op:
Mener ministeren ikke, at det var bedre at sikre den fælles offentlige ældrepleje mod nedskæringer og besparelser på grund af regeringens økonomiske politik end at lave private luksustilbud til de bedst stillede danskere?
- Kl. 14:14
- Formanden :**
Finansministeren.
- Kl. 14:14
- Finansministeren** (Claus Hjort Frederiksen):
Regeringens økonomiske politik indebærer, at kommunernes høje budgetniveau i 2010 kan fastholdes ind i 2011 og fremefter. Kommunernes budgetter reguleres tilmed med de stigende priser og med stigende lønninger. Det betyder, at kommunerne kan købe de samme varer næste år, som man købte i år, fordi de reguleres med prisstigningerne. Man kan have det samme personale som i år, fordi det reguleres med lønstigningerne. Regeringen har siden 2001 prioriteret at udvikle og styrke den borgernære service på velfærdsområderne, herunder ikke mindst på ældreområdet. Det offentlige forbrug og de kommunale budgetter er således steget markant under denne regering.
- Når 2011 er gået, forventer vi en stigning i det samlede offentlige forbrug på knap 74.000 mio. kr. siden 2001, og det er vel at mærke efter korrektion for den almindelige pris- og lønudvikling. Langt den største del af stigningen i forbruget er prioriteret til den borgernære service i kommuner og regioner, og derudover er de økonomiske rammer for ældreplejen i kommunerne løftet flere gange i de senere års finanslovaftaler.
- Det er kendsgerningerne på det her område, og derfor kan jeg sige, at når Socialdemokraterne nu så denne onsdag igen vil levere et angreb på det frie valg, fordi man ikke ønsker, at borgerne skal kunne vælge privathospitalet, og nu ønsker man tilsyneladende så hel-ler ikke, at man skal kunne vælge på ældreområdet, er der tale om en politik, som regeringen er fuldstændig uenig i. For vi mener, det er vigtigt, at borgerne får nogle valgmuligheder.
- Kl. 14:16
- Formanden :**
Hr. Rasmus Prehn.
- Kl. 14:16
- Rasmus Prehn** (S):
Det er alligevel forunderligt, for der er intet i det, vi har spurgt om, i det, vi har sagt, eller i det, vi på anden måde har ytret os om, der kan tolkes derhen, at vi vil forhindre danskerne i at vælge frit. Det skal være helt frit for danskerne at vælge, hvis de vil have et privat alternativ.
- Det, vi spørger ind til her, er jo regeringens seneste forslag, hvor regeringens socialminister er ude at foreslå, at man skal tvinge private plejehjem igennem, at kommunerne skal tvinges til at privatisere plejehjem, og at man så der kan købe ekstra ydelser, sådan at man altså fratager kommunerne deres kommunale selvstyre, og at man lægger op til, at det kun er hos de private, man kan købe ekstra ydelser. Der er det, vi ikke kan lade være med at spørge: Var det ikke bedre at fokusere kræfterne på at sikre en ordentlig service i Velfærdsdanmark, i det fællesbaserede velfærdssamfund?
- Der kan ministeren godt stå og remse nogle tal op og sige, at der er blevet flere penge. Sagen er jo bare den, at der er blevet sat færre penge af til ældreområdet ude i landets kommuner. Jeg står her med en undersøgelse, der er lavet af organisationen for offentligt ansatte,

FOA, og der er der altså 51 pct. af landets kommuner, der giver udtryk for, at de har faldende udgifter til ældreområdet, faldende, de kommer altså til at bruge mindre i 2011, end de brugte i 2010. Der er endda også en række kommuner, som har et uændret niveau, hvilket også må betragtes som en regulær nedskæring.

Så sagen er den, at man udhuler det offentlige niveau, og så gennemtvinger man private løsninger, hvor de allerrigeste i det danske samfund skal kunne købe sig til en ordentlig service. Det er jo altså regeringen, der på en eller anden måde her erkender, at det, de tilbyder danskerne, ikke er godt nok. Nu skal de private så tvinges ind over, så de rigeste kan købe sig til noget bedre.

Kl. 14:18

Formanden :
Finansministeren.

Kl. 14:18

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Regeringen har i Vækstforum foreslået, at der skal være mere konkurrence mellem private leverandører om opførelse af plejeboliger. Målet er at give plads til nytænkning af plejebolignkoncepter, så der bliver et mere mangfoldigt udbud af boliger til ældre. Det vil komme mange målgrupper af ældre til gode, f.eks. dem, der ønsker plejeboliger med en særlig beliggenhed, eller dem, som ønsker en særlig type af ældrebolig. Det vil samtidig give private leverandører mulighed for at samtænke opførelse af boligen med den efterfølgende drift samt levering af pleje og praktisk hjælp til den ældre. Der er ikke tale om private luksustilbud, eller at private virksomheder skal opføre boliger til de rigeste ældre. Virksomhederne må bl.a. jo forventes at ville holde huslejen nede, så deres boliger kan lejes ud til en bred målgruppe af pensionister.

Ingen ældre stilles ringere ved at åbne for mere konkurrence. De ældres ret til hjælp og plejebolig er uændret. Forslaget indebærer, at alle ældre får flere muligheder for at vælge bolig efter egne behov og præferencer, som det gælder for resten af boligmarkedet, og det er lidt uforståeligt, at Socialdemokraterne er imod det.

Kl. 14:20

Formanden :
Hr. Rasmus Prehn.

Kl. 14:20

Rasmus Prehn (S):

Jeg skal høre, om det ikke er sådan, at ministeren kan nikke genkendende til, at det, regeringen melder ud her, er, at hvis kommunen selv vil tilbyde tilkøbsydelse, lægges der ikke op til det her. Regeringen vil altså ikke have, at kommunen skal kunne tilbyde muligheden for at købe ekstra ydelser; det er kun de private.

Derudover står jeg her med en artikel fra Jyllands-Posten fra den 25. november, hvor regeringens socialminister giver udtryk for, at inden for det konkrete område må kommunen ikke selv byde på opgaven. Men kommunen kan så træde til, hvis det private firma pludselig går ned eller på anden måde ikke kan løfte opgaven.

Så kommunen bliver også tvunget til at bruge sine ressourcer på at lave et bestemt område, hvor det kun er de private, der kan komme til. Kommunen må kun spille en rolle, hvis det går galt. Det ved vi jo fra frit valg-ordningen på hjemmehjælpsområdet, at det har det gjort i mange tilfælde. Det har faktisk i nogle tilfælde været dyrere for kommunen at have de private inde over, fordi der ikke er den samme garanti for det; man kan ikke være sikker på, at der er den samme driftssikkerhed.

Det kan altså blive dyrere for kommunen. Så man bruger altså skatteydernes penge på at facilitere et privat tilbud i stedet for at sikre, at man kunne bruge pengene til, at alle ældre – ikke kun de rige-

ste – kunne få et acceptabelt tilbud. Der bliver skåret på ældreområdet i øjeblikket.

Kl. 14:21

Formanden :
Finansministeren.

Kl. 14:21

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg vil sige til hr. Rasmus Prehn, at ingen ældre stilles ringere ved at åbne for mere konkurrence. De ældres ret til hjælp og til plejeboliger er uændret. Forslaget indebærer, at flere ældre får flere valgmuligheder med hensyn til at vælge bolig efter egne behov og efter egne ønsker, nøjagtig som det gælder for alle andre, der er på boligmarkedet.

Forslaget ligger i fuld forlængelse af, at regeringen siden 2001 har haft fokus på at forbedre de ældres rettigheder og valgmuligheder. Jeg kan bare nævne et par konkrete eksempler. Siden 2002 har ældre, der er visiteret til en plejehjemsplads eller plejebolig, kunnet vælge frit, hvor de vil bo. Modtagere af hjemmehjælp har siden 2003 haft ret til at vælge, hvilken leverandør der skal udføre hjælpen. Og der er fra 2009 indført en plejeboligggaranti, så ældre, der er visiteret til en plejebolig, højst skal vente 2 måneder på at få tilbudt en plads. Så det her forslag udvider de ældres valgmuligheder.

Kl. 14:22

Formanden :
Hr. Rasmus Prehn.

Kl. 14:22

Rasmus Prehn (S):

Når ministeren nu slår så meget på, at det skal udvide de ældres valgmuligheder, og også taler om fri konkurrence, kan ministeren så forklare, hvorfor kommunerne skal være afskåret fra at være en del af den konkurrence? Altså, hvis de i en kommune mener, at de faktisk selv kan løse den her opgave på fin vis, hvorfor siger socialministeren så den 25. november i Jyllands-Posten, at de skal være afskåret fra det, at det kun er de private, der må være med i det her distrikt, at kommunen ikke må være med i konkurrencen?

Var det ikke fri konkurrence, vi skulle have? Hvorfor må kommunen ikke være med? Er det offentligt ansatte ikke lige så gode? Er det det, der er regeringens signal: at hvis man er offentligt ansat, er man ikke lige så god, som hvis man er privat ansat, og så må man ikke være med i konkurrencen? Er det det signal, regeringen sender til landets offentligt ansatte: I er mindre gode, I må ikke være med i den frie konkurrence?

Kl. 14:23

Formanden :
Finansministeren.

Kl. 14:23

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Det signal, som regeringen sender, er, at vi ønsker at give mennesker flere valgmuligheder. Det gælder børnefamilier, det gælder alle mennesker, og det gælder naturligvis også de ældre. Hele vores indsats er båret af, at de ældre skal have nogle rettigheder med hensyn til at vælge.

Jeg ved, at jeg onsdag efter onsdag står her i spørgetiden, hvor man angriber, hver gang der er en valgmulighed. Privathospitaler følger man nidkært. Og nu kan jeg jo se, at hr. Villy Søvndal håber, at om 10 år er de private hospitaler væk. Nu kan jeg høre, at hr. Rasmus Prehn følger i det fodspor, med hensyn til at der ikke skal være nogen valgmuligheder for de ældre.

Men det er da en sørgelig udvikling, vil jeg sige til hr. Rasmus Prehn, at vi skal stå og diskutere indskrænkninger af de ældres valg-

frihed, maskeret som at regeringen ønsker at forfølge offentligt ansatte. Det er jo det rene vrøvl. Det, hr. Rasmus Prehn ønsker, er at forhindre, at folk får andet end det standardiserede offentlige tilbud. Og det er ikke regeringens politik.

Kl. 14:24

Formanden :

Tak. Hermed sluttede spørgsmål 2.

Spørgsmål 3 til finansministeren er også stillet af hr. Rasmus Prehn.

Kl. 14:24

Spm. nr. S 568

3) Til finansministeren af:

Rasmus Prehn (S):

Er den fælles offentlige ældrepleje efter ministerens opfattelse for dårlig, siden regeringen vil fremme private luksustilbud inden for ældreplejen?

Formanden :

Værsgo med spørgsmålet.

Kl. 14:24

Rasmus Prehn (S):

Ja, og jeg skal læse op:

Er den fælles offentlige ældrepleje efter ministerens opfattelse for dårlig, siden regeringen vil fremme private luksustilbud inden for ældreplejen?

Kl. 14:24

Formanden :

Finansministeren.

Kl. 14:24

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Vi har i Danmark en meget velfungerende ældrepleje. De ældre er meget godt tilfredse med den praktiske hjælp og personlige pleje, som de modtager i plejehjem og plejeboliger. Den seneste brugertilfredshedsundersøgelse viser eksempelvis, at ni ud af ti ældre er tilfredse med eller meget tilfredse med hjælpen. Men det betyder selvfølgelig ikke, vil jeg sige til hr. Rasmus Prehn, at der ikke kan gøres endnu mere. Vi skal jo fortsat arbejde på at udvikle ældreplejen til gavn for de ældre. Og derfor har vi i Vækstforum foreslået, at der skal være mere konkurrence mellem private leverandører om opførelse af plejeboliger.

I dag er der reelt et loft over huslejen for de plejeboliger, som private leverandører opfører uden offentlig støtte. Regeringen lægger bl.a. op til at fjerne det loft. Det betyder, at ældre med behov for en plejebolig får mulighed for frit at vælge bolig efter egne behov og egne ønsker, nøjagtig som det gælder for alle andre, der skal finde en bolig her i landet, det være sig ejer- eller lejebolig. De private leverandører må forventes at have en stærk interesse i at holde huslejen på et niveau, der kan betales af en bred gruppe af folkepensionister.

Der er således ikke tale om et luksustilbud til de rigeste. Forslaget vil efter min bedste opfattelse være til gavn for brede målgrupper af ældre, f.eks. dem, der ønsker en særlig boligbeliggenhed – det kunne jo være i nærheden af børn og børnebørn – eller som ønsker en særlig type ældrebolig, og jeg synes ærlig talt, det er lidt fattigt, at Socialdemokraterne gang på gang, onsdag efter onsdag, debat efter debat, forfølger alle områder, hvor der er en valgfrihed til borgerne. Det må trods alt være vores opgave politisk at sikre, at borgerne kan indrette sig, som de bedst vil, og at man ikke som i plansocialismens bedste år siger: Der er ét tilbud, og det kan I tage, og det kan I være glade for.

Formanden :

Hr. Rasmus Prehn.

Kl. 14:27

Kl. 14:27

Rasmus Prehn (S):

Det er jo helt utroligt, som vi skal høre på skræmmescenarier her fra finansministeren. Vi vil ikke tvinge nogen borgere til et bestemt serviceniveau eller noget som helst. Vi vil bare sikre, at der er et acceptabelt tilbud til alle, og dér mangler ministeren altså stadig væk at svare helt konkret på: Er der i et flertal af landets kommuner udsigt til, at der til næste år, i 2011, bliver brugt færre penge på ældrepleje, end der gjorde i år, i 2010? Kan ministeren be- eller afkræfte, at man i kommunerne har sat færre penge af til ældrepleje? Og er det så ikke et forsøg på at presse borgerne væk fra det offentlige og sige: Det offentlige er nu så ringe, at vi nu laver et privat tilbud i stedet for?

Altså, er det i virkeligheden det, der er regeringens strategi? Man udhuler det offentlige niveau, og når det så er blevet tilstrækkelig ringe, vil man gennemtvinge private alternativer, og her må kommunerne ikke være med i konkurrencen – det har ministeren bekræftet én gang – det er kun de private, der må være med i konkurrencen. Hvis kommunerne tror, at de kan være med og komme med deres tilbud, er de lukket ude på forhånd, der er ikke fri konkurrence. Det er fri konkurrence for de private. Men er det regeringens strategi simpelt hen at sænke det offentlige niveau så meget, at danskerne oplever en smertetærskel, og at de så vælger det private til, og man så, ligesom man også har gjort med privathospitaler, begunstiger de private aktører særligt, sådan at de kan få en forrang frem for det offentlige? Er det det, der er regeringens strategi?

Kl. 14:28

Formanden :

Finansministeren.

Kl. 14:28

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Nu kommer hr. Rasmus Prehn jo fra Aalborg, og derfor kunne man passende spørge: Er det et meget udsultet tilbud, Aalborg Kommune giver de ældre i dagligdagen? Vil hr. Rasmus Prehn betegne det som et meget, meget dårligt tilbud, de ældre får? For det er jo det, hr. Rasmus Prehn står og siger her, nemlig at det er udsultet, og derfor er det da rart at vide det, for at vi kan finde ud af, om Aalborg Kommune adskiller sig fra resten af landet på det her område, ved at Aalborg Kommune har udsultet de her områder.

Jeg er godt klar over, at Aalborg Kommune jo for et par år siden ikke kunne holde budgetterne og derfor er nødt til at sikre, at indtægter og udgifter hænger sammen, og hvis jeg husker ret, brugte man 90 mio. kr. mere end budgetteret. Men er det virkelig sådan, at det, de ældre får i Aalborg, adskiller sig helt fra resten af landet? For de brugertilfredshedsundersøgelser, vi kan se, giver jo et helt andet billede end det, hr. Rasmus Prehn står og taler om her i Folketingssalen.

Kl. 14:29

Formanden :

Hr. Rasmus Prehn.

Kl. 14:29

Rasmus Prehn (S):

I Aalborg Kommune er det, som jeg tror i langt de fleste andre kommuner, sådan, at personalet gør en fantastisk indsats for at sikre, at de ældre får bedst mulig omsorg. Vi er stolte af den ældrepleje, vi har i Aalborg, ingen tvivl om det. Men det, vi kan se, er, at det bliver

sværere og sværere at få enderne til at nå sammen, og at økonomien bliver mere og mere stram.

Vi står altså med en undersøgelse, der viser, at langt over halvdele af landets kommuner sådan set skal bruge færre penge på ældre-service til næste år, end de har gjort i år. Vi står også med en undersøgelse, der viser, at når danskerne skal svare på, hvad de regner med af ældreomsorg for sig selv i fremtiden – ja, så er der faktisk tre ud af fire, som tror, at den bliver ringere, end den er i dag, fordi de kan se, der er en tendens til, at man bruger mindre og mindre og mindre, og det er jo en udvikling, regeringen har sat i gang.

Det er i den sammenhæng, jeg gerne vil rejse spørgsmålet om regeringens tvangsprivatisering, hvor man på den ene side udsulter det offentlige og gør det ringere og ringere, og på den anden side stimulerer private tilbud, så man får flyttet tilbuddene fra offentligt regi til privat regi. Er det det, der er regeringens politik på området?

Kl. 14:30

Formanden :

Finansministeren.

Kl. 14:31

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Regeringens politik er at give de ældre flere valgmuligheder. Det, hr. Rasmus Prehn siger, er, at han ikke vil give de ældre den valgmulighed, og det er da for fattigt, når hr. Rasmus Prehn mener, man skal vende tilbage til gammeldags socialistisk planøkonomi, hvor der er én type ældrebolig, én type daginstitution, én skole og ét hospital.

Alt, hvad der indebærer valgfrihed, er hr. Rasmus Prehn imod, og jeg synes da, det er en underlig ting. Det her er en udvidelse af de muligheder, de ældre får. Der gælder jo stadig plejeboligaranti, og alle de andre regler på det her område gælder stadig, så jeg synes, hr. Rasmus Prehns angreb bare tegner et billede af et socialdemokrati, som vil rulle velfærden tilbage og gøre valgmulighederne ringere for de ældre.

Kl. 14:31

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Rasmus Prehn.

Kl. 14:31

Rasmus Prehn (S):

Jamen finansministeren ved jo udmærket godt, at han taler imod bedre vidende. Det er jo altså sådan i det offentlige regi, at man kan vælge mange forskellige tilbud. Man kan vælge et plejecenter, hvor der er fokus på gymnastik eller dans, man kan vælge et plejecenter, hvor der er fokus på håndværk, eller man kan vælge et plejecenter, hvor man kan dyrke billard. Der er mange forskellige aktiviteter, som er målrettet forskellige interesser for de ældre, og der er masser af valgmuligheder, også i forhold til om man vil bo i den ene bydel eller i den anden bydel.

Det, der er spørgsmålet her, er: Har regeringen med sin nulvækst valgt at udhule den økonomi, der er til rådighed for det offentlige, så tilbuddene bliver så dårlige, at man fremprovokerer en utilfredshed, hvorefter man så kommer med det, man kalder frit valg, men som jo ikke er et frit valg? Man skriver jo selv i sin aftale, at det ikke gælder for kommunerne. Kommunerne må ikke være med, de må ikke kunne konkurrere, det er kun de private, der skal konkurrere. Er det i virkeligheden det samme, som man gjorde med privathospitalerne? Er det det, der gentager sig nu med plejehjem, hvor man siger: Vi overstimulerer de private tilbud for at få flyttet offentlig service væk fra kommunerne over i det private, så de rigeste kan få et rigtig godt tilbud, men de, der ikke har råd til andet, kan få et udsultet tilbud?

Kl. 14:33

Formanden :

Ministeren.

Kl. 14:33

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Det er godt nok fantastisk, hvad man skal stå og høre. Vi har lavet en aftale med kommunerne om økonomien i 2011, hvor man på trods af den internationale krise kan bevare budgetniveauet for 2010. Det forhøjes oven i købet med udviklingen i priser og lønninger, sådan så man kan tilbyde de samme varer og tjenesteydelser til næste år, som man kan i år. Man kan have det samme personale til næste år, som man kan i år, fordi budgettet reguleres med pris- og lønudviklingen.

Hr. Rasmus Prehn står her og siger, at den offentlige sektor bliver udsultet, men nu vil jeg bede hr. Rasmus Prehn om at høre efter: Der bruges 74.000 mio. kr. mere på kernevelfærdsområderne i 2011 end i 2001, og det siger jo lidt om den fantastiske bedrift og den prioritering, som regeringen har lavet. Det, hr. Rasmus Prehn forfølger her, er et angreb på valgfriheden og et forsøg på at indskrænke de ældres ret til at vælge efter, hvad de synes, de gerne vil, og hvordan de gerne vil prioritere. Det er fantastisk.

Kl. 14:34

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ministeren. Spørgsmålet er afsluttet.

Det næste spørgsmål er stillet til forsvarsministeren af hr. Frank Aaen.

Kl. 14:34

Spm. nr. S 479

4) Til forsvarsministeren af:

Frank Aaen (EL):

Har de seneste ugers afsløringer af fangemishandlinger fået regeringen til at overveje at ændre praksis for behandling af fanger taget ved de krigsoperationer, Danmark deltog i?

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Frank Aaen for oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 14:34

Frank Aaen (EL):

Tak. Har de seneste ugers afsløringer af fangemishandlinger fået regeringen til at overveje at ændre praksis for behandling af fanger taget ved de krigsoperationer, Danmark deltog i?

Kl. 14:34

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Forsvarsministeren.

Kl. 14:35

Forsvarsministeren (Gitte Lillelund Bech):

Regeringen lægger meget stor vægt på overholdelse af international ret, og vi søger rent faktisk i rigtig mange sammenhænge aktivt at påvirke, at international ret respekteres. Det gælder også i relation til behandling af personer, som danske soldater måtte tilbageholde eller overdrage til andre nationer i forbindelse med militære operationer.

Danske soldater bliver før udsendelse undervist i den humanitære folkeret og instrueret i bl.a. retningslinjerne for magtanvendelse. Derudover har Danmark indgået en aftale med Afghanistan. Aftalen skal sikre, at personer, som danske soldater overdrager til de afghanske myndigheder, behandles i overensstemmelse med internationale forpligtelser. De danske styrker fører løbende tilsyn med tilbageholdte, der overdrages til de afghanske myndigheder.

Derudover er Danmark i samarbejde med de andre ISAF-lande, dvs. de andre lande, der er med i NATO-operationen i Afghanistan, i løbende dialog med de afghanske myndigheder om forhold, der vedrører tilbageholdte. Det er også sådan, at vores danske soldater har handle- og meldepligt, såfremt de er vidne til tortur, umenneskelig eller nedværdigende behandling, og sker det, går vi i dialog med de myndigheder og det pågældende land, hvori det her er observeret, det er meldt, og der er handlet på det.

Jeg tror også, at det er bekendt for spørgeren, hr. Frank Aaen, at jeg i forbindelse med WikiLeaks-lækagen af dokumenter, der vedrører Irak, vil afgive en skriftlig redegørelse til Folketinget, som vil behandle de mere folkeretlige spørgsmål om tilbageholdte knyttet til Danmarks indsats i Irak. Og skulle der i den redegørelse vise sig at være procedurer, som er uhensigtsmæssige, skal vi selvfølgelig ændre på dem. Derfor er jeg villig til, når min redegørelse foreligger, at tage en åben drøftelse af de spørgsmål, den eventuelt måtte rejse om tilbageholdte.

Så jeg mener rent faktisk samlet set, at vi fra dansk side allerede gør en del for de operationer, vi er i i øjeblikket. Men som sagt, hvis Irakredegørelsen skulle vise, at der er procedurer, der skal ændres, er jeg villig til at tage en dialog om det.

Kl. 14:37

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Frank Aaen.

Kl. 14:37

Frank Aaen (EL):

Tak for det. Nu er vi jo holdt op med at føre krig i Irak, og det er Enhedslisten tilfreds med, men vi foretager fortsat krigshandlinger i Afghanistan, og måske er spørgsmålet i virkeligheden meget mere interessant i forhold til Afghanistan.

Det kan godt være, at vi i Afghanistan har en aftale om, at hvis vi udleverer fanger, skal vi føre kontrol med, at de bliver behandlet ordentligt. Vi tager bare ikke nogen fanger, stort set nul. Og det er jo, fordi vi har indført, og det er jeg glad for at ministeren lige har erkendt i et skriftligt svar til undertegnede, at proceduren i Afghanistan er den, at man lægger en ring om den person, der skal fanges, og så sørger man for, at det er en afghansk soldat eller en afghansk politimand, der går ind og foretager den formelle anholdelse. Og så skal der ikke laves nogen aftale om at føre kontrol med, hvad der sker med vedkommende; så kan vi fralægge os ethvert ansvar. Vi ved formentlig ikke engang, hvem personen er, vi ved formentlig ikke, hvad der sker med personen; vi har godt nok fanget vedkommende, for det er i praksis danske soldater, der har foretaget omringningen, om jeg så må sige, men den formelle anholdelse er overladt til afghanere. Og så er folkeretten tilsyneladende indrettet på den måde – det vil vi få yderligere svar på – at det så er afghanerne alene, der har ansvaret for, hvad der sker med den pågældende efterfølgende.

Jeg synes, det rejser et meget stort spørgsmål. Når vi er med til at tage fanger, og det er vi jo, når vi omringer vedkommende, og selv om vi formelt ikke er den, der lægger, om jeg så må sige, hånd på skulderen, har vi da et ansvar for, hvad der sker med vedkommende efterfølgende. Er ministeren ikke enig i det?

Kl. 14:39

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 14:39

Forsvarsministeren (Gitte Lillelund Bech):

Nu følger vi jo den strategi i Afghanistan, der handler om, at afghanerne selv skal overtage mere og mere af sikkerhedsansvaret. Det er hr. Frank Aaen også fuldstændig bekendt med. I det indgår også, at det er de afghanske nationale sikkerhedsstyrker, dvs. den afghanske

hær og de afghanske politifolk, som i højere og højere grad skal overtage myndighedsopgaven og skal overtage sikkerhedsopgaverne i Afghanistan. Og derfor er det sådan set helt naturligt, når vi arbejder så tæt sammen med den afghanske hær, som vi gør i Helmandprovinsen, at det er de afghanske soldater, som laver det primære arbejde f.eks. i forbindelse med tilfangetagelse og tilbageholdelse.

Hele ideen med partnering, som er det nøgleord, der går igen i hele ISAF-operationen i øjeblikket, er jo et spørgsmål om, at de udenlandske styrker i samarbejde med de afghanske styrker får opbygget en kapacitet hos afghanerne, sådan at de selv senest i 2014 kan overtage hele sikkerheden i Afghanistan. Derfor er det helt naturligt, at det er de afghanske soldater, der foretager tilbageholdelsen, for det er altså et led i det, der hedder, at afghanerne selv overtager sikkerhedsansvaret. Derfor er jeg sådan set godt tilfreds med den måde, vi arbejder på.

Det, der er vigtigst for mig, og det, der er vigtigst for regeringen, er jo, at vores danske styrker er forpligtet til at gribe ind, hvis det er sådan, at de overværer mishandling. De skal melde det og handle på det, og det vil sige, at vi rent faktisk har den aktion, der skal til, hvis det er sådan, at afghanerne gør noget forkert.

Kl. 14:40

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Frank Aaen.

Kl. 14:40

Frank Aaen (EL):

Nu tror jeg, at ministeren kom til at fortælle sig lidt ved at sige, at det er de afghanske styrker, der gør det primære arbejde i Helmand. Altså, det er jo NATO, der står for den helt afgørende krigsindsats i Helmandprovinsen. Det er jo også derfor, at det er sådan, at den afgørende indsats for at tage en fange i Helmandprovinsen – der, hvor danskerne er og de danske soldater er – ligger altså hos NATO, der har den egentlige krigsindsats. Derfor er det kun proforma, i hvert fald i langt de fleste tilfælde, at der så kommer en afghaner ind og foretager den egentlige anholdelse.

Det er derfor, jeg spørger endnu en gang – jeg spørger ikke engang efter folkeretten, jeg spørger ikke efter aftaler, jeg spørger bare ministeren: Når danskerne i praksis er dem, der har ansvaret for at tage en person til fange, har vi så ikke lige så stort et ansvar for, hvad der sker med den person efterfølgende, som hvis det var os selv, der tog fangen? Hvorfor er der forskel på, at vi har stået 1 m væk med kanonen rettet mod den pågældende, og at vi så lader nogle andre tage fangen, sammenlignet med at det var os selv, der tog fangen? Hvad er forskellen?

Kl. 14:41

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Forsvarsministeren.

Kl. 14:41

Forsvarsministeren (Gitte Lillelund Bech):

Udgangspunktet, når jeg taler om vores indsats i Afghanistan, er selvfølgelig det operationsområde, som vores danske soldater har i Helmandprovinsen. Hr. Frank Aaen har fuldstændig ret i, at det ikke er hele Helmandprovinsen, for der er også britiske styrker til stede i dele af Helmand, og der er også amerikanske styrker til stede i Helmand.

Når jeg taler om partnering mellem de danske soldater og de afghanske soldater, er det jo altså ikke sådan, at vi har – lade os sige – 300 danske soldater og 1 afghansk soldat, og så er det i øvrigt den ene afghanske soldat, der eventuelt måtte tilbageholde, hvis det er sådan, at man skal tilbageholde fanger. Det er altså sådan, at vi har tre afghanske bataljoner nede i vores område, og de arbejder meget tæt, de er partnere sammen med vores soldater. Derfor er det ikke et

spørgsmål om, at der er få afghanere og mange danskere, nej, der er faktisk rigtig, rigtig mange afghanske soldater. Nu var jeg nede at besøge dem så sent som i går. Den oplevelse, jeg har, og den melding, jeg får, er, at de er fuldt ud trænet. Det er helt naturligt, at de gerne vil – og det gør de også – tage en stor del af sikkerhedsansvaret i eget område, men støttes op, backes op, kan man sige, af de danske soldater. Derfor er det også naturligt, at det er afghanerne, som tager tilbageholdte, hvis det er sådan, at der er behov for at tage tilbageholdte. Det er der jo ikke altid. Det synes jeg også lige at man skal huske på, for det lyder på hr. Frank Aaen, som om de tager en fange, hver eneste gang, vi sender en patrulje ud. Det er jo altså ikke det, der er tilfældet.

Kl. 14:43

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Frank Aaen.

Kl. 14:43

Frank Aaen (EL):

Hvis det står så godt til i Afghanistan og i Helmandprovinsen, som ministeren lige nu udlægger det som, altså at det rigtig meget er afghanerne selv, der udfører operationerne, så synes jeg, at vi skulle skynde os at trække vores styrker hjem. Men det er jo ikke tilfældet. Det er jo det modsatte, der er tilfældet. Men lad nu det være.

Mener ministeren ikke, at der foregår mishandling i afghanske fængsler, er vi ikke enige om det? Mit andet spørgsmål er: Mener ministeren, at det er i orden, at Danmark er med til at hjælpe soldater fra et andet land med at tage fanger, som efterfølgende havner i et fængsel, hvor de kan blive udsat for mishandling?

Kl. 14:43

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 14:43

Forsvarsministeren (Gitte Lillelund Bech):

De fanger, som vi fra dansk side selv tager, dvs. de fanger, som vores danske soldater selv tager, som vi tilbageholder, og som vi overleverer til de afghanske myndigheder, fører vi tilsyn med. Det gør vi med baggrund i den aftale, som jeg også nævnte i mit indledende svar til hr. Frank Aaen. Det er en aftale mellem den danske regering og den afghanske regering om, at vi skal kunne føre tilsyn med de fanger, som vi har overleveret til de afghanske myndigheder, nemlig med, at de ikke må blive udsat for tortur, at de ikke må idømmes dødsstraf osv. Så de fanger, som vores danske soldater tager, fører vi tilsyn med, og vi sikrer, at der ikke er nogen krænkelse i den forbindelse.

Jeg tror også, at det er klart for alle, der følger den her debat – hvis man læser avisen, hvis man læser Amnesty Internationals rapporter osv. – at det bliver påpeget, at der kan være steder i Afghanistan, hvor det er sådan, at man ikke overholder folkeretten. Men det, der er vigtigt her, er at holde fast i, hvad der sker, når det er danske soldater, der overleverer fanger til afghanerne. Så fører vi tilsynet, så sikrer vi, at der er militærjurister, og der er en læge til stede, når vi fører tilsyn, plus at vi har den her aftale med den afghanske regering, således at vi kan sikre, at de fanger, vi har afleveret til afghanerne, ikke bliver behandlet i strid med folkeretten.

Kl. 14:45

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Tak for det. Spørgsmålet er afsluttet.

Det næste spørgsmål er også stillet til forsvarsministeren af hr. Frank Aaen.

Kl. 14:45

Spm. nr. S 482

5) Til forsvarsministeren af:

Frank Aaen (EL):

Mener ministeren, der er brug for at gøre mere for at beskytte menneskerettighederne for fanger, der tages i Afghanistan?

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Frank Aaen for at oplæse spørgsmålet.

Kl. 14:45

Frank Aaen (EL):

Mener ministeren, der er brug for at gøre mere for at beskytte menneskerettighederne for fanger, der tages i Afghanistan?

Kl. 14:45

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Forsvarsministeren.

Kl. 14:45

Forsvarsministeren (Gitte Lillelund Bech):

Som jeg sagde i mit indledende svar på spørgsmålet lige før – spørgsmål nr. S 479 – lægger vi faktisk ret stor vægt på, at vi skal overholde international ret, og vi prøver rent faktisk fra dansk side i rigtig mange sammenhænge at påvirke, at international ret respekteres. Det gælder altså også i relation til tilbageholdte.

Jeg tror, at de færreste er klar over, at regeringen faktisk allerede tilbage i 2007 tog initiativ til det, der hedder Copenhagen Process, om håndtering af tilbageholdte, hvor ambitionen er, at der skal opnås en bred international tilslutning til et sæt retningslinjer for håndtering af tilbageholdte. Der er en lang række relevante internationale organisationer, f.eks. internationale Røde Kors, NATO, FN, og så er der lang række lande, som deltager i det her arbejde i Copenhagen Process for at lave de retningslinjer for, hvordan man håndterer tilbageholdte. Derfor gør vi faktisk et aktivt dansk arbejde med henblik på at håndtere de udfordringer, der kan være med hensyn til tilbageholdte i internationale operationer.

I Afghanistan, hvis vi tager det som eksempel, har regeringen faktisk igennem en årrække iværksat og støttet en række initiativer, der har til hensigt at fremme menneskerettighederne i Afghanistan, herunder også for tilbageholdte. Rammerne for regeringens arbejde er beskrevet i Udenrigsministeriets og Forsvarsministeriets rapport om den danske indsats i Afghanistan 2008-2012. Det fremgår meget klart her, at Danmark med en integreret politisk, militær og civil indsats vil bidrage til sikkerhed og genopbygning, bl.a. gennem støtte til statsopbygning, demokrati, fremme af menneskerettigheder og god regeringsførelse.

Der udfoldes rent faktisk et omfattende internationalt arbejde og en omfattende indsats med hensyn til at styrke kapacitetsopbygningen på retsområdet i Afghanistan. Herved understøttes bl.a., at tilbageholdelse og overdragelse i Afghanistan, herunder danske tilbageholdelser og overdragelser, fortsat vil kunne ske i henhold til de internationale forpligtelser, som vi har. Fra dansk side er vi altså også aktive, og det er vi via det arbejde, der er forankret i Udenrigsministeriet.

Som jeg også nævnte før, har vi fra Forsvarsministeriets side indgået en aftale med Afghanistan i 2005 om, hvordan de afghanske myndigheder skal behandle fanger, som vi har overladt i deres varetægt. Endelig har vi, som jeg også nævnte før, handle- og meldepligten for soldaterne.

Samlet set synes jeg faktisk, at vi gør rigtig meget både på kapacitetsopbygningsdelen og i de enkelte operationer, vi er ude i.

Kl. 14:47

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Frank Aaen.

Kl. 14:47

Frank Aaen (EL):

Tak. Der er mange, mange pæne ord, og det er helt i orden. Det vil jeg ikke anfægte, det er selvfølgelig praksis, der er det afgørende. Og jeg vil sige, at i forhold til praksis henviser ministeren igen til den aftale, Danmark har med afghanerne om, hvordan man behandler fanger, vi selv udleverer. Der er også tvivl om, hvorvidt de bliver behandlet ordentligt, det er der verserende sager om, men skidt med det, der er en aftale, der på papiret ser flot ud.

Det, jeg har spurgt om igen og igen, er om dem, vi ikke selv fanger formelt set, men reelt gør, og hvad der videre sker med dem i afghansk varetægt. Jeg skal i øvrigt lige sige tak for erkendelsen fra før af, at der foregår mishandling i afghanske fængsler. Er det i orden, at Danmark er med til at tage fanger, som formelt set ikke anholdes af os selv, men af en afghaner, når vi så ved, at den fange ender i et fængsel, hvor der kan ske mishandling? Er det i orden?

Jeg må også spørge: Ved ministeren noget som helst om skæbnen for de fanger, vi er med til at tage? Jeg mener, vi kan stå her og sige pæne ord, men det er jo mennesker, det her drejer sig om. Når vi har været med til at tage en fange i Helmand, som så formelt set anholdes af en afghaner, ved vi så, hvad der videre sker med den pågældende afghaner? Det gør vi jo, hvis det er os selv, der gør det, men det er vi så holdt op med. Men når vi så hjælper afghanerne med at tage en fange, ved vi så, hvad der sker med vedkommende, og burde vi ikke vide det?

Kl. 14:49

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 14:49

Forsvarsministeren (Gitte Lillelund Bech):

Nu drejer det her spørgsmål sig jo om, hvorvidt vi skal gøre mere for at beskytte menneskerettighederne i forbindelse med fanger, der tages i Afghanistan. Og det her spørgsmål, nr. S 482, drejer sig sådan set ikke om, hvordan man behandler enkeltfanger, eller hvordan vi behandler enkeltfanger. Jeg mener rent faktisk, at vi gør rigtig meget fra dansk side i forhold til, hvordan man beskytter menneskerettighederne for fanger, der tages i Afghanistan. Det er jo bl.a. et spørgsmål om, at man i Afghanistan får opbygget kapaciteten til, at man selv kan håndtere sine fanger i henhold til de internationale konventioner. Det gør vi bl.a. inden for retsområdet. Hele rule of law-området er Danmark meget, meget aktiv inden for. Det ligger i Udenrigsministeriets regi, og hvis hr. Frank Aaen ønsker at høre mere om det, så vil jeg henvise til udenrigsministeren, men vi gør det rent faktisk også i forbindelse med, når vores soldater laver partnering med de afghanske soldater, for en del af den partnering er også støtte til og træning af de afghanske soldater, herunder også i, hvordan man håndterer tilbageholdelse af fanger.

Så jeg mener, for at svare på det spørgsmål, der *rent faktisk* er stillet, S 482, at vi fra dansk side gør rigtig meget for at beskytte menneskerettighederne i forbindelse med fanger i Afghanistan.

Kl. 14:50

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Frank Aaen.

Kl. 14:50

Frank Aaen (EL):

Undskyld mig, spørgsmålet er fuldstændig klart i forhold til det, jeg sagde før, nemlig: Hvad gør man for at beskytte menneskerettighederne for fanger, der tages i Afghanistan? Det er det, det går på, og herunder altså fanger, som vi er med til at tage.

Derfor må jeg spørge igen: Er det i orden, at danske soldater er med til at hjælpe afghanske soldater med at tage en fange, som vi ved efterfølgende kan havne i et fængsel, hvor vedkommende bliver udsat for mishandling? Det er punkt 1, det er jo ganske simpelt. Det har noget at gøre med at beskytte ikke bare nogle formelle ord, men nogle fanger, der er helt virkelige mennesker. Det er det ene spørgsmål.

Det andet er: Ved ministeren og den danske regering noget som helst – noget som helst – om skæbnen for dem, vi er med til at tage til fange? Det er jo afgørende for, om vi kun får skrevet nogle pæne ord, som Karzai skriver under på, eller om det virkelig er noget, der hjælper de mennesker, der bliver puttet i fængsel. Ved vi noget som helst om, hvad der sker med de fanger, vi er med til at tage?

Kl. 14:51

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Forsvarsministeren.

Kl. 14:51

Forsvarsministeren (Gitte Lillelund Bech):

Det er jo sådan – og det er også hr. Frank Aaen bekendt – at man har et ansvar for de fanger, man har i sin varetægt. Det har jeg også svaret på i forbindelse med utallige skriftlige spørgsmål fra hr. Frank Aaen. Det er sådan set også det, der er tilfældet her, og det vil sige, det er Afghanistan, der har ansvaret for de afghanske fanger, som de har taget, og som er i deres varetægt, og i den forbindelse bidrager vi jo til kapacitetsopbygningen i Afghanistan inden for rule of law-området, inden for retsområdet. Alt det kan jeg så henvise hr. Frank Aaen til at få uddybet hos udenrigsministeren.

Så rent faktisk synes jeg jo, at det er helt naturligt, når Afghanistan er et suverænt land, når vi »partner op« med de afghanske soldater, laver fælles operationer, og når det er afghanerne, der så tager de tilbageholdte, at det så sådan set også i henhold til folkeretten er afghanernes ansvar, fordi de har fangerne i deres varetægt. Det, vi skal gøre, er, at vi skal bidrage til, at afghanerne netop sørger for at overholde menneskerettighederne. Det kan man gøre på mange måder. Jeg mener sådan set ikke, at vi skal gå ind og fratage den afghanske stat retten til rent faktisk at drive sig selv som stat, for det er jo det, hr. Frank Aaen egentlig taler for, så uanset hvem der tog fangerne, ville det være Danmark, der altid skulle ind og tage hånd om de fanger, der måtte være taget.

Jeg synes, det er helt naturligt, når Afghanistan er en suveræn stat, og det er dem, der tager fangerne, at det så i henhold til folkeretten – det står der jo også – også er afghanernes ansvar at sikre, at de fanger ikke bliver udsat for noget, som er i strid med de internationale konventioner.

Kl. 14:52

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Frank Aaen.

Kl. 14:52

Frank Aaen (EL):

Alle og enhver, der har fulgt, hvad der sker i Afghanistan, ved, at regeringen i Kabul består af en præsident valgt ved valgsnyd baseret på krigsbaroner, narkobaroner og folk, der overtræder menneskerettighederne. Alle og enhver ved, at den mest korrupte institution, man har i Afghanistan, er politiet. Man ved, at der foregår mishandling i de afghanske fængsler, og så er jeg ikke tryk ved det.

Men jeg vil da sige tak for, at ministeren så åbent erkender, at hvad angår de fanger, vi er med til at tage, og som bliver anbragt i et afghansk fængsel, har vi ingen som helst viden om dem. Vi ved ikke, hvad der efterfølgende sker med dem. Jeg synes altså alligevel, at det er tankevækkende, at vi hjælper et land med at tage fanger, og så ved vi ikke, hvad der sker med de pågældende efterfølgende. Og jeg

taler ikke om, at vi skal overtage ansvaret folkeretligt for de pågældende fanger.

Kl. 14:55

Jeg taler kun om, at vi skal sikre os, at fanger, vi er med til at tage, og som bliver puttet i afghanske fængsler, ikke bliver mishandlet. Vi skal have mulighed for at føre kontrol med, at de bliver behandlet ordentligt. Men jeg kan forstå, at ministeren ikke kan garantere det, på grund af at vi simpelt hen ikke ved, hvor de er henne.

Kl. 14:54

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Tak, hr. Aaen. Så er det forsvarsministeren.

Kl. 14:54

Forsvarsministeren (Gitte Lillelund Bech):

For mig lyder det, som om hr. Frank Aaen rent faktisk ønsker, at vi skal overtage ansvaret for alle de fanger, der tages i vores operationsområde, også selv om de tages af de afghanske politifolk, også selv om de tages af de afghanske sikkerhedsstyrker i øvrigt, den afghanske hær.

Jeg er altså uenig med hr. Frank Aaen i det her spørgsmål, for jeg mener lige præcis, at Afghanistan er en suveræn stat. De har egne retsinstitutioner, de har egne fængselsinstitutioner, og det, vi skal bidrage med, er, at vi skal understøtte, at de sådan set håndterer deres stat selv. Det gør vi bl.a., når vi taler om vores soldater, via partnering med de afghanske sikkerhedsstyrker. Det gør vi ved at træne med dem. Det gør vi sådan set også ved – og det var det, jeg var inde på i svaret på forrige spørgsmål, og som jeg også var inde på her – handle- og meldepligten for den enkelte danske soldat. Så hvis den enkelte danske soldat observerer noget, som er i strid med de internationale konventioner, har man handlepligt og meldepligt. Det ved alle vores soldater, for det er de uddannede i. Det står på soldatens kort, som de går rundt med på sig alle sammen, og de bliver trænet i det, inden de tager af sted. Så derfor griber vi ind, hvis det er sådan, at vi ser noget, der er i strid med de internationale konventioner.

Men jeg giver ikke hr. Frank Aaen ret i, at det er sådan, at Danmark skal påtage sig et ansvar i henhold til folkeretten for alle de tilbageholdte, der er i vores operationsområde.

Kl. 14:55

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Spørgsmålet er afsluttet.

Det næste spørgsmål er stillet til forsvarsministeren af hr. John Dyrby Paulsen.

Kl. 14:55

Spm. nr. S 488

6) Til forsvarsministeren af:

John Dyrby Paulsen (S):

Hvad kan ministeren oplyse om eventuelle drøftelser mellem Forsvarsministeriet og Forsvarskommandoen under og forud for forløbet med hensyn til den såkaldte jægerbog og beslutningen i Forsvarskommandoen om, at bogen var farlig og burde søges stoppet?

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. John Dyrby Paulsen for oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 14:55

John Dyrby Paulsen (S):

Tak, og spørgsmålet lyder: Hvad kan ministeren oplyse om eventuelle drøftelser mellem Forsvarsministeriet og Forsvarskommandoen under og forud for forløbet med hensyn til den såkaldte jægerbog og beslutningen i Forsvarskommandoen om, at bogen var farlig og burde stoppes?

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Forsvarsministeren.

Kl. 14:55

Forsvarsministeren (Gitte Lillelund Bech):

Jeg lægger til grund for mit svar, at det er eventuelle drøftelser i Forsvarsministeriet, som er relateret til kommandoens beslutning om at søge nedlagt et fogedforbud mod udgivelse af Thomas Rathsacks bog »Jæger – I krig med eliten«.

Forsvarsministeriet blev bekendt med den omhandlede bog i forbindelse med et interview, som den daværende forsvarsminister, Søren Gade, gav til Jyllands-Posten onsdag den 9. september 2009. I henhold til journalisten fra Jyllands-Posten skulle der i bogen være omtalt operationer, som ikke tidligere havde været kendt i offentligheden. Samme eftermiddag oplyste Forsvarskommandoen på ministeriets forespørgsel, at man ikke kendte til bogen, og ministeriet modtog også samme eftermiddag, den 9. september, et eksemplar af bogen, som ikke var udkommet endnu.

Samme aften blev der afholdt et møde, hvor der deltog medarbejdere fra ministeriet, fra forsvaret og fra Forsvarets Efterretningstjeneste. Formålet med mødet var at få et overblik over de spørgsmål, som bogen måtte give anledning til. For ministeriets vedkommende drejede det sig primært om at få gennemgået bogen for omtaler af udsendelse af militære styrkebidrag, identificere disse og sammenholde dem med de mandater, der var givet af Folketinget.

For så vidt angår resultatet af dette, skulle det være klart næste formiddag, hvor der var møde i forsvarsforligskredsen. Mødet var aftalt i forvejen, og jeg tror faktisk, hr. John Dyrby Paulsen selv deltog i mødet. På det møde var det faktisk også planlagt at chefen for Forsvarsstaben skulle redegøre for nogle forligsrelaterede emner.

På et formøde umiddelbart før mødet i forligskredsen meddelte chefen for Forsvarsstaben til Forsvarsministeriet, at Forsvarskommandoen var i gang med at vurdere, om bogen indeholdt klassificerede oplysninger, dvs. oplysninger, som ikke havde været tilgængelige for offentligheden tidligere. Den vurdering var ikke færdig, men meget tydede på, at der var klassificerede oplysninger.

Så var der møde i forligskredsen. Her orienterede forsvarsministeren om bogudgivelsen, og han konstaterede, at der i bogen ikke var omtalt udsendelse af militære styrkebidrag, som ikke havde mandater. Ministeren bad derefter chefen for Forsvarsstaben om at redegøre for forsvarets vurdering af spørgsmålet om klassificerede oplysninger, og chefen for Forsvarsstaben oplyste her, at meget tydede på, at der ville være klassificerede oplysninger i bogen. Chefen for Forsvarsstaben fortalte også, at Forsvarskommandoen om nødvendigt ville forfølge muligheden for at få nedlagt et fogedforbud, men i første omgang ville man indlede en dialog med forfatteren. Jeg har fået refereret, at de tilstedeværende medlemmer af forsvarsforligskredsen gav meget klart udtryk for, at selvfølgelig skulle forsvaret sørge for, at klassificerede oplysninger ikke blev offentliggjort.

Den 11. september afsluttede kommandoen sin gennemgang af bogen og konkluderede, at bogen indeholdt klassificerede oplysninger. Den 14. september konkluderede Forsvarskommandoen, at man ikke kunne få løst sagen via dialog. Ligeledes den 14. september indgav man fogedbegæring for at få nedlagt fogedforbud mod bogen, og fogedretten fastslog den 21. september, at kommandoen havde sandsynliggjort, at bogen indeholdt oplysninger, som var fortrolige og omfattet af tavshedspligten.

Kl. 14:58

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ja, der var mange oplysninger, men taletiden skal alligevel overholdes.

Hr. John Dyrby Paulsen.

Kl. 14:58

Kl. 15:01

John Dyrby Paulsen (S):

Ja, man kan jo så takke for det grundige svar. Men jeg synes nu, det efterlader en med mange spørgsmål også den anden vej rundt.

Som jeg forstår ministeren, er det ikke sådan, at Forsvarsministeriet har været konsulteret vedrørende bogens farlighed i forhold til fortrolige oplysninger. Det, ministeriet har været involveret i, er spørgsmålet om udsendelserne – der er en liste bag i bogen – om der har været mandat til alle de udsendelser. Det er rigtigt, som ministeren siger, at vi sådan set alle sammen i forsvarsforligskredsen konkluderede, at de mandater var til stede.

Tilbage står så, om bogen er farlig eller ikke farlig. Det, vi jo også ved, er, at Hærens Operative Kommando sagde, at set fra deres stol var denne bog ikke så farlig, og Jægerkorpset sagde også, at set fra deres stol var bogen heller ikke farlig, og at man skulle passe på med at gøre en meget stor sag ud af det her. Jeg kan i øvrigt oplyse ministeren om, at det sagde mange medlemmer af forsvarsforligskredsen også på det møde, der blev afholdt den 10. september.

Men tilbage står stadig en uklarhed, med hensyn til om Forsvarskommandoen spurgte Forsvarsministeriet til råds. Kommandoen holdt jo et møde, hvor de fik input fra forskellige myndigheder, der er underlagt kommandoen, herunder Hærens Operative Kommando og Jægerkorpset. Fra alle sammen, hele vejen rundt, herunder også fra Forsvarets Mediecenter, fik man det råd: Lad nu være med at blæse den her sag op, lad nu være med at gå efter den her bog, for der er ikke noget særligt i den. Den er tværtimod en god reklame for forsvaret.

Hvad er det så, Forsvarskommandoen beder ministeriet om at overveje i denne sag ud over disse udsendelser? Er der en forespørgsel eller en dialog om aftenen onsdag den 9. september mellem Forsvarskommandoen og Forsvarsministeriet ud over det møde, som ministeren netop har redegjort for blev afholdt om aftenen, og er der her en tilbagemelding fra Forsvarsministeriet til Forsvarskommandoen?

Kl. 15:00

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:00

Forsvarsministeren (Gitte Lillelund Bech):

På det møde, der blev afholdt den 9. september, drejede det sig for ministeriets vedkommende om, at man skulle have gennemgået bogen for omtaler af udsendelse af militære styrkebidrag, fuldstændig som hr. John Dyrby Paulsen selv refererede. Man skulle identificere disse udsendelser, og så skulle man sammenholde dem med de mandater, der var givet af Folketinget. Det var det, som Forsvarsministeriet interesserede sig for.

Med hensyn til klassificerede oplysninger er det alene Forsvarskommandoen, forsvarets ledelse, der træffer beslutning om, hvorvidt der er tale om, at en medarbejder har brudt sin tavshedspligt, og hvorvidt der er tale om klassificerede oplysninger, som man i så fald skal forsøge at få bremset, så de ikke kommer ud. Det er Forsvarskommandoen, der træffer den beslutning, og jeg er ikke vidende om, at der er blevet diskuteret på interne møder mellem Forsvarskommandoen og forsvarets øvrige myndigheder.

Det, hr. John Dyrby Paulsen refererer til, er, som jeg kan forstå der har stået i avisen, at Hærens Operative Kommando deltog i nogle møder og sådan noget lignende. Fra Forsvarsministeriets side var det alene et spørgsmål om, hvorvidt der var omtalt operationer, som var i strid med de mandater, der var givet af Folketinget, og konklusionen var, at det var der ikke.

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. John Dyrby Paulsen.

Kl. 15:01

John Dyrby Paulsen (S):

Jamen så må man jo konkludere, at ministerens svar leder derhen, at Forsvarsministeriet, punkt 1, ikke har interesseret sig for, om den her bog var farlig eller ikke farlig, og, punkt 2, ikke har været involveret i nogen drøftelser med Forsvarskommandoen om, hvorvidt man burde forbyde den her bog eller søge at få nedlagt fået forbud mod den.

Betyder det så også, at Forsvarskommandoen ikke har spurgt andre til råds og herunder heller ikke ministeriet? Betyder det også, at ministeriet ikke var orienteret om, at flere af de myndigheder, der var underlagt Forsvarskommandoen, i virkeligheden rådede til det modsatte, nemlig til ikke at søge at få nedlagt fogedforbud mod bogen? Betyder det i virkeligheden, når vi nu ser tilbage, at ministeren kan konkludere, at Forsvarsministeriet slet ikke har været involveret i overvejelserne om, om den her bog udgjorde en potentiel trussel eller ej, og i virkeligheden ikke er blevet konsulteret? Jeg vil bare gerne have ministeren til at bekræfte, at det er den rigtige opfattelse, jeg har fået af det, ministeren siger her.

Kl. 15:02

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 15:02

Forsvarsministeren (Gitte Lillelund Bech):

Det er Forsvarskommandoen og Forsvarets Efterretningstjeneste, som overvejer, hvorvidt den her bog eller i det hele taget oplysninger, som nogen måtte give til pressen, udgør en sikkerhedsrisiko. Derfor er det altså Forsvarskommandoen, der foretager den vurdering baseret på deres egen gennemgang af bogen samt de samtaler, de har med øvrige myndigheder, eksempelvis Forsvarets Efterretningstjeneste.

Det er sådan set Forsvarskommandoen, der helt egenhændigt beslutter, hvorvidt der er tale om en sikkerhedsrisiko, og hvorvidt der er tale om klassificerede oplysninger, dvs. oplysninger, som ikke skal ud til offentligheden. Derfor er det ikke et spørgsmål, som ministeriet er involveret i.

Kl. 15:03

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. John Dyrby Paulsen.

Kl. 15:03

John Dyrby Paulsen (S):

Ministeren omtalte et formøde, der fandt sted den her torsdag den 10., hvor vi var til forsvarsforligsmøde. Forsvarsforligsmødet starter omkring kl. 12, så vidt jeg husker; der er et formøde om formiddagen mellem Forsvarskommandoen og Forsvarsministeriet, hvor chefen for Forsvarsstaben deltager. Jeg kan forstå på ministeren, at man under det møde også drøfter farligheden af den her bog og herunder, om man skal nedlægge fogedforbud eller ej.

Det, jeg forstår på ministeren, er, at da man indleder det her formøde, har Forsvarskommandoen ikke truffet beslutning om, hvorvidt man vil søge at få nedlagt fogedforbud. Jeg forstår også, at da vi indleder forsvarsforligsmødet, har Forsvarskommandoen heller ikke truffet beslutning om, hvorvidt man vil søge at få nedlagt fogedforbud, og det, man tager med videre i Forsvarskommandoen efter forsvarsforligsmødet, er den drøftelse, vi har på forsvarsforligsmødet, og de meldinger, der bliver givet entydigt fra forsvarsforligspartier-

ne, og som siger: Pas nu på med at gøre det her til en stor sag. Er det korrekt forstået?

Kl. 15:04

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:04

Forsvarsministeren (Gitte Lillelund Bech):

Det, der skete på formødet før forsvarsforligskredsmødet, var et spørgsmål om, at chefen for Forsvarsstaben meddelte, at man var i færd med at vurdere, om der var tale om klassificerede oplysninger. Meget tydede på det, men man var stadig væk i færd med at vurdere det. Det var sådan set også det, forsvarsforligskredsen blev orienteret om efterfølgende.

Det er så først den 11. september, hvor Forsvarskommandoen er færdig med at gennemgå hele bogen, inklusive alle beskrivelserne osv., at man vurderer, at bogen samlet set udgør en risiko. Og som jeg så kom lidt hurtigt henover, beslutter man i Forsvarskommandoen derefter, at man vil prøve at tage en dialog med forlag og forfatter for at se, om det her kan løses i mindelighed. Men da det så ikke kan lade sig gøre, hvilket man finder ud af om mandagen, den 14. september, konkluderer Forsvarskommandoen bistået af kammeradvokaten, at man ikke kan få løst sagen ved hjælp af dialog, og derfor indgiver man fagedbegæring, og det orienterer man selvfølgelig Forsvarsministeriet om den 14. september, og så holder man derefter ministeriet løbende orienteret om sagen.

Som sagt fastslår fagedretten den 21. september, at Forsvarskommandoen har sandsynliggjort, at bogen indeholder oplysninger, som er fortrolige, som er omfattet af tavshedspligten, og som skal hemmeligholdes af militære og sikkerhedsmæssige årsager og af hensyn til Danmarks forhold til fremmede magter.

Kl. 15:05

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Tak til ministeren. Spørgsmålet er afsluttet.

Det næste spørgsmål er også stillet af hr. John Dyrby Paulsen til forsvarsministeren. Hr. John Dyrby Paulsen.

Kl. 15:06

Spm. nr. S 498

7) Til forsvarsministeren af:

John Dyrby Paulsen (S):

Er det ministerens opfattelse, at det er undersøgt eller bør undersøges, hvornår der blev truffet beslutning i Forsvarskommandoen om, at den såkaldte jægerbog var farlig og burde søges stoppet, og hvem der traf den beslutning?

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. John Dyrby Paulsen.

Kl. 15:06

John Dyrby Paulsen (S):

Tak. Spørgsmålet lyder: Er det ministerens opfattelse, at det er undersøgt eller bør undersøges, hvornår der blev truffet beslutning i Forsvarskommandoen om, at den såkaldte jægerbog var farlig og burde søges stoppet, og hvem der traf den beslutning?

Kl. 15:06

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:06

Forsvarsministeren (Gitte Lillelund Bech):

Jeg var kort inde på før i min besvarelse af spørgsmål S 488, hvornår Forsvarskommandoen traf beslutning om, at der skulle søges nedlagt

et fagedforbud mod udgivelse af Thomas Rathsacks bog »Jæger i krig med eliten«. Som nævnt var det den 14. september, der blev truffet beslutning om, at man skulle bede om et fagedforbud, og det var Forsvarskommandoen, der traf beslutningen. Jeg mener derfor ikke, at der er noget at undersøge.

Jeg kan så også henvise til, at min forgænger, Søren Gade, både den 8. oktober og den 9. oktober har skrevet til forsvarsforligskredsen og har redegjort for lige præcis Forsvarskommandoen's beslutning om at få nedlagt fagedforbud imod den her bog. Jeg ved jo også, at hr. John Dyrby Paulsen burde have modtaget begge breve fra den 8. oktober og den 9. oktober.

Men jeg mener som sagt ikke, at der er noget at undersøge, for det er meget klart, at der blev truffet beslutning om det den 14. september, og at det var Forsvarskommandoen, der traf beslutningen.

Kl. 15:07

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. John Dyrby Paulsen.

Kl. 15:07

John Dyrby Paulsen (S):

Tak for det klare svar. Jeg synes nok, at der er en væsentlig begrundelse for at undersøge, hvilket beslutningsgrundlag man anvender. Som jeg har forstået det, og som aviserne har refereret det, er indstillingen, at bogen er farlig, og at der burde søges nedlagt fagedforbud. På trods af indstilling om det modsatte fra Hærens Operative Kommando, fra Jægerkorpset og fra forsvarrets eget mediecenter, altså forsvarrets egne pressefolk, træffer man alligevel på et eller andet tidspunkt den beslutning, at den her bog er farlig.

Det er lidt svært at se hvorfor. Jeg er med på, at den formelle begrundelse er, at denne bog indeholder klassificeret materiale eller materiale, der kan være til fare for nationens sikkerhed. Men som det har været refereret i aviserne, havde Hærens Operative Kommando ikke den samme vurdering, Jægerkorpset havde ikke den samme vurdering, og forsvarrets mediecenter advarede i virkeligheden imod det, forstået på den måde, at de sagde: Det kan godt være, at der er nogle småting i den, men I gør jo selv det, at I blæser dem op, ved at gøre dem til noget farligt. Derfor er det stadig interessant for mig at finde ud af, hvad den egentlige årsag var til, at Forsvarskommandoen traf den beslutning.

Jeg ved da i hvert fald, at en forsvarsordfører på det forsvarsforligsmøde, der var den 10., sagde, at det da godt kunne være, at man skulle gå efter det, hvis der er noget farligt i bogen, for det er der jo en eller anden forpligtelse til, men der er også en forpligtelse til at overveje, om det i virkeligheden kan gøre tingene værre. Derfor synes jeg stadig væk, at det er væsentligt at få undersøgt, hvad i alverden begrundelsen var.

Kl. 15:08

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:08

Forsvarsministeren (Gitte Lillelund Bech):

Der må vi bare konstatere, at hr. John Dyrby Paulsen og jeg er uenige, for jeg mener, at det egenhændigt er Forsvarskommandoen og forsvarrets ledelse, der skal træffe den beslutning om, hvorvidt man ønsker at få nedlagt et fagedforbud eller ej. Den beslutning traf forsvarrets ledelse.

Hvad der så er af interne diskussioner i forsvaret og med de underliggende myndigheder, ser jeg som værende en naturlig proces. Det er naturligt, at forsvarrets chef og forsvarrets ledelse rådfører sig med de øvrige myndigheder, der er i forsvaret. Men det er i sidste ende forsvarrets ledelse, der skal træffe beslutningen om, hvorvidt

man ønsker at nedlægge et fagedforbud, og det traf man beslutning om.

Derfor synes jeg sådan set ikke, at der er noget at undersøge. Det, der er meget klart for mig, er, at det her er en beslutning, der skal træffes af forsvarrets ledelse. Den skal ikke træffes i ministeriet eller træffes af ministeren eller af andre. Den skal træffes af forsvarrets ledelse, og det er den blevet.

Kl. 15:09

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. John Dyrby Paulsen.

Kl. 15:09

John Dyrby Paulsen (S):

Jægerbogsagen er jo den største – og det er fuldstændig uden overdrivelse – skandale og årsag til den største skandale, vi har set i dansk forsvar i meget lang tid, i hvert fald med hensyn til de resultater og de konsekvenser, sagen har fået. Vi husker den arabiske oversættelse af samme bog. Vi husker en forsvarschef, der tog sit gode tøj og gik eller blev gået, afhængigt af hvordan man opfatter sagen, og det endte jo med, at Søren Gade i sidste ende også valgte at træde af som minister.

Det, jeg hører på ministeren nu, er jo: Jamen der er sådan set ikke nogen grund til at undersøge, hvorfor man traf den beslutning; det har jeg ikke noget som helst med at gøre. Så en af de største skandaler i dansk forsvar nogen sinde får lov til at ligge hen i en sort boks, og vi ved i virkeligheden ikke, hvorfor den her beslutning blev truffet, på trods af at vi ved, at vigtige myndigheder under Forsvarskommandoen rådgav Forsvarskommandoen om det direkte modsatte af det, som Forsvarskommandoen endte med at beslutte sig til. Det må da være interessant, specielt for en ny forsvarsminister – nu er forsvarsministeren måske ikke så ny mere – at finde ud af, hvad i alverden der er sket, om ikke andet så til egen brug.

Kl. 15:10

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:10

Forsvarsministeren (Gitte Lillelund Bech):

Jeg må sige til hr. John Dyrby Paulsen, at jeg jo nok synes, at der i de her spørgsmål glemmes, at fogedretten rent faktisk den 21. september i sin kendelse fastslog, at Forsvarskommandoen havde sandsynliggjort, at bogen indeholder oplysninger, som er fortrolige, omfattet af tavshedspligt, og som skal hemmeligholdes af militære eller sikkerhedsmæssige årsager og af hensyn til Danmarks forhold til fremmede magter. Det har fogedretten vurderet. Det vil sige, at fogedretten har givet forsvarrets ledelse medhold i, at ja, der er klassificerede oplysninger i den her bog, at ja, der skal nedlægges fagedforbud mod bogen. Det synes jeg nok er det, der står til troende. Det er ikke ministeriet eller nogen, der har taget beslutning om det. Fogedretten har simpelt hen konkluderet i sin kendelse den 21. september, at man har sandsynliggjort, at der er klassificerede oplysninger i den her bog. Det synes jeg jo nok er det, der for mig sætter to streger under facit. Det er lige præcis, at fogedretten har konkluderet, at der er klassificerede oplysninger i den her bog.

Kl. 15:11

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. John Dyrby Paulsen.

Kl. 15:11

John Dyrby Paulsen (S):

Jo, men det, der er interessant, er jo sådan set ikke, hvad fogedretten har sagt. Det, der er interessant, er, hvad der rent faktisk er sket. Jeg

tror, at en andetårsstuderende på journalisthøjskolen, at en ny journalist eller en hvilken som helst pressemedarbejder også her på stedet ville have sagt til Forsvarskommandoen: Det kan godt være, at I får ret i fagedsagen, men det kan ligeså godt være, og med meget stor sandsynlighed, at I i virkeligheden er med til at blæse den her sag meget, meget stort op og give den en enorm omtale, som I i virkeligheden hellere havde været foruden, hvis I vurderer, at der er nogle ting i den her bog, der er farlige.

Alligevel vælger Forsvarskommandoen imod råd fra sine egne folk på området at braldre ud med det her forsøg på at få nedlagt fagedforbud, vel vidende, for det er Forsvarskommandoens egne eksperter, der har sagt det, at det her nu bliver blæst stort op på forsiden. Derfor må det også være interessant for forsvarsministeren at finde ud af, hvorfor i alverden det skete, om ikke andet så af historiske årsager, og måske også for at forhindre, at det her sker i fremtiden. For det er da en fejlbeslutning af rang, vi her har været vidne til. Den overgår noget andet, jeg nogen sinde har set i den her sammenhæng.

Kl. 15:12

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:12

Forsvarsministeren (Gitte Lillelund Bech):

Jeg giver faktisk ikke hr. John Dyrby Paulsen ret. Hvis det er sådan, at der bliver lækket oplysninger, som er fortrolige, som er omfattet af tavshedspligt, som skal hemmeligholdes af militære og sikkerhedsmæssige årsager, og som skal hemmeligholdes af hensyn til Danmarks forhold til fremmede magter, så synes jeg, at det er helt naturligt, at forsvarrets ledelse siger, at det skal vi gribe ind over for. Det her kan i sidste ende være et spørgsmål om beskyttelse af vores soldater. Det kan i sidste ende være et spørgsmål om beskyttelse af danskere, danske ambassadører osv.

Derfor synes jeg nok, at det er helt naturligt, at det er sådan, at man siger: Vi har vurderet, at der er klassificerede oplysninger i den her bog, og vi ønsker at få nedlagt fagedforbud mod bogen. At der så er en redaktør på en større dansk avis, der vælger at trykke hele bogen, mens den her proces kører, kan man måske sige er den spoiler, der kommer ind i det hele.

Det, jeg synes er vigtig her, er, at forsvarrets ledelse vurderer, at der er tale om klassificerede oplysninger. Fogedretten giver dem fuldstændig ret, og det synes jeg nok er det, man glemmer i alt det her avishysteri og hr. Dyrby Paulsens henvisninger til førsteårsjournaliststuderende osv. Det er vurderet i fogedretten, at der var tale om klassificerede oplysninger, som skulle hemmeligholdes af hensyn til som sagt militære og sikkerhedsmæssige årsager eller Danmarks forhold til fremmede magter. Det synes jeg er det, der skal sættes to streger under, ikke alt det andet journalistsnak.

Kl. 15:14

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Tak til ministeren. Spørgsmålet er afsluttet.

Det næste spørgsmål er stillet til indenrigs- og sundhedsministeren af hr. Karl H. Bornhøft.

Kl. 15:14

Spm. nr. S 484

8) Til indenrigs- og sundhedsministeren af:

Karl H. Bornhøft (SF):

Hvor længe har ministeren tænkt sig at lade den situation fortsætte, hvor manglende adgang til upublicerede data fra lægemiddelforsøg betyder, at lægerne ikke kan vælge de bedste behandlinger til patienterne?

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Karl H. Bornhøft.

Kl. 15:14

Karl H. Bornhøft (SF):

Tak. Spørgsmålet lyder: Hvor længe har ministeren tænkt sig at lade den situation fortsætte, hvor manglende adgang til upublicerede data fra lægemiddelforsøg betyder, at lægerne ikke kan vælge de bedste behandlinger til patienterne?

Kl. 15:14

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:14

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Jeg deler spørgerens opfattelse af, at der altid bør ske publikation, altså offentliggørelse af forskningsresultater – både de positive og de negative. Kun derved kan vi lære af forskningen og sikre et godt sundhedsvæsen med høj kvalitet. Jeg vil godt understrege, at ansvaret for, at et klinisk forsøg gennemføres videnskabetisk forsvarligt, herunder at der sker offentliggørelse af resultaterne, naturligvis ligger hos den forsøgsansvarlige. I lægemiddeloven og i komitéloven og i de tilhørende bekendtgørelser er der fastsat rammer for, hvordan forskningen udføres forsvarligt. Det fremgår af komitéloven, at en komité kun kan meddele tilladelse til et biomedicinsk forsøg, hvis der sker offentliggørelse af såvel negative som positive forsøgsresultater så hurtigt, som det er muligt og fagligt forsvarligt. Det fremgår af den bekendtgørelse, der regulerer god klinisk praksis, at forsøgsprotokollen skal indeholde en beskrivelse af, hvor resultaterne planlægges offentliggjort.

Spørgsmålet om selektiv publicering drøftes jo også i andre lande, også i EU. Det Europæiske Lægemiddelagentur er ved at forberede en offentliggørelse af oplysninger om europæiske kliniske forsøg, herunder forsøgsresultater i den såkaldte EudraPharm database. Her vil såvel positive som negative forsøgsresultater blive indført i databasen, efterhånden som oplysningerne bliver tilgængelige. Offentliggørelsen omfatter kliniske forsøg i alle faser, uanset om der foreligger en markedsføringstilladelse for det pågældende lægemiddel. Man er i øjeblikket ved at færdiggøre databasen, som forventes at blive tilgængelig i starten af næste år.

Derfor er det min opfattelse, at der allerede eksisterer tilstrækkelige rammer til at sikre, at alle biomedicinske forsøgsresultater kommer til offentlighedens kendskab, som de bør.

Kl. 15:17

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Karl H. Bornhøft.

Kl. 15:17

Karl H. Bornhøft (SF):

Tak. Jeg er glad for at høre, at ministeren og jeg har den samme indgangsvinkel til problemstillingen, nemlig at vi skal sørge for optimal åbenhed i forbindelse med de forsøg, der bliver gjort omkring bl.a. lægemidler. Derfor vil jeg godt gå det skridt videre og stille ministeren et spørgsmål. Vi er enige om i hvert fald hovedsigtet i det her, men hvis vi står i den situation, at et medicinalfirma ansøger om at få godkendt et lægemiddel, så har firmaet pligt til at indsende en rapport til Lægemiddelstyrelsen om alle de forsøg, der bliver foretaget med lægemidlet, men firmaet har faktisk ikke i dag pligt til at publicere alle resultaterne.

Hvis jeg lige må minde ministeren om, at man jo i hvert fald i USA – og jeg tror ikke, at situationen er så meget anderledes her – har flere eksempler på, at det primært er de undersøgelser, der har positive konklusioner om lægemidlet, som medicinalfirmaerne væl-

ger at publicere i de medicinske tidsskrifter. Derfor vil jeg godt spørge ministeren, om ministeren ikke ud fra den argumentation vurderer, at det er i patienternes interesse, at vedkommende læge ikke alene har adgang til de positive, men også til de kritiske, uvildige undersøgelser af lægemidlet, når patienten skal rådgives om en fremtidig behandling. For sådan som det er i øjeblikket, er det jo rent faktisk i forhold til forsøgene den enkelte interessent, der selv afgør, hvilke dele der skal offentliggøres.

Kl. 15:18

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:18

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Jeg vil gerne gentage, at det fremgår af komitéloven, at en lægeetisk komité kun kan meddele tilladelse til biomedicinske forsøg, hvis der sker offentliggørelse af såvel negative som positive forsøgsresultater så hurtigt, som det er muligt og fagligt forsvarligt. Og når det gælder Det Europæiske Lægemiddelagentur, vil både positive og negative forsøgsresultater blive indført i databasen, efterhånden som oplysningerne bliver tilgængelige. Jeg er nemlig fuldstændig enig med hr. Bornhøft i, at et videnskabeligt forsøg ikke er et videnskabeligt forsøg, hvis ikke man offentliggør både positive og negative resultater af forsøget.

Kl. 15:19

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Karl H. Bornhøft.

Kl. 15:19

Karl H. Bornhøft (SF):

Derfor vil jeg også godt følge op og gøre opmærksom på, at det, jeg taler om her, er, når et medicinalfirma ansøger om en godkendelse af et konkret lægemiddel, hvor der så er foretaget en lang række undersøgelser i forhold til virkningen af lægemidlet, og hvor der jo altså faktisk er en meget klar tendens til, at hvis det har en positiv effekt, er medicinalfirmaet i hvert fald bestemt ikke bleg for at melde det ud – for at sige det sådan mildt. Til gengæld er det jo næsten umuligt for alle andre f.eks. Cochrane Centeret eller andre, der ønsker at lave en uvildig undersøgelse af det her, også at få det negative materiale, som jo sammen med det positive giver det rigtige billede af, hvad der egentlig virker.

Derfor vil jeg godt spørge: Vil ministeren ikke prøve i det mindste at undersøge det element og så også prøve at gøre sig nogle overvejelser om, hvordan vi undgår, at medicinalindustriens kommercielle interesser rent faktisk kommer til at vægte højere end patienters?

Kl. 15:20

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:20

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Naturligvis kan den kommercielle interesse føre til, at en virksomhed har større fornøjelse af at offentliggøre positive resultater end negative resultater. Jeg ved ikke, om man gør det, men man kunne godt sige, at der kunne være en tilskyndelse til det. Derfor er det så vigtigt, at det klart fremgår af komitéloven, at man kun kan få tilladelse til forsøg, hvis også negative resultater bliver offentliggjort.

Det er derfor, at det er så vigtigt, at den database, man nu fylder med oplysninger på europæisk plan, også omfatter negative resultater. Det er jo det, vi kan gøre. Jeg troede også, at det var det, hr. Bornhøft spurgte til.

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Karl H. Bornhøft.

Kl. 15:21 derved kan vi lære af forskningen og sikre et godt sundhedsvæsen med et behandlingsniveau med høj kvalitet.

Karl H. Bornhøft (SF):

Jeg kan godt få en lille fornemmelse af, at vi måske ikke fuldt ud snakker om fuldstændig det samme. Til gengæld vil jeg så tillade mig at tage ministerens udsagn som udtryk for, at vi har en fælles indgangsvinkel til det her, og at ministeren vil forsøge på at følge op på det, sådan at vi i hvert fald også i tiden fremover kan føle os rimelig overbeviste om, at det er interessen for lægemidlets konkrete virkning, der er det afgørende, og ikke om der er en kommerciel interesse i det. Derfor kunne vi jo f.eks. i forhold til de lægemidler, der er under godkendelse her i Danmark, og hvor Lægemedelstyrelsen jo er inde, åbne op for, at også andre interessenter kunne se, hvad der var positive og negative resultater. Det vil jeg så bede ministeren om at tage med sig.

Kl. 15:21

Som jeg har oplyst i forbindelse med det sidste spørgsmål, er der regler, som forpligter den forsøgsansvarlige til at offentliggøre både positive og negative forsøgsresultater. Som jeg også har oplyst, er Det Europæiske Lægemedelagentur ved at forberede offentliggørelse af oplysninger om europæiske kliniske forsøg, herunder forsøgsresultater, i den omtalte database.

Jeg tror på den baggrund, at vi har tilstrækkelige rammer, som sikrer, at alle biomedicinske forsøgsresultater kommer til offentlighedens kendskab.

Kl. 15:24

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Karl H. Bornhøft.

Kl. 15:24

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Ikke bare er jeg enig med hr. Bornhøft, jeg tror også, at lægemiddelindustrien er enig. Hvis der er noget, der er aldeles afgørende for den fornemme og stærkt voksende lægemiddelindustri, vi har, så er det, at den er troværdig, når det gælder effekterne af den medicin, man udvikler og sælger. Den troværdighed er fuldstændig afgørende for Danmarks vigtigste eksporterhverv. Det er lægemiddelindustrien og medicindustrien jo blevet. Derfor skal virkninger dokumenteres, negative som positive, så der er tillid omkring dem. Jeg tror virkelig, at industrien også er enig med os i det.

Kl. 15:22

Karl H. Bornhøft (SF):

Jeg vil på det punkt sige, at der er jeg ikke enig med ministeren. Det er jo rigtigt i den her situation, at upublicerede data kan andre godt få adgang til, hvis de spørger det pågældende medicinalfirma. Men medicinalfirmaet kan rent faktisk også sige nej, og det er jo det, man oplever sker i utallige tilfælde.

Det vil sige, at vi faktisk står med kun den halve del af sandheden af det billede, nemlig de positive resultater, men at det ikke er muligt for andre at kigge ind bag ved firmaerne og deres manglende lyst til at opgive alle data.

Derfor vil jeg godt spørge ministeren igen: Vil ministeren ikke – for der er altså faktiske problemer – være med til at styrke lægers mulighed for at få adgang til de upublicerede data, uden at medicinalindustrien absolut skal have lov til at nedlægge veto, med hensyn til om de må offentliggøres eller ej? For det er jo i almenhedens interesse. Det er flot, hvis der er et lægemiddel, som giver en positiv effekt, men det kan faktisk være lige så værdifuldt for både patienterne og samfundet, at vi også ved, hvad der ikke hjælper. Det er et spørgsmål om at få begge dele ind i vores fremtidige måde at behandle det på.

Kl. 15:25

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Tak til ministeren. Spørgsmålet er afsluttet.

Det næste spørgsmål er også stillet til indenrigs- og sundhedsministeren af hr. Karl H. Bornhøft.

Kl. 15:22

Kl. 15:23

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:25

Spm. nr. S 485

9) Til indenrigs- og sundhedsministeren af:

Karl H. Bornhøft (SF):

Vil ministeren sikre, at der fremover bliver adgang til også de upublicerede data for at sikre patienterne den bedst mulige behandling?

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Karl H. Bornhøft.

Kl. 15:23

Karl H. Bornhøft (SF):

Det næste spørgsmål lyder: Vil ministeren sikre, at der fremover bliver givet adgang til også de upublicerede data for at sikre patienterne, at de får den bedst mulige behandling?

Kl. 15:23

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:23

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Jeg deler jo som sagt spørgerens opfattelse af, at der altid bør ske publikation af forskningsresultater, både positive og negative. Kun

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Ud over det, jeg har sagt, kan jeg tilføje, at der naturligvis kan anmodes om aktindsigt i det materiale, som Lægemedelstyrelsen modtager vedrørende kliniske forsøg. I materialet kan der dog indgå fortrolige oplysninger, som det ifølge offentlighedsloven ikke er muligt at give aktindsigt i. Det gælder både personfølsomme oplysninger om enkeltpersoners private forhold, herunder helbredsforhold, og oplysninger om forretningshemmeligheder, f.eks. driftsforhold eller forretningsforhold af væsentlig økonomisk betydning for den virksomhed, som oplysningen angår.

I praksis giver Lægemedelstyrelsen efter en konkret vurdering aktindsigt i forsøgsoplysninger efter at have hørt den involverede lægemiddelvirksomhed. Desuden effektueres en afgørelse om aktindsigt først efter 14 dage for i denne periode at afvente, om virksomheden vil klage over afgørelsen.

Derfor er det min opfattelse, at der ikke på nuværende tidspunkt er behov for at justere reglerne, som jeg mener balancerer hensyn til både privatlivet, erhvervslivet og videnskabetikken. Og jeg kan tilføje, at Lægemedelstyrelsen siden årsskiftet januar 2008 har anmodet den ansvarlige for kliniske forsøg om at indsende en kopi af publicerede videnskabelige artikler om forsøgsresultater i forbindelse med, at styrelsen modtager afrapportering af forsøgsresultaterne.

Kl. 15:27

Kl. 15:30

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Tak. Hr. Karl H. Bornhøft.

Kl. 15:27

Karl H. Bornhøft (SF):

Jeg kan forstå på ministerens besvarelse, at lige præcis her kan vi ikke helt mødes, og derfor vil jeg sådan afslutningsvis spørge ministeren – for det er faktisk utrolig vigtigt, at vi kommer videre i den her diskussion – om han ikke i det mindste vil forsøge at give et tilsagn om, at han arbejder for, at der bliver offentlig adgang til alle data fra samtlige kliniske forsøg om lægemidler, også de data, som medicinalfirmaerne ikke har indsendt til Lægemedelstyrelsen. For det er jo det, der skal til, for at vi kan få det hele og fulde billede af virkningen – eller mangelen på virkning – i de her forsøg.

Jeg vil ikke lægge skjul på over for ministeren, at der i de diskussioner, der har været indtil nu, også er en meget klar opfattelse af, at medicinalfirmaerne er rimelig gode til at finde svar, der går på, at lige præcis det her ikke kan offentliggøres. Og det vil jo være en oplagt måde at sikre danskerne på i tiden fremover, hvis ministeren vil gå ind i overvejelser af den her karakter.

Kl. 15:28

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:28

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Hvis vi gerne vil have medicinalfirmaer til at investere millioner af kroner, hundreder af millioner, somme tider milliarder, i udviklingen af nye lægemidler, som kan lette livet for syge mennesker, kronikere, diabetikere osv., hvis vi ønsker, at de skal foretage disse investeringer, er vi altså nødt til at respektere, at der også kan være ting, som i hvert fald i en periode holdes hemmelige, for at de får en rimelig indtjening som følge af de investeringer, de har foretaget.

Hvis ikke der er noget, der hedder forretningshemmeligheder i en lægemiddelvirksomhed, får vi altså ikke mange lægemidler her i Danmark – eller i verden, hvis andre lande skulle indføre lignende regler.

Kl. 15:29

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Karl Bornhøft.

Kl. 15:29

Karl H. Bornhøft (SF):

Jamen afslutningsvis vil jeg godt understrege, at jeg ikke tror, der er nogen af os, der er uinteresserede i at have en dygtig, effektiv og innovativ industri på lige præcis det her område. Og vi er vel helt enige om, at det er noget, samfundet har en ekstremt stor interesse i at understøtte.

Men det, jeg ville opfordre ministeren til, var også at overveje det sidste element i den her diskussion, nemlig at man lod patientinteressen vægte langt højere og dermed også kunne give den her mulighed for at få fat i upublicerede data. For det kunne give de folk, der skal foretage behandlingerne for os, et meget bedre bedømmelsesgrundlag fremover, og det ville kunne give vores forskningsinstitutioner en helt ny tilgang til at få en langt mere videnskabelig og flot dokumentation.

Kl. 15:30

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Men den patientinteresse, der nævnes her, skal jo vejes op imod patienternes interesse i, at der faktisk udvikles nye lægemidler. Det er derfor, vi har de videnskabetiske komiteer, det er derfor, vi har hele det apparat, som jeg har beskrevet, og det er derfor, vi har regler om offentliggørelse, men dog ikke om offentliggørelse af alle forretningshemmeligheder, og det er, for at vi kan finde en balance af hensyn til patienterne.

Kl. 15:30

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak for det. Spørgsmålet er afsluttet.

Det næste spørgsmål er stillet til indenrigs- og sundhedsministeren af fru Liselott Blixt.

Kl. 15:30

Spm. nr. S 548

10) Til indenrigs- og sundhedsministeren af:

Liselott Blixt (DF):

Hvad er ministerens holdning til, at de penge, partierne bag satspuljen afsatte i 2008 til angstramte, ikke er kommet patienterne til gode endnu, og hvad agter ministeren at gøre, for at disse vigtige projekter kan sættes igang?

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Liselott Blixt.

Kl. 15:31

Liselott Blixt (DF):

Hvad er ministerens holdning til, at de penge, som partierne bag satspuljen afsatte i 2008 til angstramte, ikke er kommet patienterne til gode endnu, og hvad agter ministeren at gøre, for at disse vigtige projekter kan sættes i gang?

Kl. 15:31

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 15:31

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Jeg må jo konstatere, at det ikke har været muligt for Regionernes Lønnings- og Takstnævns og Dansk Psykolog Forening at blive enige om en aftale, hvor ydelsen angst bliver tilføjet den gældende psykologoverenskomst.

Det har selvfølgelig givet mig anledning til at overveje alternative muligheder for at få pengene, som vi afsatte til behandling af angst, ud, så de kan gøre gavn for patienterne. Disse overvejelser har jeg for nylig sendt til satspuljepartiernes sundhedspolitiske ordførere, og det er overvejelser om en løsning, hvor opgaven med at behandle personer med let til moderat angst udbydes til fobiskoler, angstklinikker og privatpraktiserende psykologer. Dermed skal ydelsen ikke medtages i de privatpraktiserende psykologers overenskomst med regionerne, men vilkårene vil i øvrigt blive de samme, f.eks. vedrørende persongrupper og tilskud, som vi havde tiltænkt ordningen i en overenskomstmodel.

Jeg håber derfor på en hurtig og positiv tilbagemelding fra satspuljepartiernes sundhedspolitiske ordførere, inklusiv fra spørgeren, så vi hurtigst muligt kan få pengene ud til behandling af de angstramte patienter. Og skulle det vise sig, at vores initiativ med en alternativ løsningsmulighed for psykologbehandling af angst motiverer Dansk Psykolog Forening til at genoverveje deres lyst til at indgå i en forhandling om en overenskomstaftale med Lønnings- og Takstnævnet, ja, så ville det jo være dejligt.

- Kl. 15:32
Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Liselott Blixt.
- Kl. 15:32
Liselott Blixt (DF):
Jeg takker ministeren for svaret. Det er jo korrekt, at brevet med mit spørgsmål, som blev sendt ind, har krydset ministerens henvendelse om, hvad man nu ville gå ind at kigge på.
Men det, der bekymrer mig og andre i satspuljepartierne, tror jeg er, at der siden 2008 faktisk ikke er sket noget. De her penge skulle have været sendt ud og virke, og jeg tror, det drejer sig om 25 mio. kr. alene her i 2010, hvor der i Danmark er 250.000 mennesker, der lider af angst. Det vil sige, at der intet er sket. Og her tænker jeg, om ikke man burde være skredet til handling lidt før. Bør man ikke en anden gang sætte en deadline, når der skal nogle penge ud at arbejde?
- Kl. 15:33
Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.
- Kl. 15:33
Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):
Jeg håber, at satspuljepartiernes ordførere føler sig nogenlunde godt orienteret om, hvordan sagen har udviklet sig. De blev ved et brev, der blev udsendt for præcis 1 år siden, orienteret om, at det var nødvendigt at afvente en beskrivelse af henvisningskriterierne, og at det var ministeriets forventning, at den ændrede bekendtgørelse kunne træde i kraft den 1. april 2010, altså den 1. april i år. Og så var det, at afslutningen af forhandlingerne med Dansk Psykolog Forening blev forsinket, og at det blev aftalt at udsætte bekendtgørelsen til den 1. juni, og ja, så gik det som det gik.
Nu er der så til gengæld kommet så meget fart i det, at vores breve er begyndt at krydse hinanden. Så skal vi ikke sige, at der er en opadgående kurve i så henseende?
- Kl. 15:34
Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Liselott Blixt.
- Kl. 15:34
Liselott Blixt (DF):
Jamen det kan vi også kun være rigtig glade for. Men jeg mener også, at når der sker sådan nogle ting, må man kigge tilbage og spørge: Hvad kunne man have gjort anderledes i de år, der er gået? Hvordan kan vi gøre det anderledes, næste gang vi sætter os ned og beslutter, at der er nogle penge, der skal gå til nogle patienter? Går man i ministeriet ind og ser på, hvordan man kan forbedre de her sagsge, og om man måske skulle presse regionerne eller psykologerne, eller hvem det nu er, man skal gøre noget ved? Er det ikke noget, man kan tage med i overvejelserne?
- Kl. 15:35
Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.
- Kl. 15:35
Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):
Det kan man muligvis godt gøre. Jeg vil også gerne understrege min egen utålmodighed. Jeg har lige været i samråd om det problem, at fordi vi ikke har nogen overenskomst med Praktiserende Lægers Organisation, kan vi ikke få indført det selvfølgelig, at når man vil have kørekort, skal man sætte kryds i en rubrik, som fortæller, hvorvidt man vil donere et organ i tilfælde af en trafikulykke.
- Kl. 15:32
Nu står vi her med en sag, som også er blevet forsinket i det uendelige. Men sådan er den danske model, altså at vi regerer Danmark ved hjælp af aftaler i stort omfang. Det er der noget smukt ved, men der er også noget bøvl ved det, og det er vist derfor, vi begge står her.
- Kl. 15:35
Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Liselott Blixt.
- Kl. 15:36
Liselott Blixt (DF):
Jamen man kan sige, at det er trist og sørgeligt. Jeg kan jo godt forstå, at der er folk, der mener, at det går meget langsomt, efter at man har besluttet noget herindefra. Men jeg takker ministeren for svar på spørgsmålene, og jeg håber, at vi selvfølgelig snart ser de her penge arbejde.
- Kl. 15:36
Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren. Giver det anledning til et svar? (*Indenrigs- og sundhedsministeren* (Bertel Haarder): Nej). Tak for det.
Det næste spørgsmål er også stillet til indenrigs- og sundhedsministeren af fru Liselott Blixt.
- Kl. 15:36
Spm. nr. S 549
11) Til indenrigs- og sundhedsministeren af:
Liselott Blixt (DF):
Hvilke konsekvenser mener ministeren, det vil have, hvis man afskaffede behandlingerne på de private hospitaler?
- Kl. 15:36
Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Liselott Blixt.
- Kl. 15:36
Liselott Blixt (DF):
Hvilke konsekvenser mener ministeren det ville have, hvis man afskaffede behandlingerne på de private hospitaler?
- Kl. 15:36
Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.
- Kl. 15:36
Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):
Jeg forstår godt, at fru Liselott Blixt stiller det spørgsmål, for jeg blev lige så rystet som hende, da jeg hørte SF's formand udtale, at han ville bruge 5 mia. kr. under en S-SF-regering på at overflødiggøre de private hospitaler. Man må jo virkelig spørge, om han har spist grannåle, eller hvad der er sket her i juletiden, for hvis man udkonkurrerer eller overflødiggør de private hospitaler, har borgerne jo ikke længere nogen valgmulighed. Hvorfor skulle man bruge 5 mia. kr. på det, når de private hospitaler faktisk er billigere end de offentlige – rundt regnet 20 pct.?
Så jeg er lige så uforstående over for det spørgsmål. De private hospitaler udgør 2-3 pct. af det danske sygehusvæsen. De private skoler udgør 13 pct. af det danske skolevæsen, og tager man efterskolerne med, er det vist en endnu større del. Så hvorfor i alverden skulle det være et problem, at borgerne kan vælge, når det, de vælger, ikke er dyrere, men billigere end den offentlige standardløsning? Det har jeg svært ved at se.

- Kl. 15:37
Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Altså, jeg har stor tolerance over for polemiske bemærkninger her i Folketingssalen. Alligevel tror jeg, vi skal passe på med unødig polemik mod kolleger, der ikke er til stede, og holde os til spørgsmålet.
Fru Liselott Blixt.
- Kl. 15:38
Liselott Blixt (DF):
Grunden til, at jeg netop tager spørgsmålet op, er, at hvis vi ser tilbage på den tid, der har været, og på, hvordan de private har været med til at servicere de danske borgere i sundhedsvæsenet, mener jeg, det er vigtigt at sige: Jamen hvad vil der ske, hvis det er, man cutter forbindelse af til de private sygehuse?
Hvordan mener ministeren det vil se ud med hensyn til f.eks. behandlingsgarantien? Vil den være den samme, hvis ikke vi har de private til at gå ind og være buffer, når vi har nogle lange ventelister?
- Kl. 15:38
Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.
- Kl. 15:38
Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):
Når vi indførte det frie sygehusvalg i 2002, havde det et dobbelt sigte: Dels skulle det modvirke de urimelige ventetider med den ekstra kapacitet, det gav, dels kunne det skabe en nyttig konkurrence og lægge pres på priserne i det offentlige system, sådan som regionernes formand, Bent Hansen, jo også har erkendt at det gjorde. Så ud over at 360.000 patienter har haft glæde af det udvidede frie valg, har det frie valg også været med til at få de offentlige sygehuse til at oppe sig, hvortil kommer, at vi jo altså har fået ventelisterne nedbragt fra i gennemsnit 90 dage til nu 55 dage. Så jeg er ganske enig med spørgeren, og jeg er i øvrigt også glad for formandens bemærkning. Jeg går ud fra, at statsministeren så heller ikke må angribes her, når han ikke er til stede.
- Kl. 15:39
Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Jeg skal bare gøre opmærksom på, at jeg tror, at spørgetiden bruges bedst, hvis man undgår polemik i forhold til kollegaer, som ikke er til stede. Det var min eneste bemærkning.
Fru Liselott Blixt.
- Kl. 15:39
Liselott Blixt (DF):
Noget af det, som privathospitalerne tager sig af, er netop nogle af de henvendelser, der kommer fra firmaer, der har sundhedsforsikringer, som er skattefritaget. Hvilke indflydelse tror ministeren det ville have, hvis disse forsikringer ikke var der og de private klinikker ikke kunne behandle disse patienter?
- Kl. 15:40
Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.
- Kl. 15:40
Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):
Hvis det var sådan, at forsikringerne førte til, at nogle kom foran andre i køen og dermed skubbede andre tilbage, så de skulle vente længere, ville jeg være modstander af forsikringer. Hvis det var sådan, at forsikringer førte til, at skatteyderne hjalp nogle til at få fordele på andres bekostning, ville jeg være imod forsikringer.
- Derfor er jeg så glad for de undersøgelser, som har været fremme, som blev refereret på forsiden af Politiken for en måned siden, tror jeg det var, og som viste, at hvis der ikke er en meget stor besparelse for samfundet, ved at nogle forsikrer sig og derved får tingene klaret uden for det offentligt betalte sundhedsvæsen, så er der i hvert fald en lille besparelse ved det – altså under alle omstændigheder en besparelse. Og selv om det så skulle gå hen og være en meget lille besparelse eller det bare skulle være helt neutralt udgiftsmæssigt, ville jeg også være tilhænger af det, fordi det afgørende er, at så mange som muligt kan komme til, at ventekøen bliver kortere, og at borgerne har en valgmulighed.
- Kl. 15:41
Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Liselott Blixt.
- Kl. 15:41
Liselott Blixt (DF):
Jeg vil takke for ministerens besvarelse og selvfølgelig håbe på, at der stadig er en forskel, når vi ser frem i tiden. Tak.
- Kl. 15:41
Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Giver det ministeren anledning til et svar? (*Indenrigs- og sundhedsministeren* (Bertel Haarder): Nej).
Så er spørgsmålet afsluttet.
Det næste spørgsmål er stillet til indenrigs- og sundhedsministeren af fru Anne Baastrup.
- Kl. 15:41
Spm. nr. S 569
12) Til indenrigs- og sundhedsministeren af:
Anne Baastrup (SF):
Vil ministeren bekræfte, at privathospitaler får lavere takster end offentlige sygehuse, fordi de offentlige sygehuse har en række udgifter, som de private ikke har, såsom udgifter til et døgndrevet akutberedskab og uddannelse af læger og sygeplejersker, og at ministerens udtalelse til TV 2 den 25. november 2010 om, at »de private operationer er jo 20 pct. billigere end de offentlige«, derfor er forkert?
- Kl. 15:41
Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Anne Baastrup for oplæsning af spørgsmålet.
- Kl. 15:41
Anne Baastrup (SF):
Vil ministeren bekræfte, at privathospitalerne får lavere takster end offentlige sygehuse, fordi de offentlige sygehuse har en række udgifter, som de private ikke har, såsom udgifter til et døgndrevet akutberedskab, uddannelse af læger og sygeplejersker, og at ministerens udtalelser til TV 2 den 25. november 2010 om, at de private operationer jo er 20 pct. billigere end de offentlige, derfor er forkert?
- Kl. 15:42
Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.
- Kl. 15:42
Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):
Jeg står naturligvis ved min udtalelse. Taksterne under det udvidede frie sygehusvalg er lavere end de takster, der gælder for de offentlige sygehuse. Selvfølgelig har spørgeren ret i, at de offentlige og de private sygehuse har forskellige vilkår, det gælder akutberedskab, uddannelse m.v., men der er også nogle udgifter, som kun de private har, eksempelvis købsmoms, lønsumsafgift og forrentning og afskrivning. Og f.eks. skal et privat sygehus jo under en eller anden form betale husleje, mens det offentlige sygehus har bygningen gra-

tis. Forrentning og afskrivning indgår ikke i de såkaldte DRG-takster. Så billedet er slet ikke så entydigt, som spørgsmålet giver indtryk af.

Det, regeringen har gjort, er at lægge et nyt udgangspunkt for forhandlingerne mellem regionerne og de private sygehuse. I stedet for at udgangspunktet var de gennemsnitlige såkaldte DRG-takster på de offentlige sygehuse, er udgangspunktet nu de mest effektive offentlige sygehuse, hvilket også fremgår af det katalog over såkaldte referencetakster, som regeringen udmeldte i efteråret 2009, for et år siden.

Så jeg må fastholde, at taksterne på de private sygehuse er lavere end de offentlige gennemsnitstakster, men de er på niveau med de mest effektive offentlige sygehusafdelingers omkostninger. Og jeg må også fastholde, at de i øvrigt blev sænket med 20 pct. sidste år.

Kl. 15:43

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Anne Baastrup.

Kl. 15:43

Anne Baastrup (SF):

Det er korrekt, at de blev sænket sidste år, men vil ministeren så forklare mig, hvorfor de blev sænket? Var det ikke, fordi der op igennem 00'erne, dengang den nuværende statsminister var sundhedsminister, skete en markant merbetaling til de private hospitaler? Jeg ved ikke, om ministeren kan huske det, men i 2005 eller 2006, tror jeg det var, kom privathospitalernes formand på deres årsmøde og sagde, at det var meget svært at bevare pessimismen; sagt på en anden måde gik det rigtig, rigtig godt for de private hospitaler, fordi de fik en markant overbetaling.

Kl. 15:44

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 15:44

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Nu forstår jeg, at spørgeren også inddrager en person, der ikke er her, nemlig statsministeren. (*Anne Baastrup* (SF): Men han var da sundhedsminister!) Og så vil jeg sige til det, at statsministeren jo kun har haft indflydelse på ét bestemt tidspunkt, nemlig da regionerne og privathospitalerne ikke kunne blive enige, og da lagde han snittet midt imellem, sådan at taksterne blev 95 pct. af det, som taksten er hos de offentlige. Og så må man ikke undre sig over, at efter at taksterne for de private har været lig med de offentlige og i en periode i øvrigt lidt højere, så ender de med at blive lavere, for det var jo netop det, der var formålet med at få opbygget en privat kapacitet. Når først man har oprettet et hospital, er det jo billigere at tage 100 patienter flere, end det er at operere de første 100. Så der er intet mærkeligt i, at det er gået den vej, at man starter med priser, der er lige så høje som de offentlige – somme tider lidt lavere og somme tider lidt højere – og derefter ender med priser, som er 20 pct. lavere end de offentlige.

Kl. 15:45

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Anne Baastrup.

Kl. 15:45

Anne Baastrup (SF):

Ministeren erkendte i sin første besvarelse, at der var nogle arbejdsopgaver, som de offentlige hospitaler er forpligtede til at varetage, og som de private ikke er forpligtede til at varetage. Det handler bl.a. om de medicinske patienter, det handler om forskning, og det handler om uddannelse.

Jeg vil så høre, om ministeren stadig væk vil fastholde, at de private hospitalers operationer, når man tager de offentliges forpligtelser derudover i betragtning, stadig væk er 20 pct. billigere. I den forbindelse kunne det være interessant at høre: Hvor mange kræftforløb har man på private hospitaler? Hvor mange KOL-patienter er der på private hospitaler? Hvor mange privathospitaler har åbent døgnnet rundt? Det giver jo merudgifter, som det offentlige skal betale, og som de private ikke er forpligtede til at betale.

Kl. 15:46

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 15:46

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Jeg tror, der er noget, spørgeren har misforstået. Det er jo ikke sådan, at et hospital, der får et beløb – 7.000 kr., 13.000 kr. pr. patient, som opereres for et eller andet – skal aflevere en del af det til KOL-patienter og medicinske patienter og alt muligt andet. Sådan er det jo ikke.

Jeg vil for at være pædagogisk nævne, hvad Region Syddanmark har gjort: Region Syddanmark har sparet 100 mio. kr. ved at udbyde operationer til private. Det kan da kun lade sig gøre, hvis de private gør det billigere end det offentlige, ellers ville Region Syddanmark da ikke have sparet noget. Så jeg mener, der er ret gode holdepunkter for det, jeg siger. Og jeg tænker somme tider på, hvor meget de fire andre regioner kunne have sparet ved at gøre som Region Syddanmark. Sikke en overbetaling de har gjort sig skyldig i ved ikke at udbyde flere operationer, eller rettere sagt: ved overhovedet ikke at udbyde operationer til private. Der går jo et rygte om, at når Region Hovedstaden har disse helt vilde overskridelser, som har ført til store afskedigelser bagefter, så er det netop, fordi man af al magt ville undgå at udbyde operationer. Men hvorfor skal man af al magt undgå at udbyde operationer, hvis man faktisk kan spare penge på at udbyde dem?

Kl. 15:48

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Anne Baastrup.

Kl. 15:48

Anne Baastrup (SF):

Jeg synes slet ikke, ministeren besvarede mit spørgsmål. Er det ikke korrekt, at de offentlige hospitaler ud over de konkrete operationer er forpligtede til at varetage en lang række andre arbejdsopgaver, som gør, at det er dyrere at drive de offentlige pr. operation, end det er at drive de private, fordi de ikke har de forpligtelser? Ministeren nævnte det selv: døgnåbent osv. Det betyder jo på bundlinjen, at når ministeren går ud og siger, at de private operationer er 20 pct. billigere, så er det, fordi ministeren ser bort fra det andet regnestykke.

Derfor vil jeg fastholde mit spørgsmål: Har ministeren ikke talt forkert?

Kl. 15:49

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 15:49

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Jeg må jo have talt rigtigt, for ellers ville Region Syddanmark da ikke kunne spare 100 mio. kr. ved at udbyde operationer til private aktører. Jeg sagde jo i mit svar, at spørgeren har ret i, at offentlige og private sygehuse har forskellige vilkår. I det offentlige skal man også have et akutberedskab, og der er uddannelsesopgaver osv.; det er helt rigtigt. Men så nævnte jeg, at man i det private til gengæld skal

betale købsmoms, lønsumsafgift, forrentning, afskrivninger og husleje, som det offentlige jo har gratis. Og det er i hvert fald forkert at sige, at KOL- og kræftpatienter, altså rygerlunger og kræft, er noget, som belaster den offentlige afdeling, som laver knæoperationer.

Kl. 15:50

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak for det. Spørgsmålet er afsluttet.

Den næste spørgsmål er stillet til indenrigs- og sundhedsministeren af hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 15:50

Spm. nr. S 552

13) Til indenrigs- og sundhedsministeren af:

Flemming Møller Mortensen (S):

Vil ministeren redegøre for de sundhedsfaglige overvejelser, der ligger bag beslutningen om først at indføre screening for tarmkræft fra 2014 og ikke i 2012, når Kræftens Bekæmpelse vurderer, at screening for tarmkræft kan redde 150 menneskeliv hvert år?

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 15:50

Flemming Møller Mortensen (S):

Tak for det, og jeg spørger: Vil ministeren redegøre for de sundhedsfaglige overvejelser, der ligger bag beslutningen om først at indføre screening for tarmkræft fra 2014 og ikke 2012, når Kræftens Bekæmpelse vurderer, at screening for tarmkræft kan redde 150 menneskeliv hvert år?

Kl. 15:50

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 15:50

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Screening for tarmkræft indføres efter indstilling fra Sundhedsstyrelsen på baggrund af rådgivning fra Kræftstyregruppen og fra en arbejdsgruppe sammensat af sundhedsfaglige eksperter, Kræftens Bekæmpelse og regionerne.

Da ministeriet havde modtaget indstilling om indførelse af tarmkræftscreening i foråret 2010, blev der nedsat en faglig arbejdsgruppe, som fik til opgave at rådgive ministeriet om, hvordan screeningsprogrammet mest hensigtsmæssigt kan indføres. Arbejdsgruppen bestod bl.a. af repræsentanter fra den multidisciplinære cancergruppe for tarmkræft, de enkelte regioner, Danske Regioner og Dansk Sygeplejeråd.

I arbejdsgruppen belyste man bl.a. de planlægningsmæssige udfordringer og kapacitetsmæssige konsekvenser, som screeningsprogrammet har for regionerne. Hensigten har været at sikre, at regionerne er rustede til at løfte den nye store screeningsopgave og de behandlingsbehov, der vil følge i forlængelse af screeningerne.

Der er meget betydelige planlægningsopgaver forbundet med indførelse af tarmkræftscreening. Der skal ske udbygning af kapaciteten på området, programmet har væsentlige personale- og uddannelsesmæssige konsekvenser for regionerne, og kompetencerne skal være på plads, så der sikres høj faglig kvalitet i screeningsprogrammet. Derfor var der i arbejdsgruppen enighed om en trinvis implementering fra 2013 med de første screeninger i 2014, og de anbefalinger har vi fulgt. Det er altså faglige eksperter på tarmkræftområdet og fra regionerne, der selv har været med til at udarbejde den plan for indførelse af screening for tarmkræft, som nu er vedtaget med Kræftplan III.

Jeg hæfter mig også ved, at den socialdemokratiske formand for Danske Regioners Sundhedsudvalg har udtalt sig positivt om implementeringsplanen. Hun sagde, og jeg citerer: Vi respekterer den faglige opbakning til screening for tyktarms- og endetarmskræft, og det er positivt, at indsatsen skal implementeres over flere år, så vi kan få det hele planlagt ordentligt. Citat slut.

Kl. 15:52

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 15:52

Flemming Møller Mortensen (S):

Tak for det. Jeg har talt med den overlæge, som er formand for Dansk Kirurgisk Selskab, og spurgt om det faglige miljø, som skal forestå screeningen og forestå behandlingen af de patienter, som man ved screeningen har fundet ud af altså har en kræftsygdom i mave-tarmkanalen. Han siger, at hvis pengene blev givet i 2011, ville man rundt på sygehusene være klar til at tage patienterne ind fra 2012. Man ville altså vinde 2 år.

Det, der er konsekvensen, er jo, som Kræftens Bekæmpelse har sagt mere end én gang, efter at Kræftplan III er fremlagt, at alt for mange danskere dør, også i den periode. Man anslår, at 300 danskere vil dø, fordi man først sætter screeningen i gang i 2014.

Det, der er meget vigtigt for mig, er at få ministeren til at udtrykke med al tydelighed, at det er en faglig beslutning, der ligger bag, og ikke en politisk bestemt beslutning, fordi regeringen har sagt, at man først vil give pengene til behandlingen og screeningsdelen i 2014. Vil ministeren be- eller afkræfte, at der er truffet en politisk beslutning, og at den faglige arbejdsgruppe, som er nedsat, har fået en ramme givet af Sundhedsministeriet eller Sundhedsstyrelsen, som har sagt, at man først skal starte i 2014, fordi det først måtte være der, pengene er frigivet?

Kl. 15:54

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 15:54

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Jeg har redegjort for det faglige arbejde, der ligger til grund for den valgte model for indførelse af tarmkræftscreening. Det var en bredt sammensat arbejdsgruppe med deltagelse af den multidisciplinære cancergruppe for tarmkræft, som bl.a. blev sammensat af medlemmer af Dansk Kirurgisk Selskab. Selvfølgelig kan der altid være forskellige synspunkter i en sag, men det ændrer ikke ved, at implementeringsmodellen er valgt på baggrund af et grundigt fagligt arbejde og en enig arbejdsgruppe, hvor Dansk Kirurgisk Selskab har været repræsenteret af den multidisciplinære cancergruppe for tarmkræft.

Man skal lige huske, at det jo også drejer sig om hundredtusinder af afføringsprøver, som skal analyseres. Det skal sættes i værk, folk skal uddannes, og det skal sendes frem og tilbage. Det er en kæmpe øvelse, og det er også derfor, den er så kostbar, at den, når den er fuldt indkørt, koster 0,5 mia. kr., altså 500 mio. kr., om året, og det altså ikke noget, man gør med et fingerknips. Det er noget, man forbereder rigtig grundigt, sådan at man kan få uddannet de folk, der skal til, så vi ikke skaber falsk tryghed, ved at man ikke får tilstrækkelig gode analyser, jævnfør brystkræftanalyser, hvor falsk tryghed jo netop har været et aktuelt problem.

Kl. 15:55

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Flemming Møller Mortensen.

Flemming Møller Mortensen (S):

Jamen jeg kan kun sige, at jeg er glad for, at sundhedsministeren fremhæver, at vi skal have kvalitet i sundhedsvæsenet. Vi accepterer ikke middelmådighed, slet ikke når det drejer sig om livstruende sygdomme.

Men vi må jo blot sige, at der altså er 150 danskere, som dør hvert år, som efter Kræftplan III vil kunne overleve, hvis man får screeningen i gang. Jeg spørger ministeren en gang mere: Kan ministeren svare mig et hundrede procent sikkert på, at resultatet, altså igangsætningen af screeningerne, ikke skyldes en politisk styring fra ministeriet eller fra Sundhedsstyrelsen, men ene og alene skyldes, at den faglige arbejdsgruppe har sagt: Vi kan ikke levere produktionen, afføringsprøvernes undersøgelse og efterfølgende operation og undersøgelse på sygehusene, hvis ikke vi får så lang tid, altså 2011, 2012, 2013 til at planlægge, så vi først går i gang i 2014? Kan ministeren be- eller afkræfte det?

Kl. 15:55

og fordi den sparer 150 menneskeliv om året, så afliver så at sige 150 mennesker i 2011 og i 2012 ved ikke at indføre den med det samme. Altså, for det første kan man ikke indføre det med det samme. For det andet er det en total poppet populistisk betragtning, som jeg simpelt hen ikke vil gå ind på. Så kunne jeg jo lige så godt sige, at det har kostet tusindvis af mennesker livet, at den screening ikke blev indført under den tidligere regering.

Kl. 15:59

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:57

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Tak til ministeren. Spørgsmålet er afsluttet.

Det næste spørgsmål er også stillet til indenrigs- og sundhedsministeren af hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 15:59

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Det gælder om at finde en indkøringsmodel, som forener det optimale på det sundhedsfaglige område med det optimale på det økonomiske område. Man kan altid brænde flere penge af, og det kan godt være, at hr. Flemming Møller Mortensen synes, at det er for fedtet, at det kun skal koste ½ mia. kr. om året. Jeg synes, at det er et kæmpemæssigt fremskridt, vi er på vej til, og jeg har det rigtig godt med, at det køres ind på en både økonomisk og sundhedsfaglig forsvarlig måde.

Kl. 15:57

Spm. nr. S 553

14) Til indenrigs- og sundhedsministeren af:

Flemming Møller Mortensen (S):

Når direktør i Kræftens Bekæmpelse, Leif Vestergaard Pedersen, udtaler om regeringens kræftplan III, at »Vi [Kræftens Bekæmpelse] er kede af, at mange af de nødvendige initiativer er skudt til hjørnespark, ved at pengene først er afsat fra 2012 eller senere« (jf. Kræftens Bekæmpelse, »Glad for ny kræftplan, men det går for langsomt«, den 7. november 2010), kan ministeren så forstå Leif Vestergaard Pedersens bekymring?

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Flemming Møller Mortensen for oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 16:00

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 15:57

Flemming Møller Mortensen (S):

Tak for det. Når direktør i Kræftens Bekæmpelse, Leif Vestergaard Pedersen, udtaler om regeringens Kræftplan III, at »Vi [Kræftens Bekæmpelse] er kede af, at mange af de nødvendige initiativer er skudt til hjørnespark, ved at pengene først er afsat fra 2012 eller senere« (jf. Kræftens Bekæmpelse, »Glad for ny kræftplan, men det går for langsomt«, den 7. november 2010), kan ministeren så forstå Leif Vestergaard Pedersens bekymring?

Kl. 16:00

Flemming Møller Mortensen (S):

Det er dog fantastisk. Nu har jeg spurgt, og jeg spørger tredje gang. Nu kommer ministeren det jo alligevel en lille smule nærmere, for nu skal det både være sundhedsfagligt og også økonomisk ansvarligt. Jeg vil spørge indenrigs- og sundhedsministeren: Er der givet en ramme til arbejdsgruppen, som siger, at de ikke har råd til at indføre screening for tarmkræft før i 2014, eller ej? Er det en faglig beslutning, der ligger til grund for, at man ikke kan få det i gang før, så 150 danskere skal dø i 2011, 2012 og 2013, eller er det en politisk beslutning, fordi man ikke afsætter pengene før i 2014? Så enkelt, så kort er mit spørgsmål.

Kl. 15:58

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Kl. 16:00

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:58

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Jeg er først og fremmest glad for, at Kræftens Bekæmpelse bakker op om indholdet i Kræftplan III. Det er jo bl.a. Kræftens Bekæmpelse, som har arbejdet for det og stået bag det, og derfor er jeg glad for opbakningen til det. Og så kan ingen jo undre sig over, at Kræftens Bekæmpelses rolle er at være utålmodig, og de er selvfølgelig altid nødt til at ville noget mere, end vi politikere er i stand til at levere.

Men det er forkert at bruge udtrykket, at vi har skudt noget til hjørnespark, når vi har etableret en trappetige med penge allerede det første år, endnu flere det næste, det tredje og det fjerde, stigende til en halv milliard om året. Jeg vil ikke kalde det at skyde det til hjørnespark, for så er det i hvert fald et meget ejendommeligt hjørnespark og et meget kostbart hjørnespark. Så jeg håber ikke, vi skal høre det mere fra Kræftens Bekæmpelse – rent ud sagt.

Der ligger nogle meget store og krævende tiltag i Kræftplan III, både i forhold til at sikre hurtigere diagnoser til patienter med uklare symptomer, som kan tyde på kræft, og med indførelse af screening for tarmkræft. Den slags kan altså ikke gennemføres fra den ene dag til den anden, det kræver forberedelse og planlægning. Jeg har under det tidligere spørgsmål redegjort for baggrunden for den valgte implementeringsmodel.

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Når vi prioriterer i Sundhedsministeriet, prioriterer vi på den måde, at tingene skal passe sammen. Det sundhedsfagligt forsvarlige skal passe sammen med det økonomisk hensigtsmæssige. Derfor skal man ikke indkøre ting for hurtigt. Jeg kan ikke svare præcist på, hvordan dialogen har været i udvalget. Jeg ved bare, at den model, der er fundet, er tilfredsstillende. Det har jeg også Danske Regioners ord for. Den er økonomisk ansvarlig, og den er lægefaglig ansvarlig.

Så synes jeg altså, at det er noget pop at sige, at vi, fordi kræftscreeningen indføres fra 2014 – i hvert fald når den er fuldt indkørt –

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 16:02 retningslinjer og meget mere. Ministeriet og Sundhedsstyrelsen har allerede påbegyndt arbejdet med at udmønte Kræftplan III, og det sker naturligvis i et tæt samarbejde med bl.a. Kræftens Bekæmpelse.
Kl. 16:06

Flemming Møller Mortensen (S):

Ministeren er glad for, at Kræftens Bekæmpelse bakker regeringen op i Kræftplan III. Samtidig giver ministeren lidt af en svada og nævner, at det her er pop, det er populisme, men den samme svada, som gives til Kræftens Bekæmpelse, må gives til mig, for årsagen til, at jeg stiller ministeren spørgsmålet her i dag, er jo, at også jeg er utålmodig. Jeg står her også som talerør for de 150 danskere, der hvert år dør, fordi man ikke har fået screeningen i gang. Det er nøjagtigt det samme, Kræftens Bekæmpelse har som deres sag, som jeg ser det.

Det er jo sådan, at ministeren også nu nævner et andet element i Kræftplan III, og det er diagnostisk pakke. Jeg vil gerne have ministeren til at bekræfte, at det er et meget stort arbejde at få det diagnostiske arbejde udvidet til, at man virkelig kan få en hurtig indsats. Det, man har gjort, og det, man har beskrevet, er, at man afsætter pengene i 2011, så får man organiseringen og strukturen på plads, og så starter man med at lave den udvidede diagnostik fra 2012. Det vil sige, man får 1 år til at køre det her på plads, hvorimod man ved screeningerne får 3 år til at køre organisationen og strukturen på plads. Det er her, min anke går, det er her, en af Kræftens Bekæmpelses væsentligste anker går, nemlig at det tager for lang tid, fordi for mange når at dø.

Det her er jo, som ministeren svarede på mit foregående spørgsmål, et spørgsmål om at få faglighed og økonomi til at gå hånd i hånd, og her er det bare, jeg siger, at ja, det er et spørgsmål om, at regeringen ikke har prioriteret det her område højt nok. Det kunne man for mig at se gøre. Jeg har citeret overlægen og formanden for Dansk Kirurgisk Selskab, som siger: Fik de pengene til screeningerne i 2011, kunne de også starte på samme måde som diagnostiske pakker i 2012.

Der var også et spørgsmål til ministeren.

Kl. 16:02

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Jeg skal bede ministeren om at iagttage taletiden. (*Indenrigs- og sundhedsministeren* (Bertel Haarder): Ja!).

Hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 16:06

Flemming Møller Mortensen (S):

Det, der skiller ministerens og min holdning er, at regeringen jo har truffet en beslutning. Regeringen har truffet en politisk beslutning om at prioritere screeningerne lavere end eksempelvis den diagnostiske pakke. Derfor har regeringen ikke afsat pengene før i 2014. Det får nogle konsekvenser. Regeringen har indset, at det vil være effektivt at lave en screening. Så kan ministeren spørge: Er det heltemodigt, er det bare populisme, er det bare pop, at jeg står her som medlem af Folketinget og kommer i dialog med ministeren? Nej, det er det ikke. Det her er jo et spørgsmål om at prøve at få højet kvaliteten så hurtigt som muligt i Danmark. Ministeren og regeringen har sagt, at man gør det på det diagnostiske område, men man gør det ikke i forhold til screeningerne, fordi det koster en halv milliard om året. Det skal befolkningen da have at vide.

Når man så ser pressemeddelelsen sendt ud fra regeringens side i forhold til kræftplan III, så er det lige nøjagtigt screeningerne for tarmkræft, der er fremhævet som det første, men det er det, man giver senest penge til i forløbet. Det er da ikke ret og rimeligt – eller er det, vil jeg spørge ministeren om?

Kl. 16:07

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 16:07

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Jeg kunne have lyst til at spørge: Hvorfor skal det være så surt? Hvorfor kan hr. Møller Mortensen og hans parti ikke finde på andet end at byde over? Her kommer regeringen med et kæmpe program, en halv milliard om året, når det er kørt ind, hundredetusinder af mennesker, som skal aflevere afføringsprøver, der skal analyseres, der skal stilles diagnoser på en sikker måde. Og så tilrettelægger vi det, så vi tager det, der er mest oplagt det første år, og går videre og videre, og så er det hele kørt ind i løbet af få år. Ærlig talt, hvorfor skal det udløse surhed og overbud? Det forstår jeg ikke.

Hvis spørgeren mener, at denne regering har nedprioriteret sundhedssektoren, så vil jeg bare gøre opmærksom på, i hvor høj grad vi har prioriteret den op, i forhold til hvordan den var, før vi trådte til, og det er med gigantiske milliardbeløb: Kortere ventelister, bedre overlevelsestider, Kræftplan II og jo altså også Kræftplan I og nu Kræftplan III. Så vi er stolte over sundhedspolitikken og stiller ikke op til surmuleri, bare fordi der kan komme en socialdemokrat og spørge: Hvorfor gør I det ikke noget tidligere?

Kl. 16:08

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 16:08

Flemming Møller Mortensen (S):

Jeg er faktisk rigtig glad for, at det er lykkedes at få ministeren op i det røde felt. Det sker ikke så hyppigt. Det sker her, og jeg tror, det sker her, fordi ministeren godt kan forstå, at der ligger alvor og ikke populisme og pop bag Kræftens Bekæmpelses og mit udsagn fra so-

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Kl. 16:04

Kl. 16:04

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Jamen hvor er det dog heltemodigt af spørgeren, at han overhovedet ikke vil inddrage spørgsmålet om det økonomisk optimale – hvor er det heltemodigt, og hvor er det nemt. Hvor er det nemt, efter at regeringen har præsenteret en utrolig kostbar kræftplan, så at sige: Vi Socialdemokrater vil have gennemført den noget før. Ja, det er nemt at være i opposition på den måde. Jeg kender godt journalister, som, når man præsenterer et eller andet nyt, så kun har et spørgsmål: Hvorfor har du ikke foreslået det for længe siden? Dem kender jeg mange af.

Med hensyn til de diagnostiske pakkeforløb er der lagt op til fuld implementering 1. januar. Det kan ikke gøres hurtigere. De skal udvikles i et samarbejde mellem Sundhedsstyrelsen og de faglige selskaber, regionerne skal have mulighed for at forberede sig organisatorisk og kapacitetsmæssigt på nye hurtige udredningsforløb. Den diagnostiske pakke forventes at medføre øget pres på billeddiagnostikken. Vi afsætter et betydeligt beløb, 85 mio. kr., fra 2012 til at understøtte de nye hurtige udredningsforløb, og med en god og effektiv forberedelse kan den diagnostiske pakke være fuldt implementeret 1. januar 2012. Så det er altså ikke sådan, at vi sidder på hænderne i hele 2011, tværtimod vil der i 2011 blive arbejdet på højtryk med at udarbejde pakkeforløb, forløbsprogrammer, kliniske

cialdemokratisk side her i dag. Det er dog fantastisk, at ministeren står her og siger: Hvorfor skal det være så surt? Jeg vil blot sige til dem, der sidder ude i Danmark og følger den her debat, at konsekvensen af langmodigheden og mangelen på rettidig prioritering og indsats fra regeringen koster 150 danskere livet om året, fordi man ikke får den her plan implementeret tidligt nok. Det vil regeringen ikke vedkende sig, og jeg kan blot sige, at kigger man på finanslovsforslagene fra oppositionen, bl.a. fra Socialdemokraterne, vil man se, at vi har sat rigtig mange penge af til det her, for det er jo rigtigt, at behovet for behandling og pleje stiger, fordi danskerne bliver mere og mere syge. Så til det regnestykke med, at der er sat flere penge af: Ja, men det er, fordi patienterne er der og bliver flere og flere. Kan ministeren bekræfte det?

Kl. 16:10

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Kl. 16:10

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Ja, det sidste ved jeg ikke om jeg kan bekræfte. Det var sådan en helt ny påstand, som kom ind i billedet.

Det, jeg ikke kan forstå, er, at nyheden om, at vi indkører et program til 500 mio. kr. om året midt i en krisetid – sundhedssektoren er det eneste, der får lov til at vokse – skal udløse socialdemokratisk surmuleri. Det kan jeg bare ikke forstå. Jeg synes, det er fornuftigt som led i den stærkt ekspansive sundhedspolitik, som denne regering har ført, da at gennemføre Kræftplan I, Kræftplan II, Kræftplan III til uhyre omkostninger. Jeg synes også, det er fornuftigt at gøre det i den rette takt. Og selvfølgelig, hvis man har penge nok, som hr. Møller Mortensen åbenbart har, så kunne vi da sprede milliarder ud over hele samfundet, det kan vi da godt, og stille spørgsmål i Folketinget om, hvorfor regeringen ikke bruger nogle flere penge.

Vi skal jo samtidig lige passe på Danmark, og vi prioriterer sundhedsudgifterne højere end noget andet. Vi prioriterer kræftbehandling, kræftdiagnostik højere end noget andet. Det har topprioritet, og der er ingen troværdighed i, at hr. Møller Mortensens parti skulle være gået hurtigere frem, hvis de havde haft magten. Det er der jo ikke et menneske, der vil tro på, når man ser på, hvad de selv gjorde, da de sad ved magten.

Kl. 16:11

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Spørgsmålet er sluttet.

Det næste spørgsmål er til socialministeren af fru Line Barfod.

Kl. 16:12

Spm. nr. S 546

15) Til socialministeren af:

Line Barfod (EL):

Hvad vil ministeren gøre, for at også børn i fattige familier kan få en god jul i år?

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Fru Line Barfod for begrundelse.

Kl. 16:12

Line Barfod (EL):

Spørgsmålet lyder: Hvad vil ministeren gøre, for at også børn i fattige familier kan få en god jul i år?

Kl. 16:12

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Kl. 16:12

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Det er regeringens mål at bekæmpe fattigdom og social udsathed, og det gør vi bl.a. ved at hjælpe udsatte familier med at løse de grundlæggende problemer, der ofte fører til og fastholder familierne i fattigdom.

Finanskrisen har ramt de vestlige økonomier hårdt. Danmark har på baggrund af regeringens økonomiske politik været bedre polstret til at modstå krisens konsekvenser for familierne end mange andre lande, vi har f.eks. en lav arbejdsløshedsprocent på 4,2 pct., men der er også familier i Danmark, som er blevet ramt hårdt. I en særlig situation er der behov for særlige initiativer. Regeringen og Dansk Folkeparti har derfor aftalt ekstraordinært at udmønte penge fra finansloven for 2010 til at støtte frivillige, landsdækkende organisationers arbejde med direkte julehjælp i år.

Folketingets Finansudvalg vil på den baggrund blive anmodet om tilslutning til udmøntningen af 3 mio. kr. til at styrke de frivillige, landsdækkende, sociale organisationers arbejde med direkte julehjælp.

Jeg vil derudover minde om, at vi i aftalen om satspuljen for 2008 afsatte 2 mio. kr. årligt til og med 2011 til en særlig julepulje. Puljen kan bruges til støtte til opfølgende, fremadrettede aktiviteter i forhold til de borgere, der søger julehjælp hos frivillige, sociale organisationer eller deltager i organisationernes julearrangementer. De frivillige, sociale organisationer får således midler til at hjælpe borgerne med deres mere grundlæggende problemer.

Kl. 16:13

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Fru Line Barfod.

Kl. 16:13

Line Barfod (EL):

Der var mange tal og mange overordnede ting, men så vidt jeg forstod indholdet i det, ministeren sagde, var det, at det, ministeren gør, for at børn i fattige familier kan holde jul i år, er at bevilge 3 mio. kr. til ekstra julehjælp. Vi taler om nogle familier, som typisk har 2.500 kr. om måneden til mad og alle andre udgifter, efter at boligudgifter og faste udgifter er betalt. Det er omkring 80 kr. om dagen. Langt de fleste af de her familier har så lidt, fordi regeringen har sat dem på de lave fattigdomsydelser. Så er det selvfølgelig fint at få 300 kr. til barnet til jul, så er der råd til en julekalender og et kalenderlys og lidt pebernødder og en enkelt julegave.

Jeg skal bare høre, om det er det, ministeren mener er en god jul for de her børn, at de lige i december kan få en julekalender, et kalenderlys, lidt pebernødder og en julegave, eller tror ministeren, at der måske skal lidt mere til, måske også et håb om, at man kommer ud af fattigdommen, at man faktisk får hævet fattigdomsydelserne, så man ikke skal leve for 80 kr. om dagen i en familie?

Kl. 16:15

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Kl. 16:15

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Nu spurgte spørgeren til julen i år, dvs. omkring 24 dage fra nu af. Jeg kan forstå, at spørgeren synes, at det er en dårlig idé, at organisationerne uddeler julehjælp, og at det er en dårlig idé, at regeringen og Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne er blevet enige om, at man gerne vil udmønte 3 mio. kr. til julehjælp her i år. Det synes jeg er rigtig, rigtig ærgerligt. Men det er da klart, at det, at vi kommer med 3 mio. kr. i år til de organisationer, der er vant til at dele ud til familier, som har det svært, jo ikke er det eneste. Det står jo ikke ale-

ne. Det er jo ikke kun ved juletid, at man skal hjælpe de familier, der har det svært. Det skal selvfølgelig gøres hele året, og en af de vigtigste ting er, at man har mulighed for ikke at være på overførselsindkomst, men derimod har mulighed for at kunne få et arbejde, sådan at man har mulighed for at kunne tage vare på sig selv.

Kl. 16:16

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Line Barfod.

Kl. 16:16

Line Barfod (EL):

Jeg synes, det er imponerende, at de mange organisationer gør en kæmpe indsats. De seneste år under den her regering er antallet af familier, der søger julehjælp, jo eksploderet. De fleste organisationer giver efterhånden kun julehjælp til familier med børn. Man har ikke længere mulighed for også at give til enlige, der måske også kunne have behov for at holde en jul. Så fint med 3 mio. kr. ekstra, men det hjælper jo bare ikke på det grundlæggende problem.

Det er det, jeg spørger ministeren om. Det er fint, at de her børn får en julekalender, et kalenderlys og nogle pebernødder og en enkelt julegave, som de ellers ikke ville have fået. Måske bliver der også råd til et lillebitte juletræ og en flæskesteg eller en and til jul. Men det, de egentlig har behov for, er jo, at de i hverdagen har mere end 80 kr. Jeg ved ikke, om ministeren nogen sinde selv har prøvet at skulle købe ind for 80 kr. nede i supermarkedet til en hel dag, have både til morgenmad, madpakke – og frokost til sig selv måske – og også aftensmad. Har ministeren nogen sinde prøvet kun at have 80 kr.? De skal altså også række til, at der skal købes nye vinterstøvler, fordi barnets fødder er vokset så meget, at de ikke kan være i støvlerne fra sidste år.

Kl. 16:17

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 16:17

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Jeg kan fortælle spørgeren, at jeg også har været studerende og dermed også har haft en tilværelse, hvor jeg ikke har haft ret mange penge at leve for.

Med hensyn til julen i år kommer vi med en ekstraordinær bevilning, fordi vi ved, at de organisationer, der gør et fantastisk stykke arbejde – og det er jeg glad for at spørgeren også selv synes – også melder, at det er svært at finde penge i år; det er svært at få samlet penge ind. Og årsagen er – og det er åbenbart noget, der er gået spørgernes opmærksomhed forbi – at vi er blevet ramt af en finansiel krise, en international økonomisk krise, som virkelig har sparket benene væk under mange, og en række familier har oplevet, at de har mistet deres arbejde. Vi har mistet rigtig mange arbejdspladser i Danmark; heldigvis er vi ikke lige så hårdt ramt som andre økonomier og lande, som vi normalt sammenligner os med, men vi er blevet ramt af den økonomiske krise. Der er familier, der har oplevet, at de har mistet deres arbejde og der derved er færre penge til alt det, der er det sjove. Og det er også baggrunden for, at vi gennem de seneste år med den finansielle krise in mente har set en stigning i antallet af folk, der søger om julehjælp. Nu vil vi gerne gå ind og løfte den, i forhold til at organisationerne også melder, at det er svært at få penge, ved at vi kommer med den her ekstraordinære bevilning.

Kl. 16:18

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Line Barfod.

Line Barfod (EL):

Jeg er fuldstændig klar over, at arbejdsløsheden er eksploderet i de sidste par år under den her regering, og at det, man gør, er at skabe vilkår, så de mennesker, der bliver ramt, får det endnu sværere, og at man gør, hvad man kan, for at skære ned, så endnu flere bliver fyret og sendt ud i arbejdsløshed, i stedet for at man investerer i at skabe job.

Men jeg vil gerne holde fast i, at når børnene lever i fattigdom, er det, fordi familierne bliver sendt helt ned på fattigdomsydelserne, som er så lave, at man næsten ikke kan leve af dem. Og det er derfor, jeg gerne igen vil spørge ministeren, om hun har prøvet at købe ind for 80 kr. til en familie. Jeg snakker ikke om studerende, for de har nogle andre vilkår; de har muligheden for at arbejde ved siden af, og de har tit noget familie, der kan hjælpe dem osv. Men hvis man er enlig mor med et barn og i lang tid kun har 80 kr. om dagen, så kan man ikke blive ved med at gå hjem til sin egen gamle mor og tigge noget mad hver dag. Så er det altså hårdt kun at have 80 kr., og hvis barnet har glemt sine vanter og skal have nye vanter, fordi det altså er hundekoldt udenfor, så er det de penge, der skulle have været brugt til at købe aftensmad for den dag.

Jeg mener det rent faktisk, når jeg siger, at det, man får for julehjælpen, er en julekalender, et kalenderlys, nogle pebernødder og en enkelt julegave, og der er det bare jeg vil høre, om det er det, ministeren synes er en god nok jul, eller om de her børn også skulle have et håb om, at det faktisk bliver bedre, og at de ikke skal blive ved med at leve i fattigdom.

Kl. 16:20

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 16:20

Socialministeren (Benedikte Kiær):

For det første vil jeg sige, at det godt nok er utroligt, at spørgeren mener, at det er den her regerings skyld, at der har været en international økonomisk krise. Det må jeg godt nok sige er noget af en magt, spørgeren giver den her regering. Nej, Danmark er ligesom alle andre lande ramt af en økonomisk krise, der som en tsunami har ramt både i dybden og i bredden, og det er ikke noget, den her regering er skyld i.

Med hensyn til det med, om det er det eneste, vi har at byde på, i forhold til julehjælp fra organisationerne, at vi kan hjælpe organisationerne ved at give noget direkte julehjælp, vil jeg sige: Nej, hvis spørgeren havde hørt, hvad jeg har talt om igennem det seneste år, ville hun vide, at det er, at vi skal gå ind og løse de grundlæggende problemer, årsagerne til, at man er i en situation, hvor man er på overførselsindkomst. Jeg ser da langt hellere – og det er også det, jeg hører fra folk, som er det – at de får mulighed for, at de kan tage vare på sig selv, at de kan få et arbejde, og at de selv kan betale den jul, som de skal holde til næste år. Og det er det, der er det vigtige arbejde, altså, at vi sørger for, at Danmark har en ordentlig økonomi, at vi sørger for, at der ikke bliver spekuleret mod landet, at vi sørger for, at der kommer gang i hjulene igen, så der kommer flere job.

Kl. 16:21

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Spørgsmålet sluttet.

Det næste spørgsmål er også til socialministeren af fru Line Barfod.

Kl. 16:21

Spm. nr. S 547

16) Til socialministeren af:

Line Barfod (EL):

Hvor mange år tror ministeren, der går, før ingen børn lever i familier, der er så fattige, at de ikke har råd til at holde jul?

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Line Barfod for at fremføre spørgsmålet.

Kl. 16:21

Line Barfod (EL):

Spørgsmålet lyder: Hvor mange år tror ministeren, der går, før ingen børn lever i familier, der er så fattige, at de ikke har råd til at holde jul?

Kl. 16:21

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 16:21

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Regeringens økonomiske politik har betydet, at Danmark er kommet meget lettere igennem finanskrisen end mange andre lande. Arbejdsløsheden er stadig væk under 5 pct. – det er ikke et tocifret tal, som det ses i andre EU-lande. Men der er ikke nogen tvivl om, at krisen har ramt nogle familier hårdt på pengepungen. Jo hurtigere og jo sikrere Danmark styres gennem krisen med en ansvarlig økonomisk politik, jo hurtigere vil familierne komme fri af finanskrisens virkninger.

Overordnet er det regeringens mål at bekæmpe fattigdom og social udstødelse både på kort og på lang sigt, og det skal ske ved at hjælpe udsatte familier med at løse de grundlæggende problemer, der fører til og fastholder familierne i en dårlig økonomi. Regeringen arbejder bl.a. for, at der er nogle gode beskæftigelses- og uddannelsesmuligheder og nogle gode sociale tilbud til børn, voksne og ældre og et velfungerende sundhedssystem. Men der er familier og børn, der har behov for støtte, ikke kun i juletid, men alle årets dage, og det er jo børnenes generelle trivsel, der er vigtig – det vil sige, hvordan de trives i deres hverdag, i skolen, i dagtilbuddet, i fritidslivet og i hjemmet.

Så det, der optager mig, er, at vi har nogle gode sociale indsatser over for udsatte familier, som derigennem kan få bedre livsvilkår. Det er netop også det, regeringen har arbejdet for de seneste 9 år, og som har ført til mange gode initiativer som Det Fælles Ansvar I og Det Fælles Ansvar II, Lige muligheder for alle børn og unge, Barnets Reform og nu senest Civilsamfundsstrategien for at nævne nogle eksempler, hvor vi sætter endnu mere målet ind for at styrke de frivillige organisationers inddragelse i det sociale og forebyggende arbejde.

Kl. 16:23

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Line Barfod.

Kl. 16:23

Line Barfod (EL):

Jeg lyttede og jeg lyttede, og jeg kunne simpelt hen ikke høre noget svar på spørgsmålet. Altså, det, jeg spurgte om, var: Hvor mange år tror ministeren der går, før ingen børn lever i familier, der er så fattige, at de ikke har råd til at holde jul? Hvor mange år? Er det 5 år, er det 10 år eller 20 år eller 100 år? Hvor lang tid tror ministeren der går? Eller har ministeren ikke nogen plan for og ikke noget håb om, at vi får sikret, at der ikke er børn, der vokser op i fattigdom i Danmark.

Det synes jeg ville være rart at få belyst fra ministeren, for jeg har forstået, at ministeren synes, at fattigdomsåret i år er gået rigtig godt, og det kan man vel kun mene, hvis man synes, at det er en suc-

ces, at der er blevet flere fattige. Jeg ville jo synes, at man skulle bruge et fattigdomsåret til det modsatte og få nedbragt antallet af fattige. Derfor vil jeg meget gerne høre ministerens svar på mit spørgsmål: Hvor mange år mener ministeren der skal gå, før der ikke er børn, der lever i fattigdom? Eller mener ministeren, at det når vi aldrig, og at vi skal finde os i og indstille os på, at der vil blive ved med at være børn, der lever i fattigdom i Danmark?

Kl. 16:24

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 16:24

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Hvis man kigger tilbage i tiden, har der altid været et system, et civilsamfund, der er gået ind og har hjulpet børn, som har det skidt, og som er i en udsat situation. Jeg tror også, at vi vil komme til at skulle se det fremadrettet, nemlig at vi som samfund og civilsamfund skal holde øje med, om der er nogle børn, der lider under omsorgssvigt, eller som bor under nogle forhold, som ikke tjener dem godt.

Det tror jeg desværre altid vil forekomme på den ene eller anden måde, og da er det jo vigtigt, at vi som samfund sætter ind, både i forhold til nogle børn, som lider under omsorgssvigt, og i forhold til at sikre og sørge for, at man har mulighed for at kunne leve et aktivt liv, komme ud på arbejdsmarkedet og dermed også kunne sørge for sig selv. Det er det, der er virkelig vigtigt: at man tager aktivt stilling og gør en indsats.

Med hensyn til fattigdomsåret vil jeg blot lige nævne, at formålet med fattigdomsåret var at skabe debat og synlighed omkring fattigdom og social udstødelse, og jeg må sige, at det formål på mange måder er nået med de initiativer, der er sat i gang, og det er på den baggrund, at jeg har udtalt, at jeg er tilfreds med fattigdomsåret.

Kl. 16:25

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Line Barfod.

Kl. 16:25

Line Barfod (EL):

Jeg fik stadig væk ikke svar på mit spørgsmål. Hvor mange år mener ministeren, der skal gå, før ingen børn lever i familier, der er så fattige, at de ikke har råd til at holde jul? Eller mener ministeren ikke, at vi kan komme derhen? Ministeren svarede vedrørende udsatte børn, omsorgssvigtede børn. Det er jeg med på, men det er jo ikke det, jeg snakker om. Vi kan altid risikere, selv i de rigeste familier, at der er børn, der bliver udsat for omsorgssvigt, overgreb osv. Jeg spørger til fattigdom.

Regeringen har indført fattigdomsydelser. Det er regeringen, der har gjort, at en lang, lang række børn lever i fattigdom, og derfor vil jeg bare gerne høre: Har ministeren en vision om, at vi skal have afskaffet den fattigdom, og at børn ikke skal vokse op i fattigdom i Danmark? Eller mener ministeren, at vi må indstille os på, at sådan vil det bare blive ved?

Kl. 16:26

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 16:26

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Jamen det er jo der, hvor vandene virkelig skiller, hvad angår spørgeren og mig. Jeg ser det sådan, at vi faktisk også kan komme ud for tilfælde, hvor forældrene i en familie har job og tjener nogle gode penge, men bruger deres penge på en meget, meget dårlig måde, f.eks. på et misbrug eller på en spillelidenskab, som gør, at de ingen

penge har til dagligdagen i familien og derved ingen penge har til at sørge for, at børnene får en god jul. Det vil også kunne ske.

Det, som spørgeren egentlig beder om, er en utopi. Det er et samfund, hvor der hverken vil være kriminalitet, fattigdom, udsathed, omsorgssvigt eller noget som helst, og det er jeg bange for ikke kan ske på denne jord. Der vil altid være situationer, hvor der er nogle familier, der bliver udsatte, hvor der er nogle, der mister deres arbejde, hvor der er nogle, der går konkurs og derved er i en situation, hvor det ikke er muligt at holde jul.

Kl. 16:27

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Fru Line Barfod.

Kl. 16:27

Line Barfod (EL):

Hvis jeg virkelig skal tro, at det er det, der er ministerens holdning, så synes jeg faktisk, at det er ret uhyggeligt – hvis det, ministeren siger, er, at vi bare skal indstille os på, at der er børn, der bliver ved med at leve i fattigdom, fordi der også vil være børn, der bliver udsat for overgreb og omsorgssvigt i fremtiden, og at det derfor ikke gør noget, at staten også udsætter dem for omsorgssvigt ved at sikre, at de lever i fattigdom, fordi man har alle de her fattigdomsydelser. Jeg synes faktisk, det er ret uhyggeligt, at en konservativ socialminister har den indstilling, men det må jeg jo så tage til efterretning.

Ministeren sagde om fattigdomsåret, at formålet med fattigdomsåret skulle være at skabe debat. Det er muligt, at jeg har misforstået hele den fattigdomsdebat, der er, og de fattigdomsmål, som FN, EU og andre har sat, men jeg troede faktisk, at formålet med at skabe debat og sætte fokus på problemet, var, at man ville nedbringe fattigdommen, at man mente, det var et problem, at folk levede i fattigdom, og at man derfor skulle gøre noget ved den. Men jeg kan så forstå, at ministeren mener, at så længe vi også har misbrugsproblemer, overgrebsproblemer osv., behøver vi ikke gøre noget ved fattigdommen, bare vi diskuterer den.

Kl. 16:28

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Kl. 16:28

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Jeg synes, det er rigtig, rigtig trist, at spørgeren går ind og misforstår mig med vilje, for det ser jeg det som, og hvis jeg skal fortolke det, spørgeren siger, synes jeg faktisk, det er uhyggeligt, at spørgeren mener, at de familier, der er på en offentlig overførselsindkomst i dag, skal blive ved med at være det forever, og at vi skal gå ind og hæve overførselsindkomsterne på den baggrund. Det synes jeg er uhyggeligt.

Jeg er mere interesseret i at løse de bagvedliggende årsager til, at man er, hvor man er, sådan at man får mulighed for at få løst sine problemer og derved også får mulighed for enten at kunne tage en uddannelse eller komme ud og få et arbejde og på den måde kunne tage vare på sig selv. Det ser jeg faktisk også som rigtig god socialpolitik.

Med hensyn til spørgsmålet om fattigdomsåret vil jeg sige: Ja, formålet med fattigdomsåret var at sætte fokus på fattigdom, det var netop at sætte fokus på, at det er vigtigt, vi kigger på risikoen for fattigdom og social udstødelse. Og det er jo ikke bare et spørgsmål om, at man diskuterer det, men også om at se på, hvad vi skal gøre ved det, og der har faktisk været rigtig mange diskussioner og debatter gennem året, også på EU-plan, hvor man har besluttet sig for et ret ambitiøst mål om, at man vil nedbringe antallet af personer, der lever i risiko for fattigdom eller social udstødelse, med 20 millioner inden 2020. Så der er også sat nogle gode og klare mål fremadrettet.

Kl. 16:29

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Spørgsmålet er sluttet.

Det næste spørgsmål er til socialministeren af fru Maja Panduro.
Kl. 16:30

Spm. nr. S 557

17) Til socialministeren af:

Maja Panduro (S):

Ville det ikke give mere mening at føre en politik, der sikrede gode plejehjem til alle ældre, frem for at gennemtvinge velfærdsbesparelser i kommunerne for derefter at støtte dyrere, private alternativer?

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Maja Panduro for at fremføre spørgsmålet.

Kl. 16:30

Maja Panduro (S):

Spørgsmålet lyder: Ville det ikke give mere mening at føre en politik, der sikrede gode plejehjem til alle ældre, frem for at gennemtvinge velfærdsbesparelser i kommunerne for derefter at støtte dyrere, private alternativer?

Kl. 16:30

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Socialministeren.

Kl. 16:30

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Regeringen fører allerede en politik, der sikrer gode forhold for ældre både i hjemmeplejen og plejeboliger. I de seneste 10 år har vi kun oplevet forbedringer på ældreområdet. Kommunerne bruger flere midler på ældreområdet end nogen sinde. De samlede udgifter til ældreområdet i kommunerne er steget med ca. 4,2 mia. kr. fra 2001 til 2009. Bl.a. er der siden 2001 blevet afsat godt 1,5 mia. kr. til et generelt løft af og styrket kvaliteten i ældreplejen.

Samtidig har regeringen med kvalitetsreformen og afbureaukratiseringsindsatsen skabt gode rammer for en fortsat kvalitetsudvikling på ældreområdet. Men en standard, der allerede er høj, skal selvfølgelig ikke blive en sovepude. Vi vil fortsat udvikle ældreplejen, også i forhold til de ældres boligbehov. Derfor lægger regeringen op til nye modeller, som styrker privates mulighed for at opføre og drive boliger for ældre. Et element er at fjerne det eksisterende loft over huslejen for plejeboliger, som private opfører uden offentlig støtte.

Samtidig foreslår vi bedre muligheder for at samtænke opførelsen af ældreboliger med levering af praktisk hjælp og pleje. Det kunne skabe et mere mangfoldigt og varieret boligudbud til de ældre.

Vi ved, at fremtidens ældre både har flere ressourcer og stiller større krav til variation og mangfoldighed end tidligere generationer. De vil selv bestemme, hvor de skal bo, og hvordan de vil indrette sig. Den mulighed synes regeringen også de skal have, når de bliver ældre, og derfor vil jeg godt understrege, at det forslag, vi har været ude med, ikke stiller nogen ringere, ved at vi åbner for nogle nye muligheder og nogle nye løsninger.

Kl. 16:31

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Maja Panduro.

Kl. 16:32

Maja Panduro (S):

Ministeren siger, at vi i de sidste 10 år kun har oplevet forbedringer på ældreområdet. Det tror jeg nok der er en del både ældre og medarbejdere inden for området som vil stille sig noget spørgende over for hvordan ministeren kan sige. Jeg ved, at FOA, organisationen for

de offentligt ansatte, også vil gøre det, bl.a. jo, fordi AKF har lavet en undersøgelse for FOA, som viser, at der er faldende udgifter på ældreområdet i over halvdelen af landets kommuner. Og den undersøgelse dokumenterer også, at udgifterne pr. ældre er faldet med næsten 5 pct. fra 2007 til 2009. Jeg er ret sikker på, at ministeren også kender til den undersøgelse. Hvis ikke ministeren gør det, behøver vi jo bare at åbne vores øjne og ører og høre på beretningerne ude fra ældreplejen, ude fra plejehjemmene, om liggedage og medarbejdere, som arbejder over gratis, alene fordi de ikke synes, at deres samvittighed kan bære at lade være. Jeg oplever medarbejdere, som siger: Jeg ved, at hvis jeg lægger mig syg i morgen, er der nogle af de gamle, som ikke kommer op af sengen.

Så når ministeren siger, at vilkårene kun er blevet bedre, synes jeg, det er meget flot. Samtidig med at vi oplever, at der er et kæmpe pres på plejen og vores medarbejdere, har vi så altså en socialminister i landet, som melder ud – og det er et citat:

»Vi ønsker at ændre reglerne og give mere frit spillerum, så private aktører kan bygge og drive plejecentre, hvor de ældre selv betaler ekstra for f.eks. beliggenhed, service eller normering.«

Eller normering – Det kan vel ikke tolkes ret meget anderledes, end at man så nu skal kunne købe sig til flere varme hænder, eller er det mig, der har misforstået socialministeren?

Kl. 16:34

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Kl. 16:34

Socialministeren (Benedikte Kiær):

For det første vil jeg sige, at jeg godt ved, hvad det er for en undersøgelse, som spørgeren henviser til. Jeg forholder mig til de budgettal, som jeg har fået ind, og de regnskabstal, som er kommet ind gennem de seneste år. Og selv om jeg holder mig til budgettallene og så renser dem i forhold til opgaverne, altså laver en opgavekorrigering, kan jeg se, at budgetterne for 2010 og 2011 stort set er ens.

Med hensyn til det med, at man kan købe sig til noget ekstra, vil jeg sige til fru Maja Panduro, at det kan man allerede i dag. Man kan i dag som ældre – men det er måske noget af det, som Socialdemokraterne vil fratage de ældre fremadrettet – allerede gå ind og sige: Jeg vil gerne have noget massage. Jeg køber nogle ydelser hos en massør og får noget massage. Jeg vil gerne have, at der er nogle, der kommer og hjælper mig med at få vasket vinduer – så kan man betale for at få nogle til at komme og hjælpe en med at vaske vinduer. Det kan man allerede i dag, men jeg kan forstå, at Socialdemokraterne åbenbart ikke kan lide, at man i dag har mulighed for selv at købe nogle ydelser, og at de sådan set vil fratage de ældre den mulighed.

Det, vi blot lægger op til, er, at private kan komme ind og bygge nogle plejecentre, bygge nogle ældreegnede boliger og få mulighed for at tage en markedsbestemt leje, hvor man også tager udgangspunkt i, hvad det er for nogle ønsker og behov, man har. F.eks. kunne det være, man havde lyst til at flytte hen et sted, hvor man kunne få lov til at få sine elskede kæledyr med. Det er den mangfoldighed og variation, vi lægger op til at der vil kunne komme, hvis flere kom ind på markedet.

Kl. 16:35

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Fru Maja Panduro.

Kl. 16:35

Maja Panduro (S):

Det er jo meget godt med kæledyrene og vinduespuddingen osv. Men jeg er helt sikker på, at socialministeren godt ved – for vi har diskuteret det her i salen tidligere – at vi fra Socialdemokraterne jo har foreslået, at man faktisk skulle ligestille kommunerne på det her

område, så kommunerne også får mulighed for at tilbyde tilkøbsydelser, så man kan konkurrere på lige vilkår, og så man ikke, netop som man nu i endnu højere grad vil, skævvrider markedet og stiller de private uforholdsmæssigt bedre end de offentlige tilbud, ligesom man jo i øvrigt har gjort i sundhedsvæsenet.

Men når man ikke vil det, så klinger det jo lidt hult, at det bare er, fordi der skal være mere konkurrence og flere valgmuligheder; især når ministeren også siger, at man kan købe sig til en bedre normering. Vil ministeren ikke fortælle mig her, at hvis man kunne købe sig til en bedre normering, skal man kunne købe sig til, at der er flere medarbejdere, og at man har bedre mulighed for pleje – ja eller nej?

Kl. 16:36

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Kl. 16:36

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Selv om du er på et plejehjem i dag, kan du jo egentlig godt købe dig til nogle ydelser ude i det private. Men jeg kan åbenbart forstå, at fru Maja Panduro egentlig gerne vil fjerne den mulighed, og det synes jeg er rigtig, rigtig ærgerligt. Jeg troede i det hele taget, at Socialdemokraterne var begyndt at se, at det ikke er så farligt, at nogle private kommer og byder sig til på f.eks. skoleområdet. Jeg troede egentlig, man var begyndt at se, at det jo er godt at have nogle valgmuligheder og godt at have noget variation.

I forhold til det med normeringer er det såmænd ikke andet end, at hvis man bor i en plejebolig og egentlig gerne vil have noget ekstra rengøring eller noget ekstra service, kan man egentlig i dag også godt få hjælp gennem hjemmeservice, så der er sådan set ikke nogen ændring i forhold til i dag. Ændringen er blot, at man giver de private bedre muligheder for at komme ind, gør det mere attraktivt for dem at bygge og drive nogle plejehjem, bygge nogle ældreegnede boliger til en meget bestemt husleje, hvor der også tages højde for, at der nok er nogle ældre, som fremadrettet har lyst til, at der er noget mere mangfoldighed og noget større variation.

Kl. 16:37

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Fru Maja Panduro.

Kl. 16:37

Maja Panduro (S):

Jeg ved ikke rigtig, om ministeren ikke hørte, hvad jeg sagde, eller om hun med vilje lod, som om hun ikke hørte det. Jeg startede jo netop med at sige, at Socialdemokraterne sådan set gerne vil styrke konkurrencen på området, netop ved at vi også kunne lade kommunerne tilbyde tilkøbsydelser.

Jeg synes stadig væk, det klinger noget hult med valgmuligheder og fri konkurrence, når man jo fra regeringens side bliver ved med at blokere for, at kommunerne også kan få lov til at tilbyde tilkøbsydelser. Vi ved, at en af hovedårsagerne, som de ældre angiver, når de skal forklare, hvorfor de har valgt et privat tilbud, netop er, at de kan få tilkøbsydelser, og fordi man jo – og det kan jeg godt forstå – som ældre ikke bryder sig om, at man skal have folk fra mange forskellige steder til at komme i sit hjem eller på det plejehjem, hvor man bor. Så er det rarere at få hele ydelsen fra det samme sted.

Hvorfor er det, man ikke vil være med til også at lade kommunerne gøre det? Det virker jo, som om det her bare er endnu en del af det korstog, vi oplever fra regeringens side, hvor det private bare pr. definition er bedre. Vi har jo set på sygehusområdet, hvordan det gik. Privathospitalerne kan sidde og skumme fløden ved at sige nej til besværlige patienter. De behøver ikke engang rydde op efter sig selv, hvis de har lavet en fejloperation, og de, der har råd til at få en

fornem ensengsstue, får det, mens de, der ikke har råd til det, kommer bagest i køen.

Kl. 16:41

Vil ministeren ikke fortælle mig, om de her private plejehjem får mulighed for at sige nej til særlig plejekrævende ældre? Får man mulighed for at sige nej, hvis det f.eks. er en person, som har brug for megen pleje og mange bleskift og har mange liggesår, der skal plejes osv.? Kan man afvise en sådan borger?

Kl. 16:39

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Kl. 16:39

Socialministeren (Benedikte Kiær):

For det første vil jeg lige korrigerer spørgeren i forhold til det med sundhedsvæsenet og privathospitalerne. Til

det, der lige kom fra spørgeren, må jeg nok sige, at der var en hel del ikkefakta oplysninger i det. Jeg vil blot henføre til, at en kollega til fru Maja Panduro, regionsrådsformand i Region Midtjylland og formand for Danske Regioner Bent Hansen, selv har været ude at sige, at det, man kan se, efter at der er indført det udvidede frie sygehusvalg, er, at det offentlige også er blevet mere effektivt; at det offentlige faktisk har haft en højere produktivitet på 8-9 pct. gennem nogle år, og at en af årsagerne er, at man har haft det udvidede frie sygehusvalg.

I øvrigt kan jeg også sige til spørgeren, at der er adskillige privathospitaler, som tager aldeles komplicerede operationer og meget, meget gerne vil det. Og hvis jeg overfører nogle af erfaringerne fra netop privathospitaler, som ikke har noget imod at tage nogle af de mere specialiserede tilfælde og blive godkendt til det, er jeg overbevist om, at der også vil være nogle private, som vil byde sig til her og sørge for at kunne levere nogle gode faglige tilbud til nogle, som har brug for noget ekstra pleje. Det, vi skal huske, er, at i forhold til visitering er det altid kommunen, der går ind og laver en konkret individuel vurdering og visiterer den ældre til nogle ydelser, og den ældre får så mulighed for med et servicebevis at gå ud og købe ydelser et andet sted.

Kl. 16:40

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Spørgsmålet er sluttet.

Det næste spørgsmål er også til socialministeren af fru Maja Panduro.

Kl. 16:40

Spm. nr. S 558

18) Til socialministeren af:

Maja Panduro (S):

Hvorledes vil regeringen tvinge »privat hjemmepleje i mindst ét område af kommunen« igennem i samtlige landets kommuner, jf. artikel på jp.dk den 25. november 2010, »Private plejehjem med ekstra service«?

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Maja Panduro for at fremføre spørgsmålet.

Kl. 16:40

Maja Panduro (S):

Ja, og man kan måske endda også få svar på spørgsmålet fra før, men det vil vise sig.

Spørgsmål her lyder: Hvorledes vil regeringen tvinge »privat hjemmepleje i mindst ét område i alle kommuner« igennem i samtlige landets kommuner, jf. artikel på jp.dk den 25. november 2010, og artiklen hedder »Private plejehjem med ekstra service«?

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Kl. 16:41

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Regeringen har med indførelse af frit valg af hjemmehjælp sørget for, at ældre borgere i dag har ret til selv at vælge, hvem de ønsker, der skal levere hjælpen i deres hjem. Det har givet borgerne øget selvbestemmelse, og det har skabt et marked med flere forskellige leverandører, der alle har en stærk tilskyndelse til at stramme sig an og levere den kvalitet, som de ældre efterspørger.

Regeringen ønsker nu at gå skridtet videre og sikre, at der også skabes konkurrence om prisen på hjemmehjælpsområdet. Derfor foreslår vi i et oplæg til Vækstforum, at det gøres obligatorisk for kommunerne at foretage distriktsopdeling, og at kommunerne i mindst et distrikt vil kunne anvende udbud. Det skal sikre, at opgaven løses bedst og billigst. Den private leverandør, der vinder udbuddet, træder i stedet for kommunen som hovedleverandør, men også andre private leverandører, der kan levere til den fastsatte udbudspris, får mulighed for det.

I den øvrige del af kommunen kan borgerne frit vælge mellem den kommunale leverandør og godkendte private leverandører, og her får kommunen mulighed for at afregne private leverandører med udgangspunkt i prisen fra udbuddet. Det fritager kommunerne fra at skulle lave de årlige prisberegninger og dermed for en væsentlig administrativ byrde. Samtidig bevarer kommunen den kommunale leverandørvirksomhed og dermed også forsyningssikkerheden.

Regeringen vil naturligvis drøfte forslaget med KL, og vi håber, at forslaget på længere sigt vil betyde, at der kommer flere private leverandører på markedet og dermed også flere valgmuligheder for borgerne.

Kl. 16:42

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Fru Maja Panduro.

Kl. 16:42

Maja Panduro (S):

Så det er altså rigtigt forstået, at man vil tvinge kommunerne til i mindst et distrikt at overlade opgaven til en privat leverandør, uanset om den private leverandør, der eventuelt måtte byde sig til, tilbyder noget dyrere og dårligere end det, som kommunen selv kan levere. Jeg synes, der er grund til bekymring, når vi jo hører og ved fra en undersøgelse blandt landets kommunaldirektører, at 93 pct. har oplevet, at der har været manglende interesse fra kompetente private leverandører, faktisk særlig inden for plejeområdet.

Jeg synes ikke, ministeren fik svaret på, hvordan man har tænkt sig at tvinge det her igennem. Hvad nu hvis de i nogle kommuner oplever, at der ikke er en privat leverandør, som vil byde ind på sådan en opgave i et distrikt? Hvad hvis der måske nok er leverandører, men det er leverandører, som helt tydeligt er både væsentlig dyrere og væsentlig dårligere end kommunens eget tilbud?

En anden grund til bekymring er jo, at FOA forrige år lavede en undersøgelse, som sådan set viste, at de kommuner, der havde en høj grad af konkurrenceudsættelse inden for det sociale område, ikke nødvendigvis var billigere end de andre kommuner. Faktisk virkede det, som om kommuner med højere grad af konkurrenceudsættelse havde højere udgifter på området. Men det her handler åbenbart mindre om pris, end det handler om ideologi, for hvis det udelukkende handlede om pris, så burde man jo igen lade kommunen konkurrere med frem for simpelt hen at sige, at i det her område må kommunen bare ikke spille nogen rolle, uanset hvor dygtige de er i kom-

munen, uanset hvor billigt de kan løse den her opgave, må de ikke være med, det er kun de private.

Kl. 16:44

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Kl. 16:45

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Jeg kan godt høre, at spørgeren ikke har så meget begreb om udbud, for selvfølgelig sørger man for, dels at man får en god kvalitet, dels at man udbyder og har mulighed for at kunne vælge til de rigtige priser. Der kommer det jo an på, hvordan man strikker udbuddet sammen, og der skal man selvfølgelig sørge for, at man laver et godt udbud, hvor der leves op til de to kriterier i fuldt flor.

Med hensyn til om man så får noget, der er både dyrt og dårligt, er der jo muligheder for, at man kan sige: Nej, den går ikke. Selvfølgelig vil der være det. Man skal da ikke begynde at lave noget, der er meget, meget dyrere end det, som kommunen egentlig kunne i forvejen. Det er da meget mere vigtigt, at vi går ind og ser på, om vi egentlig får tingene til den rigtige pris, og det er jo det, vi gerne vil med det her.

Vi vil gerne have noget mere konkurrence, vi vil gerne se, om vi får tingene til den rigtige pris, og om vi ikke også kan være med til at udvikle området med den fordel, der er ved at kunne få en bedre kvalitet på området. Og jeg er sikker på, at der vil være rigtig mange, der gerne vil byde ind på de distrikter, hvor der kommer til at være et udbud, så jeg er ikke bekymret for, at der skulle være nogen områder, hvor der ikke er nogen der vil byde ind.

Kl. 16:46

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Fru Maja Panduro.

Kl. 16:46

Maja Panduro (S):

Ministeren siger, at jeg ikke har så meget begreb om udbud. Men jeg kan være bekymret for, om ministeren har særlig meget begreb om virkeligheden. Når nu vi hører fra 93 pct. af landets kommunaldirektører, at de har svært ved at få vakt interessen hos de private leverandører, og at det er svært at finde kompetente private leverandører, så synes jeg da nok, der er grund til bekymring, uanset hvor meget begreb ministeren måtte mene jeg har om udbud eller ej – 93 pct. af vores kommunaldirektører mener, at det her vil være et problem, men det kan være, at de heller ikke har begreb om udbud.

Jeg er meget interesseret i, når ministeren siger, at der selvfølgelig vil være mulighed for at sige nej, hvis man får for få eller for dårlige tilbud, at høre lidt nærmere om, hvad kriterierne kommer til at være for, at en kommune har mulighed for at sige nej til at have et distrikt, som kun er privat. Hvilke dispensationsmuligheder vil der være der, som er det, som ministeren nu åbner op for?

Kl. 16:47

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Så er det ministeren.

Kl. 16:47

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Jeg åbner såmænd ikke op for andet end det, der plejer at være sund fornuft, når man laver en udbudsforretning, og hvis det viser sig, at de leverandører, der byder ind på opgaven, kommer med et tilbud, som ikke er ordentligt, og som er alt, alt for dyrt, har man mulighed for at kunne annullere det udbud og lade udbuddet gå om. Sådan er det faktisk også i dag på en lang, lang række områder.

Spørgeren bliver ved med at fremhæve de der 93 pct., der siger, at der ikke er nogen interesse for det. Jamen det er måske, fordi den måde, som tingene er struktureret på i dag, gør, at det ikke er muligt at få den der interesse, fordi det simpelt hen ikke kan betale sig. Det, jeg tænker på her, er f.eks. inden for den personlige pleje, hvor det egentlig ikke har haft den store udbredelse endnu med frit valg. Og det er, fordi det er vigtigt, når man skal ind med personlig pleje, at man har kendskab til, hvor mange man skal levere den her personlige pleje til. Det vil man få, hvis man går ind og får lavet et udbud, for så får man en meget mere klar fornemmelse af, hvor mange personer det egentlig drejer sig om, som man skal levere personlig pleje til, altså hvor stort området egentlig er, og det gør, at det bliver meget mere attraktivt.

Det her er en model, som vil være med til, at der er flere private, der vil gå ind og byde på området, for lige pludselig har de mulighed for, at de også kan få det til at løbe rundt. Det har de ikke kunnet med den måde, som det har kørt på førhen i nogle områder; i andre områder kan det godt løbe rundt, fordi der er en stor befolkningstæthed. Men det her er en rigtig god måde at gøre det på, og det er nogle erfaringer, man også har fra andre lande, hvor man slet ikke er så bange for at lade private komme ind, som f.eks. Sverige.

Kl. 16:48

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Fru Maja Panduro.

Kl. 16:48

Maja Panduro (S):

Igen kan vi altså se, at det, regeringen forsøger på, er ligesom på sundhedsområdet kunstigt at gøde et eller andet privat marked, fordi man synes, at privat i sig selv er godt.

Ministeren kommer ikke rigtig nærmere ind på det her med, hvilke kriterier der skulle kunne være for, at en kommune kunne slippe for de her nye krav om, at man skal have et distrikt, hvor der kun er private. Ministeren siger bare, at det er klart, at hvis det ikke er ordentligt, og hvis det er alt, alt for dyrt, kan man lade udbuddet gå om. Så kunne jeg godt tænke mig, at ministeren svarede på, hvor mange gange udbuddet så skal kunne gå om. Jeg går ud fra, at kommunen så selv skal løse opgaven i mellemtiden.

En anden ting, jeg godt kunne tænke mig at spørge ministeren om, er: Med hensyn til leveringssikkerheden har ministeren jo selv forklaret i nogle af de artikler, der har været om det her, at det ikke er noget problem, for vi har jo hele tiden kommunen stående klar til at tage over, men vil det sige, at kommunerne skal have en overkapacitet, sådan at de er klar til at skride ind? Og vil det ikke i den grad blive dyrere for kommunerne? Hvorfor er det i det hele taget sådan, at kommunerne ikke må være med? Hvorfor må de ikke konkurrere?

Formanden for FOA opfatter jo sådan set det her som et mistillidsvotum og som en mistænkeliggørelse af de offentligt ansatte. Han spørger: Hvorfor er det, vi skal trues med udbudspligt, konkurrenceudsættelse og privatisering, som vi objektivt ved fører til ringere arbejdsmiljø? Hvorfor må de offentligt ansatte, der gør det godt, ikke byde ind i den konkurrence, som regeringen mener er så vigtig. Han siger også: De offentligt ansatte og offentlige ledere i landets kommuner må jo ellers formodes at besidde den største ekspertise på det her område, som nu skal ideologiseres. Altså, hvordan kan man slippe for de her krav? Hvorfor må de offentlige ikke være med, og skal det offentlige have sådan et eller andet stort nødberedskab stående, hvis den private leverandør ikke kan leve op til at løse sine opgaver?

Kl. 16:50

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Kl. 16:50

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Jeg synes i høj grad, der bliver talt ideologi fra spørgerens side, og jeg troede ellers, Socialdemokraterne var kommet længere i forhold til det, f.eks. med private skoler og privathospitaler osv. Men jeg kan også godt se, at Socialdemokraterne jo skal til at levere noget til Socialistisk Folkeparti i forhold til det med privathospitalerne, og de har sagt, at inden for 10 år er det slut med dem. Så jeg kan godt se, at det, vi egentlig ser nu, er, at nu viser Socialdemokraterne deres sande ansigt, altså at de bestemt ikke bryder sig om noget, der er privat.

Nogle af de ting, som jeg fremhæver i forhold til udbud, er nogle ting, som også eksisterer i dag, altså at man selvfølgelig skal have et udbud, der går reelt for sig. Og hvis det viser sig, at man ikke får nogle rigtige og ordentlige bud, må man jo lade udbuddet gå om eller annullere det. Man kan jo så også lære af de andre kommuner og se, hvordan de kan køre nogle ganske glimrende udbud igennem.

Med hensyn til om man kan slippe for et distrikt, vil jeg sige: Nej, hvis vi ikke kan få gennemført det her forslag, skal man lave et udbud i et distrikt, som svarer til sådan cirka 20 pct. af, hvad der egentlig er af samlet kapacitet i hele kommunen. Så der er rig mulighed for, at kommunen også har mulighed for at kunne levere praktisk hjælp og personlig pleje – og det gælder kun det, det er ikke noget med private plejehjem her.

Kl. 16:52

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Spørgsmålet er sluttet.

Det næste spørgsmål er stillet til socialministeren af hr. Peter Westermann.

Kl. 16:52

Spm. nr. S 564

19) Til socialministeren af:

Peter Westermann (SF):

Mener ministeren, at der er behov for nye politiske initiativer, der sikrer lejere råd til at betale deres husleje, således at det kommende årti, i modsætning til det, vi snart går ud af, ikke vil blive præget af samme massive stigning i antallet af udsættelser?

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Peter Westermann for at fremføre spørgsmålet.

Kl. 16:52

Peter Westermann (SF):

Tak. Mener ministeren, at der er behov for nye politiske initiativer, der sikrer lejere råd til at betale deres husleje, således at det kommende årti i modsætning til det, vi snart går ud af, ikke vil blive præget af samme massive stigning i antallet af udsættelser?

Kl. 16:52

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 16:52

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Jeg må sige, at det egentlig undrer mig, at spørgeren har stillet det her spørgsmål, når spørgeren for nogle uger siden stillede et nærmest enslydende spørgsmål i Boligudvalget, alm. del spørgsmål 46, men nuvel, jeg rider selvfølgelig gerne kort indholdet af det svar op.

Som det efterhånden er blevet fremhævet en del gange, kan der ikke peges på en enkelt bagvedliggende forklaring på, hvorfor lejere sættes ud af deres bolig. Det er typisk et sammenfald af flere uheldige faktorer, der er årsag til udsættelsen. Ifølge SFI's undersøgelse er der dog særlig én væsentlig og gennemgående årsag til, at lejere sæt-

tes ud. Tre ud af fire udsatte lejere tilkendegiver nemlig selv, at de har vanskeligt ved at administrere deres økonomi.

På den baggrund har regeringen vurderet, at der er et behov for at igangsætte nogle yderligere initiativer, der skal sikre huslejeindbetalingen, og det er jo derfor, vi er kommet med forslaget om huslejeindbetaling via PBS.

Kl. 16:53

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Peter Westermann.

Kl. 16:53

Peter Westermann (SF):

Tak. Årsagen til, at jeg finder det her relevant, er, at vi i dagens Urban kan læse, at fageden er sat på overarbejde. Der er altså et rekordstort antal husstande i København, der bliver smidt på gaden. Tallet ligger allerede nu her, 1. december, 15 husstande over niveauet for hele sidste år. Hvis det så bare var i år, og hvis det så bare var under finanskrisen, at den her udvikling var sket – det ville såmænd være slemt nok, men så kunne vi finde råd for det – men problemet er jo, at for hvert evig eneste år, siden den her regering kom til, er der flere mennesker, der er blevet sat ud af deres bolig, sådan at der i dag er over dobbelt så mange, over 4.000 husstande, som bliver sat ud af deres bolig, end da regeringen kom til.

Derfor efterlyser jeg nærmest desperat nogle initiativer, der kan virke. Jeg ved godt, at socialministeren har lanceret et forslag om, at man skal tvangstilmede folk til PBS. Socialministeren har også lanceret en pjece. »Har du tjek på huslejen?«, står der. Det synes jeg jo nærmest er et slag i ansigtet på de folk, der havner på gaden, fordi de ikke har kunnet betale deres husleje.

Så nævner socialministeren, at tre ud af fire af dem, der bliver sat ud eller er udsættelsestruede, angiver, at de har svært ved at styre deres økonomi. Ja, det tror pokker; det har vel enhver, der ikke har nogen penge. Det er vel svært at overskue en økonomi, hvor man ikke kan få enderne til at mødes.

Derfor kunne jeg rigtig godt tænke mig at høre, om ikke vi kan få en eller anden politik, der kan give folk flere penge mellem hænderne, så de ikke bliver smidt ud af deres bolig, f.eks. at man fjernede fattigdomsydelserne, sådan at vi ikke længere havde en starthjælp, der er lavere end den kontanthjælp, folk ville få, hvis de var danske statsborgere, og sådan at vi ikke havde et loft over kontanthjælpen, så den er lavere, end hvad den var, da regeringen kom til. Mener ministeren ikke, at man har været med til at skabe en øget fattigdom, som altså kan forklare, at der hvert evig eneste år er flere mennesker, der er blevet sat ud af deres bolig?

Kl. 16:55

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 16:55

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Jeg er meget imponeret over hr. Peter Westermanns forklaring på, hvorfor det her spørgsmål er blevet stillet, for så vidt jeg ved, er spørgsmålet jo blevet stillet inden i fredags kl. 12, og nu siger hr. Peter Westermann, at det er blevet stillet på grund af en artikel i Urban i dag. Det må jeg nok sige! Det synes jeg er meget imponerende.

Med hensyn til det med, hvorfor man bliver sat ud af en bolig, vil jeg sige, at spørgeren måske også burde kunne forklare mig, hvordan det kan være, at 40 pct. af dem, som bliver sat ud af en bolig, ifølge SFI's undersøgelse faktisk har et ganske almindeligt arbejde, og at faktisk halvdelen af dem, der er blevet sat ud af deres bolig, ikke har søgt boligstøtte, selv om de nok egentlig var berettigede til at få boligstøtte. Nogle af disse ting fortæller mig, at man ikke bare kan forklare det med starthjælp og kontanthjælpsloft og alle de ting, som

spørgeren ynder at bringe ind i den sammenhæng gang på gang. Nej, jeg synes, det er meget vigtigt, at vi går ind og ser på, at der sikkert er flere forklaringer bag hver udsættelse, og at vi faktisk går ind og prøver at få løst nogle af de bagvedliggende årsager og de bagvedliggende problemer, som der er i forbindelse med de her udsættelser, hvilket egentlig fint bliver illustreret af SFT's undersøgelse.

Kl. 16:56

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Peter Westermann.

Kl. 16:56

Peter Westermann (SF):

Årsagen til, at jeg bliver ved med at spørge om det her, er jo netop, at det desværre konstant er aktuelt, og det var netop det, jeg ville illustrere ved at sige, at selv i dagens aviser kan man læse, at vi slår rekorder.

Men det er jo også fattigdomsår i år, og jeg fandt også anledning til at spørge, fordi jeg kunne se, at socialministeren i går skulle tale ved en konference på Scandic Hotel her i København, hvor hun nærmest afsluttede fattigdomsåret. Jeg synes jo, at der er kommet meget lidt ud af det fattigdomsår, og jeg har jo så den opfattelse, at grunden til, at der hver evigt eneste år er flere folk, der bliver smidt ud af deres bolig, er, at de har fået færre penge mellem hænderne. Regeringen har simpelt hen holdt dem fast i fattigdom. Derfor kunne jeg jo godt have tænkt mig, at vi i det her fattigdomsår kunne have fået et eller andet mere mellem hænderne, som kunne kvalificere diskussionen om, hvorfor det så er, at vi bliver ved med at se, at folk bliver smidt ud, for ministerens politik har jo ikke virket.

Så er der ikke behov for en tilbundsgående undersøgelse – en fattigdomsgrænse f.eks. – der kan vise os, hvorfor det er, at det bliver ved med at gå galt for den her regering, når det gælder samfundets allersvageste?

Kl. 16:57

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Socialministeren.

Kl. 16:57

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Med hensyn til fattigdomsåret havde jeg da gerne set, at vi var kommet lidt tidligere i gang med nogle af de aktiviteter og arrangementer, der skulle være rundtom i landet, men desværre kom vi i gang lidt for sent, fordi der var noget knas med nogle af satspuljepartierne, der ikke ville være med til at bevilge satspuljepenge, og det var årsagen til, at jeg cuttede den proces og selv fandt de penge i ministeriet, så vi kunne komme i gang med det, der netop var formålet med fattigdomsåret, nemlig at få en debat og sætte fokus på fattigdom og social udstødelse.

Med hensyn til hvad regeringen egentlig har gjort, udover at vi har støttet op om fattigdomsåret og har deltaget i og har haft åbnings- og afslutningskonference og alle de der kommunikationselementer, der har været i forbindelse med fattigdomsåret, har vi faktisk også – hvis spørgeren ville læse vores program, som vi udgav her i februar – skrevet, at vi gerne vil have nogle fattigdomsindikatorer, som er retvisende. Vi vil gerne ind at måle, og jeg vil hjertens gerne ind at måle, men jeg synes bare, det er vigtigt, at det, vi måler på, også er reelt og rigtigt, for at vi derved kan målrette indsatsen.

Med hensyn til en fattigdomsgrænse må jeg blot sige til hr. Peter Westermann: En fattigdomsgrænse, som er relativ, indeholder simpelt hen så mange svagheder, at den forvirrer billedet mere, end den hjælper dem, det egentlig drejer sig om, og det er de udstødte og de fattige.

Kl. 16:59

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Peter Westermann.

Kl. 16:59

Peter Westermann (SF):

Grunden til, at jeg mener, det er så vigtigt, at vi får en klar definition på fattigdomsbegrebet, er jo netop, at mange af dem, vi ser blive smidt ud af deres bolig, har et markant lavere rådighedsbeløb end almindelige lejere – altså er de fattigere end dem, der ellers bliver smidt ud. Der er også en markant overrepræsentation af folk på kontanthjælp blandt dem, der bliver sat ud.

Nu er ministeren ikke så glad for OECD's relative fattigdomsgrænse, som jo ellers blev brugt i forbindelse med en undersøgelse i Politiken i forgårs, der offentliggjorde, at antallet af meget fattige børn, dvs. børn, der ligger langt under den her fattigdomsgrænse, er på næsten 24.000. Det svarer til 42 pct. af alle de fattige børn, og det er altså en stigning på næsten to tredjedele siden 2001.

Når man opdeler de fattige i de her undergrupper, kan man se, at antallet af meget fattige med en indkomst på under 80 pct. af fattigdomsgrænsen er steget med omkring 50 pct. siden 2001, og det er altså mennesker, der alle har en indkomst på under 81.000 kr. Der er 106.000 mennesker i Danmark, der har en indkomst, der er så lav.

Man kan jo tale meget om fattigdomsgrænser, og ministeren kan komme med eksempler på, hvad det vil betyde for sådan en fattigdomsgrænse, hvis de rige havde lidt færre penge, men man kommer vel ikke uden om, at der er 106.000 mennesker i dagens Danmark, der lever for under 81.000 kr. Man kommer heller ikke uden om, at julehjælpen i år melder om et rekordstort antal ansøgere.

Så tænker jeg bare, at når nu formanden for Rådet for Socialt Udsatte, Jann Sjørnsen, i en kronik i Kristeligt Dagblad i dag efterlyser en sådan fattigdomsgrænse, når vi på Christiansborg længe har efterlyst den, og når den også bliver efterlyst af organisationer, der arbejder med fattigdom, hvorfor kan vi så ikke få en fattigdomsgrænse, der kan vise, hvilken vej udviklingen går?

Kl. 17:01

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Kl. 17:01

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Den fattigdomsgrænsedefinition, som hr. Peter Westermann fuldstændig har forelsket sig i, indeholder rigtig mange svagheder. Det er jo en beskrivelse af lavindkomstgruppen, f.eks. indeholder den også selvstændige, og der vil sikkert komme flere selvstændige i lavindkomstgruppen, fordi de har haft nogle rigtig, rigtig hårde år. Den kan også indeholde masser af personer, som egentlig har rigtig mange penge på bankbogen, men som måske har valgt ikke at ville arbejde, det kan være unge mennesker, der hellere vil ud at rejse rundt om jorden, eller andre ting. I det hele taget indeholder den her fattigdomsdefinition mange, mange svagheder, så den går slet ikke ind og omhandler dem, det egentlig drejer sig om, nemlig de udsatte og de fattige.

I forhold til det med at være i den her lavindkomstgruppe glemmer hr. Peter Westermann også et andet væsentligt element. Han glemmer, at der er en kæmpe mobilitet ud af den her lavindkomstgruppe; faktisk er et sted mellem 40 og 60 pct. ude af lavindkomstgruppen, inden der er gået 1 år. Grunden til, at man ikke tager studerende med, at man renser for studerende, er, at man siger, at de jo ikke er i den her lavindkomstgruppe i særlig lang tid. Så kunne det egentlig være interessant at rense for alle dem, der er ude inden for 1 år. Hvor mange vil der så egentlig være tilbage? Og derudover er der

alle de andre svagheder, for der er mange svagheder i den her, vil jeg sige til hr. Peter Westermann.

Kl. 17:02

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Spørgsmålet er sluttet.

Det næste spørgsmål er også stillet til socialministeren af hr. Peter Westermann.

Kl. 17:02

Spm. nr. S 566

20) Til socialministeren af:

Peter Westermann (SF):

Hvorfor mener ministeren, at det har været nødvendigt at sætte et måltal om nedrivning af 2.000 boliger i regeringens boligaftale, i lyset af at det er kommet frem, at de afsatte midler næppe rækker til nedrivning af det udmeldte antal boliger?

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Peter Westermann for at fremføre spørgsmålet.

Kl. 17:02

Peter Westermann (SF):

Hvorfor mener ministeren, at det har været nødvendigt at sætte et måltal om nedrivning af 2.000 boliger i regeringens boligaftale, i lyset af at det er kommet frem, at de afsatte midler næppe rækker til nedrivning af det udmeldte antal boliger?

Kl. 17:02

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 17:02

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Nedrivning kan bidrage til en positiv udvikling i et boligområde. Derfor har vi med boligaftalen givet bedre muligheder for at gennemføre nedrivninger. For det første får Landsbyggefonden mulighed for at overtage en større andel af kapitaltilførslen ved nedrivning af almene boliger, nemlig tre femtedele mod førhen to femtedele. For det andet har vi afsat en ramme i Landsbyggefonden på i alt 500 mio. kr. for perioden 2011-2014 netop til det formål. Den ramme rækker til nedrivning af godt 2.000 almene boliger, hvis de kommende nedrivningsudgifter svarer til de hidtidige.

Vi har ikke sat måltal op om, at der nu skal rives godt 2.000 boliger ned i de næste år. Det er stadig væk boligorganisationernes øverste myndighed, der beslutter, om der er noget, der skal rives ned. Det skal selvfølgelig godkendes af kommunalbestyrelsen. Der sker altså ingen ændring af beslutningsprocessen omkring nedrivning.

Kl. 17:03

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Peter Westermann.

Kl. 17:03

Peter Westermann (SF):

Det sidste er en meget glædelig kommentar fra ministeren. Jeg tror, det har skabt lidt usikkerhed rundt omkring, at ministeren i pressen er citeret for at sige, at man vil rive i omegnen af 2.000 boliger ned. Det er det tal, man har hæftet på, hver eneste gang man er blevet spurgt om det her nedrivningsmål.

Grunden til, at jeg rejser spørgsmålet, er, at det jo også viser, at regeringens finansiering halter. Hvis man har regnet med, at det her kunne svare til 2.000 boliger, der kunne blive revet ned, så har man forregnet sig. Det viser sig jo, som vi også tidligere har diskuteret, men som ministeren endnu ikke har anerkendt, at de boliger, man i særlig grad vil komme til at skulle rive ned i de her særligt udsatte

boligområder, er meget højere belånt end gennemsnittet. De er nemlig blevet renoveret gennemgribende inden for den seneste årrække, og derfor er der langt flere lån. Det betyder, at det bliver dyrere, så man kan ikke rive nær så meget ned. Det er jo et faktum, som Jesper Nygård, direktør for Københavns Almene Boligselskab og landets største boligselskab, er enig med mig i. Det er i øvrigt også formanden for Boligselskabernes Landsforening.

Derfor undrer det mig, at man har hørt måltallet om de her 2.000 boliger, men det kan jo samtidig også komme til at betyde, at kommunerne får en noget større ekstra udskrivning, når der skal rives markant flere boliger ned. Hvis nu den her pulje skal bruges på nedrivninger, så skal kommunerne selv ind at medfinansiere, og de har jo ikke ligefrem for mange penge, som det ser ud lige nu. Kan ministeren bekræfte, at det her kan betyde en noget større udskrivning for kommunerne, men i øvrigt også for boligorganisationerne, som også skal medfinansiere en del af indsatsen her?

Kl. 17:05

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 17:05

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Vi har jo ikke sagt, at nu skal vi ud at tromle 2.000 boliger ned, og at det er det, vi skriver ind i vores lov. Nej, jeg har været ude at sige, at vi gerne vil sætte 0,5 mia. kr. af fra 2011 til 2014, som kan bruges til nedrivninger. Så bliver jeg altid spurgt om, hvad det vil svare til af boliger, og så siger jeg, at hvis man ser på, hvad det har kostet førhen, så svarer det til godt 2.000 boliger.

Det er sådan set det, jeg lige vil lade stå i 2 sekunder. Jeg har ikke været ude at sige, at nu skal vi rive 2.000 boliger ned, og det koster 500 mio. kr. Nej, jeg er gået den anden vej rundt og har givet et estimat på, hvad det svarer til i antal boliger. Så synes jeg, at vi skal lade den stå dér. Jeg synes egentlig, at det forklarer det hele.

Kl. 17:06

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Peter Westermann.

Kl. 17:06

Peter Westermann (SF):

Det er om et andet forhold i regeringens nedrivningsplan. Og grunden til, jeg bliver ved med at nævne det, er jo, at regeringen har slået sig meget højt op på – statsministeren sagde det faktisk gentagne gange i sin åbningstale i Folketinget, da vi startede folketingsåret – at man nu skulle rive væsentlige mængder af boliger ned, for at man kunne bryde ghettoerne ned.

Derfor synes jeg, det er interessant at høre, hvad ministerens konkrete planer for, at det så også kan føres ud i livet, er. Er det ikke rigtigt, at realkreditinstitutterne, som det var før, og som det også vil være fremover, stadig væk frivilligt skal samtykke, når der skal rives boliger ned? Mener ministeren så, at den ramme, man har sat af, vil kunne blive brugt? Og hvis man ikke kan bruge den her ramme, var det så ikke bedre, om man havde brugt den på renovering, særlig i lyset af at den her større nedrivningsindsats, man har lagt op til, vil medføre en markant ekstraudskrivning for kommuner og boligorganisationer?

Kl. 17:07

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 17:07

Socialministeren (Benedikte Kiær):

For det første synes jeg, det er noget voldsomt at sige: Riv ghettoer ned for de 500 mio. kr. Nej, vi siger, at vi vil sætte 500 mio. kr. af til nedrivninger, som så selvfølgelig skal ske strategisk og i overensstemmelse med en helhedsplan. Det svarer til godt 2.000 boliger. Husk nu, at der er godt 550.000 almennyttige boliger i dette land, så det er altså en lillebitte del. Men i nogle af de udsatte boligområder kan det have en kæmpe stor betydning.

Jeg ved, at de f.eks. i Greve, Askerød, glæder sig rigtig meget til at sende ansøgningen af sted til Landsbyggefonden, fordi de er i gang med en helhedsplan, hvor de har strategiske nedrivninger, og ser meget frem til muligheden for at kunne foretage nogle bolignedrivninger, som de har fået godkendt hos beboerne.

Så har man en plan i Gellerupparken, hvor man også meget gerne vil rive nogle boliger ned for at kunne give plads til, at man laver en vej gennem boligområdet og derved også får løftet boligområdet med fysiske ændringer.

Jeg synes, det er rigtig, rigtig ærgerligt, at man, når man egentlig får et godt værktøj her – også det her med infrastrukturændringer – taler det ned i stedet for at tale det op, for det fysiske har også betydning for at kunne ændre karakteren af nogle af de her områder og derved også få stoppet den negative spiral og få nogle områder ind i en positiv udvikling.

Kl. 17:08

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Peter Westermann.

Kl. 17:08

Peter Westermann (SF):

Ja, det er bl.a. en af grundene til, at jeg synes, det har været interessant at høre, at vi skulle rive omkring 2.000 boliger ned for de her 500 mio. kr., for jeg har også været i Askerød ved Greve og har talt med beboerforeningsformanden der. Jeg kunne forstå på ham, at det antal boliger, de forestillede sig at rive ned der, lå på langt under 50. Når jeg så regner sammen på fingrene og kan se, at der er 29 områder, regeringen har udpeget som ghettoer, og man så er kommet frem til et antal på 2.000 boliger, der skal rives ned, så har jeg svært ved at se, hvordan man skal nå derop, hvis boligorganisationerne skal være med.

Derfor havde jeg jo gerne set, at vi havde brugt nogle flere af de her penge, man har reserveret til nedrivninger – og som forhåbentlig, formentlig ikke vil blive brugt, fordi beboerdemokratiet skal høres, og fordi realkreditinstitutterne kan vælge at sige nej, og så bliver det altså ikke til noget – på renoveringer og på at få forbedret de boliger, som så bliver stående. Det havde været bedre for at løfte boligområderne generelt.

Kl. 17:09

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 17:09

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Jeg synes, jeg skal til at gentage mig selv igen, og nu vil jeg prøve at sige det meget langsomt til hr. Peter Westermann: Regeringen har meldt ud, at man vil sætte 0,5 mia. kr. af til nedrivninger fra 2011 til 2014. Det svarer til godt 2.000 boliger. Vi har ikke sagt: Nu skal vi rive 2.000 boliger ned, og det må kun koste det og det. Nej, vi har sat nogle penge af, og det svarer til godt 2.000 boliger, hvis man tager udgangspunkt i, hvad det har kostet førhen. Nu lader vi lige den stå.

Med hensyn til at kunne rive ned synes jeg, det er rigtig ærgerligt, at hr. Peter Westermann faktisk går ind og siger, at beboerdemokratiet og alle mulige andre ikke mere synes, det er en god idé at rive ned. Jeg ved, de er i gang med at overveje noget i Nordsjælland, i Hundested, fordi de har nogle problemer med at leje ud, og fordi de har nogle problemer med de boliger og skal renovere dem. Jeg ved, de også har nogle problemer andre steder, hvor de også har problemer i forhold til det sociale, hvor det er udsatte boligområder, fordi de generelt har en negativ spiral, og hvor netop nedrivning kan være med til at vende en negativ spiral til en god udvikling, sådan at man får mulighed for at kunne lave det udsatte boligområde om til et trykt boligområde.

Kl. 17:11

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Spørgsmålet sluttet.

Det næste spørgsmål er til kulturministeren af fru Pernille Frahm.

Kl. 17:11

Spm. nr. S 550

21) Til kulturministeren af:

Pernille Frahm (SF):

Hvad er begrundelsen for, at ministeren endnu en gang giver selskabet SBS et halvt års dispensation fra pligten til at vise serien »Cellen« på en af deres tv-stationer?

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Pernille Frahm for at fremføre spørgsmålet.

Kl. 17:11

Pernille Frahm (SF):

Hvad er begrundelsen for, at ministeren endnu en gang giver selskabet SBS et halvt års dispensation fra pligten til at vise serien »Cellen« på en af deres tv-stationer?

Kl. 17:11

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Kulturministeren.

Kl. 17:11

Kulturministeren (Per Stig Møller):

Begrundelsen er, at den dispensation, som SBS havde fået af filminstituttet, ville udløbe den 6. december. Kulturministeriet tilsluttede sig en udtalelse fra Filminstituttet, der gik ind for en yderligere forlængelse af udsendelsesfristen i lyset af den nært forestående frist. Derfor har SBS fået et ekstra halvt år. Filminstituttets begrundelse for den første dispensation var, at produktionen ifølge SBS har været usædvanlig og meget tidkrævende, men selvfølgelig bør en støtte-modtager overholde Filminstituttets støttevilkår om, at et støttet program skal udsendes inden for 24 måneder efter bevillingstidspunktet. Jeg agter derfor ikke at give yderligere dispensation i denne sag.

Kl. 17:12

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Pernille Frahm.

Kl. 17:12

Pernille Frahm (SF):

Når det undrer, at dispensationen er givet, er det jo, fordi jeg kan se, at ministeren selv har sagt, at man aldrig må afstå fra at gøre noget af frygt, for så har man indført en selvrens af frygt. Det er en udtalelse, ministeren er kommet med til Berlingske Tidende. Det er en udtalelse, som jeg er meget enig i. Nu er det jo ikke, fordi vi ellers har diskuteret det her med censur og selvrens så meget.

Det, som den her sag handler om, er jo ikke selvrens. Det er en virksomhed, der øver censur mod en kunstner. Med den stigende

kommercialisering af en række kulturinstitutioner, herunder også en række medier, så får man altså det problem, at man kan bruge det kommercielle som et argument mod at lade kunstnere komme til orde. Stationen har jo selv søgt midlerne i public service-puljen og fået 4,5 mio. kr. De har selv stået bag produktionen, selv ønsket den her serie. Og der er nu gået 2 år. Hvor der normalt kun skulle gå 12 måneder, er der nu gået 2 år, og alligevel vælger ministeren at give endnu et halvt års dispensation, for de har jo allerede haft et halvt år. Det undrer mig meget, at ministeren gør det, når han tilsyneladende er så fast i kødet i forhold til censur, og at man ikke skal vige for frygten.

Derfor vil jeg gerne endnu en gang spørge: Hvad er grunden til, at de fik den sidste dispensation? De har allerede haft ekstra 24 måneder, deraf et halvt års dispensation fra ministerens side, hvad er grunden til, at de skal have endnu et halvt år? Hvorfor ikke bare trække pengene tilbage?

Kl. 17:13

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Kl. 17:13

Kulturministeren (Per Stig Møller):

Grunden til det er, som jeg sagde før, at der er kommet en udtalelse fra filminstituttet, der gik ind for en yderligere forlængelse af udsendelsesfristen i lyset af den nært forestående frist, således at der var mulighed for, at programmet kunne blive sendt. Det er jo det vigtigste. Vi har ikke redaktionsret, det har fru Pernille Frahm heller ikke, hun kan ikke redigere programmerne, og jeg skal ikke forholde mig til, hvilken begrundelse de redigerer med i SBS. Vi har et frit land, og vi har redaktionsfrihed her i landet.

Derfor har jeg så klart markeret, at de 4,5 mio. kr. skal tilbage igen, hvis de heller ikke får bragt det inden for de kommende 6 måneder. Det vigtigste er jo at bringe de programmer, vi giver penge til. Så hvis ikke det er bragt inden for de 6 måneder, bliver de 4,5 mio. kr. sendt tilbage igen, således at de kan bruges til andre projekter. SBS er kommet med forskellige begrundelser for, hvorfor de har gjort det her. Der siger jeg så rent principielt uden at blande mig i deres redaktionsfrihed, at hvis det er på grund af frygt, bryder jeg mig ikke om begrundelsen, for man skal ikke afstå fra at bringe noget, bare fordi man er bange. Man skal bringe det, hvis man synes, det er rigtigt, og man skal lade være, hvis man synes, at det er et dårligt program.

Jeg har ikke set programmet. Fru Pernille Frahm har ikke set programmet, men selvrens skal man afholde sig fra, medmindre man føler, at man er i den situation, at programmet også er dårligt. Det kan vi jo ikke forholde os til.

Kl. 17:15

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Fru Pernille Frahm.

Kl. 17:15

Pernille Frahm (SF):

Nej, det kan vi ikke forholde os til, men vi kan da se, at der har været udtalelser fra Filminstituttet, der siger, at der ikke er noget i vejen med kvaliteten. Det har heller ikke været et argument, som SBS selv har brugt. De har brugt andre argumenter, nemlig frygten for at deres indtægter ville falde, hvis de sendte programmet.

Jeg forstår ikke, at ministeren går med til at give den her ekstra dispensation, når det åbenbart alene er kommercielle hensyn, der driver kanalen. Kunne man ikke med det samme sige, at nu er målet fuldt? Vi har allerede ventet 2 år på, at serien bliver vist, vi har ikke tiltro til, at det vil forandre sig. Derfor er det nødvendigt nu, at SBS

vælger at betale pengene tilbage, og så kan programmet blive vist et andet sted. Jeg forstår ikke udsættelsen.

Kl. 17:15

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Kl. 17:15

Kulturministeren (Per Stig Møller):

Nej, det er jeg ikke i tvivl om at fru Pernille Frahm ikke forstår.

Pointen er bare den, at fru Pernille Frahm jo ikke har nogen som helst sikkerhed for, at programmet så vil blive sendt et andet sted. Man kunne bare sige: Nul, pengene tilbage. Men så ville man jo stå i den situation, at programmet kunne være spildt. Det er sikkert et godt program, som fru Pernille Frahm har læst at det skulle være – og hvad jeg da gerne tror at det er – det er bare ligegyldigt, hvad fru Pernille Frahm og jeg tror om et programs kvalitet, for vi sidder ikke og redigerer. Så man kan jo bare komme i den situation, at så vil programmet aldrig blive sendt.

Derfor siger jeg, at det måske er bedre at give dem mulighed for at sende det eller finde en anden kanal, som vil overtage det inden for de kommende 6 måneder, og ellers betale pengene tilbage. Det var altså også den løsning, jeg modtog. Så det er så enkelt, som det er, og jeg håber da så sandelig, at det bliver bragt, hvis det er et godt program. Ellers kommer man til at aflevere pengene tilbage igen, og så må de nyttiggøres et andet sted. Men jeg synes, det vigtigste er at give dem tid til at få bragt det program, hvis det er godt, i stedet for bare rigoristisk at stå på, at nu skal pengene tilbage. Men det er også den sidste forlængelse, de får.

Kl. 17:16

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Fru Pernille Frahm.

Kl. 17:16

Pernille Frahm (SF):

Men det giver jo anledning til nogle overvejelser om, hvordan kommercialiseringen af hele kultur- og medieverden påvirker programudvælgelsen, og der kunne jeg godt tænke mig at høre, om det ikke har givet ministeren anledning til nogle overvejelser om, hvor stor en rolle det kommercielle efterhånden spiller, og hvilke typer af censur over for kulturinstitutioner og kulturinitiativer, det medfører? Det her er jo ikke det eneste eksempel, hvor kommercielle overvejelser pludselig spiller ind, eller hvor frygten i forhold til kunstnere spiller ind.

Ministeren har selv tidligere været ude at forsvare kunstnergruppen Surrend, da der var problemer med deres udstilling i Berlin. Jeg hørte ikke, at ministeren var lige så tydelig i sit forsvar for Surrend, som han var i forsvaret for Den Gamle By i Århus, der aflyste en udstilling nærmest uden varsel.

Finder ministeren det ikke vigtigt, at man netop over for de her institutioner gør det klart, at de har taget et valg, nemlig at søge public service-puljen, fordi de vil have lavet en serie, og at de så også i den forbindelse har en forpligtelse over for de kunstnere, som står bag, til at vise mod og mandshjerte?

Kl. 17:18

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Kl. 17:18

Kulturministeren (Per Stig Møller):

Jo, hvis man nu afstår i SBS, fordi man er bange, men så skulle man aldrig have søgt om pengene. Jeg synes heller ikke, at man kan sige, at situationen er meget værre nu, end den var for nogle år siden, hvis

det er terrorfrygten, man taler om. Så skulle man simpelt hen ikke have søgt om pengene.

Det kan jo så være en lærestreg, at man ikke skal søge om penge til noget, man alligevel ikke tør bringe. Det er urimeligt over for kunstnerne, og det er også urimeligt over for dem, der bevilger pengene, fordi der jo så er andre, der kunne have fået pengene og fået glæde af dem. Så det synes jeg ærlig talt er en lærestreg for de kommercielle stationer.

Men kommercielle stationer er jo udmærkede. Altså, vi har public service, og så har vi public service-puljen, som betyder, at kommercielle stationer kan få støtte til at få bragt programmer, som så bliver vist hos dem. Det betyder, at den offentlige tilgang til kvalitetsprogrammer bliver bredere, end den ellers ville have været.

Men altså igen: Jeg vil meget fraråde, at fru Pernille Frahm begynder at blive overredaktør. Der findes glimrende kommercielle medier, som redigerer ganske glimrende. Peg på de fleste dagblade. Jeg tror, at alle chefredaktører vil blive vrede over fru Pernille Frahms løftede pegefinger, når hun siger til alle dagbladsredaktører, at kommercielle overvejelser ingen steder hører hjemme, og at kommercielle redaktioner og frie medier ikke kan redigere.

Det er jo ikke rigtigt, for der er altid redaktionelle overvejelser. Sådan har det også været i den her sag, og dem kan vi ikke blande os i. Jeg siger bare ligesom med Surrend i Berlin, at hvis man afstår fra at gøre noget af frygt for terroristerne, så har terroristerne vundet. Det, der skete i Den Gamle By i Århus, har vist intet med terrorisme gøre.

Kl. 17:19

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Spørgsmålet er sluttet. Jeg skal gøre opmærksom på, at den eneste overskridelse af taletiden, der forekom i den her omgang, var ministerens. (*Kulturministeren* (Per Stig Møller): Tak for det, men jeg havde også meget til gode).

Det næste spørgsmål er også stillet til kulturministeren af fru Pernille Frahm.

Kl. 17:19

Spm. nr. S 551

22) Til kulturministeren af:

Pernille Frahm (SF):

Hvilke forventninger er der efter ministerens opfattelse til, at forholdene vil ændre sig, så SBS vil sende tv-serien »Cellen« om et halvt år?

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Pernille Frahm for fremførelse af spørgsmålet.

Kl. 17:20

Pernille Frahm (SF):

Hvilke forventninger er der efter ministerens opfattelse til, at forholdene vil ændre sig, så SBS vil sende tv-serien »Cellen« om et halvt år?

Kl. 17:20

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 17:20

Kulturministeren (Per Stig Møller):

Det halve års dispensation er givet ud fra den betragtning, at det giver SBS tid til at programsætte serien, ikke ud fra en formodning om, at forholdene ændrer sig. SBS har selv bedt om en udsættelse, efter at Filminstitutet har givet dem et halvt år. Ansøgningen var begrundet med, at terrortruslen er rykket tættere på Danmark, siden produktionen blev igangsat. På den baggrund frygtede SBS væsentli-

ge indsigelser fra sine kommercielle samarbejdspartnere, specielt annoncører og distributører. Det kunne få direkte og indirekte effekt på SBS' indtægter, frygtede de.

Men det er altså SBS' egen beslutning, om de mener, at forholdene er bedre egnet til udsendelse af »Cellen« i løbet af det næste halve år. Hvis deres beslutning bliver, at de ikke ønsker at udsende serien, så behøver de sådan set ikke at forklare hvorfor – de skal bare betale pengene tilbage.

Kl. 17:20

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Pernille Frahm.

Kl. 17:20

Pernille Frahm (SF):

Jeg er sådan set enig i mange af de ting, ministeren har sagt om, hvordan man skal holde den her armslængdeafstand i forhold til redaktionerne på vores medier. Jeg er overhovedet ikke uenig i den betragtning. Det skal hverken være ministeren eller mig eller en anden minister, der skal blande sig i, hvad kommercielle kanaler – eller andre kanaler, for den sags skyld – skal vise, eller hvad museer skal udstille, eller hvilke film der skal laves osv.

Problemet her er jo, at stationen har sagt A; de har ansøgt public service-puljen; de har haft det her forløb; de har oven i købet været med til at redigere undervejs i serien; og alligevel vælger de, når serien er færdig, at sige, at de ikke vil sende den. De giver begrundelsen, at det er af kommercielle hensyn, det vil sige ud fra den aktuelle situation med en øget terrortrussel mod Danmark. Jeg undrer mig over, at man giver dispensation på den baggrund, for jeg har simpelt hen svært ved at forestille mig, hvad det er for nogle ting, der skulle ændre sig i løbet af halvt år, sådan at SBS vil ændre synspunkt. Det er derfor, at spørgsmålet er stillet.

Hvad er det for nogle ting, der vil kunne ændre sig? Hvad er det for nogle ting, der gør, at ministeren siger: O.k., vi giver dem et halvt år, for så er sagen nok helt anderledes, og så ser verden nok helt anderledes ud, og så er terrortruslen mod Danmark nok fuldstændig anderledes, og så vil den kommercielle situation for SBS også være fuldstændig anderledes? Hvad er det for nogle ting, der har gjort, at ministeren siger: Alle de her ting vil nok ændre sig i løbet af et halvt år? Jeg har ikke hørt om en eneste ting, der kunne tale for, at man skulle vinde noget ved den udsættelse.

Så jeg vil gerne høre ministeren: Hvilke overvejelser har der været?

Kl. 17:22

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 17:22

Kulturministeren (Per Stig Møller):

Jeg kunne spørge fru Pernille Frahm, om hun ville sige: O.k., programmet er spildt – vi har taget pengene tilbage igen, men dette program er spildt. Det ville jo være konsekvensen af fru Pernille Frahms udtalelse.

Det, jeg giver mulighed for, er, at man nu har 6 måneder til enten selv at bringe det eller til at sørge for at videregive det til en anden station, og opfylder man ikke det, bliver de 4,5 mio. kr. betalt tilbage og kan komme i omløb igen. Fru Pernille Frahms indstilling er, at man så bare skal droppe det program, men det mener jeg ikke at man skal. De får de 6 måneder, og så kan der blive en større mulighed for, at programmet bliver bragt det ene eller det andet sted.

Kl. 17:23

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Pernille Frahm.

Pernille Frahm (SF):

Jamen der er ingen, der siger, at fordi SBS ikke får en dispensation, kan programmet ikke blive sendt. Det er der jo ingen der siger. Konsekvensen af, at man ikke får dispensationen, er jo, at man skal betale de 4,5 mio. kr. tilbage, og så må programmet have en mulighed for at blive vist andre steder. Programmet eksisterer – serien er jo lavet, den er produceret, den findes; lige nu er den låst fast i et limbo, hvor den har været i snart 2½ år. Det er jo ikke en rimelig måde at behandle kunstnere på.

Som ministeren sagde før, så er det her en lærestreg for de kommercielle stationer, og ja, det er det vel, men det bør jo også et eller andet sted være en lærestreg for ministeren, sådan at man nuovre i ministeriet gør sig nogle overvejelser om, hvordan man i fremtiden vil forholde sig til dispensationer, hvor det handler om, at økonomi og politik flyder sammen på den måde, som det har gjort i forbindelse med SBS. Hvilke overvejelser har man gjort sig der?

Kl. 17:24

Første næstformand (Mogens Lykkesoft):

Ministeren.

Kl. 17:24

Kulturministeren (Per Stig Møller):

Vi har sandelig gjort os overvejelser, både om, hvor mange penge en station kan få fra public service-puljen – det vil i fremtiden ikke blive mere end 50 pct., man kan få fra den pulje – og om, at man nu i fremtiden må sørge for, at programmet bliver førstegangsudsendt af den tv-station, der får støtten, i stedet for at man, som vi nu ser, prøver at frigøre sig fra det ved at finde en anden station at placere programmet på. Den, der søger om pengene, må jo have søgt om penge for selv at bringe det.

Så vi er ude i et forløb, som fru Pernille Frahm er skyld i, i den forstand at det er regler, som fru Pernille Frahm har lavet. Jeg har ikke lavet de regler. De stammer fra public service-puljens start, da fru Pernille Sams var ordfører; dem har jeg overtaget, og dem laver jeg nu om. Og det betyder så, at man skal førstegangsudsende på den station, der har fået støtten – det var ikke fru Pernille Frahms regel – og derefter kan så den, der har lavet programmet, stilles frit med hensyn til selv at placere det. Så jeg forbedrer de regler, fru Pernille Frahm har lavet, men jeg er ked af, at jeg er kommet i den situation, fru Pernille Frahm har bragt mig i.

Kl. 17:25

Første næstformand (Mogens Lykkesoft):

Fru Pernille Frahm.

Kl. 17:25

Pernille Frahm (SF):

Altså, jeg har jo bragt ministeren i en position, hvor han har ret til at gøre sig nogle overvejelser. Der står ingen steder i loven, at dispensationen skal gives, for så er det jo ikke en dispensation. I en dispensation ligger en overvejelse, så ministeren har altså gjort sig nogle overvejelser og på baggrund af de overvejelser taget en beslutning om at give ikke bare én dispensation, men nu to dispensationer. Så det er muligt, at det er Folketinget, der har lavet reglerne – og det er så ikke Pernille Sams, men Pernille Frahm, jeg hedder – og at mit parti har været med til at lave dem, men det er jo ikke os, der har besluttet, at ministeren skal give den dispensation.

Nu er vi, går jeg ud fra, jo begge to mennesker, der sætter pris på, at man bruger litteratur, kunst, kultur og ikke mindst humor som et vigtigt middel i forbindelse med terrorbekæmpelse og i kampen mod despotier. Ministeren har jo ligesom jeg f.eks. set Chaplins »Diktatoren«, hvor der bliver gjort grin med Hitler. Er det ikke ærgerligt, at

man forspilder en mulighed for at gribe de her ting an fra en anden front, hvor man spiller på humor, end den sædvanlige front, hvor man spiller på frygt?

Kl. 17:26

Første næstformand (Mogens Lykkesoft):

Ministeren.

Kl. 17:26

Kulturministeren (Per Stig Møller):

Jamen det er jo ikke os, der skal redigere, og fru Pernille Frahm må – jeg mener også, at jeg sagde Frahm før – jo holde op med det her forsøg på at rende rundt og redigere for tv-stationerne. Det har fru Pernille Frahm intet at gøre med – intet – og skal heller ikke have det.

Jeg sidder og er offer for de regler, fru Pernille Frahm har været med til at lave, og så har jeg dispenseret i denne situation, fordi jeg mener, det er bedre, at det bliver bragt, og at der gives tid til at bringe det og finde en kanal, der kan bringe det, og så reviderer jeg bekendtgørelsen, sådan at man skal bringe det på sin kanal, og at kunstneren derefter er frit stillet. Det er en stærkere beskyttelse af kunstneren, end der var under de regler, fru Pernille Frahm har været med til at lave.

Så jeg har lært af den her situation, og jeg mener, at der skal forbedres, men jeg synes, det er bedre, at programmet bliver bragt, end at man forlanger pengene tilbage, og at der så overhovedet ikke bliver bragt noget program. Nu er der 6 måneder til at få det bragt i, og ellers skal pengene betales tilbage.

Kl. 17:27

Første næstformand (Mogens Lykkesoft):

Spørgsmålet er sluttet.

Det næste spørgsmål er til beskæftigelsesministeren af hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 17:27

Spm. nr. S 554

23) Til beskæftigelsesministeren af:

Bjarne Laustsen (S):

Vil ministeren lave en dispensationsmulighed i loven om en 30-års-forældelsesfrist for anerkendelse af arbejdsskader, da det har vist sig, at folk, der har været udsat for asbest, sagtens kan gå mere end 30 år, inden det udvikler sig til lungehindekræft, som er dødbringende?

Første næstformand (Mogens Lykkesoft):

Hr. Bjarne Laustsen for at fremføre spørgsmålet.

Kl. 17:27

Bjarne Laustsen (S):

Tak. Vil ministeren lave en dispensationsmulighed i loven om en 30-års-forældelsesfrist for anerkendelse af arbejdsskader, da det har vist sig, at folk, der har været udsat for asbest, sagtens kan gå mere end 30 år, inden det udvikler sig til lungehindekræft, som er dødbringende?

Kl. 17:27

Første næstformand (Mogens Lykkesoft):

Ministeren.

Kl. 17:27

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Den 30-årige absolutte forældelsesfrist er fastsat i den generelle forældelseslov, der hører under justitsministeren. Fristen gælder alle krav på erstatning for personskade og altså ikke kun krav efter arbejdsskadesikringsloven. Fristen blev foreslået af flertallet i et udvalg under Justitsministeriet, der samtidig foreslog, at der ikke blev

mulighed for at suspendere fra fristen. Den lange frist på 30 år erstatter den hidtidige frist på 20 år, og det giver mulighed for, at flere kan få behandlet deres sag, uden at der skal tages stilling til suspension af forældelsesfristen. Alle partier i Folketinget, dog bortset fra Enhedslisten, stemte for forslaget i 2007.

Justitsministeriet tilkendegav i 2007, at man ville afgive en redegørelse om de nye forældelsesreglers betydning i arbejdsskadesager, når reglerne havde været i kraft så længe, at virkningerne af reglerne kunne vurderes. Der tænkes i den forbindelse særlig på sygdomme, som først viser sig mange år efter de skadelige påvirkninger. De nye forældelsesregler, herunder den absolutte 30-årige forældelsesfrist, træder først endeligt i kraft den 1. januar 2011, hvor de hidtidige forældelsesregler bortfalder.

Redegørelsen vil danne grundlag for en overvejelse af, om reglerne skal ændres, og hvorledes dette skal ske. Jeg mener, at det vil være mest rimeligt at give de nye regler tid til at virke og afvente justitsministerens redegørelse. Jeg vil imidlertid følge udviklingen tæt med hensyn til den nye absolutte 30-årige forældelsesfrist.

Kl. 17:29

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 17:29

Bjarne Laustsen (S):

Jeg kan have forståelse for, at man i Justitsministeriet ønsker at ændre på en 300 år gammel regel fra Danske Lov, der handler om, hvornår man med rimelighed kan sige, at en sag er blevet forældet, hvem der skylder hvem hvad, og hvornår man kan forvente at få pengene tilbage. Men det her handler om liv og død. Og jeg er så ærgerlig over, at også Socialdemokratiet stemte for den lov, hvor der ikke blev dispensationsmulighed. Det kunne sagtens være, at det kunne laves som en 30-års-regel, men der burde være en dispensationsmulighed, for det er veldokumenteret, at nogle lidelser først opstår efter 30 år. Man kan blive udsat for asbest og efterfølgende få lungehindekræft, som er en meget, meget alvorlig sygdom, og hvis det bliver konstateret, får man anerkendt det som arbejdsskade med det samme. Men sagen er den, at det kan være så lang tid i kroppen, uden at det bryder ud, og derfor er der jo ingen saglig argumentation for, at der bare skal være en absolut frist på 30 år.

Derfor er der behov for, at der kommer en undtagelsesbestemmelse i loven, og spørgsmålet er, om beskæftigelsesministeren eller justitsministeren vil lave den. For jeg synes, at vi, hvis vi anerkender en arbejdsskade, når der er gået 29 år og 11 måneder, også skal gøre det, hvis der er gået 30 år og 1 måned. Symptomerne og årsagen og at det ender med døden, er uundgåeligt, så barsk er den her verden, og derfor synes jeg, at hvis vi er kommet til at lave noget, der er forkert, hvad jeg tror er tilfældet, så bør vi lave det om. Det håber jeg at ministeren er enig i.

Kl. 17:31

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 17:31

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Som jeg nævnte indledningsvis er det jo sådan, at lovgivningen hører under Justitsministeriet, og som jeg også sagde, er det sådan, at Justitsministeriet allerede i 2007 tilkendegav, at man vil afgive en redegørelse om de nye forældelsesreglers betydning i arbejdsskadesager, og at det vil ske, når reglerne har fungeret så længe, at man har en god baggrund for at gøre det. Så jeg mener, at det vil være mest rimeligt at lade de nye regler virke et stykke tid og afvente den redegørelse, der kommer fra Justitsministeriet.

Kl. 17:31

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 17:31

Bjarne Laustsen (S):

Det kan jeg sige: Der er ingen grund til at vente på noget, hvor sagskundskaben – hvis det bare havde været mig, herregud – men det er jo lægerne, bl.a. på Arbejdsmedicinsk Klinik, der siger, at det her sagtens kan udvikle sig senere end efter 30 år.

For en sikkerheds skyld tog jeg hele lovforslaget fra 2007 med alle bemærkningerne med i seng den anden aften, og det varede længe, inden jeg faldt i søvn. Jeg læste rub og stub, alle forarbejderne, også hvor Beskæftigelsesministeriet sagde, at her er der nogle ting, som vi ikke bare lige kan hænge op på Justitsministeriets regler. Derfor er der behov for, at vi kigger på det her med friske øjne og ser på, at lige nøjagtig i forhold til det her er vi kommet til at lave en fejl. Ordet asbest er ikke nævnt i én eneste sætning i hele det lovkompendium, og det er jo klart, fordi det ligger ovre hos justitsministeren. Den del burde ligge ovre i Arbejdsmarkedsudvalget og under beskæftigelsesministeren, fordi det handler om arbejdsskader.

Derfor skal vi have kigget på det her, og jeg håber bestemt, at der kan findes et flertal for at bære sig klogt ad og sige, at når der er en lægelig dokumentation for, at en sygdom kan bryde ud senere end efter 30 år, ja, så skal der også være en mulighed for, at man kan behandle den. Det kunne måske være et kompromis, hvis vi sagde, at vi kunne lave en dispensationsmulighed, og vil ministeren være med til det?

Kl. 17:33

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 17:33

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Nej, jeg vil afvente den redegørelse, som Justitsministeriet kommer med. Men jeg kan til gengæld love hr. Bjarne Laustsen, at jeg vil følge sagen tæt med hensyn til den absolutte 30-årige forældelsesfrist, og det er vist så tæt på noget, som vi kan komme i dag, vil jeg sige til hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 17:33

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Bjarne Laustsen for den sidste korte bemærkning.

Kl. 17:33

Bjarne Laustsen (S):

Jeg vil bare sige, og det tror jeg også ministeren ved, at det her er et kæmpestort problem mange steder i landet. Asbest har været brugt op igennem de seneste mange år i rigelig mængde, indtil det blev forbudt. Det blev brugt i DSB, i værftsindustrien osv. Vi har haft eternitfabrikken i Aalborg, og derfor er Nordjylland særlig hårdt ramt. Vi har haft tre gange så mange tilfælde som resten af landet.

En undersøgelse fra Arbejdsmedicinsk Klinik siger, at de har en forventning om, at vi i de næste 10 år vil se 30 nye tilfælde om året, og at i hvert fald 10 af de tilfælde vil falde for den nye forældelsesfrist. Vi bør ikke tøve med at rette op på det, så der ikke bliver et hul i lovgivningen den 1. januar 2011, for det er en meget, meget alvorlig sag. Vi kan strides om mange ting, men når vi kan konstatere en arbejdsskade, der er dødbringende, synes jeg, det ville klæde os her i Folketinget, når vi er kommet til at lave noget, der er forkert, at rette op på det ved at give en dispensationsmulighed.

Jeg siger ikke, det skal gælde i alle tilfælde, men jeg siger, at når der er en lægelig begrundelse for det – og det er hverken ministeren

eller mig, der skal komme med den, men det er lægerne, der skal gøre det – er vi nemlig på faglig grund, og det håber jeg ministeren er enig i.

Kl. 17:34

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ministeren.

Kl. 17:34

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Jeg tror ikke, vi kommer det meget nærmere, men jeg vil som sagt afvente Justitsministeriets redegørelse, og derudover kan jeg godt garantere hr. Bjarne Laustsen, at jeg vil følge denne sag meget tæt.

Kl. 17:34

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Hermed er spørgsmål nr. 23 afsluttet.

Spørgsmål nr. 24 er som tidligere nævnt trukket tilbage, og så når vi til spørgsmål nr. 25. Det er stillet af fru Yildiz Akdogan, men da spørgeren ikke er til stede, er det også bortfaldet.

Tilsvarende med spørgsmål nr. 26. Da jeg stadig væk ikke kan se fru Yildiz Akdogan, er spørgsmål nr. 26 også udgået, og vi går til spørgsmål nr. 27.

Spørgsmål nr. 27 er stillet til videnskabsministeren af fru Christine Antorini.

Kl. 17:35

Spm. nr. S 555

24) Til beskæftigelsesministeren af:

Bjarne Laustsen (S):

Hvorfor bliver der forringede efteruddannelsesmuligheder i en tid, hvor arbejdsløsheden stiger?

:

(Spørgsmålet er taget tilbage af spørgeren).

Kl. 17:35

Spm. nr. S 563

25) Til videnskabsministeren af:

Yildiz Akdogan (S):

Hvad er ministerens holdning på regeringens vegne til den ordning, som Københavns Universitet fik dispensation til under tidligere videnskabsminister Helge Sander, hvor fakulteter belønnes, hvis de ansætter flere kvinder, og som ligestillingsminister Lykke Friis bakkede op om?

:

(Spørgsmålet er udgået af dagsordenen).

Kl. 17:35

Spm. nr. S 565

26) Til videnskabsministeren af:

Yildiz Akdogan (S):

Når ministeren i Berlingske Tidende siger, at den ordning, som Københavns Universitet fik dispensation til under tidligere videnskabsminister Helge Sander, hvor fakulteter belønnes, hvis de ansætter flere kvinder, er diskrimination, mener ministeren så, at den stigende andel af kvindelige nyansatte professorer er et udtryk for kønsdiskrimination?

:

(Spørgsmålet er udgået af dagsordenen).

Kl. 17:35

Spm. nr. S 561

27) Til videnskabsministeren af:

Christine Antorini (S):

Hvordan mener ministeren, at unge skal kunne gennemføre en videregående uddannelse på kortere tid end normeret studietid, sådan som uddannelserne er indrettet i dag?

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Fru Christine Antorini får lov til at læse spørgsmålet op. Værsgo.

Kl. 17:35

Christine Antorini (S):

Tak. Spørgsmålet lyder: Hvordan mener ministeren at unge skal kunne gennemføre en videregående uddannelse på kortere tid end normeret studietid, sådan som uddannelserne er indrettet i dag?

Kl. 17:35

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 17:35

Videnskabsministeren (Charlotte Sahl-Madsen):

Nu er det jo sådan, at forslaget om at give bonus for at gennemføre studierne hurtigere end på normeret tid skal ses som en gulerod, en mulighed, en gulerod, regeringen gerne vil give til studerende, der er målrettede, og som lægger en ekstra indsats i deres uddannelse. Det er således et initiativ, der giver de studerende mere frihed og flere valgmuligheder. Det er altså en ekstra mulighed og ikke en ulempe for de studerende. Det er da en forbedring.

I dag mister de studerende retten til de resterende SU-klip, hvis de gennemfører på under normeret tid, og det vil regeringen altså ændre på, så de hurtige studerende ikke ligefrem mister SU. De skal simpelt hen ikke straffes, men de skal belønnes for at være ihærdige. Det håber jeg ikke S er modstandere af.

Nogle uddannelser er allerede i dag tilrettelagt så fleksibelt, at studerende kan tage ekstra fag, sommerskole eller lignende, og dermed kan de gennemføre hurtigere end normeret. Eksempelvis rummer flere af CBS' og Aarhus Universitets uddannelser allerede den mulighed. Mange steder er det jo også muligt for universitetsstuderende at afslutte deres specialer hurtigere end på den normerede tid og derved altså blive færdige hurtigere end på normeret studietid, og det vil vi gerne honorere.

Jeg har forstået, at S også er tilhængere af, at unge kommer både hurtigere i gang med studierne og bliver hurtigt færdige.

Kl. 17:37

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det fru Antorini.

Kl. 17:37

Christine Antorini (S):

Tak for besvarelsen. Det er nemlig fuldstændig rigtigt, at vi hos Socialdemokraterne også er optaget af, om vi kan skabe noget positiv motivation til, at unge gennemfører på normeret studietid, og også til, at de starter hurtigere efter endt ungdomsuddannelse, sådan at man, senest et eller to år efter man er færdig med ungdomsuddannelsen, går i gang med sin videregående uddannelse. Begge dele vil nemlig betyde, at der kommer flere unge ud på arbejdsmarkedet med en videregående uddannelse, og det er vi meget optagede af og finder helt nødvendigt i forbindelse med en fremtidig vækststrategi for Danmark.

Det er selvfølgelig også derfor, vi med interesse har set det forslag, som regeringen er kommet med, om at gennemføre en bonusordning, hvor man bliver belønnet, hvis man gennemfører på kortere tid end den normerede studietid. Det der med, at det skal ske på kortere tid end normeret studietid, er vi i princippet ikke imod, men sagen er jo bare den, at det er der stort set ikke nogen unge der gør i dag

– det kunne jeg også høre af ministerens svar. Der har da også været en række personer fra universiteterne, der har sagt, at det sådan set kunne være udmærket, hvis det vel at mærke kunne lade sig gøre, men at det kan det ikke i dag.

Når jeg stiller spørgsmålet her til videnskabsministeren, er det, fordi det jo ikke nytter noget, at man fremsætter nogle symbolske forslag, der skal få flere til at gennemføre hurtigere, hvis det i realiteten ikke kan lade sig gøre.

Så det ene spørgsmål er, om ministeren er helt afvisende over for, at vi kan finde en gulerod, der gør, at man, hvis man gennemfører på normeret studietid, får en belønning. For så er der jo noget at snakke om, for alle studier er jo indrettet efter, at man gennemfører på normeret studietid.

Det andet spørgsmål er, om ministeren så vil gøre nogle tiltag i forbindelse med eksemplerne vedrørende sommerskoler og en trimestermodel, hvor man i stedet for at have to semestre har tre semestre over et år, og om hun så vil gennemføre det, før der kan blive tale om at bruge positiv motivation over for dem, der gennemfører hurtigere end normeret studietid, for realiteten er, at det er der stort set ikke nogen der gør i dag.

Kl. 17:39

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 17:39

Videnskabsministeren (Charlotte Sahl-Madsen):

Nu skal det lige siges, at der jo er flere elementer i regeringens SU-reform. Et af elementerne er, at vi ligesom lægger op til, at nu gennemfører man altså studierne på normeret tid. Vi giver SU til det, studierne er normeret til. Hvis der derudover er unge mennesker, der enten kan se, at de kan tage ekstra sommerskoler, der er ECTS-bekræftet, enten herhjemme eller i udlandet, eller som ligesom kan magte at tage yderligere fag i et semester, ligesom man f.eks. kan på flere forløb på Aarhus Universitet, hvor man tager to og tre fag, der hver giver ti ECTS-point, så vil vi da gerne give en belønning.

Sådan som det er i dag, mister man de sidste SU-klip, hvis man bliver færdig før tid. Der synes vi da, det er rimeligt, at hvis man er ihærdig, virkelig anstrenger sig og bliver færdig før tid, så skal man da have en honorering svarende til den SU, man går glip af.

Kl. 17:40

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det spørgeren.

Kl. 17:40

Christine Antorini (S):

Det er jo fuldstændig rigtigt, at regeringens SU-pakke består af mange flere ting end bonusordningen, for den består stort set kun af nedskæringer i SU'en. Det tager vi i den næste runde spørgsmål, som vi har her, nemlig vedrørende, at regeringen vil fjerne det sjette år med SU.

Men lad os kigge på det der med at gennemføre på normeret studietid. Jeg har to spørgsmål til det. Det ene er: Er regeringen optaget af, at vi kan lave en positiv motivation, så man gennemfører på normeret studietid? For det står der ikke noget om i regeringens SU-forslag. Det går kun på, at man gennemfører hurtigere end på normeret studietid, og vi ved, at det kun er ganske få, der gør det. Så vil regeringen være med til at kigge på, at der er en bonus til den studerende, hvis man gennemfører på normeret studietid, sådan at vi får flere igennem hurtigere?

Det andet er: Er der nogle konkrete initiativer på vej fra ministerens side, der gør, at det ikke bare er nogle få steder, der er sommerskoler, og nogle få steder, hvor man overvejer at arbejde med en trimestermodel i stedet for en semestermodel, sådan at vi kan få sat

skub i, at den lange periode hen over sommerferien kan bruges til regulær undervisning?

Kl. 17:41

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 17:41

Videnskabsministeren (Charlotte Sahl-Madsen):

Som nævnt er det sådan, at vi nu ændrer SU'en, sådan at man får SU til den normerede tid. Altså, når en uddannelse er normeret til 5 år, er der SU til 5 år. Og vi har lige været omkring, at hvis man bliver færdig før tid, er der også mulighed for en bonus.

Når det gælder sommerskoler og øvrige tiltag, der kan fremme, at man kan blive færdig før tid, så fremgår det jo også af regeringens SU-oplæg, at vi vil nedsætte nogle arbejdsgrupper, der skal prøve at kigge på de muligheder. Vi vil simpelt hen skabe et overblik over, hvad der er i dag, og hvor meget de muligheder bliver benyttet, og om der er nye initiativer, vi kan iværksætte. Så der kommer et øget overblik over de ting. Men jeg vil sige, at der altså i dag er gode muligheder for på universiteterne, ikke mindst i form af sommerskolerne, at tage ekstra fag, så man kan nå at blive færdig før tid.

Kl. 17:42

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det spørgeren.

Kl. 17:42

Christine Antorini (S):

Jeg er lidt nysgerrig efter at få at vide, om videnskabsministeren eller Videnskabsministeriet har undersøgt, hvor mange studerende der rent faktisk gennemfører hurtigere end på normeret studietid, når de starter på en videregående uddannelse. For mig bekendt er det kun ganske få, der gør det. Og fred være med de få, der gør det. Det kan vi sagtens kigge på en ordning om. Men det er jo ikke interessant i forhold til det store politiske billede. Det, der er den store politiske sag, som vi er optaget af hos Socialdemokraterne, er, hvordan vi får mange flere unge til at starte tidligere på en videregående uddannelse og gennemføre den så hurtigt som muligt, herunder på normeret studietid.

Derfor vil jeg spørge, dels om ministeren har tal på, hvor mange der gennemfører hurtigere end på normeret studietid, dels om ministeren gør sig nogle overvejelser om en bonus, hvis man gennemfører på normeret studietid, men ikke hurtigere end på normeret studietid.

Kl. 17:42

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 17:42

Videnskabsministeren (Charlotte Sahl-Madsen):

Incitamentet til at blive færdig inden for normeret studietid er der jo, al den stund SU'en følger den normerede studietid. Der er det så, vi har sagt, at hvis der er nogle, der har mulighed for at blive færdige før, har lyst til de ekstra sommerskoler, eller hvad det måtte være, så skal de belønnes for det. Men hovedreglen er selvfølgelig, at vi går ud fra, at man afslutter sin kandidatuddannelse inden for de 5 år, den er normeret til.

Så bliver der spurgt til, i hvilket omfang det her kommer til at ske. Det er korrekt, at der i dag ikke er særlig mange, der benytter sig af det. Derfor giver det mening at få de her arbejdsgrupper til at kigge på, hvad vi kan gøre for at fremme, at flere får den mulighed. I regeringens oplæg og i forberedelsen til SU-reformen har vi et estimat om, at det er et sted mellem 3 og 5 pct., men vi synes bestemt

også, det er værd at kigge på det og at honorere de ekstra ihærdige. Det hører jeg ligesom at Socialdemokraterne i hvert fald ikke er imod, og at de også er interesseret i, at vi arbejder for, at vi gør en hel del for, at vi får flere til at afslutte inden for normeret studietid, og det synes jeg faktisk regeringens SU-reform lægger op til.

Kl. 17:44

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Hermed er spørgsmål nr. 27 afsluttet.

Vi går videre til spørgsmål 28, og det er også stillet til videnskabsministeren af fru Christine Antorini.

Kl. 17:44

Spm. nr. S 562

28) Til videnskabsministeren af:

Christine Antorini (S):

Hvorfor vil ministeren straffe unge på videregående uddannelser, der bliver udsat for en social begivenhed eller sygdom, tager uddannelsespraktik i en virksomhed, dumper til en eksamen m.v., så de ikke kan færdiggøre deres uddannelse ved hjælp af det ekstra SU-år?

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Værsgo at læse spørgsmålet op.

Kl. 17:44

Christine Antorini (S):

Spørgsmålet lyder: Hvorfor vil ministeren straffe unge på videregående uddannelser, der bliver udsat for en social begivenhed eller sygdom, tager uddannelsespraktik i en virksomhed, dumper til en eksamen m.v., så de ikke kan færdiggøre deres uddannelse ved hjælp af det ekstra SU-år?

Kl. 17:44

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det videnskabsministeren.

Kl. 17:44

Videnskabsministeren (Charlotte Sahl-Madsen):

Jamen det vil ministeren heller ikke, og jeg er rigtig glad for spørgsmålet, for det giver mig jo anledning til at præcisere det.

Regeringen ønsker naturligvis ikke at straffe de unge. Tværtimod har vi også efter omlægningen af SU'en, som regeringen jo har foreslået, verdens mest generøse SU-system. Regeringens udspil til reform af SU-systemet skal bl.a. medvirke til, som nævnt, at de studerende færdiggør deres uddannelse tidligere. Derfor foreslår vi, at der fremover gives SU i den tid, uddannelserne er normeret til. Der er jo en grund til, at det hedder normeret tid, og det er den tid, der er enighed om det bør tage at læse et studium. Universiteterne er altså forpligtet til at tilrettelægge studierne, så de kan gennemføres på normeret tid. Jeg synes, det er meget rimeligt, at offentlige ydelser dækker det, de skal, og ikke mere. Derfor er der fornuft i, at man får 5 års SU til 5 års studium.

Studerende, der så måtte rammes af sygdom eller andre særlige forhold, kan fortsat efter konkret ansøgning fuldstændig som i dag få yderligere SU-klip. Det ændres der simpelt hen ikke ved.

Det er heller ikke meningen, at f.eks. studieophold eller virksomhedsophold skal være studietidsforlængende, hverken i dag eller fremover. Jeg vil som bekendt meget gerne arbejde for at gøre det nemmere at integrere udlandsophold og erhvervsrelaterede elementer i uddannelserne. Der, hvor det er fagligt relevant, har jeg som sagt foreslået, at det skal være et helt naturligt element at læse f.eks. et semester i udlandet.

Kl. 17:46

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det spørgeren.

Christine Antorini (S):

Fordelen ved det SU-system, vi har i Danmark, er, at det er utrolig enkelt. Det er så enkelt, at man ved, hvad man får af SU-klip i forhold til den normerede studietid, og så er der en buffer, hvor man kan få op til et års ekstra SU til at kunne gøre sin uddannelse færdig.

Fordelen ved at have det ekstra SU-år, som jeg godt vil understrege at det ikke er alle der bare bruger uden videre, er, at det netop er en buffer til særlige situationer. Det betyder, at vi har den mulighed, at unge kan gøre deres uddannelse helt færdig og ikke risikerer at støde imod en mur, der betyder, at de, når de 5 år er gået og hvis der er sket noget, der har gjort, at de er dumpet til en eksamen, at de har været i en skilsmisse, at der er et eller andet med deres børn, eller andet, som ikke lige er sådan noget, hvor de har en lægeerklæring og kan træde ud af uddannelsessystemet, så igen skal søge – kan jeg så forstå på ministeren – om de kan få noget ekstra SU.

Det er så enkelt, at hvis man ikke kan gå den lige vej, har man muligheden for det ekstra halve eller hele år, og så bliver man færdig. Vi er i Socialdemokratiet optaget af, at vi får flest muligt til at gennemføre deres uddannelse.

Vi er meget bekymrede over, at regeringen konsekvent kalder det et fjumreår, forstået på den måde, at det bare er unge, der slasker igennem uddannelsen og så lige napper det ekstra SU-år med. Det er ikke vores oplevelse af de unge mennesker. Det, vi til gengæld kan se, er, at det ekstra SU-år ud over normeret studietid gør, at man samler en gruppe op, som ellers rent faktisk ikke ville gennemføre deres uddannelse, fordi deres SU ellers ville stoppe dag et, efter at de har overskredet den normerede studietid. Bekymrer det ikke ministeren, at vi kommer til at miste nogle unge, der ikke gennemfører deres videregående uddannelse?

Kl. 17:47

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 17:47

Videnskabsministeren (Charlotte Sahl-Madsen):

Jeg kan i hvert fald konstatere, at vi deler ambitionen om et enkelt SU-system. For regeringen betyder det også meget, at vi har et fleksibelt SU-system, et system, der gør det muligt for den enkelte studerende at tilrettelægge sine studier, finde ud af, hvad det er for nogle valgmuligheder, der er. Som fru Christine Antorini ved, ligger det jo også i regeringens SU-reform, at der er forskellige muligheder for startlån, slutlån, forskellige bonusordninger, som vi har været inde på. Jeg synes, det er vigtigt, at vi lader det være op til den enkelte studerende at benytte sig af de forskellige muligheder, der er. Den fleksibilitet, det giver i SU-systemet, hylder vi meget i regeringen.

Så spørger fru Christine Antorini igen til, hvad der sker, hvis man måtte blive udsat for sygdom eller dødsfald i den nærmeste familie, eller hvis der opstår ting, der gør, at man i en periode ikke kan koncentrere sig lige så meget om studierne. Der er altså ingen ændringer i forhold til i dag. Det vil også fremover være muligt at få de yderligere SU-klip fuldstændig ligesom i dag efter en konkret ansøgning.

Kl. 17:49

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det spørgeren.

Kl. 17:49

Christine Antorini (S):

Det, som videnskabsministeren lægger op til, er jo et meget bureaukratisk og indviklet system, hvor man efter ansøgning, uanset hvad der måtte ske, ikke ved, om man kan regne med, at man kan få nogle ekstra SU-klip eller ej. Der er en grund til, at der er det sjette SU-år

til unge, der tager en videregående uddannelse, og det er jo netop for at kunne opsamle det, der ikke skal over i en eller anden bureaukratisk ansøgningsproces med, hvad der i øvrigt er af ventetid, og hvad ved jeg. Det er trods alt kun ét år ekstra til at samle op på, at man kan færdiggøre sin uddannelse.

Derfor er jeg noget forundret over, at det netop er en konservativ minister, der lægger op til en utrolig bureaukratisk model i stedet for at holde fast i den enkelhed, der er i systemet, medmindre det vitterlig er videnskabsministerens holdning, at unge bare fjumrer sig igennem et sjette år, fordi det bare er alle tiders lige at få det der ekstra SU-år med. Jeg er sikker på, at unge er optaget af at gøre deres uddannelse færdig og komme ud at få et job, hvad der i øvrigt kan være svært nok, sådan som krisen kradser nu. Men de er faktisk optaget af at komme ud at få et job, så de kan komme i gang med at tjene nogle rigtige penge og i øvrigt komme i gang med at tilbagebetale deres lån, hvis de har taget lån, og kunne leve et liv som voksne mennesker med deres uddannelse.

Så jeg vil godt spørge, om det virkelig er ministerens opfattelse, at de bare fjumrer sig igennem et sjette år for sjovs skyld.

Kl. 17:50

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 17:50

Videnskabsministeren (Charlotte Sahl-Madsen):

Det er sådan, at når vi af oppositionen ligesom bliver tillagt forskellige alibier, skal man lige overveje, hvor meget der er lettere iscenesat og lettere manipuleret. Hvis jeg lige må komme tilbage til rødderne i det SU-oplæg, regeringen har præsenteret, vil jeg sige, at det er ambitionen at give den enkelte studerende en yderligere fleksibilitet til selv at kunne sammensætte sit studieforløb og den måde, man ønsker SU i løbet af studieforløbet. Så vi har præsenteret en vifte af muligheder. Det gør vi i stor tillid til, at de studerende meget nemt og fint kan tage ansvar for egen studietid, egne valg og kan vælge, hvordan de ønsker at sammensætte deres SU.

Jeg kan kun gentage, at måtte man komme i nogle meget uheldige omstændigheder grundet sygdom, dødsfald eller andet, er der ingen ændringer i forhold til i dag. Så kan man søge om at få de yderligere SU-klip.

Jeg synes, det er en meget ansvarlig regering, der fremlægger et SU-oplæg, hvor vi på en ansvarlig måde disponerer statens midler. En uddannelse, der tager 5 år, får man 5 års SU til. Det synes jeg er yderst ansvarligt.

Kl. 17:51

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det fru Christine Antorini for det sidste spørgsmål.

Kl. 17:51

Christine Antorini (S):

Jeg medgiver, at de unge, regeringen virkelig giver grovfilen med SU-nedskæringerne, er unge, der går på ungdomsuddannelse, fordi regeringen fuldstændig vil fjerne den uddannelsesstøtte, man får, fra man er 18 år, hvis man er hjemmeboende. Det rammer utrolig socialt skævt og vil helt sikkert betyde, at der er nogle unge, der ikke gennemfører deres ungdomsuddannelse. Men det behøver videnskabsministeren ikke svare på; det hører mere hjemmeovre i undervisningsministerens regi. Det er bare for at sige, at det er noget af den vifte, der også ligger i den pakke.

Jeg kunne godt tænke mig at være lidt konkret i forhold til nogle af de problemer, det giver, hvis man fjerner det sjette SU-år. Det er sådan, at der er et antal unge, som tager nogle kurser på udenlandske studier, uden at de får det fulde pointtal for at være af sted. De har kunnet blive samlet op af at kunne trække på det ekstra SU-år. Det er

meget værdifuldt, fordi det betyder, at de får den udlandserfaring og uddannelse, men det er altså noget, der ikke giver fuld kompensation i forhold til deres eget studie.

Noget andet er, at der er en række unge, der bruger den mulighed, og det er jo noget, der bliver opfordret til på universiteterne, at tage en virksomhedspraktik – også her får de ikke fulde pointtal, der dækker et helt semester – og kan bruge det ekstra SU-år på en måde, der gør, at de får noget utrolig værdifuldt. Mener ministeren virkelig, det er hensigtsmæssigt, at de ikke længere har de muligheder for at få enten virksomhedserfaring eller udlandserfaring?

Kl. 17:52

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 17:52

Videnskabsministeren (Charlotte Sahl-Madsen):

Det har de unge bestemt også. Er der noget, regeringen gerne vil arbejde for, så er det tættere relationer mellem universiteterne og erhvervslivet – bl.a. for at befordre de unges mulighed for yderligere erhvervspraktik. Vi ser også meget gerne, at vi øger de unges internationale forståelse og dermed meget gerne får dem ud at læse et semester i udlandet. Der er ikke noget i det, der skulle forhindre dem i at afslutte studierne inden for normeret studietid.

Tværtimod er der faktisk analyser, der viser, at mellem 15 og 20 timers ugentligt arbejde nærmest fremmer, at man bliver færdig inden for normeret tid. Så argumenterne om, at de eksempler, som fru Christine Antorini fremdrager her, skulle forlænge studietiden, mener jeg ikke er korrekte. Derimod vil jeg konstatere, at den SU-reform, som regeringen har fremlagt, de justeringer, den giver, og de muligheder for øget fleksibilitet for studerende stadig væk efterlader verdens mest generøse SU-system.

Kl. 17:53

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Hermed er spørgsmålet afsluttet.

Vi går til spørgsmål 29, og det er samtidig dagens sidste spørgsmål. Det er stillet til skatteministeren, og det er stillet af fru Malene Søgaard-Andersen.

Kl. 17:53

Spm. nr. S 470

29) Til skatteministeren af:

Malene Søgaard-Andersen (SF):

Hvordan mener ministeren, at brugerbetaling på kunstig befrugtning stemmer overens med skattestoppet?

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Fru Malene Søgaard-Andersen får nu lejlighed til at læse spørgsmålet op, værsgo.

Kl. 17:54

Malene Søgaard-Andersen (SF):

Tak for det.

Spørgsmålet lyder: Hvordan mener ministeren, at brugerbetaling på kunstig befrugtning stemmer overens med skattestoppet?

Kl. 17:54

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det skatteministeren.

Kl. 17:54

Skatteministeren (Troels Lund Poulsen):

Jeg kan sige, at det er korrekt, at aftalen om genopretning af dansk økonomi, også kaldet genopretningsaftalen, fra maj 2010 indeholdt nogle få og meget konkrete skatte- og afgiftsmæssige stramninger,

herunder også indførelse af brugerbetaling i forbindelse med kunstig befrugtning. Regeringen sagde sådan set også åbent i forbindelse med fremlæggelsen af genopretningspakken, at det var nødvendigt på grund af den internationale krise, så derfor er der sådan set ikke noget nyt at tilføje andet end at sige, at det her er kendt stof fra genopretningspakken.

Kl. 17:54

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det spørgeren.

Kl. 17:54

Malene Søgaard-Andersen (SF):

Tak for det, det var dejligt med et ligefremt svar. Men så undrer det mig lidt, at ministeren i går i salen, da vi havde behandlingen af to lovforslag – jeg kan ikke huske, hvor mange det var, for vi har rigtig mange på skatteområdet for tiden – sagde, at skattestoppet lever i bedste velgående, og at der overhovedet ikke er rørt ved skattestoppet. Og så undrer det mig rigtig meget, at skatteministeren nu står og siger, at det er der søreme. Nå ja. Så det vil sige, at ministeren altså talte usandt i går i salen – eller hvad?

Kl. 17:55

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 17:55

Skatteministeren (Troels Lund Poulsen):

Der blev bestemt ikke talt usandt i går. Det her er jo en del af regeringens genopretningspakke, og den har jeg sådan set også kommenteret i foråret, men da var spørgeren desværre ikke medlem af Folketinget. Så der er sådan set ikke noget nyt, det er også oplyst for Folketinget.

Kl. 17:55

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det spørgeren.

Kl. 17:55

Malene Søgaard-Andersen (SF):

Jeg kan godt forstå, at skatteministeren har travlt med at svare på spørgsmålet, for det er jo rigtig ubehageligt, når det er blevet sagt flere gange, både af skatteministeren og også af medlemmer af Venstres folketingsgruppe, at skattestoppet lever i bedste velgående. Så undrer det mig rigtig meget, at skatteministeren to gange nu siger, at det gør det ikke, mens han i går i salen fra Folketingets talerstol sagde, at det lever i bedste velgående. Nu er jeg, på godt gammeldags jysk, fuldstændig på herrens mark. Mener ministeren så, at han ikke har talt usandt over for Folketinget?

Kl. 17:56

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det skatteministeren.

Kl. 17:56

Skatteministeren (Troels Lund Poulsen):

Jeg kan i hvert fald sige, at det, jeg sagde i går, nemlig at regeringen står bag skattestoppet, står jeg fuldt og helt ved. Jeg står også fuldt og helt ved den genopretningspakke, som vi lavede i foråret, som spørgeren så desværre ikke havde mulighed for at følge. I den forbindelse sagde regeringen helt åbent, at der var et par områder, hvor vi havde valgt at suspendere skattestoppet, og det var sådan set for at tage højde for den internationale krise, der er.

Derfor må jeg bare sige, at der sådan set ikke er noget nyt omkring det her. Det har vi også diskuteret tidligere. Om hvorvidt det, jeg sagde i går, står ved magt: Ja, det gør det. Regeringen fastholder,

at der skal være et skattestop, det er helt afgørende, og det er også afgørende for den danske befolkning. Men jeg kan jo konstatere, at det, som S og SF vil, er noget helt andet, det er at sætte skatten op. Det er jo også fair nok, men det synes jeg så også, at man skylder at fortælle den danske befolkning.

Kl. 17:57

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det sidste spørgsmål til spørgeren, værsgo.

Kl. 17:57

Malene Søgaard-Andersen (SF):

S og SF har helt klart meldt ud, at vi vil lade skatterne stige, men vi står ved vores ord om, at vi derefter lader dem være i ro. Jeg synes, som det fremgår af de papirer, jeg har læst om skattestoppet, at det er, som om skatteministeren nu fremlægger det, som om man kan flekse ind og flekse ud af skattestoppet. Det er ikke sådan, jeg oplever det, når jeg læser om skattestoppet. Så er det en vedvarende ting, det er noget, der er, det er ikke noget, hvorom man bare kan sige, at det holder man lige en pause fra, og så går man igen tilbage til det.

Derfor kan jeg stadig ikke helt få det til at hænge sammen, at skatteministeren i går sagde fra Folketingets talerstol, at skattestoppet eksisterer, det har nærmest aldrig nogen sinde haft det bedre, og så nu siger, at nå nej, man kan godt sige, at man en gang imellem ikke overholder skattestoppet. Kan ministeren ikke afklare det?

Kl. 17:58

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det skatteministeren.

Kl. 17:58

Skatteministeren (Troels Lund Poulsen):

Jo, det kan jeg sagtens afklare, for det er jo den måde, som S og SF vælger at bruge skattestoppet på, nemlig ved at man bekender sig til det ved festlige lejligheder, men når det gælder praktisk politik her i Folketingssalen, så gør man noget helt andet.

Det, som er afgørende for regeringen, er, at man står vagt om, at skatter og afgifter ikke skal stige. Derfor er det rart at høre SF stå i Folketingssalen og helt åbent og ærligt erkende, at skatterne skal stige. Det vil jeg gerne kvittere for. Selv om det er lidt sent på dagen, synes jeg, der er grund til at kvittere for den åbenhed, der nu er om, at skatterne kommer til at stige betragteligt under en S-SF-regering, hvis den måtte komme. Det er der mange af os der arbejder imod. Men jeg kan sige helt klart, at det, som vi diskuterer nu, kunstig befrugtning, er en del af genopretningspakken fra foråret, så det er der sådan set ikke noget særlig nyt i.

Kl. 17:59

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Hermed er spørgsmål 29 afsluttet, og hermed er spørgetiden afsluttet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 78:

Forslag til lov om ændring af ligningsloven. (Ægtefællerabat for multimediebeskatningen).

Af skatteministeren (Troels Lund Poulsen).
(Fremsættelse 17.11.2010).

Kl. 17:59

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Forhandlingen er åbnet, og den første, der får ordet, er Venstres ordfører, hr. Mads Rørvig.

Kl. 17:59

Forhandling

(Ordfører)

Mads Rørvig (V):

Ægtefællerabat på multimedieskatten, hvorfor nu det? Inden for nationaløkonomien opererer man med begrebet faldende grænsenytt. Og hvad betyder det så? Jo, det betyder, at forbruget af en ekstra enhed af et gode ikke giver samme nytteværdi som forbruget af de øvrige goder, eller sagt på jævnt dansk: Har jeg allerede spist én is, er udbyttet ved at spise nr. 2 is ikke så stort, som da jeg spiste den første is. Og hvorfor så denne snak om is, når vi skal debattere ægtefællerskab og kommunikationsteknologi? Det er, fordi ægtefællerskabet hænger sammen med faldende grænsenytt.

Lad os tage eksemplet med hr. og fru Nielsen. Fru Nielsens arbejdsgiver har udstyret hende med en mobiltelefon med fri telefoni, en internetforbindelse og en bærbar computer. Derfor skal hun betale multimedieskat. Så sker der det, at hr. Nielsens arbejdsgiver også ser fordelene ved at gøre medarbejdernes arbejdsliv mere fleksibelt og give dem multimedieudstyr med hjem. Nu kan hr. Nielsen også tage sin bærbare computer med hjem fra arbejde og bruge den privat og ringe fra virksomhedens mobiltelefon, og derfor skal hr. Nielsen naturligvis også betale multimedieskat. Men familien Nielsen har jo allerede én gang betalt multimedieskat for fru Nielsens computer, hendes telefon og hendes internet. Derfor er deres nytte af det ekstra udstyr ikke nær så stor som nytten af fru Nielsens udstyr, som hun fik udleveret af sin arbejdsgiver, og derfor åbner vi nu op for, at ægtepar kan få rabat, hvis begge betaler multimedieskat.

Men multimedieskatten slipper de ikke for, for multimedieskatten er netop en skat på nytten af det udstyr, der kan bringes med hjem og anvendes privat. Det er kun rimeligt, at personer beskattes af disse goder, ligesom vi beskatter fri bil og andre goder. For alternativet er at hæve indkomstsatten for alle, også for kassedamen, pædagogen og slagterlærlingen, der hverken kan tage mobiltelefon eller bærbar computer med hjem. Det vil ikke være rimeligt. Ægtefællerskabet er derimod en rimelig løsning, der tager hensyn til parrets nytte og dermed til, at værdien af ægtefælle nr. 2's udstyr er mindre end nytten og værdien af ægtefælle nr. 1's udstyr.

Venstre kan naturligvis støtte dette forslag om en ægtefællerskab, ikke blot fordi vi er en del af forligskredsen bag finansloven, men også fordi vi ser det rimelige i denne ændring af multimedieskatten.

Kl. 18:02

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en enkelt kort bemærkning fra hr. Thomas Jensen.

Kl. 18:02

Thomas Jensen (S):

Tak. Jamen det var da, må man sige, en rimelig studentikos, teoretisk, lærebogsagtig ordførertale, vi fik her, der kom lidt folkelighed ind over det, dengang vi kom ind omkring isbøden, men ellers synes jeg egentlig ikke, at man kom ind på det centrale. Når man laver

skattepolitik, er det et væsentligt element at se på, om man øger uligheden i samfundet. Og nu er det jo en hel tilståelsessag, at ordføreren her har sagt, at det her kun er en skatterabat til folk, der er ægteviede, det er ikke for folk, der lever på polsk eller er samboende, samlevede, og heller ikke for singler, altså folk, der af den ene eller den anden årsag bor alene; de kan ikke se frem til at få rabat på multimedieskatten.

Så mit spørgsmål til Venstres skatteordfører er: Øger det her lovforslag isoleret set ikke uligheden mellem folk, der er ægteviede, og folk, der blot er samlevende?

Kl. 18:03

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:03

Mads Rørvig (V):

Jeg mener, det er en meget teoretisk diskussion, og jeg ved ikke rigtig, hvad resultatet af det skulle være. Det er jo sådan i dag inden for almindelig skatteforvaltning, at ægtepar bliver lignet sammen, hvis man er gift eller er registreret partner, og hvis man ikke er det, jamen så bliver man lignet hver for sig. Det er der jo sådan set ikke noget nyt i, det er almindelig procedure inden for SKAT.

Kl. 18:03

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Thomas Jensen for endnu en kort bemærkning.

Kl. 18:03

Thomas Jensen (S):

Tak. Jamen vi fik jo ikke rigtig noget svar på det spørgsmål, som jeg stillede, nemlig om der var mere ulighed med det her lovforslag, når det bliver gennemført. Det er sådan, at folk, der er gift, kan få et nedslag i multimedieskatten, mens folk, der ikke er gift, men bor sammen, ikke kan få noget nedslag i multimedieskatten, og folk, der bor alene, heller ikke kan få nedslag i multimedieskatten.

Så spørger jeg igen, og nu håber jeg, at ordføreren, efter at jeg har gentaget spørgsmålet, kan forstå det: Er det her forslag ikke ulighedsskabende mellem folk, der er ægteviede, og folk, der blot er samlevende, og folk, som er singler og bor alene, i og med at folk, der er gift, kan få en skattelettelse, samtidig med at singler og folk, der blot er samboende, ikke kan få en skattelettelse? Er det ikke ulighedsskabende?

Kl. 18:04

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:04

Mads Rørvig (V):

I forhold til det, som hr. Thomas Jensen er inde på, sker der jo netop ikke noget nyt. I skattelovgivningen bliver ægtefæller og registrerede partnere i dag lignet sammen, og andre bliver lignet hver for sig. Så der er ikke noget nyt, hvad angår uligheden, med hensyn til hvordan man vurderer ægtefæller i forhold til dem, som ikke har papir på hinanden.

Kl. 18:04

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og den næste ordfører er hr. Thomas Jensen som ordfører for Socialdemokraterne.

(Ordfører)

Thomas Jensen (S):

Tak. Socialdemokraterne støttede ikke indførelsen af multimedieskatten, da regeringen og Dansk Folkeparti i foråret 2009 vedtog danmarkshistoriens skæveste og mest ulighedsskabende skattereform. Sidenhen har vi i Skatteudvalget været vidner til en lang række henvendelser fra virksomheder, som er trætte af det administrative rod, som ordningen har pålagt dem. Og med skatteministerens forsøg på at løse de problemer for virksomhederne har skatteministeren indført en ordning, hvor arbejdsgivere kan anmelde alle ansatte til betaling af multimedieskat, uanset om lønmodtagerne anvender multimedier derhjemme. Med andre ord pålægges nogle borgere at betale skat af multimedier, som de ikke gør brug af derhjemme. Det er et helt konkret problem med multimedieskatten, som skatteministeren burde løse.

Endelig åbner multimedieskatten op for luksusfryns og lukrative lønpakker til de højestlønnede, samtidig med at lønmodtagere, der blot har ét multimedie til rådighed derhjemme, pålægges akkurat den samme beskatning. Det understreger, at regeringen og Dansk Folkeparti også i forbindelse med multimedieskatten har indrettet en skæv og ulighedsskabende beskatning helt i tråd med den øvrige del af rødvinsreformen.

Hvordan ser det her lovforslag så ud? VKO går ind og halverer multimedieskatten for den ene ægtefælle i de husstande, hvor begge ægtefæller har arbejdsgiverbetalte multimedier til rådighed. Og konkret udformes skatterabatten således, at det skattepligtige multimediebeløb reduceres med 25 pct. for begge ægtefæller, når begge ægtefæller beskattes. Og initiativet indebærer et provenutab på 100 mio. kr. årligt.

Så er spørgsmålet jo i dag, om det her lovforslag retter op på nogle af de problemer, som jeg har nævnt der er ved multimedieskatten. Retter det op på det administrative bøvl for virksomhederne og på skævheden ved multimedieskatten, og sikrer lovforslaget, at folk, der f.eks. kun har ét arbejdsgiverbetalt multimedie til rådighed derhjemme, slipper for multimedieskat? Nej, desværre, nej til alle tre spørgsmål, alle tre problemer. Virksomhederne skal fortsat sidde med en 20 siders vejledning for at administrere korrekt, og mon ikke det her lovforslag føjer et par ekstra sider til den vejledning? Uligheden og skævheden ved multimedieskatten øges endnu mere, da lønmodtagere, der betaler topskat, får et større nedslag i multimedieskatten end folk, der ikke betaler topskat. Og det helt barokke ved det her forslag er jo, at det skelner mellem folk, der er gift, og folk, der er samlevende. Man skal nemlig være gift for at få nedsat sin multimedieskat. Det forskelsbehandler ud fra samlivsform, og det stiller folk, der bor alene, dårligere end gifte par. Det er igen noget, der er med til at skabe ulighed mellem gifte og singler.

Og nej, med det her forslag slipper folk, der kun har rådighed over ét multimedie derhjemme, ikke billigere. Det er f.eks. lærere og undervisere, som har en bærbar pc med hjem, det er håndværkere, SOSU-assistenten og politibetjente, der måske har en mobiltelefon med hjem; de skal alle fortsat betale multimedieskat, og skulle det ske, at de bor alene og ikke er gift, kan de i hvert fald være hundrede procent sikre på, at de ikke får nedslag i multimedieskatten.

Socialdemokraternes politik er sammen med SF, at vi i vores finanslovsforslag har fremlagt en reform af multimedieskatten. Det er en politik, som vi vil lægge frem som et ændringsforslag ved andenbehandlingen, og derfor kan vi ikke støtte det her forslag. Det, vi vil fremlægge, er, at vi vil sikre, at man lemper multimedieskatten, og det drejer sig om, at de lønmodtagere, der enten har én arbejdsgiverbetalt mobiltelefon til rådighed eller en arbejds-pc, kan slippe for at betale multimedieskat. Og vi vil sørge for, at den her ordning bliver finansieret inden for rammerne af beskatning af personalegoder, hvorfor det foreslås, at alle aktieordninger gøres fuldt skattepligtige.

Kl. 18:05

Og det skal lige i parentes bemærkes, at vores forslag skal være med til at sikre, at ægtefæller med hvert ét multimedie vil undgå multimediebeskatning.

På den måde mener vi at det her er en mere retfærdig indretning af en multimediebeskatning, og det vil være med til at sikre, at de folk, som kun har ét multimedie til rådighed, kan skabe en bedre balance mellem arbejdsliv og privatliv, nemlig ved at de ikke skal tænke på beskatning, når de står og overvejer, om de skal tage telefonen med hjem, eller de skal tage pc'en med hjem.

Så alt i alt kan Socialdemokraterne ikke støtte forslaget.

Kl. 18:09

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og så er det Dansk Folkepartis ordfører, hr. Mikkel Dencker.

Kl. 18:09

(Ordfører)

Mikkel Dencker (DF):

Jeg kan med det samme sige, at Dansk Folkeparti støtter lovforslaget her. Det gør vi ikke bare af den grund, at det er en del af finanslovtalen mellem Dansk Folkeparti, regeringen og Kristendemokraterne, men også fordi det er rigtig godt forslag. For snart 2 år siden blev multimedieskatten jo til i en aftale mellem regeringen og Dansk Folkeparti, og vi mener, det er den rigtige måde at beskatte multimedier på, som stilles til rådighed af arbejdsgivere, og som man kan bruge privat. Det er en retfærdig beskatning, i og med at det er rimeligt, at vi beskatter multimedier, som man kan bruge i sit privatliv, og som kan erstatte nogle private multimedieudgifter, man ellers skulle have afholdt. Derfor er det rimeligt, at der er en beskatning.

Samtidig er det også skruet sammen på en enkel og overskuelig måde, sådan at det er nemt for alle at regne ud, hvad de skal betale, og det er nemt at administrere for myndighederne. Derfor er vi glade for den form for multimediebeskatning, vi har i dag.

Derfor er det også glædeligt, at vi nu kan forbedre ordningen, så den bliver endnu bedre end sådan, som den var aftalt oprindeligt, nemlig ved at ægtefæller, som begge multimediebeskattes, fremover kan få en, kan man sige, rabat på 50 pct. på den ene persons multimedieskat, i det tilfælde at begge parter betaler multimedieskat. Og som Venstres ordfører, hr. Mads Rørvig, ganske rigtigt sagde, er der en mindre nytteværdi af, at man har mere af det samme. Der er helt klart tale om større nytte, når det er person nummer et i et ægteskab, der får multimedier stillet til rådighed, mens nytteværdien er klart mindre, når det er ægtefælle nummer to, der får stillet noget til rådighed af arbejdsgiveren. Derfor er det også rimeligt, at der er en lavere beskatning af nummer to.

Så det er en god og rimelig ændring af multimediebeskatningen, som kommer her, og den støtter vi selvfølgelig i Dansk Folkeparti.

Kl. 18:11

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra fru Malene Søgaard-Andersen.

Kl. 18:11

Malene Søgaard-Andersen (SF):

Tak for det. Nu nævner ordføreren det her omkring nytteværdien: at nytteværdien er størst, når der kun er en person, og at når der er to personer, ægtefæller, bliver nytteværdien mindre. Gør det samme sig ikke også gældende for samboende par, som ikke er gift?

Kl. 18:12

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:12

Kl. 18:14

Mikkel Dencker (DF):

Det er rigtigt, at for at samlevende par, som ikke er gift, men hvor begge har fået stillet multimedier til rådighed, er nytteværdien selvfølgelig mindre, hvis de anvender de her multimedier sammen. Der er flere grunde til, at vi har valgt at indskrænke rabatten her til kun at være til ægtefæller. Den første og mest overskuelige er vel nok, at myndighederne i forvejen ligger inde med oplysninger om, hvem der er gift med hinanden, og hvem der ikke er gift med hinanden, og derfor er det nemt at administrere den her rabat. Der kan være mange andre årsager til, at folk bor på den samme adresse, end at de nødvendigvis indgår i et parforhold, så derfor vil det være et stort bureaukratisk problem, hvis man skal til at tage ud og spørge hver enkelt person, der lever på samme adresse som andre personer, om, hvilken relation vedkommende har til de andre. Der kan også opstå skattetænkning i den forbindelse, så også derfor må vi afvise den tanke.

Desuden vil jeg også godt sige, at rent familiepolitisk synes jeg også, det er godt, at vi har en skattelovgivning, som tilgodeser ægtepar, i og med at vi mener, det er godt, at folk gifter sig, hvis de har valgt at leve sammen og de elsker hinanden. Så kan de lige så godt gifte sig, og det vil vi også godt anspore til ved at sambeskatte dem, så de derved opnår noget rabat.

Kl. 18:13

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra fru Malene Søgaard-Andersen.

Kl. 18:13

Malene Søgaard-Andersen (SF):

Det er spændende, at Dansk Folkepartis ordfører gerne vil have, at lovgivningen skal give incitament til, at folk skal gifte sig. Det synes jeg er rigtig, rigtig spændende, og det må vi jo have belyst ved en anden lejlighed.

Jeg vil bare gerne lige høre: Når nu der er den her problematik, og når nu hr. Mikkel Dencker giver mig ret i, at det med nytteværdien også er gældende for samboende par, som ikke er gift, hvorfor synes Dansk Folkeparti så overhovedet, at det her lovforslag er en god idé i forhold til at kigge på andre måder at lave en rabat på multimediebeskatningen på?

Kl. 18:13

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:13

Mikkel Dencker (DF):

Jeg må sige, at jeg synes, at det her er en enkel og ligetil måde at skrue en sådan rabatordning på multimedieskatten sammen på, nemlig ved at tage udgangspunkt i, hvem der er gift med hinanden. Det er noget, som man inden for den offentlige administration allerede ved klar besked om, så derfor er det her nemt at administrere. Så jeg synes, det er helt naturligt, at man slår ned her og siger: Det er ægtefæller, der kan få den her rabat.

Det kender vi jo i øvrigt i masser af andre sammenhænge i skattesystemet: Der er sambeskatning af ægtefæller, så det er ikke noget nyt fænomen, og det kan næppe komme bag på fru Malene Søgaard-Andersen, at Dansk Folkeparti går ind for det. Det tror jeg egentlig også at SF har stemt for ved flere andre lejligheder.

Kl. 18:14

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Thomas Jensen.

Thomas Jensen (S):

Tak og tak til Dansk Folkepartis ordfører for ordførertalen.

Der var noget, jeg alligevel bed mærke i her ved besvarelsen af det forrige spørgsmål. Dansk Folkeparti synes, at det er god familiepolitik at føre her med multimedieskatten, nemlig at det er folk, der er ægteviede, der kan få rabat på multimedierne, men folk, som er samlevende, eller folk, der er singler, kan ikke få rabat på multimedierne. Hvad med det ægtepar, der har levet lykkeligt sammen i mange år, og den ene så går bort? Så står man i en ny situation. Man har levet lykkeligt i et familieliv, man har valgt kærligheden til, og så lige pludselig bliver man alene, og det skal man så straffes for over skattebilletten på multimedierne, fordi nu lever man ikke længere op til den her fine familiepolitik, som Dansk Folkeparti fører.

Synes Dansk Folkeparti virkelig, at det er godt at diskriminere eller skelne mellem folk, der er ægteviede, og folk, der er singler? Det er det korte og klare spørgsmål. Er det en retfærdig politik? Synes Dansk Folkeparti, at det er godt og retfærdigt at sikre skattelettelser for folk, der er ægteviede, mens folk, der bor alene, f.eks. efter et dødsfald i familien, ikke længere kan få en skatterabat? Synes Dansk Folkeparti, at det er rimeligt?

Kl. 18:15

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:15

Mikkel Dencker (DF):

Som jeg nævnte i min ordførertale, er det en rabat, som vi giver, fordi der er en mindre nytteværdi ved nummer to, og det er jo svært at give mængderabat til singler. Der er i sagens natur kun en, så der kan man ikke give mængderabat. Vi giver den her rabat, fordi der er en mindre nytteværdi af person nummer to, der betaler multimedieskat, og derfor synes jeg, at det er rimeligt, at der er den her sontring. Det er muligt, at hr. Thomas Jensen synes, at det er nemt nok at finde ud af, hvilken relation folk har til hinanden, og at man skal give den også til samlevende, som ikke er gift, men det er bare svært at finde ud af, om det er, fordi den ene har lejet et værelse hos den anden, eller om de er kæresten, eller hvad de er, når de lever på samme adresse. Så det er en lidt besynderlig holdning at have, at vi åbenbart skal til at spørge folk om, hvorfor de bor på samme adresse.

Kl. 18:16

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Thomas Jensen.

Kl. 18:16

Thomas Jensen (S):

Nu begynder Dansk Folkepartis ordfører at tale om mængderabat. Jeg synes, at vi skal tage udgangspunkt i, hvor mange multimedier de danske lønmodtagere egentlig har til rådighed derhjemme. Som jeg nævnte i min ordførertale, er der mange politibetjente, SOSU-assistenten, der f.eks. har en mobiltelefon med hjem, så de kan blive kaldt på vagt. Der er mange lærere og undervisere, som har en pc med hjem, sådan at de kan rette opgaver derhjemme.

Det er jo det, vi fra Socialdemokraterne og SF imødekommer, nemlig at for de grupper, som kun har ét multimedie til rådighed, går man ikke ind og ser på, om folk er gift, eller om de ikke er gift, nej, vi går ind og ser på, om det her er et redskab, de har brug for for at få en bedre balance imellem arbejds- og familieliv. Derfor vil man som en slags bagatelgrænse undlade at beskutte folk med multimediebeskatningen, hvis de kun har ét multimedie til rådighed. Det er da det, vi skal gå ind og se på, frem for at gå ind og sikre, at folk, der er gift, kan få en skattelettelser, samtidig med at de kan få masser og

masser af multimedier. Over for det synes vi at vi skal tage den menige lønmodtagers udfordringer alvorligt og sikre, at den enkelte kun skal betale multimedieskat, hvis man har mere end ét multimedie til rådighed. Er Dansk Folkeparti ikke enig i det?

Kl. 18:18

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:18

Mikkel Dencker (DF):

Nej, det er vi ikke. Jeg må bare sige, at jeg synes, at det forslag, der er kommet fra Socialdemokratiet og Socialistisk Folkeparti, er et slag i luften, nemlig at man vil fritage det første multimedie, og så påtænker man, understreger hr. Thomas Jensen jo, at det er mobiltelefoner, som man ikke skal beskattes af, og at det er det, man primært tænker på. Men der er jo masser af muligheder for at slippe for beskatning af en mobiltelefon, man har fået stillet til rådighed af arbejdsgiveren, nemlig hvis man lader være med at bruge den til private opkald. Det er nemt at kontrollere, og folk kan jo bare lade være med at bruge den til private opkald. Der er allerede den mulighed i dag, så det er en fuldstændig virkningsløs politik, som Socialdemokratiet og SF lægger frem her.

Kl. 18:18

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der ikke flere spørgsmål til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og den næste ordfører er fru Malene Søgaard-Andersen som ordfører for SF.

Kl. 18:19

(Ordfører)

Malene Søgaard-Andersen (SF):

Det lovforslag, vi behandler her i dag, handler om den meget omtalte ægtefællerabat på multimediebeskatning.

Ifølge lovforslagets bemærkninger kan udgiften til multimediebeskatningen overstige værdien af multimedier, der er stillet til rådighed for medarbejdere, hvis der er tale om to ægtefæller i én husstand, som hver især er omfattet af multimediebeskatningen. Det var lige nøjagtig det, som både Dansk Folkeparti og Venstres ordførere gjorde opmærksom på på to forskellige måder.

Da det ikke er meningen, at udgiften til multimedieskatten skal overstige værdien af det eller de multimedier, der bliver stillet til rådighed af arbejdsgiveren, foreslås det, at der gives en rabat. Rabatten skal være på 25 pct. for hver ægtefælle. For SF giver ikke mening, at den rabat kun skal komme ægtefæller til gode, da de samme præmisseser jo også er gældende for samboende par, som ikke er gift, og flere af høringsparterne kalder det da også særbehandling af ægtefæller, at der kun gives rabat til disse. Skatteministerens svar til de høringsparter er, at det kun er muligt at give rabatten til ægtefæller, da der ikke er andre måder i vores skattesystem, man kan holde øje med spørgsmålet på.

SF synes, det er mærkeligt at fremsætte et lovforslag, der som udgangspunkt ikke stiller alle lige for loven. Formålet med lovforslaget er ifølge bemærkningerne at skabe bedre vilkår for vækst, men i SF undrer vi os over, hvilke beregninger der ligger til grund for den antagelse.

Som tidligere nævnt har Socialdemokraterne og SF i deres udspil til finansloven for 2011 et forslag til, hvordan multimediebeskatningen kan ændres, så der ikke skal betales multimedieskat, hvis man kun får stillet ét multimedie til rådighed. Jeg kan sige til hr. Mikkel Dencker, at det gælder i forhold til både mobiltelefon og computer. På den måde bliver ordningen langt mere fleksibel. I Berlingske Tidende den 6. september 2010 udtalte skatteministeren sig således om

SF-S-forslaget om ændringerne af multimediebeskatning, og jeg citerer:

»Hvis vi ville lave om på multimediebeskatningen, så havde vi haft et forslag med i finanslovsforslaget. Derfor har vi ingen planer om at lave om på den. Vi synes sådan set, at reglerne er både klare og forståelige«. Det var altså den 6. september 2010, og SF vil gerne vide, hvem eller hvad der har fået skatteministeren på andre tanker i forhold til de ændringer, der nu er kommet på banen i forhold til multimediebeskatningen.

SF kan med disse ord ikke støtte lovforslaget.

Kl. 18:22

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er den konservative ordfører, og det er hr. Daniel Rugholm.

Kl. 18:22

(Ordfører)

Daniel Rugholm (KF):

Da den konservative skatteordfører, hr. Mike Legarth, ikke kan være til stede i dag, skal jeg på hans vegne tilkendegive følgende:

I aftalen om finansloven for 2011, der blev indgået mellem os Konservative, Venstre, Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne, er der opnået enighed om en ægtefællerabat for multimediebeskatning. I skattereformen blev der gennemført en modernisering af reglerne for beskatning af personalegoder via indførelsen af multimediebeskatning. Multimediebeskatningen indebærer, at hvis en ansat får stillet telefon, computer eller internetadgang til rådighed for privat benyttelse, bliver den ansatte beskattet af et årligt beløb på 3.000 kr. Det er vigtigt at forstå, at man ikke skal betale 3.000 kr., man skal betale skat af et beløb på 3.000 kr. For en person, som ikke betaler topskat, svarer det til et beløb på ca. 100 kr. om måneden.

Typisk vil omkostningen for fri telefon, en computer med tilhørende internetforbindelse eller begge dele overstige udgifter til multimediebeskatningen. Det gælder dog ikke nødvendigvis for ægtepar, hvor begge betaler multimedieskat, og derfor er der behov for en rabatordning.

Jeg er glad for, at vi er blevet enige om at halvere multimedieskatten for den ene ægtefælle i de husstande, hvor begge ægtefæller har arbejdsgiverbetalte multimedier. Konkret udformes skatterabatten således, at det skattepligtige multimediebeløb reduceres med 25 pct. for begge ægtefæller. Initiativet giver en samlet rabat til disse borgere på ca. 100 mio. kr. årligt.

Det Konservative Folkeparti støtter lovforslaget.

Kl. 18:23

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og så er det den radikale ordfører, hr. Niels Helveg Petersen.

Kl. 18:24

(Ordfører)

Niels Helveg Petersen (RV):

Det Radikale Venstre kan ikke støtte forslaget.

Jeg hørte ordførerne fra Venstre og De Konservative gøre gældende, at dette er en forbedring af multimedieskatten, men det er meget nemt at forbedre det endnu mere, nemlig ved at afskaffe multimedieskatten. Det vil være det mest logiske og sammenhængende.

IT- og Telestyrelsen har ifølge et af høringssvarene oplyst, at der er 50.000 lønmodtagere, som nu undlader at bringe mobiltelefon og/eller pc med hjem fra arbejde. Det er mange, og jeg er alvorlig bange for, at det medfører tab af produktivitet og fleksibilitet i både den offentlige og den private sektor. I Danmark står vi over for at skulle forbedre vores konkurrenceevne og vores produktivitet. Den er forringet stærkt under denne regering med støtte fra Dansk Folkeparti,

og er der noget, der kunne gavne vores økonomi, er det at forbedre produktiviteten. Multimedieskatten virker imod dette og er derfor til skade for at løse et grundlæggende problem i dansk økonomi.

Derfor er det Det Radikale Venstres opfattelse, at multimedieskatten bør afskaffes for at forbedre fleksibilitet og produktivitet i arbejdstilrettelæggelsen på danske arbejdspladser, både offentlige og private, og vi håber, at det kan blive resultatet, efterhånden som den nuværende ordning viser sine urimelige resultater. Derfor er der her et helt gratis råd til regeringens Vækstforum og de initiativer, regeringen påtænker for at øge vækst og produktivitet i Danmark: Afskaf multimedieskatten!

Endelig vil jeg så anføre, at vi ikke bryder os om, at man i skattemodlovgivningen indfører nye former for, hvad skal vi sige, sambeskatning. Det er jo i virkeligheden det, som på en eller anden måde ligger her, og jeg tror, man skal passe på med ikke at lave nye skel imellem de skatteregler, der gælder for ægtepar, og de skatteregler, der gælder for samboende. Vi har jo igennem årene haft en lang strid om sambeskatning, og til oplysning for hr. Mikkel Dencker, som var så glad for, at der nu igen kom elementer af sambeskatning ind, kan jeg oplyse, at sambeskatning jo faktisk er en skat på ægteskab. Det var en af grundene til, at vi gik væk fra sambeskatning og har bevæget os langt væk fra den i vores skattelovgivning, og vi vil ikke være med til at indføre nye elementer, der sætter skel mellem ægtepar og folk, der har valgt at leve sammen på anden vis, i skattelovgivningen.

Kl. 18:27

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Mikkel Dencker.

Kl. 18:27

Mikkel Dencker (DF):

Jeg kan ikke lade være med at være lidt nysgerrig. Jeg kunne forstå på den radikale ordfører, at Det Radikale Venstre er utilfreds med den måde, multimedieskatten er på, og at den skal afskaffes ifølge Det Radikale Venstre. Så meget har jeg forstået. Men hvad skal der så sættes i stedet for? Det kunne jeg godt tænke mig at vide. Skal der være en anden form for beskatning af de her personalegoder, eller skal det bare helt være skattefrit? For så kunne jeg da forestille mig, at der var rigtig mange mennesker, der ville have udbetalt en meget stor del af deres løn i forskellige former for multimedier fra deres arbejdsgiver, så de slipper for at betale skat af deres løn. Er det det, der skal i stedet for? Eller hvis det bare skal afskaffes, hvor skal finansieringen så komme fra? Det vil jeg også godt høre.

Kl. 18:28

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:28

Niels Helveg Petersen (RV):

Det mærkelige ved denne multimedieskat er jo, at den er meget, meget gunstig over for folk, der har mange multimedier. Sådan er den her skat jo indrettet. Så jeg forstår egentlig ikke spørgsmålet. Denne skat er jo indrettet sådan, at hvis man har rigtig mange multimedier, så slipper man meget billigt. Så slipper man med at skulle betale skat af 3.000 kr., ligegyldigt hvor meget man har af elektronisk udstyr. Så jeg forstår faktisk ikke spørgsmålet. Denne lovgivning er netop gunstig over for dem, der anskaffer sig mange multimedier.

Kl. 18:28

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Mikkel Dencker.

Kl. 18:28

Mikkel Dencker (DF):

Mit spørgsmål var vel egentlig ikke så svært. Jeg spurgte, hvad Det Radikale Venstre vil sætte i stedet for, hvis man nu afskaffer multimediebeskatningen. Skal det så være skattefrit at modtage multimedier stillet til rådighed af arbejdsgiveren, og som man kan bruge privat? Skal det være skattefrit, eller hvad skal der i stedet for være af beskatning på det?

Hvis man afskaffer multimedieskatten helt, hvordan skal man så finansiere det hul, der opstår i statskassen, for så vidt jeg husker, er det jo en lille milliard kroner, multimedieskatten indbringer i provenu? Og Det Radikale Venstre bryster sig jo af at være et økonomisk ansvarligt parti, så hvor skal den lille milliard kroner så komme fra?

Kl. 18:29

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:29

Niels Helveg Petersen (RV):

Jeg er fuldstændig overbevist om, at multimedieskatten og det provenu, den indbringer, er meget dyrt tjente penge for det danske samfund. Jeg tror, at den forringer produktiviteten og fleksibiliteten, både i den private og den offentlige sektor, og derfor er den ikke de penge værd, den indbringer. Derfor har jeg ikke noget problem med at svare på det spørgsmål. Vi ønsker multimedieskatten afskaffet.

Kl. 18:29

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til den radikale ordfører. Vi går videre til hr. Frank Aaen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 18:29

(Ordfører)

Frank Aaen (EL):

Multimedieskatten er en håbløs skat, der rammer alt for mange, der alene har et arbejdsredskab med hjem, den skaber en masse bureaukratiske problemer og er indrettet på en sådan måde, at den, der har arbejdsredskabet med hjem måske bare en gang imellem, skal betale det samme i skat som topmedarbejderen, der har fri telefon, internet, pc og frit kan downloade musik og tv. Den er oven i købet indrettet på en sådan måde, at de, der tjener mest, har den største fordel, og jo mere man kan få omlagt fra løn til multimedier af forskellig art, jo bedre er man stillet rent økonomisk.

Det er hamrende asocialt med den måde, multimedieskatten er indrettet på i dag, og den er virkelig et af de frynsegoder, som igen gør, at det er de bedst lønnede, der får de største fordele. Det er ganske urimeligt.

Vi synes, at fryns skal beskattes, hvis det ikke er småting. Fryns som gratis sundhedsforsikringer, kostbare multimedier, der bliver stillet til rådighed af arbejdsgiverne, ønsker vi beskattet, men altså ikke på den klodsede måde, som vi kender i dag. Det er sådan, at vores skattesystem i øjeblikket bliver udhulet af alle de frynsegoder, der får lov til at brede sig i den her regerings tid sammen med Dansk Folkeparti, og som specielt er til fordel for dem, der tjener mest og sparer mest i skat.

Når man så kommer med det her forslag, som jo bibeholder det grundlæggende klodsede i multimedieskatten, kommer og laver sådan en lidt latterlig rabatordning, som er indrettet sådan, at der sker forskelsbehandling af gifte og samboende, og som er mest værd for dem, der tjener mest, ja, så er der jo ikke nogen tvivl om, at vi selvfølgelig stemmer nej til forslaget.

Vi vil meget gerne være med til at støtte en ændring af multimediebeskatningen, som den er i dag, og være med til at fjerne tåbelig-

hederne, som vi ser i den øjeblikkelige skat, men det her, som i virkeligheden er en videreførelse af alt det værste i multimedieskatten, ønsker vi ikke at bidrage til.

Kl. 18:32

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Tak til ordføreren. Så er det skatteministeren.

Kl. 18:32

Skatteministeren (Troels Lund Poulsen):

Tak for de bemærkninger, der er faldet til forslaget. Det er glædeligt at kunne konstatere, at multimediebeskatningen stadig væk kan skabe livlig diskussion her i Folketingssalen, og det er sådan set også ret interessant at se, at oppositionen stadig væk er ude af stand til at samle sig om en fælles holdning.

Jeg vil også gerne slå fast her i dag og minde om, hvad der ligger bag forslaget her. Det er en del af udmøntningen af den finanslovtale, der er lavet med Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne, og som jo har til formål at styrke vores mulighed for at skabe vækst i det danske samfund. Der er en lang række andre ting, som også er en del af finansloven, og som vi senere i dag kommer til at diskutere, bl.a. en omlægning af forskerskatteordningen.

Men når det er sagt, er jeg af den opfattelse, at det meget fornuftige tiltag, vi tager her, kan være med til at sikre en endnu mere fleksibel model og også gøre, at vi arbejder for at styrke væksten i det danske samfund, som de fleste partier her i Folketingssalen jo på et eller andet tidspunkt i hvert fald har ment at støtte op om. Det er straks værre, når man skal måle det rent konkret, for så er der meget længere mellem de holdninger, der bliver præsenteret.

Derudover har der selvfølgelig været rejst et par spørgsmål igen, og til SF's ordfører vil jeg sige, at det sådan set er sund fornuft at lempe ordninger, hvis der skaffes økonomi til det. Det var det, der skete under finanslovsforhandlingerne, og det synes jeg altid er fornuftigt. Jeg synes faktisk, det er ret flot i en situation, hvor Danmark har skullet spænde livremmen ind, så også at kunne lave en omlægning her, der kan være med til at gavne den økonomiske udvikling i Danmark.

Så er der også spørgsmålet om, hvorvidt det her vil betyde, at Danmark mister terræn og fleksibiliteten på arbejdsmarkedet lider skade. Jeg tror, det vist efterhånden er gået op for enhver, at de dommedagsprofetier, der kom sidst, i forbindelse med at man indførte multimedieskatten, jo heldigvis ikke har holdt vand på nogen som helst måde.

Så jeg glæder mig til udvalgsbehandlingen og til en god politisk diskussion i løbet af den.

Kl. 18:34

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Hvis hr. Helveg Petersen ønsker ordet, hvad jeg har på fornemmelser, så skal der lige trykkes ind på det elektroniske system. Det er utroligt, hvad Folketinget finder på af nye tekniske installationer.

Så er det hr. Helveg Petersen for en kort bemærkning.

Kl. 18:35

Niels Helveg Petersen (RV):

Det er skatteministerens allersidste bemærkninger, der bringer mig til at stille følgende spørgsmål:

Er skatteministeren uenig i det skøn, som vi har fra IT- og Telestyrelsen, på, at 50.000 lønmodtagere er ophørt med at tage pc'en og/eller mobiltelefonen med hjem fra arbejde? Hvordan harmonerer det tal, at 50.000 opfører sig på den måde, med ministerens udsagn om, at det ikke er gået nær så galt, som man havde troet?

Kl. 18:35

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det skatteministeren.

Kl. 18:35

Skatteministeren (Troels Lund Poulsen):

Det hænger sådan set meget fint sammen, og det er jo heldigt, at det gør det, for ellers var det dumt af mig at sige det. Men det skyldes jo ikke mindst, at i forbindelse med de mange dommedagsprofetier, der blev afsagt, da man indførte multimedieskatten, var det jo et meget stort diskussionstema her i Folketinget, at folk ville aflevere alle deres multimedier og frasige sig multimedierne, og det har vist sig ikke at være tilfældet. I de beregninger, der lå til grund for skattereformen, har man faktisk kunnet se, at der er flere, der har valgt at benytte multimedieskatten, end det, der var forudsat. Så jeg deler ikke pessimismen.

Kl. 18:36

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det hr. Helveg Petersen for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 18:36

Niels Helveg Petersen (RV):

Jeg hørte ikke skatteministeren tage stilling til spørgsmålet. Deler skatteministeren det skøn, der er kommet fra IT- og Telestyrelsen, på, at 50.000 har undladt – det er trods alt mange lønmodtagere – at tage pc'en og/eller mobiltelefonen med hjem? Deler skatteministeren IT- og Telestyrelsens skøn på de 50.000?

Kl. 18:36

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det skatteministeren.

Kl. 18:36

Skatteministeren (Troels Lund Poulsen):

Jeg har ikke haft mulighed for at gå ned i en sådan substantiel diskussion af IT- og Telestyrelsens papir. Jeg kan bare konstatere, at de beregninger, der lå til grund for den skattereform, vi lavede, jo budgetterede med, at der var lidt under 500.000, der skulle betale multimedieskat, og sådan som jeg husker tallene, har vi nu rundet de 500.000. Dengang var der jo mange, der sagde, at multimedieskatten slet ikke ville kunne lade sig gøre, og at der ville være mange, der slet ikke ville benytte sig af den. Til det må jeg sige, at det jo har vist sig at kunne lade sig gøre, og det skyldes ikke mindst den meget omfattende skattereform, der blev lavet, hvor folk jo også har fået en stor tilskyndelse til at arbejde. Derfor er multimedieskatten jo ikke den byrde, som nogen har villet hævde.

Så noterer jeg mig selvfølgelig også, at de partier, der har talt for en afskaffelse af multimedieskatten, ikke har haft nogen som helst brug for at anvise en finansiering her i Folketingssalen. Det synes jeg også er noget trist.

Kl. 18:37

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er ikke flere, der har bedt om ordet. Tak til skatteministeren

Da der ikke er flere, der vil sige noget under disse forhandlinger, er forhandlingerne sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 79:

Forslag til lov om ændring af lov om en børnefamilieydelse og lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag. (Optjeningsprincip for børnefamilieydelse og børnetilskud, forbedret kontrol og udvidet modregningsadgang ved udbetaling af børnefamilieydelse).

Af skatteministeren (Troels Lund Poulsen).

(Fremsættelse 17.11.2010).

Kl. 18:37

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Forhandlingerne er åbnet, og den første, der får ordet, er Venstres ordfører, hr. Mads Rørvig.

Kl. 18:38

(Ordfører)

Mads Rørvig (V):

Tak for det. De åbne grænser mellem EU's medlemslande er en kæmpesucces. De åbne grænser har gjort det muligt for varer, for kapital og for arbejdskraft at søge derhen, hvor deres værdi er størst. Denne frihed har været motoren bag en enorm vækst- og velstandsfremgang i hele unionen. Men de åbne grænser giver også de tiltrækkende rettigheder – rettigheder, der i flere tilfælde indebærer en udgift for det land, de vælger at bosætte sig i. Bevares, de bosætter sig for at bidrage til og skabe værdi i det nye land og som unionsborgere nyde de samme fordele. Derfor har de også adgang til børnefamilieydelsen og til børnetilskuddet, men den rettighed er ikke et tagselvbord. Den danske statskasse skal ikke være buffet for lykkeligere på gennemrejse.

Derfor har forligspartierne bag næste års finanslov besluttet at indføre et optjeningsprincip – et princip, der hænger sammen med et krav om reel tilknytning til Danmark forud for udbetalingen af den fulde ydelse. Princippet er sådan set meget simpelt. For at få udbetalt den fulde ydelse skal modtageren have haft beskæftigelse eller bopæl her i Danmark i mindst 2 år inden for de seneste 10 år, og er det ikke tilfældet, sker der i stedet en graduering. Det betyder, at efter ½ år med enten bopæl eller beskæftigelse i Danmark har modtageren optjent ret til 25 pct. af ydelsen. Efter 1 år har modtageren optjent ret til 50 pct. af ydelsen og så fremdeles. Optjeningsprincippet er imidlertid ikke meget værd uden en skærpet kontrol. Derfor får kommunerne med dette lovforslag en række værktøjer, der skal styrke deres kontrolindsats og dermed forhindre, at personer får udbetalt ydelser, de ikke er berettiget til.

Alt i alt er det et godt og fornuftigt lovforslag. Det falder fint i tråd med vores ønske om at tage imod arbejdskraft udefra, samtidig med at det forhindrer, at vores ydelser bliver tilgængelige for hvem som helst. Venstre kan således støtte dette lovforslag.

Kl. 18:40

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak for det. Den næste ordfører er den socialdemokratiske ordfører, og det er hr. Nick Hækkerup.

Kl. 18:40

(Ordfører)

Nick Hækkerup (S):

Med det lovforslag, som vi har til behandling nu, indføres der et optjeningsprincip for børnefamilieydelse og børnetilskud, således at man for at modtage fuld børnefamilieydelse eller fuldt børnetilskud skal have haft bopæl eller beskæftigelse i Danmark i 2 år inden for de seneste 10 år. Herudover giver loven kommunerne hjemmel til at

indhente indkomstoplysninger i Skatteministeriets indkomstregister og mulighed for automatisk at få tilsendt sådan nogle oplysninger.

Det her forslag tager fat på en delikat problemstilling, nemlig at der over det seneste år er kommet en række arbejdstagere til Danmark fra andre EU-medlemslande, navnlig fra det tidligere Østeuropa – arbejdstagere, som har haft meget lave skatteprocenter, helt nede omkring 8-10 pct. De lave skatteprocenter er bl.a. opstået, fordi de danske skatteregler indeholder fradrag, som kan blive meget store, når man har meget langt mellem arbejde og bopæl. Det gælder f.eks. transportfradraget og fradrag i henhold til rejserreglerne.

Det har været medvirkende til, at vi over de seneste år har set en perlerække af eksempler på udnyttelse og konkurrenceforvridning f.eks. gennem meget lave timelønninger, elendige arbejdsvilkår osv. – vilkår, som bl.a. er accepteret af dem, der er kommet her for at arbejde, fordi forholdene under alle omstændigheder er bedre end dem, de har i hjemlandet, men også fordi lønnen i Danmark har været næsten skattefri og dermed jo har virket tilsvarende højere. Et bidrag hertil har så været mulighederne for hurtigere at opnå børnefamilieydelse og børnetilskud.

Når problemet er delikat, er det selvfølgelig, fordi man omvendt, hvis man bor og opholder sig her i landet med sin familie, jo har præcis de samme udgifter som alle andre til børnepasning, til flyverdragter osv. osv., og så bør man naturligvis også have børnefamilieydelse. Dermed har man jo også den reelle tilknytning til det danske samfund, hvor ret og pligt går hånd i hånd. Princippet bag reguleringen bør efter Socialdemokratiets opfattelse være, at hvis man bor og lever i det danske samfund, har man de rettigheder og de pligter, som det giver. Er det ikke tilfældet, kan såvel rettigheder som pligter differentieres. Det er ikke helt det, forslaget rammer. Det kan være, vi kan ramme det undervejs i behandlingen. Det vil være vores tilgang til det her.

Når det er sagt, må man også sige, og det var hr. Mads Rørvig også inde på: Hvis vi for alvor skal have løst den problemstilling, som det her forslag begynder at pille ved, så kræver det, at en lang række andre værktøjer bringes i anvendelse, f.eks. at der faktisk er ressourcer til rådighed hos politiet, hos Arbejdstilsynet, hos SKAT og andre myndigheder, så effektiv og præventiv kontrol kan gennemføres, og at vi bruger fagbevægelsen aktivt til at sikre, at der spilles efter reglerne rundtomkring på arbejdspladserne, så lønnen er overenskomstmæssig, og så arbejdet bliver udført på en betryggende måde.

Når det er sagt, er det nødvendigt allerede nu at sætte spørgsmålstegn ved – og det er her, hvor problemstillingen bliver yderligere kompliceret – om det her lovforslag holder sig inden for EU-rettens regler om arbejdskraftens fri bevægelighed. Det er en af de grundrettigheder, som traditionelt er fortolket meget vidtgående af EU-Domstolen, og mulighederne for at gøre undtagelser i eller indskrænkninger af denne er stærkt begrænsede. Socialdemokratiet vil i den videre udvalgsbehandling søge en yderligere afklaring af det spørgsmål. Det skal fremhæves, fordi vi står med et forslag, som er underkastet en voldsom hastebehandling, og hastebehandling af den her del af lovforslaget er reelt unødvendig, fordi det først har virkning fra den 1. januar 2012. Så hvis vi ville, kunne vi tage os god tid til at afklare det her spørgsmål, til i øvrigt at se på nogle af de andre EU-retlige aspekter og til at komme rundt om denne problemstilling, som er meget central.

Der er da også en række af de afgivne høringssvar, som peger på, at fristen til at afgive svar – vi er her nede på 3 døgn – betyder, at svarene ikke får den substans, som vi kunne ønske os. Der er oven i købet nogle af de høringsberettigede, som siger, at de ikke har mulighed for at afgive svar, fordi fristen har været så kort. Det øger risikoen for lovsjusk, det øger risikoen for utilsigtede virkninger og i det her tilfælde for en uafklaret balancegang på kanten af EU-retten. Det

er sagt, fordi vi bliver nødt til at forholde os til de her forhold i den videre behandling af lovforslaget.

Kl. 18:45

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og den næste ordfører er Dansk Folkepartis ordfører, og det er hr. Mikkel Dencker.

Kl. 18:45

(Ordfører)

Mikkel Dencker (DF):

I Dansk Folkeparti har vi igennem længere tid haft det ønske at få indført, at der skal være et optjeningsprincip, før man er berettiget til at modtage fulde danske sociale ydelser og overførsler. Vi synes, det er rimeligt og retfærdigt, at man ikke fra dag et, når man vælger at indvandre her til landet, bliver berettiget til at få samme sociale ydelser som folk, som igennem hele deres liv har boet her i landet. Derfor var det også rart og rimeligt og glædeligt at opleve, at også andre partier i Folketinget, det gælder regeringen og Kristendemokraterne, delte de tanker, og derfor er det også blevet til en aftale, hvor det her optjeningsprincip bliver en del af finansloven. Det er så aftalt i finansloven for 2011, at optjeningsprincippet for børnefamilieydelsen og for børnetilskuddet indføres fremadrettet.

Helt konkret går det ud på, at man inden for de seneste 10 år skal have arbejdet eller have haft bopæl i Danmark i 2 år, før man er berettiget til den fulde ydelse, og vi er glade for, at vi til en start har fået indført optjeningsprincippet på dette område og i denne udstrækning. Jeg vil ikke udelukke, at vi på et senere tidspunkt vil forsøge at få det indført også på andre områder, men vi er i hvert fald glade for den start, som der er tale om her. Vi synes, det er rimeligt, at man ikke kan komme til landet for f.eks. at arbejde som jordbærplukker, som der vist har været eksempler på i medierne, og efter ganske få dages arbejde være berettiget til at kunne modtage børnefamilieydelse til sine børn, der bor i hjemlandet, f.eks. i Polen. Derfor er vi glade for, at det her optjeningsprincip nu bliver indført, for at den slags eksempler ikke kan forekomme længere. Vi synes, det er rimeligt, at man har en fast tilknytning her til landet, før man kan modtage de ydelser, som den fastboende del af befolkningen her i landet har glæde af.

Kl. 18:48

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og den næste ordfører er SF's ordfører, og det er fru Malene Søgaard-Andersen. Hvis man vil have ordet i Folketingssalen, når det er længere bemærkninger, foregår det normalt herved.

Det er SF's ordfører. Værsgo.

Kl. 18:48

(Ordfører)

Malene Søgaard-Andersen (SF):

Tak for det. Lovforslaget her er som det forrige en del af finanslovsforslaget for 2011, og forslaget behandler den problematik, at EU-borgere, som har arbejde i Danmark, er berettiget til børnefamilieydelse, selv om barnet ikke bor i Danmark. I 2009 fik 4.000 ikke-danske EU-borgere udbetalt børnefamilieydelse, hvilket er svarende til ca. 75 mio. kr. Så problemet er altså rigtig, rigtig stort.

Med det her lovforslag forsøger regeringen at få orden i sagerne. Lovforslaget består af to dele. Den første del består af et optjeningsprincip, hvor man skal have fast bopæl eller arbejde i Danmark i 2 år inden for de seneste 10 år. Der optjenes 25 pct. af børnefamilieydelsen hvert halve år, således at der er optjent 25 pct. efter ½ år, 50 pct. efter 1 helt år osv.

I lovforslagets bemærkninger er der en række eksempler på optjeningsprincippet, men der er dog ikke et eksempel på, hvordan det

forholder sig, hvis en hel familie flytter til Danmark. SF vil gerne bede skatteministeren om at udfærdige et eksempel for en familie bestående af en far, en mor og to børn, som alle flytter til Danmark fra et andet EU-land end Danmark for at bo og arbejde her i landet.

I forhold til flygtninge, som kommer til Danmark, er der også en problematik. SF vil gerne vide, om de også er omfattet af optjeningsprincippet, og hvis de er det, vil vi faktisk også gerne vide, hvornår flygtningene begynder at optjene. Er det, når de er asylansøgere, eller er det først, når de får flygtningestatus?

Lovforslagets anden del handler om bedre kontrol med udbetaling af børnefamilieydelse. Der foreslås således, at socialrådgivere skal have mulighed for gennem en advisordning at kontrollere, om der sker ændringer i indkomst eller ansættelsesforhold. På den måde kan den snyd, der foregår, forhåbentlig mindskes.

SF vil afvente udvalgsbehandlingen og svarene på spørgsmålene, før vi tager endelig stilling til lovforslaget.

Kl. 18:50

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra hr. Frank Aaen.

Kl. 18:50

Frank Aaen (EL):

Det er bare det simple spørgsmål til SF, om ikke vi er enige om, at de, der arbejder og bor i Danmark, i princippet har ret til de samme sociale ydelser efter samme bestemmelser.

Kl. 18:51

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:51

Malene Søgaard-Andersen (SF):

Jo, jeg vil give hr. Frank Aaen fuldstændig ret i, at de, der bor og arbejder i Danmark, skal have ret til sociale ydelser på lige vilkår med alle mulige andre, der bor og arbejder i Danmark. Problemet her er, at der er nogle, som det er blevet belyst af andre ordførere, der kommer til Danmark uden reelt at bo i Danmark. Undskyld, hvis jeg formulerer det lidt kluntet. Men derfor er der en problematik, der skal tages hånd om.

Kl. 18:51

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Frank Aaen.

Kl. 18:51

Frank Aaen (EL):

Jeg er glad for, at vi er enige om princippet, men det bliver jo sådan set så udhulet fuldstændig med det her lovforslag, hvori der står, at man skal have boet her i 10 år for at få fuld ret til sociale ydelser, som andre har det. Burde det ikke være nok til, at SF klokkeklart kunne sige, at det her forslag siger man nej til?

Kl. 18:52

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:52

Malene Søgaard-Andersen (SF):

Nu kan det godt være, at jeg har læst lovforslagets bemærkninger forkert, det vil jeg ikke afvise, men som jeg har læst det, står der, at man skal bo her i 2 år ud af 10 år. Hvis det var 10 år, var jeg fuldstændig enig med hr. Frank Aaen.

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken. Så er det den konservative ordfører, og det er hr. Daniel Rugholm.

Kl. 18:52

nistrative byrder i hovedet på sagsbehandlere og kommuner for at opnå et meget ringe resultat.

Så jeg må sige, at dette forslag ud fra administrative synspunkter, ud fra regelforenklingssynspunkter virkelig er absurd.

Kl. 18:57

(Ordfører)

Daniel Rugholm (KF):

Da den konservative skatteordfører, hr. Mike Legarth, ikke kan være til stede i dag, skal jeg på hans vegne tilkendegive følgende:

Lovforslaget er en del af aftalen om finansloven for 2011 mellem os konservative, Venstre, Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne. Lovforslaget vil sikre, at modtagere af børnefamilieydelse og børnetilskud har en reel tilknytning til det danske samfund for at kunne opnå den fulde ydelse. Forligsparterne er enige om at indføre et optjeningsprincip for børnefamilieydelsen og børnetilskuddet, således at ydelsesmodtageren skal have haft bopæl eller beskæftigelse i Danmark i 2 år inden for de seneste 10 år for at få fuld ydelse.

Ændringerne betyder, at der vil være optjent ret til 25 pct. af den fulde ydelse efter ½ års bopæl eller beskæftigelse i Danmark og 50 pct. efter 1 år osv. Efter 2 års bopæl eller beskæftigelse i Danmark vil der således være optjent ret til fuld ydelse.

Det Konservative Folkeparti støtter lovforslaget.

Kl. 18:52

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Frank Aaen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 18:57

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Den næste ordfører er den radikale ordfører, hr. Niels Helveg Petersen.

Kl. 18:53

(Ordfører)

Frank Aaen (EL):

Tak. Jeg skal starte med at undskylde over for SF's ordfører, at jeg ikke fik formuleret mig helt korrekt før i mit spørgsmål. Det gik jo ud over mig selv, fordi jeg ikke fik svar på mit spørgsmål. Det, jeg skulle have spurgt til, var – hvis det er sådan, at når man bor og arbejder i Danmark, har man ret til samme sociale ydelser – om det så ikke er et fejlagtigt princip at indføre et krav om, at man skal have boet her i 2 år ud af 10 år.

Jeg håber, at SF i dag eller på et andet tidspunkt kan give mig ret i, at de sociale rettigheder, vi har i Danmark, er universelle, og det vil sige, at det ikke drejer sig om, hvor længe man har været her – det er det desværre med folkepensionen, men det er en anden debat. Men i almindelighed er det sådan, at man har ret til at komme på hospitalet, til at gå til læge osv. i forbindelse med de behov, man har, når man bor her. Sådan bør det være. Vi kan ikke have mennesker boende, som ikke har den ret. Jeg ved godt, at nogle partier i Folketinget synes, at det kunne være fint, at der er nogle, der gerne vil bo her uden at have ret til at komme på sygehuset.

Sådan har vi det altså ikke, og vi har det altså også grundlæggende sådan, at dem, der bor her og arbejder her, har ret til de her sociale ydelser, som jo, som hr. Niels Helveg Petersen var inde på, ikke i det her tilfælde er en egentlig social ret, men en del af vores skattesystem, altså det er et skattefradrag, der i sin tid er blevet lavet om til at være en børnecheck, som vi kalder det i daglig tale. Så jeg mener, at man skal holde fast i principperne.

Jeg indrømmer, at der er problemer med snyd. Jeg indrømmer, at der er andre problemer, herunder i forbindelse med det, hr. Nick Hækkerup var inde på med hensyn til dem, vi i daglig tale kalder østarbejdere, som kommer hertil og ved en mærkelig sammenskrivning af skatteregler jo for en meget lav løn kan få det samme udbetalt, som en dansker får udbetalt, måske endda for en mindre lønudgift for arbejdsgiverne. Der er nogle ting dér, vi bør tage fat i. Det er vi helt enige i, og det vil vi meget gerne medvirke til, og vi håber også efter et regeringsskifte, at vi kan komme meget længere i retning af at løse det, vi kalder østarbejderproblemet, altså det, der drejer sig om, at man kan få folk hertil, der arbejder for en ussel løn og dermed også underminerer danske overenskomster. Det skal ikke være vendt mod folk fra andre lande, at de ikke må komme til Danmark, det må de gerne, men kommer de til Danmark, skal de arbejde på samme løn- og skattevilkår som danske arbejdere.

Så der er ting, vi skal løse, og det er vi helt enige om, men jeg synes her, at der er et meget farligt princip på spil, nemlig at retten til en social ydelse gøres afhængig af, at man skal have boet her i en vis tid. Jeg mener, som nogle også har sagt, at en børnefamilie, der flytter til Danmark, selvfølgelig skal have fuld adgang til sociale rettigheder, den dag de bor og arbejder her. Det kan der ikke laves om på. Vi vil gerne kigge på de reelle problemer, der er, men vi synes, at der er nogle meget store principielle problemer forbundet med det her lovforslag.

Kl. 18:53

(Ordfører)

Niels Helveg Petersen (RV):

Det er jo uden videre indlysende, at hvis man bor her i landet, arbejder her i landet og betaler skat her i landet, har man også ret til børnefamilieydelse og børnecheck, fordi børnefamilieydelse og børnecheck jo er en del af vort skattesystem. Det er oprettet og indført som erstatning for, da der tidligere var fradrag for børn og børnefamilier, så det er en del af vort skattesystem. Det er også derfor, at det her forslag ikke behandles i Socialudvalget, men behandles i Skatteudvalget. Så det er indlysende.

Det Radikale Venstre er absolut imod dette forslag, og jeg vil anlægge, hvis jeg må tillade mig at sige det, en meget praktisk tilgang. Jeg vil sige med finansministerens kendte slogan: Jeg er en praktisk mand. Dette forslag er ikke praktisk. Ifølge bemærkningerne til forslaget koster det 23 mio. kr. plus 5 mio. kr. lig med 28 mio. kr. i udviklingsomkostninger til uddannelse af sagsbehandlere i kommunerne og forskelligt andet. Engangsudgifter på 28 mio. kr. Hertil kommer så driftsudgifter på 2,2 mio. kr. om året for at opkræve et prove nu på 20 mio. kr. eller for at formindske udgiften med 20 mio. kr. Hvis vi til de øgede driftsudgifter på 2,2 mio. kr. bestående af 1,8 mio. kr. plus 0,4 mio. kr. – det fremgår helt af bemærkningerne – lægger til forrentningen af de 28 mio. kr., når vi i hvert fald her yderligere op på cirka 1,2-1,4 mio. kr., og så er de årlige udgifter til at opkræve de 20 mio. kr. 3,6 mio. kr.

Det er ikke nogen høj effektivitet. Det skal så ses i forhold til, at de samlede børnetilskud og børnefamilieydelser efter mine oplysninger udgør 13 mia. kr. Så ud af en samlet udgift til disse forhold på 13 mia. kr. sparer man 20 mio. kr. Det er vel en halv promille eller sådan noget af de samlede udgifter, man sparer, ved en udgift på 3,6 mio. kr. sådan opgjort ifølge min regnebog. Det er ikke hensigtsmæssigt. Det er ikke praktisk. Det er ren symbolpolitik. Folketinget har jo mange gange diskuteret, at vi nu skal regelforenkle, at vi skal gøre tilværelsen let for kommunerne, vi skal gøre tilværelsen praktisk for kommunerne og derfor sørge for, at vi ikke lægger nye admi-

- Kl. 19:00
- Den fg. formand** (Karen J. Klint):
Ordføreren skal lige blive stående, fordi der er i hvert fald en enkelt markering. Hr. Mads Rørvig, værsgo.
- Kl. 19:00
- Mads Rørvig** (V):
Jeg kan forstå, at hr. Frank Aaen er imod principperne i det her lovforslag modsat i hvert fald Socialdemokraterne, som tilsluttede sig store dele af forslaget. Det er ikke første gang, jeg er inde på det her spørgsmål i Folketingssalen til hr. Frank Aaen, nemlig det her med, hvor hr. Frank Aaens grænse går i forhold til at støtte S og SF. Vil man stå fast på det her, hvis flertallet i Folketinget skulle skifte, at man ikke ønsker at vedtage en sådan ordning, der danner et optjeningsprincip for en social ydelse? Vi har jo set det gang på gang, hvor hr. Frank Aaen taler og taler, men når det kommer til, om man vil sætte hælene i over for et eventuelt nyt flertal og sige, at det vil man ikke være med til, så vil man ikke støtte det. Hvor er det grænsen går? Vi har jo set det før med pointsystemet for udlændinge, hvor hr. Frank Aaen ikke vil gøre det ultimativt. Er det så det her, der får bægret til at flyde over i forhold til S' og SF's planer?
- Kl. 19:01
- Den fg. formand** (Karen J. Klint):
Værsgo til ordføreren.
- Kl. 19:01
- Frank Aaen** (EL):
Det burde ikke være så svært at forstå, hvad der er vores politik, for den er meget enkel. Vi ønsker en ny regering ultimativt, for den kan ikke blive værre end den, vi har. Så har vi ikke andre ultimative krav, men vi har den bestemte melding til Socialdemokratiet, SF, De Radikale, hvis de kommer med, at vi kun stemmer for det, vi er for, og vi stemmer imod alt det, vi er imod. Hr. Mads Rørvig har aldrig nogen sinde kunnet fange Enhedslisten i, at vi har brudt det princip, at vi altid stemmer for det, vi er for, og altid stemmer imod det, vi er imod.
- Kl. 19:01
- Den fg. formand** (Karen J. Klint):
Hr. Mads Rørvig for anden bemærkning.
- Kl. 19:02
- Mads Rørvig** (V):
Jeg har hørt hr. Frank Aaen – i hvert fald andre fra Enhedslisten – udtale sig meget negativt om Socialdemokratiets og SF's økonomiske planer. Vil hr. Frank Aaen så her garantere, hvis flertallet skulle skifte, at disse planer ikke vil blive vedtaget i Folketinget med Enhedslistens stemmer?
- Kl. 19:02
- Den fg. formand** (Karen J. Klint):
Værsgo til ordføreren.
- Kl. 19:02
- Frank Aaen** (EL):
Det var et noget bredt spørgsmål, vil jeg sige, som også ligger en hel del uden for dagsordenen, men det er helt o.k. Jeg tager det hele. Vi stemmer for det, vi er for, og vi stemmer imod det, vi er imod. Skulle der komme en pakke fra Socialdemokratiet og SF, som vi er imod, så stemmer vi imod. Der er ingen vaklen hos Enhedslisten. Det er jo det, der gør, at vi kan trække dem til venstre. Det er jo det, der er vores formål, nemlig at den nye regering, som vi er sikre på kommer efter næste valg, ikke bare kører en eller anden tilfældig politik – i hvert fald ikke med vores stemmer – men at den kører en politik,
- Kl. 19:00
- hvor vi vil trække dem så meget som overhovedet muligt mod venstre – ikke mod partiet Venstre, men mod venstrefløjen. Der vil jeg bare sige, at udgangspunktet jo er mange gange bedre med en S-SF-regering, end det er med en VK-regering, der baserer sig på Dansk Folkeparti.
- Kl. 19:03
- Den fg. formand** (Karen J. Klint):
Tak til ordføreren. Der er ikke flere ordførere i salen, så næste taler er skatteministeren. Værsgo.
- Kl. 19:03
- Skatteministeren** (Troels Lund Poulsen):
Tak for det og tak for bemærkningerne, der er givet her til forslaget, og ikke mindst for de positive bemærkninger, der er kommet fra en lang række af Folketingets partier.
- Den diskussion, vi har i dag, handler om hele spørgsmålet omkring børnefamilieydelsen, som jo har fået meget stor opmærksomhed gennem det seneste halve år. Derfor har Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne sammen med regeringen jo også i forbindelse med finanslovaftalen lavet et nyt princip, nemlig et optjeningsprincip, som giver god mening, og som også er med til at sikre, at man ikke bare kan nyde godt af ting, men at man også er nødt til at yde for at få del i de goder, som er i det danske velfærdssamfund.
- Der er heller ikke nogen tvivl om, at i en situation, hvor dansk økonomi er presset, giver det også god mening at se på, om alle vores ydelser er sammensat på en fornuftig måde, og derfor er jeg faktisk rigtig glad for, at vi nu kan fremlægge det her lovforslag, som er med til, synes jeg, at give bedre mening, end sådan som reglerne er gældende i dag.
- Så har en ordfører også været inde på, at der er store udgifter til systemtilretning, og det vil jeg gerne medgive at der er, men hvis man ser fra 2012 og frem, vil man se, at der er lagt op til, at der vil være meget, kan man sige, betydelige besparelser som følge af, at der ikke skal udbetales børnefamilieydelse og børnetilskud til personer uden en vis tilknytning til Danmark. Så jeg er ikke et sekund i tvivl om, at det her er sund fornuft, og at det også er sund fornuft, at man ikke bare lader sig afskrække af, at systemerne kan være svære at forandre.
- Derudover vil jeg også gerne kvittere for, at så mange partier går åbent ind i den her debat, og det glæder mig sådan set også, vil jeg gerne sige, at SF også lægger an til en konstruktiv drøftelse i udvalgsarbejdet. Det synes jeg der er grund til rose. Hver gang S og SF siger noget fornuftigt, skal man rose, og det skylder jeg selvfølgelig også at gøre i forhold til Socialdemokratiet, som jo faktisk kom med nok en af de bedre ordførertaler, der er holdt her i Folketinget, i hvert fald i dag.
- Kl. 19:05
- Den fg. formand** (Karen J. Klint):
Var det ordene? Ministeren bedes blive stående, for der er foreløbig i hvert fald en indtegnet til en kort bemærkning. Fru Malene Søgaard-Andersen fra SF.
- Kl. 19:05
- Malene Søgaard-Andersen** (SF):
Jeg vil allerførst gerne lige takke skatteministeren for de rosende ord; det er jo ikke hver dag, jeg fra skatteministerens mund får sådan nogle dejlige rosende ord. Så det er jeg da glad for.
- Jeg bed mærke i under Dansk Folkepartis ordførertale, at det blev nævnt, at Dansk Folkeparti gerne ville arbejde på, at der blev indført det her optjeningsprincip for andre sociale ydelser. Derfor vil jeg gerne høre skatteministerens holdning til det. Vil skatteministeren gerne arbejde på, at der bliver indført optjeningsprincipper for andre sociale ydelser?

Den fg. formand (Karen J. Klint):
Værsgo til ministeren.

Kl. 19:06 kompetencer udefra. Men at ordningen er udmærket, er ikke ensbetydende med, at den ikke kan blive bedre.

Skatteministeren (Troels Lund Poulsen):

Det er der sådan set meget sund fornuft, i og med at det står i den finanslovaftale, som er lavet sammen med bl.a. Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne, at man skal se på og analysere optjeningsprincipper for sociale ydelser. Så det synes jeg er sund fornuft at gøre.

Kl. 19:06

Kl. 19:06

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ønsker spørgeren ordet for en anden kort bemærkning? Tak til skatteministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Dette lovforslag giver ordningen en solid opdatering, en opdatering, der gør ordningen mere enkel og mere attraktiv og dermed gør det endnu mere attraktivt at vælge Danmark. I stedet for det tostrengede system, vi hidtil har haft, ændres ordningen, så der kun findes én variant: 5 år i Danmark med en skattesats på 26 pct., vel at mærke plus arbejdsmarkedsbidrag. I den nuværende ordning er det enten 3 år med 25 pct. eller 5 år med 33 pct. Men uanset hvordan man vender og drejer det, er den nye ordning i dette lovforslag med til at forbedre den nuværende. Den er bedre for medarbejderne fra udlandet og bedre for Danmark, bedre, fordi det bliver endnu mere attraktivt at arbejde i Danmark og dermed endnu mere attraktivt at bidrage til dansk erhvervsliv og til dansk forskning.

Venstre kan som et af partierne bag næste års finanslov, hvor dette lovforslag indgår, fuldt ud tilslutte sig lovforslaget.

Kl. 19:10

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Jeg ser ikke nogen for korte bemærkninger, og næste ordfører er hr. Nick Hækkerup for Socialdemokraterne.

Kl. 19:10

Det sidste punkt på dagsordenen er:

5) 1. behandling af lovforslag nr. L 81:

Forslag til lov om ændring af kildeskatteloven. (Ændring af skatteordningen for udenlandske forskere og nøglemedarbejdere).

Af skatteministeren (Troels Lund Poulsen).
(Fremsættelse 17.11.2010).

Kl. 19:07

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Forhandlingen er åbnet, og den første ordfører er hr. Mads Rørvig fra Venstre, værsgo.

Kl. 19:07

Forhandling

(Ordfører)

Mads Rørvig (V):

Tak. Danmark har brug for kloge hoveder og dygtige medarbejdere, ikke kun dem med dansk bopæl, men også personer udefra, hvad enten deres pas er røddefarvet eller de aldrig lærer at sige »rødgrød med fløde«. Specialiseret arbejdskraft fra udlandet bringer ny viden til Danmark, flere kompetencer, knowhow, nye perspektiver og en masse erfaring. Frikadellen, kongefamilien og Ludvig Holberg kom oprindeligt alle hertil fra udlandet. De har på hver deres måde ydet et kæmpe bidrag til Danmark og yder fortsat et kæmpe bidrag til vores land, vores kultur og vores selvforståelse. Danmark ville ganske enkelt ikke være det samme uden dem.

Vi har aldrig været isoleret fra omverdenen, og vi har konstant brug for ny inspiration, ny energi og nye ideer til vores virksomheder og til vores forskningsinstitutioner. For uden dette input ville vi hverken kunne sikre vækst eller skabe velstand fremover. Vi har allerede i dag en ordning, der gør det attraktivt for forskere og nøglemedarbejdere fra udlandet at arbejde i Danmark, en ordning, der i en periode sikrer dem lempeligere skattevilkår, mens de arbejder her. Dermed bliver deres nettoløn her i Danmark konkurrencedygtig i forhold til den løn, de tilbydes i udlandet. Det er en udmærket ordning, der sikrer dansk erhvervsliv og danske universiteter viden og

(Ordfører)

Nick Hækkerup (S):

Lovforslaget handler om en ændring af den gældende forskerskatteordning på to punkter: For det første 5 års arbejde til 26 pct. beskatning i stedet for som tidligere enten 3 år til 25 pct. eller 5 år til 33 pct. og for det andet et forslag om, at for at være omfattet af ordningen skal man have været uden dansk skattepligt de seneste 10 år.

Vi ved jo positivt, at et nyt job i de videnstunge virksomheder her i landet – det kunne f.eks. være i medicinalindustrien – afføder yderligere to job, nemlig et i servicefagene hos underleverandører osv. og et i den offentlige sektor. Den fortsatte vækst og velstand i Danmark, herunder mulighederne for at levere en god offentlig service med gode normeringer i daginstitutionerne, folkeskoler, hvor unge trives og lærer noget, og en ordentlig og værdig ældrepleje, er med andre ord afhængig af, at nye videnstunge virksomheder kommer til, og at de eksisterende videnstunge virksomheder trives og er i udvikling.

Jeg tror, alle her i Folketinget anerkender, at der er en lang, lang række faktorer, der har betydning for, om det er tilfældet eller ej. Det drejer sig bl.a. om, at der skal være den tilstrækkelige og relevante infrastruktur – jernbaner, motorveje, lufthavne osv. osv. Det drejer sig også om, at vi anerkender og nyttiggør den fordel, som den danske offentlige sektor er, og vore offentlige ansatte er gode. Tag ikke mine ord for det, tag f.eks. Asger Aamund, der søndag den 30. september sagde, og jeg citerer:

Det, regeringen skal gøre, er først og fremmest at sikre, at den offentlige sektor bliver ved med at være effektiv. Det er noget, man undervurderer rundt omkring, fordi den offentlige sektor i Danmark er en af verdens bedste. Den er effektiv, den er ukorrupt, den er smidig, og det er god til sagsbehandling. Det er et kæmpe konkurrenceparameter, som Kina og Indien er galakser fra at få.

Så drejer det sig selvfølgelig om, at vi har de tilstrækkelige og relevante kompetencer til rådighed i landet. Den danske arbejdskraft er anerkendt for at være dygtig, for at være selvstændig og for at være veluddannet. Men indimellem er der i virksomhederne behov for kvalifikationer, som ikke findes inden for landets grænser, og kan medarbejdere med sådanne kvalifikationer ikke tiltrækkes, bremses vores vækstmuligheder i Danmark.

Den særlige skatteordning for udenlandske forskere og nøglemedarbejdere hjælper med til at bryde den type barrierer ned. Samtidig er det en ordning, som giver robusthed til den grundlæggende danske og for den sags skyld skandinaviske velfærdsmodel med en

høj skat, stor velfærd, fri og lige adgang og høj indkomstfordeling. Det er et system, som kræver en særlig beskyttelse i en globaliseret verden, og forskerskatteordningen er et eksempel på det. Hvis vi skulle trække disse nøglemedarbejdere til, ville alternativet jo være enten en generel kamp på meget lavere løn og skat og dermed ringere velfærd eller et alternativt tab af konkurrencekraft. Så for at beskytte vores velfærdssystem er det nødvendigt – ligesom det i øvrigt var tilfældet i det lovforslag om børnefamilieydelsen, vi behandlede lige før – at tage særlige initiativer, som sikrer, at systemet kan fungere.

Socialdemokratiet støtter dette forslag, og Socialdemokratiet støtter også den anden del af forslaget, nemlig at det er en betingelse for at kunne være omfattet af ordningen, at man har været uden dansk skattepligt i en periode på 10 år.

Når det er sagt, er jeg helt klar over, at formuleret på den måde løber jeg risikoen for en gang til at blive rost af skatteministeren. Det er den type ros, man har det lidt i samme retning med, som hvis man bliver omklamret af en lommetyv. Det er ikke nogen rigtig god fornemmelse, man sidder tilbage med bagefter, men det til side. Det politiske indhold i forslaget er rigtigt, og Socialdemokratiet kan støtte det.

Kl. 19:14

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren skal lige blive stående, for der er en enkelt for en kort bemærkning. Hr. Mads Rørvig fra Venstre.

Kl. 19:14

Mads Rørvig (V):

Tak for det. Nu læser jeg jo Socialdemokratiet og SF's programmer en gang imellem. Jeg har også læst oplægget om skattepolitikken, og et opklarende spørgsmål: Skal udenlandske forskere og nøglemedarbejdere, som dette forslag drejer sig om, også betale millionærskat, hvis de har indkomster på over 1 mio. kr.?

Kl. 19:14

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 19:14

Nick Hækkerup (S):

Kun hvis de bliver omfattet af den almindelige danske skattepligt. Systemet her er jo netop, at vi siger, at her etablerer vi en periode, hvor vi for at beskytte det generelle danske system, for at beskytte den høje skat, for at beskytte den store velfærd og for at beskytte den store indkomstfordeling siger, at vi er nødt til at gøre nogle undtagelser rundt omkring. Det er vilkårene i en globaliseret verden, og det her er så en af undtagelserne.

Hvis de, der måtte ønske at komme hertil som nøglemedarbejdere, bliver her ud over den 5-årige periode, skal de betale millionærskat – en skat, som vel at mærke vil ligge under det niveau, som hr. Mads Rørvigs parti stod som bannerfører for, mens hr. Anders Fogh Rasmussen var statsminister i kongeriget, inklusive millionærskatten.

Kl. 19:15

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Hr. Mads Rørvig for den anden korte bemærkning.

Kl. 19:15

Mads Rørvig (V):

Nu nævnte hr. Nick Hækkerup, at det var en af undtagelserne, og så kunne jeg godt tænke mig at høre de andre undtagelser. Hr. Nick Hækkerup bruger fine ord som konkurrencekraft og beskyttelse af det danske velfærdssamfund og sikring af, at højtuddannede medarbejdere er i Danmark, og så skal jeg spørge hr. Nick Hækkerup, hvor mange flere højtuddannede medarbejdere der kommer til Danmark ved at indføre en millionærskat. Hvor mange flere kommer der ekstra til Danmark ved at indføre en millionærskat?

Kl. 19:16

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 19:16

Nick Hækkerup (S):

Nu kan man godt blive i tvivl om, hvorvidt hr. Mads Rørvig hørte det, jeg sagde, for det, jeg sagde, var, at det, der er afgørende for den danske konkurrencekraft – noget af det, der betyder noget – bl.a. er, at vi har de gode rammevilkår, som vi har. Det er bl.a., at der er tilstrækkeligt med kvalificeret arbejdskraft til rådighed, og derfor nytter det ikke noget, at man som Venstre tror, vi kan komme igennem krisen ved at skære over 5 mia. kr. ned på uddannelsessystemet herhjemme, hvis vi ser bort fra de besparelser, der sker på folkeskoleområdet.

Den politik, som Venstre, Konservative og Dansk Folkeparti fører på uddannelsesområdet, fører nemlig til, at vi taber på de helt afgørende rammevilkår, som skal være til stede, for at vi kan trække videnstunge virksomheder til Danmark. Derfor er vi nu i en situation, hvor man må sige, at hvis vi alene prioriterer skatteskruen som det, der skal sikre vores konkurrencedygtighed fremover, befinder vi os med den politik, som Venstre, Konservative og Dansk Folkeparti fører, på en glidebane, som fører til, at det, som vi har kunnet tiltrække virksomheder med, det, der har været vores afgørende vigtige konkurrenceparameter, nemlig den veluddannede arbejdskraft, den velfungerende offentlige sektor og den ordentlige infrastruktur, lider.

Kl. 19:17

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og den næste ordfører er hr. Mikkel Dencker fra Dansk Folkeparti, værsgo.

Kl. 19:17

(Ordfører)

Mikkel Dencker (DF):

Tak. Nu var jeg jo fristet til at sige, at jeg er helt enig med hr. Nick Hækkerup i hans indlæg – der var i hvert fald meget, jeg var enig med ham i – men det vil jeg undlade, for det bryder hr. Nick Hækkerup sig vist ikke om, når han heller ikke ville bekræftes af skatteministeren i, at det var et godt indlæg. Så jeg må også hellere lade være med at sige, at det var godt, men bare sige, at vi er nået frem til samme konklusion.

I Dansk Folkeparti kan vi også anerkende nødvendigheden af, at der bliver gjort en vis undtagelse fra vores almindelige skattesystem. Det handler om, at danske virksomheder af og til har brug for at kunne tiltrække noget arbejdskraft udefra, vel at mærke noget højt kvalificeret arbejdskraft, som ikke er til stede her i landet i forvejen. I den sammenhæng kan det virke som en barriere for at kunne tiltrække den nødvendige arbejdskraft, at vi har en så høj indkomstskat, som tilfældet er, når man sammenligner med udlandet.

Man kan mene meget om vores indkomstskat her i landet. Nogle vil mene, den er for høj, og andre synes sikkert, den er for lav. Jeg synes, den er ganske velafbalanceret og på et passende niveau, men faktum er i hvert fald, at den sammenlignet med andre lande er høj. Og derfor kan det være svært at tiltrække medarbejdere udefra til at gå ind på de vilkår, vi har i den almindelige ordning. Derfor bakker Dansk Folkeparti også op om, at vi har den såkaldte forskerskatteordning, som jo engang er blevet udvidet til også at omfatte udenlandske nøglemedarbejdere. Man behøver så ikke længere være for-

sker for at være omfattet af den, men man skal have en indkomst på et vist niveau, nemlig ca. 69.000 kr. om måneden i gennemsnit.

Ordningen forbedres eller, kan man sige, forenkles så også, ved at der ikke længere er to forskellige satser, der løber i hver sin periode, men kun en enkelt sats på 26 pct. i bruttoskat, som man så kan betale i 5 år.

Jeg skal også sige, at vi i Dansk Folkeparti er glade for den anden ting, der er kommet med ind i lovforslaget her, nemlig at der indføres en karenstid. Det vil sige, at man ikke må have været skattepligtig i Danmark i de foregående 10 år for at kunne være omfattet af den her forskerordning. Det er simpelt hen for at undgå, at der spekuleres i ordningen: at man rejser ud af Danmark i et begrænset antal år og så kan komme hjem og få en klækkelig skatterabat, så man på den måde kan planlægge sig til en lav skat. Jeg tror ikke, der er nogen, der vil rejse ud af landet i 10 år bare for at komme hjem og få en lavere skat, så jeg tror, at målet er nået ved at have en karenstid på de her 10 år.

Så jeg skal selvfølgelig sige, at Dansk Folkeparti kan støtte lovforslaget her.

Kl. 19:20

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Der er lige en enkelt til en kort bemærkning, hr. Frank Aaen, værsgo.

Kl. 19:20

Frank Aaen (EL):

Jo, men det er vel stadig væk sådan, at en person, der har arbejdet i udlandet i mange år – det kan være en fodboldspiller, men det kan selvfølgelig også være inden for andre erhverv – og altså har været væk i 10 år og så på et tidspunkt mener, at vedkommende gerne vil hjem og nyde godt af det danske sundhedssystem, kan nøjes med en skatteprocent, der er mindre end det halve af den, alle vi andre har, selv om det er en, der virkelig har tjent kassen.

Kl. 19:20

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 19:20

Mikkel Dencker (DF):

Det er tilfældet, ja. Vi har fastsat en karenstid på 10 år, for at man ikke skal begynde at spekulere i ordningen. Men det er klart, at hvis man lever op til de krav, som er stillet i loven – og hvis man lever op til de krav, der i øvrigt er med hensyn til indkomst pr. måned – er man berettiget til at indtræde i ordningen. Sådan må det være. Der vil jeg ikke begynde at gøre nogle erhverv finere end andre, sådan som jeg næsten fornemmede på hr. Frank Aaen at han synes man skal.

Kl. 19:21

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Hr. Frank Aaen for den anden korte bemærkning.

Kl. 19:21

Frank Aaen (EL):

Men synes Dansk Folkeparti ikke, det er usmageligt, at mennesker, der altså har været ude af landet i 10 år – og det er o.k. – der kommer her til Danmark, og som altså tjener rigtig mange penge, for det er jo også en forudsætning, skal slippe med en skat, der er langt under det halve af, hvad de fleste danskere betaler? Er det ikke fuldstændig asocialt og urimeligt?

Kl. 19:21

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Mikkel Dencker (DF):

Altså, jeg må jo sige, at jeg ikke synes, det er usmageligt, som hr. Frank Aaen siger. Jeg synes tværtimod, det er en fordel. Ellers var vi jo ikke gået ind for, at ordningen skulle være der. Vi har lavet ordningen her – det er der også mange andre der har – og har været med til at forbedre den flere gange. Og det gør vi også denne gang, fordi vi mener, det er en god ordning. Det er rigtigt at have den her ordning, for vi vil have svært ved at tiltrække så højt kvalificeret arbejdskraft fra udlandet, hvis de skal gå ind på de almindelige skattevilkår her i landet. Så vi betragter det her som en nødvendighed.

Det havde selvfølgelig været skønnere, hvis vi havde en indkomstskat, som var på niveau med stort set alle andre landes. Det kunne være, at alle andre lande hævdede deres indkomstskat til samme niveau som vores, og så ville det ikke være nødvendigt at have den her ordning. Men det er jo ikke tilfældet, og derfor må vi lave den undtagelse, som der er tale om her, fordi det samlet set bringer nytte til det danske samfund at have den. Så det går vi ind for.

Kl. 19:22

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Vi fortsætter i ordførerrækken, og næste ordfører er fru Malene Søgaard-Andersen, SF. Værsgo.

Kl. 19:22

(Ordfører)

Malene Søgaard-Andersen (SF):

Tak. På denne sag er fru Hanne Agersnap ordfører for SF, men jeg skal læse talen op for hende.

Regeringen, Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne står bag finansloven og har aftalt denne revision af forskerskatteordningen, som den kaldes. I øjeblikket kan denne ordning anvendes i enten 3 år til 25 pct. skat eller i 5 år til 33 pct. skat. Vælger man efter 3 år på 25 pct. skat at gå over til 33-procents-ordningen, skal man betale forskellen på 8 pct. for de første 3 år.

I dette lovforslag, L 81, sammenlægges de to trin, så det bliver muligt at anvende den særlige skatteordning for udenlandske forskere og nøglemedarbejdere i 5 år med en skattesats på 26 pct. Dermed fjernes et efterbetalingskrav for dem, der forlænger det fra 3 år til 5 år. Det krav har reelt været med til at forkorte opholdet i Danmark for dygtige forskere, hvilket som bekendt var helt imod hensigten. Denne del af lovforslaget vurderes at medføre et provenutab for statskassen på 50 mio. kr. Til gengæld for denne lempelse i statskassen er der en stramning i adgangen til denne fordelagtige bruttoskatordning. Stramningen ligger i, at ordningen kun kan anvendes af personer, der har været skattepligtige til Danmark i de foregående 10 år, hvor det tidligere har været 3-5 år. Det forventes at give et merprovenu på 50 mio. kr., som sjovt nok lige er det samme beløb som provenutabet. Så hvis forudsætningerne holder, er forslaget provenuneutralt.

Lovforslaget lægger op til at gøre det lettere for danske virksomheder at tiltrække forskere og anden højt kvalificeret arbejdskraft fra udlandet. Flere forskere og højt kvalificerede medarbejdere er med til at styrke danske virksomheders konkurrenceevne i en til stadighed mere globaliseret verden og er med til at øge vækstmulighederne i dansk økonomi. Det ligger os meget på sinde i SF. Vi er dog af den opfattelse i SF, at der er mange andre faktorer end fordelagtige skatteordninger, der skal skrues på for at tiltrække velkvalificeret udenlandsk arbejdskraft. Det er sådan noget som internationale skoler, job til medfølgende ægtefæller, daginstitutioner og boliger, men det reguleres jo ikke via Skatteministeriet.

Så når vi vender blikket tilbage mod dette lovforslag, må vi indrømme, at det jo er en forbedring af den eksisterende ordning, både for dem, der bruger ordningen, og for helheden, i og med at ordnin-

gen via kravet om, at der ikke skal være skattepligt til Danmark i 10 år, fokuserer mere på målgruppen og ikke udnyttes så meget af danskere, der via deres tilknytning til Danmark i stor udstrækning har været bosat i Danmark under alle omstændigheder.

Man kan overveje, som Arbejderbevægelsens Erhvervsråd gør i deres høringssvar, om ordningen helt skulle forbeholdes udlændinge, men i denne omgang regner vi med, at vi kan støtte det fremsatte forslag.

Kl. 19:26

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Der er en enkelt kort bemærkning. Hr. Mads Rørvig.

Kl. 19:26

Mads Rørvig (V):

Hr. Nick Hækkerup fik jo ikke svaret på mit spørgsmål tidligere, og da S og SF fremlægger fælles økonomiske planer, håber jeg, at ordføreren her kan hjælpe mig. For hr. Nick Hækkerup fik nævnt, at en af undtagelserne fra at betale millionærskat jo er de her udenlandske forskere, og så vil jeg bare høre, hvad de andre undtagelser er, og hvor mange der er.

Kl. 19:26

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 19:26

Malene Søgaard-Andersen (SF):

Tak. Nu er jeg jo ikke særlig garvet i det her spil, men jeg har dog lært, at man ikke stiller spørgsmål til dem, som ikke er ordførere på lovforslagene, og det er jeg jo ikke i det her tilfælde. Jeg har ikke sat mig godt nok ind i det her lovforslag til, at jeg føler, jeg kan besvare hr. Mads Rørvigs spørgsmål fyldestgørende.

Kl. 19:27

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ønsker hr. Mads Rørvig en kort bemærkning? Ja, værsgo.

Kl. 19:27

Mads Rørvig (V):

Jamen så lad mig stille det andet spørgsmål, som hr. Nick Hækkerup heller ikke fik svaret på. Hvis man indfører en millionærskat og man samtidig ønsker, som ordføreren jo siger, at trække nøglemedarbejdere og højt kvalificeret arbejdskraft til Danmark, hvor mange ekstra af dem kommer der, ved at man indfører en millionærskat?

Kl. 19:27

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 19:27

Malene Søgaard-Andersen (SF):

Tak for det. Med fare for at gentage mig selv bliver jeg nødt til at sige, at jeg ikke har sat mig ind i det her lovforslag, idet det ikke er mig, der er ordfører på det, og derfor føler jeg ikke, at jeg vil kunne give et fyldestgørende svar til hr. Mads Rørvig.

Kl. 19:27

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Vi fortsætter i ordførerrækken, og den næste ordfører er hr. Daniel Rugholm, Konservative. Værsgo.

Kl. 19:28

(Ordfører)

Daniel Rugholm (KF):

Da den konservative skatteordfører, hr. Mike Legarth, ikke kan være til stede i dag, skal jeg på hans vegne tilkendegive følgende:

Konservative ønsker at gøre det lettere for danske virksomheder at tiltrække højt kvalificeret arbejdskraft fra udlandet. Højt kvalificerede medarbejdere er med til at styrke danske virksomheders konkurrenceevne og er med til at øge vækstmulighederne i dansk økonomi.

Derfor har regeringen og forligspartierne – Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne – aftalt, at det skal være muligt at anvende den særlige skatteordning for udenlandske forskere og nøglemedarbejdere i 5 år med en skattesats på 26 pct. I øjeblikket anvendes en ordning med enten 3 år til 25 pct. i skat eller 5 år til 33 pct. i skat.

Konservative har været stærke fortalere for, at den periode, hvor man skal have været ude af dansk skattepligt for at kunne anvende forskerordningen, fastsættes til 10 år. På den måde undgår vi, at der kan spekuleres i denne særlige skatteordning, som er tiltænkt højt specialiserede udlændinge med særlige kompetencer, som vil gavne forskning, vækst, udvikling og opfindsomhed i dansk erhvervsliv.

Det Konservative Folkeparti støtter lovforslaget.

Kl. 19:29

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Niels Helveg Petersen fra Radikale Venstre, værsgo.

Kl. 19:29

(Ordfører)

Niels Helveg Petersen (RV):

Tak. Det Radikale Venstre støtter dette forslag. Vi har efterlyst en forbedring og forenkling af forskerordningen, forskerskatten, og dette forslag imødekommer sådanne ønsker. Ordningen forbedres, og jeg vil sige, at det, i det omfang det betyder, at der kommer flere udenlandske nøglemedarbejdere til danske virksomheder, har en positiv virkning for dansk økonomi. Det er efter de opgørelser, som Skatteministeriet fremlægger, og som er lidt luftige, provenuneutralt – jeg erkender, at det er vanskelige opgørelser – men for økonomien som sådan vil det være positivt, hvis det medfører, at der kommer flere udenlandske nøglemedarbejdere til danske virksomheder. Det har været efterlyst af danske virksomheder, og vi medvirker derfor gerne til at gennemføre denne lovgivning.

Der er dog to ting, jeg godt vil anføre yderligere. For det første skal vi da lige se på, om overgangsreglerne er gode nok. Det vil vi gerne benytte udvalgsarbejdet til. Jeg vil for det andet også gerne fremhæve her, at der er et tilsvarende problem, som vi står med, over for forskerskatten, nemlig vedrørende green card-ordningen. Vi så gerne, at der kunne gennemføres en forbedring af den såkaldte green card-ordning, således at studerende, der færdiggør en uddannelse her i landet, får en nemmere adgang til et grønt kort.

Jeg vil udtrykke fuld accept af lovforslaget, men jeg kan alligevel ikke lade være med at fremkomme med et vist hjertesuk. På ét punkt tror jeg måske at forslaget er vel vidtrækkende, og det er vedrørende 10-års-reglen. Flere ordførere har haft den opfattelse, at den var særdeles gavnlig, men jeg synes, man skal reservere sig den mulighed at se på, hvordan den 10-års-ordning fungerer i praksis.

Det kan f.eks. betyde, at det faktisk bliver sværere at lokke talentfulde danske forskere, som rejser til udlandet, og som får ansættelse i førende laboratorier og universiteter, tilbage til stillinger i det danske, og det kan også betyde, at det bliver sværere at lokke udenlandske forskere, som i en periode opholder sig her i landet, men som derefter flytter ud igen, tilbage. Det er et hjertesuk. Jeg har ikke nogen

ændringsforslag til lovforslaget, men jeg synes, det er et forhold, som vi skal holde under observation.

Kl. 19:32

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er hr. Frank Aaen fra Enhedslisten.

Kl. 19:32

(Ordfører)

Frank Aaen (EL):

Det her drejer sig jo om, at man giver skattelettelse til mennesker, der får en høj løn – det er oven i købet en betingelse for skattelettelsen, at man får en høj løn. Det skulle så være en lettelse til virksomhederne, som nogle siger. Ja, det er helt givet, at virksomheder som A.P. Møller, Carlsberg, Danisco, De Samvirkende Vognmænd, og hvad de hedder alle sammen, vil bruge den her ordning og dermed spare i skat, forstået på den måde, at de skal betale en mindre løn, og så får den ansatte stadig væk en stor indkomst.

Jeg synes bare, man skal lægge mærke til, at vi lige har fået endnu en bekræftelse på, at de der meget store virksomheder, som vil bruge den her ordning, altså også har indrettet sig på en sådan måde, at de stort set ikke betaler skat i Danmark. Den gruppe på ni store industrivirksomheder med A.P. Møller og Carlsberg i spidsen betaler samlet set på årsbasis 300 mio. kr. i selskabsskat, hvilket altså divideret med 9 stort set er 0, når man tænker på virksomhedernes størrelse. Det er altså den slags virksomheder, man synes man vil belønne med en forskerskatteordning, som fortsætter. Så hedder det forskerskatteordning, selv om det også er til sportsfolk, og det hedder forskerskatteordning, selv om det også er til alle mulige andre ansatte, f.eks. i erhvervslivet. Jeg synes, det er en misforståelse, og de virksomheder må bare betale det, det koster, hvis de vil have nogle folk med særlige kvalifikationer til Danmark.

Så kan jeg huske, at man, dengang det blev indført i sin tid, sagde, at det var, fordi universiteterne ikke havde råd til at tiltrække de forskere, de havde brug for. Det tror jeg så til gengæld er et helt korrekt problem, og jeg vil foreslå, at man i stedet for at lave sådan en skattelettelse til de rigeste giver en pulje penge til universiteterne, så de er i stand til at rekruttere de medarbejdere, de har brug for. Det vil vi være helt anderledes åbne over for. Men i hele den såkaldte forskerskats historie har der været det ene og det andet og det tredje eksempel på, at ordningen er blevet misbrugt til noget, der overhovedet ikke har med forskning at gøre. Vores tilgang til det er, at skal forskningen hjælpes, så giv forskningen nogle flere penge.

Det kan diskuteres, om det, der ligger her, er en lille forbedring af den gældende ordning. Det er muligt, men det er altså grundlæggende stadig væk en skatterabat til dem, der tjener aller mest, og det synes vi faktisk ikke de har brug for og slet ikke efter de skattereformer og de skattelettelse til de rigeste, som Venstre og Konservative støttet af Dansk Folkeparti allerede har gennemført.

Kl. 19:35

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere ordførere i salen, hvorfor næste taler er skatteministeren. Værsgo.

Kl. 19:35

Skatteministeren (Troels Lund Poulsen):

Tak for det. Tak for den positive modtagelse af lovforslaget her og tak for den brede opbakning, som faktisk går næsten hele vejen rundt i Folketingssalen. Der er ikke nogen tvivl om, at forskerskatteordningen har været meget diskuteret i perioder på både godt og ondt. For regeringen og for mig selv som skatteminister har det været vigtigt, at vi laver en mere let og gennemskuelig ordning. Det er også det, der har været efterspurgt. Den ordning, der gælder i dag, hvor

man kører 3 år på 25 pct., 2 år på 33 pct., har givet en lang række problemer i forbindelse med at tiltrække kvalificeret arbejdskraft. Det, at vi nu laver en både enkel og let ordning, tror jeg vil styrke dansk erhvervsliv og dermed også skaffe højt kvalificeret arbejdskraft til Danmark, som jo er med til at generere en større økonomisk vækst, som også betyder, at det er til gavn for den danske beskæftigelse, for vi ved, at højtuddannet arbejdskraft også skaber arbejdspladser i Danmark.

Når det er sagt, vil jeg sige, at vi også har udvidet karenstiden, som er sund fornuft. Det betyder så også, at man skal være væk fra Danmark i 10 år, inden man kan benytte sig af ordningen, og det er sådan set helt fornuftigt, at der er en karenstid på 10 år, hvor man så ikke kan benytte sig af ordningen. Når det er sagt, vil jeg sige, at de mange høringssvar, der er kommet, jo hæfter sig ved, at man nu får lavet en langt bedre og mere gennemskuelig model til gavn for både arbejdsmarkedet og for de virksomheder, som er så afhængige af højt kvalificeret arbejdskraft.

Så med det vil jeg glæde mig til udvalgsbehandlingen og sige, at der er rejst nogle spørgsmål, som vi jo kan diskutere videre, men alt i alt har vi et rigtig godt forslag her, som jeg også kvitterer for nyder bred opbakning af både højre og venstre side i Folketingssalen.

Kl. 19:37

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 19:37

Meddelelser fra formanden

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 2. december 2010, kl. 10.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

:

Mødet er hævet. (Kl. 19:37).